

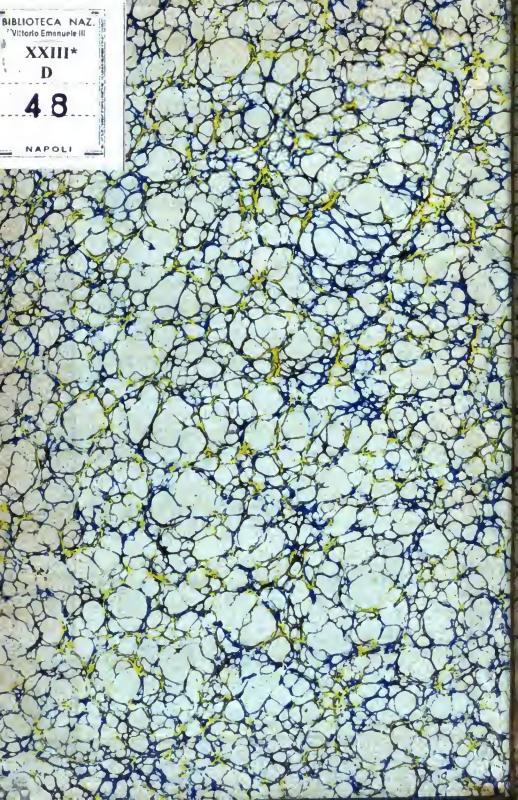
BIBLIOTECA NAZ.
Vittorio Emanuele III

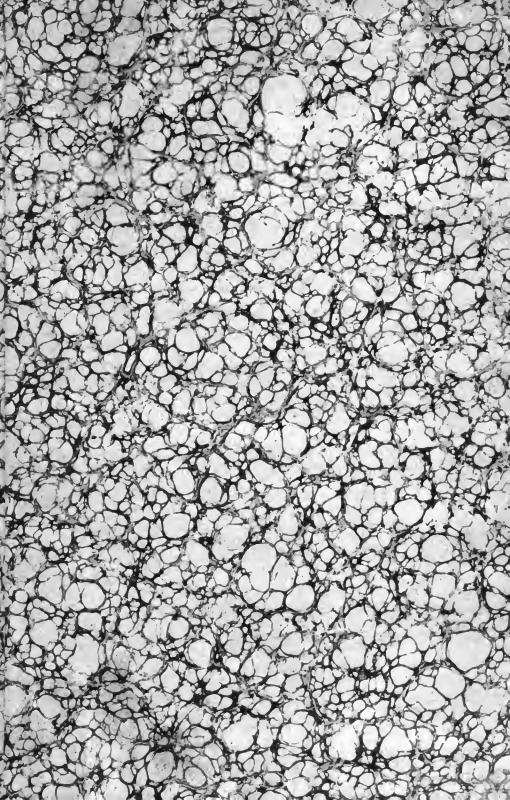
XXIII*

D

48

NAPOLI

S. EPHRAEMI SYRI

CARMINA NISIBENA.

2

S. EPHRAEMI SYRI

CARMINA NISIBENA

ADDITIS PROLEGOMENIS ET SUPPLEMENTO
LEXICORUM SYRIACORUM

PRIMUS EDIDIT, VERTIT, EXPLICAVIT

Dr. GUSTAVUS BICKELL.

LIPSIAE:

F. A. BROCKHAUS.

1866.

VAl 1511154

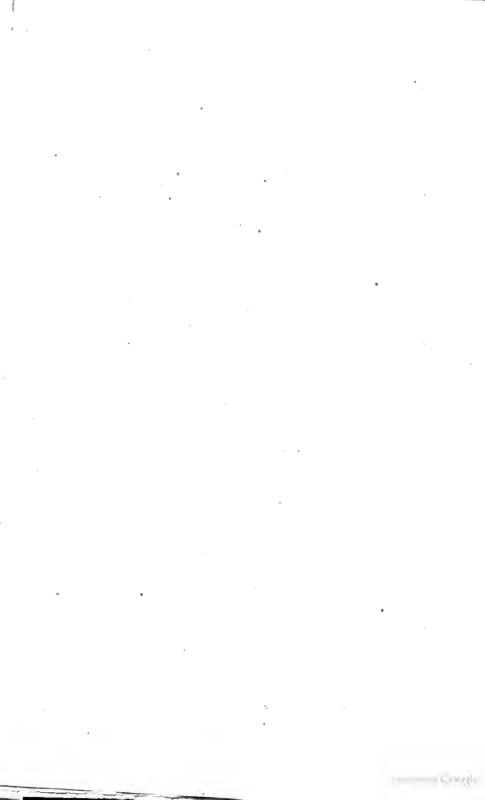
LIPNIAE: IMPRIBIT P. A. BROCKHAUS.

PRAEFATIO.

Cum rationem originis et consilii hujus libri in prolegomenis reddiderim, nihil jam restat, quam debitas gratias agere et societati germanico-orientali, quae libri imprimendi sumptus ex parte tolerando ejus editionem magnopere adjuvit, et amico doctissimo et humanissimo Dr. Guil. Wright, cujus de hoc opere merita suo loco commemorata invenies.

Ceterum, libro ad finem perducto, jam magis magisque video, quot laborat defectibus, timeoque, ne venerandi Syrorum prophetae splendor editoris vitio nimis obscuretur. Minime igitur moleste feram, si aequi judices ea, quae minus recte posui, reprehendent.

Errata, saltem ea, quae obliquis typis expressa sunt, ante lectionem libri corrigere praestabit.

I. De codicibus hymnorum Nisibeorum.

Cum anno 1862 per bimestre Londini commorarer, ibique codicibus Musei Britannici syriacis operam navarem, complura inter ea S. Ephraemi scripta, hactenus inedita, inveni. Haec igitur publici juris facere mihi congruentissimum visum est, cum veneranda antiquitate, sermonis elegantia, argumenti gravitate S. Ephraem alios omnes scriptores syriacos longe superaret. Alia tamen ex iis prope diem a Dr. Overbeck edentur, alia dubiae sunt authenticae; itaque et propter temporis angustias, hymnos tantum, qui dicuntur, Nisibenos mihi edendos constitui.

Primum de codicibus Musei Britannici, e quibus hanc editionem confecimus, dicendum est. 1) Codex addit. 14572, quem litera A designavimus, nihil aliud praeter hanc hymnorum collectionem continet. Folia adhuc habet 117, postquam multa ex iis abscissa sunt. Primum deficit inter fol. 9 et 10; tum major est lacuna inter fol. 15 et 16, ea autem, quae inter fol. 25 et 26 invenitur, paucis versibus exceptis, per codicem B compleri potest. Ex eodem fonte omnia hauriri possunt, quae inter fol. 26 et 27, nec non pars eorum, quae inter fol. 27 et 28 desunt. Una tantum pagina desideratur inter fol. 38 et 39. Inter fol. 44 et 45 denique una quoque pagina deest, quae a codicibus B et C exhibetur. De quibus in annotationibus ad textum syriacum accuratius dictum est. E characterum proprietate codex saeculo sexto adscribendus videtur; ea autem subscriptionis pars, quae

sine dubio personam et aetatem scribae indicabat, a Moysae abbate erasa est, ejusque loco haec verba substituta sunt, quae etiam in aliis multis codicibus leguntur: „*Emit hunc librum Moyses peccator, abbas Syrorum in deserto Scetico, pro monasterio; non autem licet ulli homini, abducere eum ex monasterio aut delere hanc admonitionem; si quis autem hoc ausus erit, sit maledictio Dei super eo; propitius autem sit Deus omnibus, qui talia non perpetrant et omnibus, qui cum hoc libro communicant! Amen!*“ Verbis „*pro monasterio*“ addidit alia manus: „*monasterio generitricis Dei in deserto Scetico, quando Bagdadum profectus erat in negotiis sancti hujus monasterii et monachorum ejus. Deus propitius sit ei et mortuis ejus, et omnibus, qui cum iis communicant. Venerunt ad nos hi libri ducenti quinquaginta cum Moysae abbate supradicto, anno Graecorum 1243*“ (i. e. Chr. 932). — Textum praebet optimum et accuratissimum; saepe retinet verba rara aut obsoleta, quae in aliis codicibus perspicuitatis causa mutata sunt.¹⁾ Lectiones quidem aliorum manuscriptorum primo obtutu nonnunquam meliores videntur; sed, re accuratius inspecta, fere semper apparet, in iis sententias difficiliore aut minus probatas consulto mutatas esse, quamquam etiam codex A paucas quasdam emendationes ex aliis admittit.

2) Plurimos horum hymnorum continet codex 17141, quem B nominavimus. Sacculo octavo adscribendus videtur, et quondam possidebatur a quodam Abraham filio Isaac filii Dinârae Tagritensis. In folio 41, ante quod duae quaterniones desiderantur, incipiunt excerpta ex hymnis Nisibensis in medio carmine 15; exhibent porro carmina 16—21; 34—51; 71—73, quae desinunt in fol. 60. Nonnulla autem folia abscissa sunt, ut in annotationibus criticis monstrabitur. Liceat mihi hic, grato animo insignem benevolentiam viri celeberrimi

¹⁾ Ita in hoc codice verba mediae Vau in Ethpeel unum tantum Thau habere solent (cf. 2, 9; 3, 14, 15; 10, 63; 5, 100; 6, 49; 15, 99; 27, 69; 35, 254; 44, 89, 97, 100; 45, 103; 46, 152, 185; 48, 14, 26; 54, 6; 76, 41) ceteris codicibus usitatam formam praebentibus. Cf. etiam in indice verborum

ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ, ܘܫܘܢܝܘܬܐ.

rimi Dr. Guilielmi Wright praedicare, qui mihi non solum lectiones variantes hujus codicis, sed etiam integra ejus carmina, quae in codice A non extant, accurate descripta misit; sunt autem haec carm. 17—21 et partes carm. 16 et 35.

3) Codex 14571 (apud nos C) varia continet scripta Ephraemi, inter quae extant ex hymnis Nisibenis cantica 35—39 in fol. 51—60, canticum 43 in fol. 74—77 et cantica 71—73 in fol. 70—74. Binas habet columnas et scriptus est secundum subscriptionem a. 830 aerae Apameensis, ergo a. Chr. 519.¹⁾ Quantum ex scriptura concludere licet, saeculo sexto scriptus videtur. Valde negligenter et mendose exaratus est hic codex; saepissime verba et sententias perperam mutat, et integras strophas omittit, quod quater tantum factum est in cod. B.

4) Cod. 17214 (D), qui inscribitur *كتاب صلب صخرة صهيون* liber de multis variisque capitulis, continet etiam excerpta ex hymnis Nisibenis, sub hoc titulo *صهيون صلب صخرة صهيون*? *صهيون صلب صخرة صهيون*? *صهيون صلب صخرة صهيون*? *صهيون صلب صخرة صهيون*? *S. Domini Ephraem ex volumine Nisibenororum ad modum: consolamini vos promissionibus*, fol. 80—81, quae inveniuntur in hymnis 43—46, sed multis strophis ejectis. Hoc manuscriptum ad vetustiora pertinere videtur.

5) Cod. 17191 (E), collectaneus et senioris aetatis, inde a pagina 61 exhibet excerpta e hymnis Nisibenis, et quidem primum sub titulo *كتاب صلب صخرة صهيون* rursus *Domini Ephraem* partes cantici 46, tum sub titulo *صخرة صهيون* ejusdem partes hymnorum 47 et 49, denique post eas fragmentum hymni 48, multis tamen strophis omissis.

6) Litera F designamus codicem 12176, qui multa Ephraemi

¹⁾ Apamea ab Antigono condita, a Seleuco Nicator, qui ei etiam nomen ab uxore sua Apama tribuit, amplificata et munita est (Strabo 16, 2. 10). In nummis Apameensibus autem aera Seleucidarum adhibetur, cf. Rasche lexicon rei numariae I, I, 912; Norisius de epochis Syromacedonum in Opp. II, 82—90. Praeterea in Chronico Alexandrino expresse dicitur pag. 400, aeram Seleucidarum etiam Apameensem nominatam esse. Ergo non est dubium, quin ulla fuerit aera Apameensibus propria, sed eam nuncupatam esse pro vulgari Syromacedonum aera.

scripta continet, et inter ea, ut videtur, universam hymnorum Nisibeorum collectionem. Sed ex iis ultimum tantum superest folium, et ejus quoque pars dimidia inferior abscissa est. Codex trinis columnis distinctus ad saeculum quintum referendus videtur, quo magis dolendum est, quod temporum injuria nunc non nisi fragmenta carminum 75—77 in eo supersint. In fine subscriptum est ܘܟܠܘܢܗܘܢ ܗܝܢܐ ܗܝܢܐ ܠܗܝܠܐ ܠܗܝܠܐ *Finiti sunt hymni, a beato Domino Ephraem Nisibeno compositi.*

7) Parvum denique fragmentum carminis 42 suppeditat cod. 17194 (G) collectaneus; legitur ibi pag. 24 b sub titulo ܩܘܢܐ ܘܟܠܘܢܗܘܢ ܗܝܢܐ ܗܝܢܐ ܠܗܝܠܐ ܠܗܝܠܐ *ܩܘܢܐ ܘܟܠܘܢܗܘܢ ܗܝܢܐ ܗܝܢܐ ܠܗܝܠܐ ܠܗܝܠܐ*

Capitulum XXXII, quo demonstratur, daemones per pythones ad Saulum ascendisse, minime autem s. Samuelem, nec minus diabolum non posse intrare in hominem, nisi ex divino mandato; a Domino Ephraem ex volumine Nisibeno.

Praeterea ad criticam comparisonem adhiberi debent 8) citatum in actis S. Ephraemi syriacis et 9) centones nonnulli ex hymnis Nisibenis compositi et Ephraemo falso adscripti. De his autem in sequenti capitulo plura dicenda sunt.

In textu edendo hanc rationem secuti sumus, ut codice A tamquam fundamento nisi simus, ejusque lectionem semper retinuerimus, ubi aut variantum differentia ad solam orthographiam pertinet, aut adjudicari nullo modo potest, ultra lectio melior sit. Ubi autem alia lectio melior et originaria apparet, ea semper in textu posita est, lectione codicis A in annotationes rejecta. Codices omnes vocalibus carent, quae a nobis additae sunt, eo praesertim consilio, ut regula emetricae, infra expositae, inde magis perspicuae fiant. In punctis apponendis codices secuti sumus; quos si errasse putavimus, per vocales indicavimus. Numeri paginarum codicum A et B in margine significati sunt, quia inde nonnumquam lacunarum spatium metiri potuimus.

II. Vetera testimonia.

Veterum de hac hymnorum collectione testimonia non ideo afferō, ut ejus authenticam demonstrē; nemo enim, qui vel levis-
simam scriptorum Ephraemi notitiam habet, de ea dubitationem
movere potest. Nolo igitur chartam vastare, ex phrasium et ar-
gumentorum similitudine probans, hos hymnos Ephraemianos
esse, praesertim cum nemo illud necessarium habiturus sit. Non-
nulla tamen hujus rei exempla in annotationibus commemorabimus.
Sed aliis de causis non nihil interest haec testimonia proferre.
Videntur quidem hi hymni mox oblivioni dati esse, quia nec
Ebedjesu Sobensis ullam eorum in catalogo suo mentionem facit;
sed auctor anonymus vitae S. Ephraemi, quam editio romana ex-
hibet in tomo III operum Ephraemi syriacorum, et commemorat eos,
et quaedam ex iis laudat. Ita enim legitur ibidem pag. LV: *Hoc
autem tempore composuit carmina de Nisibi et de S. Jacobo et
de Constantino rege, et de poenis et castigationibus suo tempore
per iram divinam inmissis, et de captivatione oppidorum, et
habitationum (Assemanus minus recte, ut mihi videtur, vertit mo-
nasteriorum), quae Nisibim circumdant; et composuit carmina de
S. Semonitha ejusque filiis, et de Samona et Guria et Habibo,
qui Edessae martyrium passi sunt.* Omnia carmina, quae ibi
commemorantur, ad nostram collectionem pertinere facile demon-
strari potest. Praemittit scriptor hymnos de Nisibi, quibus vel
totam collectionem vel priorem ejus partem designat. Hymni de
S. Jacobo, episcopo Nisibeno, habentur in carminibus 13—14.
Rarior quidem Constantini mentio fit, sed in carmine 21 hic im-
perator cum S. Jacobo expresse comparatur. Quae tunc subduntur
de ira divina et castigationibus, nec non de oppidorum vicinorum
expugnatione, ad universum partem priorem hujus collectionis
spectant. Semonitha ejusque filii Machabaici commemorantur in
cant. 57. 71. 72, sancti autem martyres Samona, Gurias, Habibus
in carm. 33. Quae cum fortaita esse non possint, apparet, totum
hunc locum de solis carminibus Nisibenis agere. Insuper in eadem

Vita (pag. L) laudantur strophae secunda et tertia carminis 51, sed, ut videtur, ex memoria, ideoque valde perverse et ratione strophica omnino destructa.

Hic etiam notandum est, sex e necrosimis Ephraemo adscriptis centones esse ex hymnis Nisibenis consarcinatos. 1) Canon necrosimus 32 (ed. rom. III 289) ex his partibus hymnorum Nisibenorum compilatus est: carm. X, v. 97—101; LXXV, v. 42—46; LXXVI, 47—51. 2) Canon 34 (p. 292) ex his versibus compositus est: LXXV, 67—71; LXXVI, 37—46. 3) Ad canonem 35 (p. 292) confer LXXV, 52—61. 72—76; LXXVI, 112—116; LXXV, 7—11. 22—31. 37—41. 62—66. 4) Ad can. 37 (p. 294) cf. LXXV, 17—21. 5) Ad can. 58 (p. 325) cf. LII, 1—4. 9—12; LIII, 1—4; LXVIII, 1—4; LII, 13—28. 6) Ad can. denique 62 (p. 327) cf. LXXIV, 1—5. 7—21. 24—26; LXXVII, 7—16. 7) Initium quoque canonis 3 (p. 228) desumptum est ex hymno Nisibeno LXXVI, v. 82—86, ideoque postea praefixum videtur. Sex autem necrosima priora S. Ephraemo prorsus abjudicanda esse apparet, cum a compilatore seriori ex ejus hymnis composita sint. Tale quid in necrosimis facilius accidere poterat, quippe quae usui liturgico inserviebant. Idem etiam valet de canone necrosimo 65 (p. 332), qui totus e canone 18 excerptus est (cf. p. 264 a—265 a).

III. De hymnorum titulo, argumento, aetate.

In titulo hujus collectionis discrepantia quaedam invenitur. Subscriptio codicis F antiquissimi non ad illam, sed ad universa opera Ephraemi pertinet. Cod. A ponit in initio *volumen hymnorum Nisibis*, in fine autem *fnitum est volumen hymnorum Nisibenorum*; similiter etiam singulis paginis saepe superscriptum est *هيمني نيسيبيا* *hymni Nisibenorum*. Cod. D quoque praebet *هيمني نيسيبيا*, G autem rursus *هيمني نيسيبيا*. Rectior titulus videtur esse *هيمني نيسيبيا*, tum quia etiam Acta S. Ephraemi syriaca

eum tuentur, tum quia urbs Nisibis in his carminibus saepe loquens introducitur. Praeterea ipse auctor in carmine 3 ait: *Audi haec, o Nisibis, propter te enim haec scripta et dicta sunt!* Advertendum tamen est, hanc denominationem a potiori factam esse; cum carmina 25—77 nihil omnino contineant, quod ad res Nisibenas spectet, et post traditionem Nisibis scripta esse appareant.

Non dubitandum est, quin ipse S. Ephraem carmina, quae diversis temporibus concinnavit, hac collectione comprehenderit cum jam antiquissimi codices ea hoc modo conjuncta praebeant. In quatuor partes dividi potest liber: 1) carm. 1—21 res Nisibenas ordine chronologico prosequuntur, 2) 25—30 (carminum enim 22—24 nullum superest vestigium) de Edessa, 3) 31—34 de Carhis agunt, 4) 35—77 res dogmaticas, praecipue eschatologicas tractant.

Pars prima de varia urbis Nisibis et regionum vicinarum in bellis, quae Sapores II contra Romanos movit, fortuna agit, simulque episcopos Nisibenos eorumque in urbem merita praedicat. Antiquissimum est carmen primum, quod durante tertia urbis obsessione, quae a. 350 accidit, concinnatum est. Secundum et tertium continuo post liberatam urbem, eodem ergo anno, scripta sunt, ut auxilio divino grates agerent. Carmina 4—12 omnia ad annum 359 pertinent, quo Sapores iterum Mesopotamiam invasit, ut apparet e notitia chronologica 7, 2, secundum quam urbs jam per viginti annos malis belli premebatur. Carmen quartum scriptum est in ipso initio belli, Persarum exercitu appropinquante et multis incolis prae metu hostium fugientibus. Carm. quintum paulo post concinnatum est, cum ipsi Romani Mesopotamiam devastassent, ne Persarum exercitus pabulum inveniret (cf. Amm. Marcell. 18, 7). Sextum, mense Majo scriptum, eandem calamitatem deplorat Denique orat, ne urbem hostibus tradat, ideoque tum scriptum videtur, quum Persae ante urbem erant. Septimum quoque carmen et nonum (octavum enim desideratur) eidem fere tempori adscribenda sunt, et praecipue peccata et idololatriam Nisibenorum tanquam causam divinae castigationis accusant. Decimum de expugnatione urbis Anzit

agit, quam Ammianus commemorat 19, 6, ideoque ad autumnum ineuntem referendum videtur. Carmen undecimum utilitatem castigationis praedicat et idololatriam incolarum deplorat, duodecimum autem divino salvatori grates agit.

Carmina 13—21 laudes episcoporum Nisibis canunt. Carm. 13—14 comparant inter se S. Jacobum, Babu, Vologesemque, et anno 358 scripta sunt. Dicit enim poeta, sub Vologese pacem et tranquillitatem Nisibenis advenisse, ergo ante annum 359 scripsit; sed item affirmat, sub hoc episcopo Persas et Romanos per legatos de pace tractasse, quod a. 358 accidit (Ammian. 17, 5). Carmina 15—16 autem sequenti anno 359 tribuenda sunt, quia conqueruntur, hanc felicem tranquillitatem ob delicta populi rursus cessavisse; quintumdecimum solum Vologesem praedicat, sextumdecimum rursus tres illos episcopos comparat et demonstrat, quam bene Deus per eos diversis populi necessitatibus consuluerit, populum autem per peccata sua iram divinam in se concitasse. Accuratissime definiri potest tempus carminum 17—21, in laudem et admonitionem Abrahami, Vologesis discipuli et successoris, dictorum. Poeta enim jam novit, Julianum Apostatam interfectum, et Jovianum novum imperatorem proxime suffectum esse, nondum vero ab eo pacem cum Persis initam et Nisibin concessam esse; scripsit ergo haec aestate anni 363.

Diu haesi in carminibus 26—30, quibus poeta conqueritur, per haeresem schisma in ecclesia ortum esse, Deumque orat, ut errantes, dissidiis sublatis, ad unitatem et veram fidem reducantur. Addit etiam, hoc schisma jam per sex annos durasse (27, 5; 28, 7), et haereticos eo furoris progressos esse, ut sanctissimum urbis episcopum castitatem violasse mentirentur. Haec nullo modo ad Nisibin pertinere possunt; episcopus enim ille non potest esse S. Jacobus, nec Babu, nec Vologeses, quia S. Ephraem, dum de eorum regimine loquitur, nunquam talium calumniarum mentionem facit; sed nec Abraham innui potest, quia is juvenis erat (18, 3. 5; 19, 2), cum episcopus ille tamquam senex decrepitis describatur (29, 6. 7. 8), et quia jam a. 363 Nisibis ab omnibus incolis derelicta est, ergo schisma sex annorum sub Abrahamo esse non potuit.

Itaque jam per se valde verisimile videtur, S. Ephraemum de Edessa loqui, quo se post traditionem Nisibis contulit; haec autem jam non erit hypothesis, sed certa veritas, si animadvertimus, in sequenti hymno 31 urbem Edessam in prima persona singularis loquentem introduci. Ecclesia ergo est Edessena, episcopus S. Barses (361—378), cujus persecutionem per Valentem imperatorem narrat Theodoretus, hist. eccl. 4, 16. Apparet tamen ex his hymnis, Barsen tum nondum exilio mulctatum esse. Optimum ergo nobis videtur, sex annos, per quos schisma illud duravit, inde ab a. 364 numerare, quo Valens, ecclesiae persecutor, regno potitus est. Antea enim, tempore Joviani, Arianis tanta audacia non fuisse videtur. Hi hymni igitur a. 370 scripti videntur, certe nullo modo ultra a. 373 protrahi possunt, quo S. Ephraem mortuus est,¹⁾ et quo Valens secundum Chronicon Edessenum et

1) Mirum est, hanc rem clarissimam adhuc multis tam dubiam videri. Ita ait Rödiger in Herzogii encyclopaedia theologica (s. v. Ephraem), hunc sanctum mortuum esse *secundum quosdam a. 373, secundum alios 375, probabiliter autem 378*. Quod de anno 375 dicit, omnino erroneum est; nititur enim loco Assemani B. O. I, 54, a viro doctissimo Roediger non recte intellecto. Res ita se habet: omnes Syri docent, S. Ephraemum a. 684 aec. gr. mortuum esse, id est 373 p. Chr. (ex nostra scilicet computatione, qua Christus a. 311 hujus aerae natus est). Dionysius Telmacbrensis autem et Chronicon Edessenum aliam de Christi nativitate opinionem tenent, quam a. 309 aec. gr. contigisse credunt; ideoque Assemanus ait, mortem Ephraemi in annum Christi 375 secundum eorum computationem incidere. Sed annus Christi 375 secundum computationem Chronici Edesseni prorsus idem est ac annus 373 nostrae computationis. Ergo nemo unquam Ephraemum 375 mortuum esse contendit. — Hi, qui ejus mortem in annum 378 differunt, orationem graecam in laudem S. Basilii, Ephraemo adscriptam, proferunt, ut inde probent, Ephraemum Basilio superstitem fuisse. Sed haec oratio et Basilio adhuc vivo scripta esse potuit et fortasse non genuina est. Certe nunquam syriace exstitit, quippe quae graecos verborum lusus faciat ut Βασίλειος ἀληθῶς ἢ βάρως τῶν ἀρετῶν). — Contra omnes veteres scriptores S. Ephraemum anno 373 mense Junio mortuum esse affirmant, Vita scilicet ejus et brevior et prolixior, Chronicon Edessenum, Dionysius Patriarcha, liber Chalipharum, Syrus anonymus in B. O. I, 54. Idem innuere videtur Hieronymus, dicens, Ephraemum sub Valente vita decessisse, qui ipse a. 378 mortuus est. Ceterum, si mense Septembri a. 373, quo Valens catholicos Edessenos persecutus est, adhuc vixisset, certe historici, qui hanc persecutionem narraverunt, aliquam ejus mentionem fecissent. Cf. etiam Alsleben, das leben des heil. Ephraem.

Dionysium Edessenis episcopum Arianum obtrudit et ecclesiam S. Thomae orthodoxis ademit, sine dubio etiam S. Barsen in exilium misit.

Carmina 31—34 de Carrhis agunt, urbe idololatriae pertinaciter dedita, et quidem 31—33 de Vito, ejus episcopo, multisque tribulationibus, quas a paganis et haereticis perpressus est. Scripta sunt, postquam Ephraem Edessam se contulit, quia haec urbs loquens introducitur et s. reliquiae, ibi asservatae, commemorantur. Puto, ea paulo post scripta esse, quia Vitus novus pastor nominatur, scilicet sub initio regni Valentis. S. Barse enim a. 361 Edessam translato, pagani Haranitae sub regno Juliani nullum episcopum admisisse credibile est. Fortasse igitur sub Joviano tandem Vitus suffectus est, qui a. 381 consilio Constantinopolitano intererat. Tum, Valente mox subsequente, seditio clericorum Arianorum contra eum mota est. Tum autem schisma Edessae nondum ortum esse videtur, quia haec urbs in his hymnis summis laudibus effertur. Fortasse igitur hymni ad a. 364 referendi sunt. Idem dicendum est de carm. 34, quod insitam Haranitarum idololatriam deplorat, iisque consilium dat, ut Edessenis similes fiant.

De canticorum denique 35—77 aetate nihil habeo quod affirmem, nisi, ut e carm. 42 apparet, ea Edessae scripta esse, ergo inter annos 363 et 373. Carm. 35—42 praecipue querelas Mortis et Diaboli continent de detrimento, quod per Dominum Jesum Christum acceperunt, 43—51 resurrectionem corporis contra Marcionis, Bardesanis, Manetis haereses tuentur, 52—68 altercationes Mortis cum Diabolo et hominibus praecipue repraesentant, 69—77 denique rursus de resurrectione mortuorum agunt. Accuratio argumenti descriptio ad singulos hymnos pertinet.

Apparet ergo, hymnos 25—77, Nisibi jam derelicta et ab incolis deserta, scriptos esse, ideoque titulum *صوتها لبيص* proprie non nisi ad hymn. 1—21 pertinere, qui de variis hujus urbis fati agunt.

IV. De usu historico horum carminum.

Prima pars hujus collectionis de bellis Saporis II contra imperium Romanum agit, in quantum Nisibis et regiones finitimae per ea afficiebantur. Hoc modo res gestae nobis non solum per testem oculatum et aequalem quasi ad vivum representantur, sed etiam multa et ignota afferuntur et dubia solvuntur. Videtur autem necessarium esse, ut breviter hujus belli historiam exponamus, eique, quae ex his hymnis disci possunt, subjungamus.

Pax, quam Persae inde ab a. 297 cum Romanis coluerant, primo interrupta est a. 337 per Saporem regem, qui quinque provincias ad Tigrin sitas reposcit, simulque incursionem hostilem in Mesopotamiam fecit. Constantino paulo post mortuo, anno sequenti sub Constantio, Nisibin primo obsedit Sapores, sed re infecta redire coactus est.¹⁾ Tum usque ad a. 350 continuum fere Romanis et Persis erat bellum, de quo ab historicis pauca tantum memoriae tradita sunt. Hoc tantum scimus, novem praecipuas pugnas accidisse, quorum maxima Singarensis erat (a. 348), sed omnes Romanis infaustas fuisse. Nisibis quoque a. 346 iterum, sed frustra obsessa est. Libanius et Julianus narrant, ante pugnam apud Singaram indutias initas esse, quas Persae violassent.

Hae quidem res gestae sunt, antequam S. Ephraem hymnos nostros scripsit; nonnunquam tamen, praecipue in hymnis 13—14, earum mentionem facit. Docemur inde, hoc tempus bellicosissimum fuisse et Constantium imperatorem saepius Nisibi commoratum esse, quod confirmatur Codice Theodosiano, cui inest lex, 12. Majo 345 Nisibi data. Ceterum ex hymnis 1. 2. 3. 6. 13 certe probari potest, Nisibin a. 346 iterum obsessam esse, quod

1) Barbebraeus in Chronico valde confuse has res tractat, cum primam obsessionem adhuc superstitio Constantino, alteram immediate post mortem ejus accidisse narret. Liber quoque Chalipharum nimis obscure et perverse de his obsidionibus narrat.

hucusque non nisi a Theophane et Chronico Hieronymi commemorabatur.

Prolixius nobis loquendum est de tertia urbis Nisibis obsessione a. 350, de qua scilicet tres priores hymni nostrae collectionis agunt. De hac obsessione egerunt Julianus (orat. I, p. 27 sqq.; II, p. 62 sqq.), Chronicon Alexandrinum (p. 674—676), Theodoretus (hist. eccl. 2, 30; vit. patr. 1); Philostorgius (3, 23), Theophanes, Zonaras, Cedrenus, Barhebraeus (Chronicon, p. 68), obiter eam commemoraverunt Libanius (orat. 12) et Zosimus (3, 8). Cum autem hi scriptores valde inter se dissentiant, necessarium videtur, antiquiorum et graviorum relationes, quam brevissime fieri potest, afferre.

Julianus in duabus orationibus suis, quae paucis tantum annis post scriptae sunt, haec fere tradit: Sapores urbem undique aggeribus circumvallavit et Mygdonium flumen ita immisit,¹⁾ ut locus intra muros et aggeres aquis impleretur. Tum machinae navibus impositae muris admovebantur; milites autem partim navibus murum ascendere studebant (aquae enim murum fere aequabant), partim ex aggeribus tela in defensores conjiciebant. Hi vero ignem, tela, lapides in hostes eorumque machinas conjiciebant, et naves partim cremabant, partim in altum evehebant, ita ut corpora, arma, navium tabulae undique aquis intra muros et aggeres supernatarent. Post multos autem dies aqua fortuito aggerem perrupit, simulque etiam muri pars centum cubitorum fluctuum impetu corruit. Tum Sapores urbem capere constituit, sed quia equites et elephanti, ab obsessis lapidibus obruti, terrâ uliginosâ inter aggeres et muros mergebantur, exercitum reduxit, donec solum exsiccatum esset. Interea jussit continuo tela in confractam muri partem dirigi, ne restauraretur. Cives autem Nisibeni post milites constituti, ita ut videri non possent, novum murum exstruxerunt, qui proximo tempore matutino jam altitu-

1) Ait Julianus, Mygdonium tum forte anniversariam suam inundationem fecisse, quod etiam fieri potuit, tamen ad rem perpetranda nullo modo erat necessarium.

dinem 4 cubitorum habebat. Itaque Sapores, spe frustratus, post obsidionem quatuor fere mensium revertit, nonnullis satrapis antea interfectis, qui aut ignavi fuerant, aut aggeres non satis solide extruxerant.

Cum Juliano plerumque convenit Chronicon Alexandrinum, quod a Theophane exscriptum est. Tamquam fontem suum laudat Vologesem episcopum Nisibenum, qui de hac re epistolam ediderit. Ait, Saporem, postquam diu urbem machinis frustra aggressus esset, tandem urbem per Mygdonium inundare constituisse. Tum vero pars muri corruit, unde multi hostes perierunt. Cum Sapores urbem capere vellet, omnes fere milites Nisibeni ad locum muri perruptum convenerunt, multosque hostes et elephantas interfecerunt, aliis in fossarum uligine immersis, ita ut Sapores omnino 10000 militum amitteret. Simul etiam imbre, procella, fulminibus territus est, maxime autem visu hominis in muro ambulantis, qui regio ornatu indutus erat. Itaque post obsessionem 100 dierum, machinis destructis abiit.

Longe alia nos docet Theodoretus in hist. eccl. et in vitis Patrum. Ait enim, Saporem cum ingenti exercitu multisque elephantis urbem per 70 dies obsedis, et primo quidem eam tumulis muro oppositis cinxisse, qui e palis constructi et ramis terraque expleti erant; turres quoque contra turres erexit, quo facilius tela in urbem projici et muri capi possent; sed etiam inferius fodi murumque subverti jussit. Cum autem haec ei non ex voto cessissent, tandem alveum Mygdonii fluminis, per urbem fluentis, obstruxit, et ripas utrinque ad magnam altitudinem exaggeravit, ut per aquae impetum murus frangeretur. Id quod accidit; cum enim flumen in immensum auctum aggerem perrupisset, in duobus locis, ubi urbem ingreditur et egreditur, murum confregit. Sapores igitur sequenti die post minutas aquas urbem capere constituit, sed a proposito deterritus est, tum quia Nisibeni in nocte murum restauverant, tum ob visionem viri, quem primo imperatorem, deinde angelum putabat. Sequentia praetermitto, quia aperte erronea sunt. Theodoretum secuti sunt Zonaras, Cedrenus, Barhebraeus. Duo tamen de suo addidit Zonaras

Saporem scilicet ob incursionem Massagetarum obsessionem omis-
sisse, et eum primum Mygdonium derivasse, ut urbi aquam
adimeret. Prius non inverisimile est, posterius autem certe erro-
neum est, quia Mygdonius, ut mox videbimus, urbem non per-
transiit.

Theodoretī narrationem, in quantum cum Juliano et Chronico
Alexandrino non convenit, rejiciendam esse, jam a priori veri-
simile est, cum Julianus aequalis et homo in rebus bellicis
versatus sit, Chronicon ad fontem aequalem et Nisibenam pro-
vocet, Theodoretus autem episcopus saeculi quinti sit. Porro
Theodoretus multos apertos errores profert; confundit enim hanc
obsessionem cum ea, quae a. 338 accidit, cum in vit. patr. dicat,
Saporem, audita Constantini morte, bellum movisse. Illud quo-
que falsum est, quod Theodoretus (nec non Philostorgius) con-
tendit, S. Jacobum tum episcopatum Nisibis tenuisse; illum enim
paulo post primam obsessionem mortuum esse, infra demonstra-
bimus.

Sed ante omnia quaerendum est, quid nostra carmina, a
quorum testimonio tota res pendet, de hac quaestione doceant.
Conferenda sunt carm. 1—3; 4, 19; 11, 14—17; 12, 6—7; 13, 18.
Dicitur autem 13, 18, Mygdonium extra urbem fluere, unde tota
Theodoretī narratio necessario corrumpitur. Nusquam legimus, Sapo-
rem de industria muri confractionem procurasse; contra Juliani
narrationi favere videtur, quod 3, 19 dicitur, Saporem frustra per
machinas murum frangere studuisse, tum autem rainam acci-
disse, ne crederet, se post murum fractum urbem capturum esse.
Studeamus ergo ex iis, quae S. Ephraem commemorat, descrip-
tionem hujus obsessionis quaerere: Sapores totam urbem aggeribus
circumvallavit, qui e palis, cratibus, terra extracti erant, ut
Theodoretus recte narrat, et e quibus tela in obsessos mittebantur
(1, 3; 2, 9. 15; III 207 d¹). Tum aquas Mygdonii sine dubio, per

1) Sermo 3 de Fide nonnunquam ad hanc obsessionem alludit. Comme-
morat hic tumultos terra extractos. De iisdem loquitur Julianus, quando
ait, Persas montem vicinum fere in urbem injecisse.

canalem in spatium intermedium inter muros et aggeres immisit, quae, quanquam magno impetu irruebant, murum non laeserunt (1, 1. 3. 4. 5. 8; 2, 9; 3, 7; 4, 19). Consilium ejus nullum aliud fuisse videtur, quam ut murus navium opera facilius capi posset. Cum ergo aqua tam alte ascendisset, ut murum fere aequaret, aquae affluxus impeditus est et pugnae illae navales acciderunt, quas Julianus commemorat. Sed repente fluctus aggerem perruperunt, et per impetum aquae erumpentis pars muri cum turri (ut ex his hymnis discimus) inopinato corruit, cf. 2, 1. 15. 18. 19; 3, 6; 11, 15. Tillemont (hist. des empereurs IV, 2, p. 1108) dubitat, num aqua satis vigoris habuerit, ut in exitu suo murum confringeret, ideoque Theodoretum mavult sequi. Sed haec confractio non impossibilis erit, si ponimus, illam muri partem cursui fluctuum velociter erumpentium ex adverso oppositam fuisse, vel potius, aquas etiam in urbem penetrasse (cf. 1, 5. 7; 4, 19) et fluctuum impetum ab intus murum fregisse. Multos hostes navibus vectos hoc modo periisse per se patet. Haec muri confractio Sabbatho accidit, ut discimus ex hymno 3, 6. Mox Sapores cum exercitu et elephantis urbem aggredi conatus est, sed eo modo, quem Julianus describit, ad regressum coactus est, cf. 2, 18. Ergo captio urbis in crastinam diem dominicam dilata est; cum autem mane videret Sapores, murum per noctem a Nisibenis restauratum esse, omnes conatus suos irritos fore putans eodem adhuc die obsidionem omisit (2, 17. 19; 3, 6; 11, 16—17). Julianus quidem contendit, Saporem etiam postea per tempus non parvum ante urbem remansisse et varios ad eam expugnandam conatus fecisse; sed major debet esse auctoritas Ephraemi, qui non solum 3, 6 illam diem dominicam diem liberationis urbis vocat, sed etiam 2, 17 expresse ait, hostes, postquam murum restauratum vidissent, tam celeriter domum profectos esse, ut ne vesperam quidem hujus diei expectarent.

Causa discessus tam repentini videtur fuisse populorum finitimorum in regnum Persarum incursiones, quos Zonaras Massagetas, Amnianus autem Chionitas et Gelanos, in extremis Persiae limitibus constitutos, vocat. Usque ad a. 358, quo pacem et

societatem cum iis iniit, Sapores bellum contra hos barbaros exercuit (Amm. 14, 3; 15, 13; 16, 9; 17, 5), ideoque imperium Romanorum quiete fruebatur, nisi quod Persae interdum per furta potius et latrocinia, quam per pugnas, praedam quaerebant (Amm. 14, 3; 15, 13; 16, 9). De hoc tempore intelligendus est S. Ephraem, quando dicit, sub Vologese urbem pace et quiete fruitam esse.

Postquam autem Sapores bellum cum populis finitimis composuit eosque in societatem suam adscivit, pacis conditio ei nuntiata est, quam jam a. 356 Musonianns, praefectus praetorio, Tamsapori, duci Persarum tulerat. Rex autem summa arrogantia a. 358 per legationem et litteras Armeniam Mesopotamiamque poposcit. Constantius et ipse ei bis legatos cum muneribus et litteris misit, sed animum ejus flectere non potuit (Amm. 16, 9; 17, 5. 14). Hae legationes commemorantur in cant. 13, 5. 6.

Sequenti ergo anno 359 rursus bellum movit Sapores, quod Ammianus prolixius describit 18, 4—10; 19, 1—9. In nostra collectione hymni 4—12 de eo agunt; duos ergo habemus testes oculos. Primum res gestas hujus anni ex Ammiano breviter afferemus. Simulac nuntiatum est, Persas, Anzaba flumine trajecto, appropinquare, Romani sine ulla mora agrestes cum pecoribus ad tutiora transire coegerunt et campos omnes incenderunt, ne pabulorum suppeteret copia, ita ut a Tigride usque ad Enphratem nihil viride cerneretur. Sapores ergo inde a Nisibi sub montis Masii pedibus per valles gramineas exercitum duxit. Cum autem Bebasen venisset, unde regio ad montem sita aridissima esse incipit, simulque audivisset, Euphratem nivibus tabefactis inflatum omniaque inundantem vado transiri non posse, itinere dextrorsum flexo, ultra Masium montem profectus est, ut et Euphratem angustiore apud Barzalam facilius transiret et pabulum in regione non vastata inveniret. Cum per Horren et Mejacarire et Charcha venisset, duoque castella, Reman et Busan expugnasset, toto animo in Amidam obsidendam incubuit, quam tandem post 73 dies cepit. Antea jam complura castella, inter quae excellebat Ziata, a Persis expugnata, et incolae in captivitatem abducti sunt. Sed autumnus jam praecipite ulterius progredi non ausus est Sapores,

sed reversus anno sequenti 360 rursus Tigride transmisso primum Singaram cepit, tum, Nisibi prudenter evitato, Bezabden expugnavit, postea vero muros reparavit urbemque praesidio Persico instruxit; Virtam autem frustra obsedit. Constantius postea Bezabden, quam Persae praecipuum ipsorum munimentum fecerant, omnibus copiis recuperare studuit, sed re infecta discedere coactus est. Cf. Amm. 20, 6. 7. 11.

Hymni 4—12 omnes ad a. 359 pertinent, nonnullaque ex iis ad illustrandum aut supplendum Ammianum desumi possunt. Ac primum quidem chronologia hujus anni ex iis melius quam ex Ammiano apparet. Ammianus tradit, agros vastatos esse, *cum jam stipula flavente turgerent*, ergo mense Aprili aut Majo (cf. Shaw, travels pag. 335), porro Saporem tempore inundationis Euphratis Bebase fuisse, ergo Julio aut Augusto (cf. Plinius hist. nat. 5, 21), tandem eum Busan profectum tertio die Amidam venisse et 73 dies in obsidenda Amida consumpsisse, hancque obsessionem in autumnno finitam esse *autumno praecipite haedorumque improbo sidere exorto*. Ex Ephraemo autem discimus mense Aprili adventum Saporis nuntiatum esse, eodemque mense agros devastatos esse (7, 3). Accuratius tempus indicat 6, 24, ubi ait, hanc devastationem tempore decrescentis lunae accidisse, ergo in priori dimidio Aprilis. Cum autem S. Ephraem, Ammiano consentiens, dicat, messem tum proxime institisse (5, 2. 22; 6, 10. 12; 7, 3) finem hujus periodi, ergo medium Aprilem, eligere praestabit. Carmen denique sextum, quod Sapore prope Nisibin commorante scriptum videtur (str. 1. 5—9. 22) circa 13. Maji consarcinatum esse apparet e str. 30. — Itaque ordo chronologicus nobis ita disponendus videtur: Ineunte Aprili Sapores in bellum profectus est, sub mediam mensem Anzabam transjecit et Mesopotamia a Romanis vastata est. Medio Majo Nisibin venit, ineunte Julio, postquam, teste Ammiano, diu cunctatus Bebase remansit, Bebase profectus Amidam petivit, quod inde a fine Julii usque ad initium Octobris obsidebat. Nec obstat, quod tardius videtur iter Bcbasen usque, quia, tota provincia vastata, sub montium pedibus ingens exercitus proficisci coactus erat.

Haec praeterea notatu digna videntur, quod S. Ephraem vastationem Mesopotamiae per Romanos tamquam consilium inutile, crudele et magis propter praedam faciendam inquit vituperat, et quod tradit, eos non solum segetes et vineas vastasse, sed etiam arbores abscidisse et greges abduxisse (5, 23—25; 6, 18—21). Quod Ammianus narrat, agricolos coactos esse, ut ad tutiora transirent, sine dubio de oppidis munitis intelligendum est, ut apparet ex XIX, 2, 14; 6, 1. Nihilominus tamen Nisibin non refugisse videntur, quia omnes putabant, Saporem, sicut antea, nihil antiquius habiturum esse, quam hanc urbem obsidere. S. Ephraem certe nos docet, Nisibin ab ipsis civibus suis desertam esse, qui ob metum aufugerint, ita ut decima tantum pars incolarum ejus relicta sit (4, 23; 6, 27—29. 33).

Valde difficilis est quaestio, num Nisibis a. 359 a Persis obsessa sit. Zonaras affirmat, eum frustra hujus urbis expugnationem tentasse, sed mox ab incepto abstitisse. Apud Ammianum duplex est lectio, aliis legentibus *Nisibi prostratione vili transmissa*, aliis *pro statione*. Prior lectio in recentiores editiones assumpta est, sed nobis posterior multo melior videtur. Eandem enim prae se fert ironiam, ac similis locus XX, 7, 1 *rex Nisibin prudenti consilio vitans*. Praeterea vix credendum est, Ammianum, qui vel levissimos hujus belli casus tam minute describit, obsessionem Nisibis duobus tantum verbis, iisque perobscuris, commemorasse. Nostri certe hymni nihil de Nisibi obsessa tradunt, sed tantum orant, ne hostes ad urbem advenciant eamque capiant (6, 1. 5—9. 22). Quando autem in iis exemplum divini auxilii affertur, tum semper obsessio a. 350 commemoratur (11, 14—17; 12, 6—7), quod mihi firmissimum argumentum videtur, urbem a. 359 non obsessam esse.

E carmine tandem decimo apparet, Ziatam castellum, quod, obsessione Amidae ad finem vergente, a Persis expugnatum est, (Amm. 19, 6) Anzitam esse, ut in annotationibus demonstravimus. St. Martin quidem (ad Lebeau, histoire du Bas-Empire II, 298) putat Ziatam esse Zaidam (syriaco زاید) ← armeniace Kharper) in 'Sophene, sed literae non conveniunt.

Postea anni 361 et 362 quieti erant. Anno autem 363 Julianus Apostata Persis bellum intulit, quo interfectus est. Successor ejus Jovianus Persis pace ignobili, sed necessaria quinque provincias ad Tigrim sitas cessit, una cum urbe Nisibi, cujus incolae omnes patriam relinquere et Amidam emigrare coacti sunt. S. quoque Ephraem primo (ut ex Actis ejus syriacis scimus) Amidam, mox autem Edessam se contulit. Anno 363, sed ante deditionem Nisibis, scripta sunt carm. 17—21, quorum ultimum nonnullas res historicas tangit.

V. De usu in ecclesiastica historia et archaeologica.

Omnia singula, quae in his carminibus ad res ecclesiasticas illustrandas pertinent, hic enumerare, non e re erit, cum ea in indice rerum, quem in fine posuimus, inveniri possint. Nonnulla tamen majoris momenti paucis commemorabimus. Multa ex iis nova discimus de episcopatibus urbium Nisibis, Haran, Edessae¹⁾.

1) Liceat hac occasione quaedam de antiquitate episcopatus in ecclesia syriaca afferre. Wichelhaus enim (de novi testamenti versione peschito, p. 89. 331) et nonnulli alii theologi protestantes contenderunt, peschitham novi test. versionem nullum inter episcopos et presbyteros discrimen agnoscere. Sed contrarium evidenter cvinci potest. Vocem ἐπίσκοπος Peschitha vertit per ܩܫܝܬܗ Act. 20, 28, per ܩܫܝܬܗ (presbyter) autem Philipp. 1, 1; 1 Tim. 3, 1. 2; Tit. 1, 7. Vidit enim interpres, episcopus his tribus locis commemoratos revera esse presbyteros, et quia suo tempore non jam licebat, nomen episcopi sensu latiori presbyteris tribuere, in versione sua etiam titulum mutavit. Clarissime apparet causa mutationis in loco Phil. 1, 1, ubi Paulus episcopus et diaconus ecclesiae Philippensis salutatur, nec minus Tit. 1, 7, quia in versu antecedente iidem nominatur presbyteri. Etiam 1 Tim. 3, 1. 2 nomen mutavit, quia Timotheum, utpote Ephesi episcopum, non nisi in presbyteros jurisdictionem exercere putabat, et quia immediate postea diaconorum mentio fit. E contra autem Act. 20, 28 ܩܫܝܬܗ vertit, quia clericos a S. Paulo Miletum convocatos veros putabat esse episcopos Ephesi et vicinorum oppidorum, in qua sententia prorsus cum S. Irenaeo convenit, qui adv. haer. 3, 14 ait: *in Mileto convocatis episcopis et*

Quod ad Nisibin attinet, quatuor ejus episcopi sibi invicem succedentes commemorantur, Jacobus, Babu, Vologeses, Abraham. De tempore mortis S. Jacobi scriptores non inter se conveniunt, cum Chronicon Edessenum et Dionysius Telmachrensis eum a. 338 defunctum esse statuunt, Theodorctus autem, Philostorgius, alique recentiores, eum adhuc a. 350 in obsidione Nisibis superstitem fuisse affirmant. E nostris hymnis certo demonstrari potest, eum a. 338 mortuum esse. Nam non solum commemoratur, secundam obsessionem a. 346 sub Babu accidisse (13, 2. 17) et sub eodem bellum Persicum gestum esse (13, 4—9. 14—15), sed etiam expresse dicitur, sub Jacobo pacem fuisse et nonnisi una cum ipsius fine finitam esse (13, 15). Ergo Jacobus post a. 338 vixisse non potest. Si verba hujus strophae sensu stricto accipimus, initium quoque episcopatus ejus ad tempus pacis cum Persis ictae (a. 297) referre debemus. — Haec certa de morte Jacobi definitio eo quoque nomine valde commendatur, quod pro certo probat, hunc sanctum infami illi Arianorum synodo Antiochenae a. 341 minime adfuisse. Ille quidem Jacobus, qui canonibus Antiochenis subscriptus invenitur, Nisibenus esse videtur, sed Cl. Ballerini jam probaverunt, hos canones ad a. 332, non 341 pertinere (cf. Opp. Leonis Magni III, pag. XXV—XXX). — Praeterea de S. Jacobo memoriae tradit Ephraem, eum severioris et austeri ingenii fuisse, magnoque rigore populum rexisset. Corpus ejus tamquam palladium urbis Nisibi asservatum est (13, 18—21).

Successit eum Babu, sicut tradunt Elmakinus et Abulpharagius (qui eum بابويہ Babuja nominant), quos propterea immerito reprehendit Assemanus (Bibl. Or. I, 18; III P. II pag. 768), cum ipse, Chronicon Edessenum et Dionysium secutus, Vologesen im-

presbyteris. Eisdem quidem v. 17 secundum textum graecum ⲉⲩⲉⲙⲉⲧⲁ vertit, sed ideo, quia suo tempore, quanquam presbyteris nomen episcopi dari non jam poterat, tamen episcopi adhuc presbyteri nominabantur, ut ex Irenaei et Hippolyti scriptis apparet. Ergo tempore versionis Peschitthae titulus episcopi apud Syros nunquam sensu latiori de presbyteris, sed de solo ecclesiae praesule adhiberi potuit. Cf. etiam, quae de hac re scripsimus in Zarneckii ephemeridibus litter. centralblatt 1864, n. 9, p. 195.

mediate post Jacobum episcopatum Nisibis tenuisse credat. Nomen Babu invenitur 17, 11; 19, 16. Ejus tempore continuum flagrabat bellum inter Romanos et Persas, Constantius Nisibin venit (a. 345), et urbs altera vice obsessa est (346). Mortuus ergo est intra annos 346 et 350, sed mihi praestare videtur, mortem ejus in a. 349 differre, quia Vologesis tempus tamquam pacificum et tranquillum laudatur. De Babu praesertim hoc narrat S. Ephraem, quod multam operam et pecuniam in captivis redimendis insumpsit (14, 4. 23; 19, 16).

Ejus successor Vologeses (syriace Valagesh, seu secundum nostros hymnos Valgesh) usque ad a. 361 teste Chronico Edesseno episcopatum tenuit. Dionysius quidem eum tempore deditiois Nisibis a. 363 adhuc superstitem fuisse affirmat, sed hymni nostri eum erroris convincunt. Vologesis saepissime mentionem faciunt hymni 13—21. Sub eo tertia obsessio accidit a. 350; postea autem, usque ad a. 359, quies regnabat. Laudatur praecipue oloquentia ejus, propter quam ei adhuc juveni concionandi munus injunctum erat (15, 7; cf. 14, 2—4. 15—16; 15, 8; 17, 11; 18, 2), nec minus summa moderatio et lenitas. Nihilominus nonnulli clerici ei restiterunt et pacem ecclesiae turbaverunt, qua de re in hymnis ad a. 359 pertinentibus conqueritur S. Ephraem (cf. 7, 9—13; 15, 1—2. 18—20). Hos clericos haerescem, sine dubio Arianam, propugnasse, praesertim e carmine septimo mihi apparere videtur.

Successorem Vologesis, hucusque prorsus ignotum, ex hymnis 17—21 discimus nomen habuisse Abraham. Discipulus erat Vologesis, et junioris adhuc, cum eligeretur, aetatis (18, 3. 5; 19, 2); strenue tamen et fortiter Juliano, qui etiam Nisibi idololatriam promovere studebat, restitit (18, 5—8; 21, 14—17). Cum post pacem Joviani a. 363 omnes incolae Nisibis urbem relinquere et Amidam proficisci coacti essent, probabile mihi videtur, episcopatum Nisibenum per aliquod tempus omnino cessasse. Proximus certe, qui commemoratur, episcopus Nisibenus Hoosec est, quem Dionysius Telmachrensis interfuisse scribit synodo a. 420 a Jabalaha, Seleucia archiepiscopo, convocatae.

Carmina 26—30 (quibus jungendum videtur carm. 25 deperditum) de schismate ecclesiae Edessenae sub Valente agunt, ut antea demonstravimus. Episcopatum Edessae tunc tenuit S. Barses, quem Theodoretus eccl. hist. 4, 14 summis laudibus celebrat. Habemus etiam duas S. Basilii ad eundem epistolas, a. 377, cum Barses in exilio versaretur, scriptas (cf. Epp. Basil. 264 et 267). Socrates, Sozomenns, Theodoretus, Rufinus narrant persecutionem a Valente contra catholicos Edessenos motam, postquam Barsen in exilium misit, novumque episcopum Arianum populo obtrudere conatus est. Chronicon Edessenum et Dionysius docent, hanc persecutionem a. 373, mense Septembri accidisse. Eodem ergo anno etiam Barses in exilium missus videtur, cum Theodoretus utramque rem conjungat. Quo tempore hymni nostri scripti sunt, jam per sex annos schisma ecclesiam Edessenam dividebat (cf. 27, 5; 28, 7), cujus causa haeresis Ariana erat (28, 5—6; 29, 3—4. 34; 30, 21—22). Hoc ergo schisma a. 364, quo Valens imperare coepit, initium sumpsisse videtur, ita ut hymni a. 370 scripti sint. Certe nunquam in iis de exilio S. Barsae sermo est, sed nonnisi de inimicitia, qua haeretici eum insectabantur. Praecipue eum impudicitiae accusare audebant, quam calumniam S. Ephraem non minus absurdam, ac detestandam esse demonstrat (29, 6—10). Ex strophis 28, 4 concludendum videtur, schisma jam antea, fortasse sub regno Constantii, exortum, sed rursus suppressum esse. Revera quidem e Juliani epist. 43 apparet, sub initium a. 362 Edessae separatam Arianorum ecclesiam valde opulentam existisse, quae autem a Juliano ob vim Valentinianis illatam cunctarum opum suarum confiscatione mulctata est. Fortasse ergo hi Ariani posteriori Juliani tempore aut sub Joviano ecclesiae catholicae reconciliati sunt. — Alias tamen (29, 11—21) priorem ecclesiae Edessenae conditionem magnopere laudat S. Ephraem.

Carmina 31—34 de rebus Carrhensibus agunt. De idololatria veterum Aramaeorum, a Carrhensibus pertinaciter retenta, hic agere supervacaneum censeo, cum hoc uberrime a Cl. Chwolsohn praestitum sit (die Ssabier und der Ssabismus I, p. 301 seqq.); itaque de solis rebus eorum ecclesiasticis mihi dicendum erit.

Barses, antequam episcopatum Edessenum a. 361 suscepit, Carrharum episcopus erat, sicut tradit Chronicon Edessenum, quod confirmatur per *car.* 33, str. 8. Eum secutus est Vitus, qui in his carminibus commemoratur et secundum 33, 8 Edessa oriundus erat. S. Ephraem valde commendat ejus sanctitatem et asceticum studium (31, 1—2. 37), eumque multos labores et aerumnas sustinuisse narrat, tum per paganos Haranitas (31, 3. 27—29; 33, 5—6), tum per clericos ipsius, qui eum impugnabant, sine dubio quia Arianæ hæresi favebant (31, 30—32). Cum Vitus 31, 30 novus pastor nominetur et schisma Edessenum nondum exortum esse videatur, quia hæc urbs summis laudibus effertur (34, 3—4), vorisimile videtur, hos hymnos a. 364 scriptos esse, cf. supra. Vito successit post a. 381, quo Vitus concilio Constantinopolitano intererat S. Protogenes, clericus Edessenus, quem Valens in exilium miserat (cf. Theodoret. 5, 4; Sozomen. 6, 33).

His nonnulla subjecimus, quæ ad archaeologiam sacram illustrandam pertinent. Ita secundum *car.* 6, str. 30—32 in ecclesia Nisibena celebrabatur festum commune omnium martyrum, quod immobile erat, quia a. 359 fortuito hoc festum cum die ascensionis dominicæ coincidebat. Cum ergo a. 359 dies paschatis in 4. aprillem¹⁾ incideret, hoc martyrum festum diei 13. Maji tribuendum est. Hoc quidem unicum est testimonium pro immobili martyrum festo in Oriente (in Occidente enim post sæc. VII festum omnium martyrum et sanctorum Cal. Novembr. celebratum est), sed ecclesia graeca sæculo IV memoriam martyrum communem in dominica post pentecosten coluit (cf. Chrysost. II, 711), Syri Nestoriani autem in feria sexta post Pascha (cf. *Bibl. Or.* I, p. 3; III, II, p. 382). Tamen post hoc luculentissimum testimonium dubitari nequit, quin antea apud Syros immobile festum in 13. Maji martyribus destinatum sit.

De aliis in annotationibus egi, ut de martyrio Thomae apostoli

1) Cf. epistolas festivas S. Athanasii (Curetton, the festival letters of Athanasius, p. LVIII), ubi notandum est, has epistolas syriacas Pridie Non. etc. exprimere per I Non., non, ut expectandum esset, per II Non.

apud Indos ejusque reliquiis (carm. 42, str. 1—2), de crucifixione Petri inversa (59, 2—3), de chrismatione ordinandorum (17, 2; 19, 2) etc.

VI. De usu in historia dogmatum.

Ea, quae ad res dogmaticas spectant, suis locis melius expenduntur. De duobus tamen hic prolixius agendum est, ac primum quidem de opinione S. Ephraemi circa res novissimas, de quibus fere dimidia horum hymnorum pars disputat. Apparebit ex iis, quae proferemus, S. Ephraemum hac in re cum ecclesia omnino convenire, et neotericos Orientales, qui per spiritum rebellionis et superbiae hoc dogma perverterunt, a sanctis ipsorum majoribus refelli. Quod primum ad statum animarum inter mortem et resurrectionem attinet, aliquis, re parum accurate inspecta, suspicari possit, Ephraemum docere, piorum animas nonnisi post resurrectionem coelestem beatitudinem adepturas esse, antea autem una cum corpore quasi somno oppressos esse. Ita ed. rom. III 225 b hoc tempus intermedium somnum vocat, III 270 a justos in die resurrectionis aeternam beatitudinem hereditare ait, III 572 e Moysen et Adamum per resurrectionem in paradisu venturos esse docet. Tandem in hymno Nisibeno 73, 4 ait, omnibus unam viam esse usque ad resurrectionem, tum autem duas propositas esse, alteram ad Eden et alteram ad ignem. — Haec autem testimonia nihil probant; quid enim sub somno intellexerit, ipse explicat III 258, ubi ait, pie defunctos non mortuos esse, sed dormire, quia vivi et rationales sint. Alia autem ex sequentibus plenam suam solutionem accipient. Ante omnia enim nobis quaerendus est locus, ubi s. doctor ex professo suam de animae corporis expertis statu sententiam profert. Hic est hymnus 8 do paradiso, ed. rom. III 586—588. In hoc hymno poeta primo latronis meminit, cui Dominus paradisu promisit, magnoque inde gaudio afficitur. Tum vero dubitatio ei exoritur, num revera

anima a corpore soluta in paradysum intrare possit, et hoc fieri posse negat, quia nihil manci ant imperfecti ad paradysum pervenire possit. Mox autem subjungit, Christum in suo ad inferos descensu Adamum cum ceteris justis ex hade liberasse et *in paradysum adduxisse, in amoenas scilicet mansiones ad ejus sepem sitas*, ubi animae eorum habitant et corpora sua expectant

(*אנחנו נחכה בגן עד*. *אנחנו נחכה בגן עד*. *אנחנו נחכה בגן עד*)

(*אנחנו נחכה בגן עד*. *אנחנו נחכה בגן עד*. *אנחנו נחכה בגן עד*)

Hic asserit S. Ephraem, justos ante resurrectionem extra paradysum et in paradiso esse, quam apparentem contradictionem ita solvit, ut eos in pulchra regione ad sepem paradisi sita habitare dicat. Ephraem enim paradysum in tres regiones dividit (cf. III 567 f. 568 a. 572 f. 573 a et Uhlemann in Illgenii zeitschr. für histor. theologie I, 156), ultimam humillimam, quam nominat marginem *גן עד* aut sepem *גן עד*, mediam, et summam seu altitudinem. Nihil ergo aliud vult, quam animas corpore solutas nondum ad summam beatitudinem in editissima paradisi parte perfrendam accedere posse, sed in inferiori ejus parte, quam sepem nominat, usque ad resurrectionem manere.¹⁾ Sed secundum Ephraemum et haec inferior paradisi pars seu sepes regio est tam beata, ut vel vilissimus ejus thesaurus omnibus mundi thesauris pretiosior sit. In nullo igitur S. Ephraem a doctrina catholica deviat, secundum quam et ipsam beatitudo sanctorum per recuperationem corporis magnopere augebitur.

Hanc esse mentem S. Ephraemi, neque etiam animas a paradiso, sed tantum ab altissima ejus et beatissima regione excludere, testantur etiam alii multi loci, quibus animas sanctorum statim post mortem, visione Dei beatifica frui et paradysum habitare docet. Cf. III 225 d: *animae justorum vivae et rationales in Eden servantur a creatore, corpora autem asservantur in terra, tamquam depositum restituendum*. III 234 f — 235 a: Anima defuncti

1) Tamen etiam post resurrectionem ii, qui in pietate et virtutibus non satis strenui fuerunt, in hac inferiori regione remanent, itaque etiam Ephraem ipse pro humilitate sua hanc sibi solam exoptat.

in coelo excipitur et tanquam unio in coronam Christi inseritur. 239 f: Deus defunctum per mortem ad lucem adduxit, ubi ab angelis et sanctis, qui praeiverunt, expectatur. 255 c: Mortuus a Domino abductus et jam in regnum coelorum adductus est. 273 c: Defunctus jam nunc apud Deum et sanctos ejus commoratur. 275 c. f: Angeli animam demortui abstulerunt et in regnum coelorum Eden portaverunt, ubi Abraham ei obviam it portamque paradisi aperit. 291 f: Anima defunctae ab angelis in paradysum, in mansionem luminis, ad justos defertur. 293 d: Puerum mortuum defflere non vult, quia Christus eum in domum lucis abduxit. 300 b—d: Pueri ante resurrectionem in Eden servantur. 325 e—326 a: Post mortem corpus quidem in terra manet, anima autem in paradysum aut in gehennam abit. 336 f: Anima omnium sanctorum expectat corpora sua in horreo vitae (ܩܘܪܒܢܐ ܕܚܝܘܝܬܐ). 357 d: Mortuus sanctum suum corpus in terra reliquit, sed anima ejus apud angelos habitat et pro nobis orat. 576 d: Sicut infantes per nativitatem e tenebris in lucem perveniunt, ita etiam defuncti per mortem e terra aerumnosa in hortum deliciarum. — Tandem in hymno Nisibeno 73, str. 1 clarissime testatur, animas sanctorum jam ante resurrectionem in coelo esse, cum dicat: *Ecce sub terra sunt cadavera sepultorum, et in coelo sunt justi. Hi enim duo loci portant deposita hominum; terra igitur et coelum reclamant, si justis resurrectio negaretur.* Notandum hic est, optimos quidem codices A et B ita habere, codicem autem C, qui de industria mutare solet, habere *superne autem in coelo sunt elemosinae et preces nostrae*, sine dubio quia scriptor ejus recentiorum Orientalium errori circa animarum statum favebat. Hanc autem lectionem falsissimam esse, jam inde patet, quod stropham uno versu superfluo auget.

Jam supra vidimus ex hymno 8. de paradiso, secundum Ephraemi sententiam animas justorum ante Christum in hade detentas per ejus descensum ad inferos liberatas et in paradysum perductas esse. Similiter etiam III 312 b ait, Christum in suo ad inferos descensu Adamum ejusque liberos liberasse et in paradysum reduxisse, postea etiam corpora eorum resuscitaturum. Similia

leguntur 280—281; 303 c—d; 304 d—f; 313 e; 347 c; 511 e, et in nostris hymnis 38, 1. 5; 39, 2. 4. 6. 9. 18; 36, 12; 41, 15.

De impiis idem ac de beatis docet, scilicet eorum sortem definitivam jam ante resurrectionem et iudicium universale post ipsam mortem incipere, cf. hymn. Nisib. 64, 25. Nonnulli loci apud S. Ephraemum occurrunt, e quibus iniquus censor eruere possit, eum Origenis errori circa finem poenarum favisse, sed eos alio sensu explicandos esse, demonstravimus in annotatione ad hymn. 59, 8.

Firmissimum sane habemus argumentum, quo demonstrari potest, animas sanctorum corpore solutas ex Ephraemi sententia et rationis plenum usum habere et arctissime cum Deo conjunctas esse. Docet enim sanctos, praecipue S. Mariam (III 481 a. 487 f. 532 a), a fidelibus invocandos esse, et statim inde a morte sua apud Deum pro hominibus intercedere, eosque suo suffragio adjuvare posse. Cf. III 227 b. e. 231 f. 234 d. e. 236 b. 250 f. 254 a. 255 d. 259 a. b. f. 269 d. 273 c. d. 509 f. 340 d. 345 c. 354 f. 355 a. 357 d, et in hymnis Nisib. 13, 18; 14, 25; 49, 17; 43, 8. 10. 11. 12. Praesertim docetur, sanctos in iis locis beneficia tribuere, ubi eorum reliquiae religiose asservantur et venerantur, cf. II 349—350, III 234 c, hymn. Nisib. 13, 18—21 et totum fere carmen 42.

Non vero omnes defunctos statim ad beatam illam conditionem pervenire contendit, sed animas, nondum ab omnibus peccati maculis purgatas, in purgatorio detineri, ibique bonis operibus et precibus superstitum, nec non incruento sacrificio, adjuvari affirmat. Ita ait III 565 d. e, eos, qui magis ex incitia, quam malitia peccavissent, post mortem poenis castigari, usque dum iustitiae divinae plene satisfacerent, poenis autem expletis eos in infimam paradisi regionem transferi. Cui congruit, quod 595 c affirmat, esse locum intermedium inter paradysum et gehennam, ubi defuncti castigentur et postea dimittantur, nec non, quae III 461 f. 462 a dicuntur. Preces autem et oblationes pro mortuis saepissime commemorat et commendat, cf. II 558 e; III 236 f. 238 b. 239 a. e. 260 a. b. c. 261 e. 263 a. b. 265 a. d. 267 e. 268 a. 269 a. 270 c. 275 a. 284 a. 288 d. 290 a. 291 d. f. 303 d. 314 d. f. 324 c. e.

337 a. 338 a. 349 b. 496 f. 509 d; hymn. Nis. 62, 31—32. Oblationes anniversariae commemorantur 303 f, oblationes in trigesimo post mortem die in testamento S. Ephraemi. In nonnullis locis ita loqui videtur S. Ephraem, quasi his precibus mortui e gehenna liberari et aeternam salutem consequi possint; sed tales loci non secundum verba accipiendi, sed commode ex clarioribus, supra positis, explicandi sunt. Nefas enim est suspicari, virum tam sanctum nescivisse, unicum tantum esse remedium contra mortem aeternam, mori scilicet in statu gratiae, et ecclesiae suffragia iis tantum defunctis prodesse, qui in hac vita, ut ipsis prodesse possint, procuraverunt. Immo hoc idem expresse docet II 358 a.

Denique ex loco III 299 b. c apparet, etiam S. Ephraemum, sicut nonnullos alios e vetustioribus patribus, putavisse, in iudicio universali justis et peccatoribus per ignem explorantem transeundum esse, qui justos intactos relicturus, impios autem arsurus sit. Cf. etiam III 459 c. d.

Alterum, de quo paulo prolixius agendum videtur, est sententia Ephraemi de anhamartesia B. Mariae Virginis. Ait enim in carm. Nis. 27, str. 8 ex persona ecclesiae Edessenae, postquam se ipsam pulchram nominavit, et filios suos vituperavit: *Revera quidem Tu et mater tua, vos soli estis, qui omni ex parte omnino pulchri sint. In te enim, Domine, non est labes, nec ulla in matre tua macula. Filii autem mei his duabus pulchritudinibus minime similes sunt.* Probatione vix eget, Ephraemum hoc loco S. Virgini immunitatem non solum ab actuali, sed etiam ab originali peccato tribuere. Adscribit enim ei talem sanctitatem, quam cum solo Christo participat, quaque omnes reliqui homines carent. Alias autem Ephraem semper primum locum concedit infantibus, qui post baptismum sine peccato actuali e vita decesserunt, eosque omnes sanctos honore et dignitate superarc contendit (cf. III 300 c. 582 f. hymn. Nis. 63, 23). Si ergo de actuali tantum peccato ageretur, Maria Virgo non sola praeter Christum hac immunitate gauderet, sed in eundem cum infantibus post baptismum mortuis ordinem releganda esset. Habemus ergo hic per iteratam omnis peccati negationem, per comparisonem cum anhamartesia

Christi et per oppositionem contra alios omnes homines directum testimonium Ephraemi de conceptu immaculato S. Mariae, pro quo adhuc plura magis indirecta apud eundem inveniuntur.¹⁾ Ita ait II 327 a: *Duae innocentes, duae simplices, Maria et Eva, sibi quidem prorsus aequales factae erant; postea vero altera facta est causa mortis, altera vitae nostrae.* Hic aperte S. Mariam aequae puram a quovis peccato et in eadem integritate constitutam esse statuit, ac Evam ante lapsum. Similia leguntur p. 329: *Apertum est, Mariam esse portam lucis, quia per ipsam illuminatus est mundus ejusque habitatores, qui obscurati erant per Evam, causam omnium malorum. Similes sunt corpori, ejus alter oculus coecus et tenebrosus, alter autem purus et luminosus est, illuminans omnia. Ecce mundo infixi sunt duo oculi; Eva erat oculus coecus laevus, Maria autem lucidus est oculus dexter etc.* Cf. etiam p. 318: *Amisssa est per Evam et restituta per Mariam gloria illa pulchra et desiderabilis, quae recesserat ab Eva et Adamo,* et pag. 321: *Mater stulta est fons miseriarum nostrarum, sed soror prudens est thesaurus gaudiorum nostrorum.* Similiter ait II, 326 a, Adamum per novam Evam rursus in paradysum intravisse, et III 150 e (ubi ܠܘܥܢܐ pro ܠܘܥܢܐ legendum est), nec non III 607 a. b. eam cum coelo comparat. Notandum quoque videtur II 423 f: *Omni modo exornasti cam, o decus matris tuae,* et II 397 a: *Terra virgo genuit primum Adam, caput terrae, virgo quoque genuit hodie novum Adam, caput coeli.* Terra ideo virgo nominatur, quia nondum a Deo maledicta erat; comparatio ergo postulat, ut etiam Maria maledictioni peccati non subjacuerit. Cf. etiam III 601 c. d. Bibl. Or. I, 90.

Omnino nulla fere ecclesia tam constanter et unanimiter anhamartesiam S. Mariae semper docuit, quam syriaca. Testem

1) In sequentibus opera graeca S. Ephraemi non respeximus, quia a nonnullis eorum authentia dubitatur, quamquam nos ea maxima ex parte genuina censemus. Ea laudibus S. Virginis abundare notum est. — Ceterum notandum est, hanc doctrinam apud Ephraemum eo majoris aestimandam esse, quo clarius et accuratius idem peccatum originale docet.

saeculi sequentis quinti afferemus S. Jacobum Sarugensem, hanc conclusionem tamquam axioma proferentem: *Si fuisset in anima Mariae ulla macula aut defectus, aliam utique, camque immaculatam matrem elegisset sibi Dominus* (cf. Bibl. Or. I, 310). Ejusdem verba laudantur in Officio Syrorum p. 292. *ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ.* Adesto in pace, o justitia nunquam laesa; pax sit tecum, o nova Eva, quae Emmanuelem peperisti! Haec quoque eidem adscribuntur Jacobo in Officio Maronitarum p. 457. *ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ.* O navis, quae portasti bona et thesauros a patre, et advenisti, evacuasti divitiās tuas in regionem nostram sterilem! In eodem Officio Maronitarum haec habentur p. 476 *ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ.* Pax tecum, o filia dilecta, quae operuisti denudationem patris tui, qui denudatus erat in paradiso, et quae solvisti debitum omnium generationum et gentium, et reduxisti patrem tuum ad illum locum, unde egressus erat), et p. 25 haec omnium fere luculentissima. *ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ. ܐܕܥܘܢ ܒܥܝܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ ܕܥܡܘܢܐ.* Adesto pacifica, o novum vas Elisaei, per quod (seu in quo) edulcatum est amarum illud venenum, quod serpens effuderat inter arbores, peccatum scilicet originale. Maxime autem notatu dignum est, vel ipsos Nestorianos, alioquin in Dei genitricem iniquiores et ad rationalismum pronos, antiquam hanc traditionem retinuisse, ut apparet non solum ex eorum libris liturgicis, in quibus multa testimonia indirecta inveniuntur, sed etiam ex directa assertionem Georgii Vardae, celeberrimi eorum hymnographi, qui floruit sub initium saeculi XIII (cf. de eo Bibl. Or. III, P. I, p. 561). Hic enim ait: *Maria sanctificata est jam in ipso momento conceptionis suae, ipsa sola est praeservata ab universali diluvio peccati.*¹⁾

1) Haec verba citantur a Josepho Audo, Chaldaeorum patriarcha, in *Pareri de' vescovi III*, p. 177. Sine dubio desumpta sunt ex hymno Vardae de

VII. De re metrica.

Omnia haec carmina modum seu melodiam suam praescriptam habent, hac formula ⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ , quae antiquissima est, interdum etiam ⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ (de cuius significatione vide indicem verborum). Recentiori usu receptae sunt formulae ⲛⲁⲛⲁ , vel ⲛⲁⲛⲁ , ⲛⲁⲛⲁ , etiam simpliciter ⲛⲁ , ⲛⲁ , ⲛⲁ . Recensebimus singulos modos, simulque schema eorum metricum indicabimus, quod nonnunquam valde difficile est inventu, cum scribae puncta in fine versuum saepe vel omittant vel falso loco collocent, ob ignorantiam metri, ut videtur; creberrimi enim sunt hi errores in metris difficilioribus; eos annotare, superfluum habemus.

1) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 1. Hic modus fortasse denominatus est ab hymno Ephraemi, incipiente ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ (B. O. I, 88), et hunc in singulis versibus syllabarum numerum habet: 77787774777778.

2) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 2—3; 43—49. Ita incipit hymnus Ephraemi ed. rom. III 581. In margine hic modus nominatur ⲛⲁⲛⲁ , quia hymni S. Ephraemi de Paradiso hoc metro exarati sunt. Schema hoc est: 555555755555.

3) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 4. 8—12, vocatur in margine ⲛⲁⲛⲁ (quod est carmen 74 nostrae collectionis) et ⲛⲁⲛⲁ (?). Eadem prorsus melodia in carm. 74—77 praenotatur: ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ . Schema: 55555. ^v

4) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 5—7. 25—30. 31—33 sub inscriptione ⲛⲁⲛⲁ . Schema: 555555.

5) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 13—14. Schema: 777777.

6) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 15—16. Schema: 777777.

7) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ carm. 17—21. Schema: 77777777777.

8) ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ ⲛⲁⲛⲁ (qui est hymnus Ephraemi, a Xenaja laudatus,

B. Maria, qui exstat in cod. Amid. I (cf. Bibl. Or. I, p. 581), et ex quo etiam Iosephus II, Chaldaeorum patriarcha, testimonium laudat (B. O. III, P. I, p. 607).

cf. B. O. I, 56) carm. 34. Codex B habet ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܢܐ ܐܢܐ, A autem in margine ܐܢܐ ܐܢܐ. Schema: 6446444444558.

9) ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ carm. 35—42, in margine ܘܢܐ, in B etiam ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ. Schema: 44449777747710.

10) ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ (est hymnus Ephraemi, cf. ed. rom. III, 22) carm. 50. Schema: 567444445.

11) ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ carm. 51. Est hymnus Ephraemi, cf. Opp. III, 450. Schema: 77777777.

12) ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ carm. 52—68. Hic titulus sumtus est ab initio carminis Nisibeni 68. Schema: 7474. In carmine tamen 60 prima tantum strophæ regulam sequitur, reliquis octonas syllabas pro septenis habentibus.

13) ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ carm. 69—70. Schema: 6666. In his duobus hymnis multo plures diaereses inveniuntur, quam in reliquis, fortasse quia S. Ephraem rarius metro hexasyllabo utebatur, cique minus assuetus erat.

14) ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ carm. 71—73. Schema: 7777777. In Cod. C falso superscriptum est ܐܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ ܘܢܐ, quae alia prorsus est melodia.

Post primam stropham uniuscujusque carminis subjungitur unitha (ܘܢܐ), rubro colore exarata. Haec vox, quae alias carmina liturgica breviora significare solet, hic *responsorium* indicat, quam significationem primitivam habeo, quia radicis etymo magis vicina est. Constant autem haec responsoria uno versu vel duobus, vel ad summum quatuor, qui semper quoad numerum syllabarum exacte cum ultimis strophæ versibus concordant, et qui procul dubio non solum post primam, sed post omnes singulas carminis strophas canebantur. Alia est ratio carminis primi, in quo unitha ad ipsum schema metricum pertinet et in unoquoque versu variatur, et carm. 17—21. 53, quae nullam unitham adscriptam habent. Sed in carm. 17—21 ultimus strophæ versus doxologicus revera unitham repraesentat, in carm. 53 autem per errorem scribae ommissa videtur. In carm. 50 duplex est unitha; strophæ enim in unum versum pentasyllabum desinit, cum unitha ex duobus constet; sed inter utrumque maxima interpunctio

quatuor punctorum posita est. Haec responsoria, quae semper supplicationem aut doxologiam continent, sine dubio a choro populi canebantur, cum ipse hymnus ab uno ex clericis exhiberetur. Hanc enim rationem alternatim canendi ex ecclesia syriaca originem duxisse, testantur Theodoretus (hist. eccl. 2, 4) et Sozomenus (6, 8).

Denique nonnulla de syllabis ob rationes metricas vel augendis vel minuendis adjicienda videntur, praesertim cum haec etiam ad lectiones critice dijudicandas vel mutandas valde necessaria sint. Si enim nullo modo necessarius syllabarum numerus restitui potest, versus de corruptione suspectus est. Multum ergo interest, ut certas regulas, ex quibus syllabarum numerus vel augeri vel minui potest, inveniamus. Quod hucusque praesertim tentatum est ab Hahn et Sieffert (Chrestomathia syriaca, p. XI—XVI), sed regulae hic datae majori ex parte falso fundamento nituntur, cum ex metris falso explicatis deductae sint. Plurima enim exempla affert Hahn e carm. XI et XII (od. rom. III, p. 30 et 35), quorum schema putavit esse 55555555, cum tamen revera sit 5656565. Ex quo falso principio nonnullos errores, praesertim durissimas synaereses, in hanc rem invexit. Praesertim autem errat in sequentibus: 1) falso docet, *zeqâpham* elidi posse (pag. XIII et XIV), quod exempla adducta probare nequeunt. Nam versus VI, 1, 5 cum antecedente conjungendus et *bfurshonod-nchunivdobure* efferendus est, XVIII, 13, 5 autem legendus *jbudo lforukan ashlem*. Versus X, 4, 2 et 3 aliter dirimendi sunt, hoc nimirum modo: *atlod nçurun lan-rucho bsamone*; X, 8, 2 et 10, 1 lege *nafshomn çajore*, et *ainomn çajore*. Cetera exempla ex hymnis XI et XII falso intellectis deprocta sunt. — *Pethâcha* quidem et *Rebâça* interdum eliduntur, sed rarius, et fere omnia Hahnii exempla falsa sunt. Prorsus autem rejiciendum, quod p. XVI ipsum articulum supprimi posse affirmat; versus enim XII, 11, 5 cum v. 6. locum suum permutare debet; sed XI, 11, 6; XII, 3, 4; 7, 2. 4 omnes suo jure versus sunt hexasyllabi. 2) Affirmat p. XIV, praefixa vocales suas amittere posse, etsiamsi vox praecedens non in vocalem, sed in consonam desinit, quod falsum est; exempla

enim nonnisi e carminibus XI et XII profert. 3) Nec minus impossibile est, secundam vocalem conjugationis Pael supprimi posse, quod Hahn p. XV contendit, exemplis tamen ad probandum minime idoneis propositis.

Breviter nunc indicandum est, quando synaeresis et diaeresis locum habere potest, simulque exempla quaedam ex hymnis nostris addenda. *Diaeresis* in eo potissimum consistit, quod praefixa cum vocali adscititia efferuntur, ita invenitur praepositio ω 9, 35; 10, 87; 13, 112; 14, 133; 15, 12. 53; 18, 64; 19, 35; 36, 168. 205; 53, 43; 55, 55; 58, 23; 61, 41; 62, 94; 66, 61; 69, 4; 70, 4. 6. 85; 74, 27; 39, 134. 269; 43, 232; 50, 105; ω 9, 6. 8; 10, 24. 25. 91; 34, 56; 39, 179; 53, 25. 87; 55, 3; 58, 20; 59, 11. 42. 51; 62, 130; 63, 77; 61, 79; 68, 65. 108; 69, 5; 70, 3; 72, 31; ω 15, 22; 27, 29; 39, 49; 57, 132; 64, 21; 65, 38; 69, 9. 38. 49; 70, 84. Nec minus copula ω hanc vocalem auxiliarem adsciscit, cf. 10, 26; 13, 49; 29, 150; 50, 97; 52, 83; 54, 21; 69, 8. 61; 71, 10; 75, 117. In his diaeresibus nulla habetur ratio ejus legis, secundum quam Olaph vocalem suam in praecedentem consonam remittit, cf. 13, 36; 21, 108; 39, 35; 41, 179. 207; 42, 84; 53, 89; 57, 72; 61, 37; 70, 90. 91. 93. Praepositio ω etiam sequentibus suffixis vocalem retinere potest, cf. 5, 92; 13, 118; 14, 150; 31, 22; 35, 13; 37, 31; 39, 37; 52, 67; 58, 25. 49; 68, 51; 71, 54; 74, 30; 75, 94. — Praeterea vocalis auxiliaris ubique in prima vocis littera, vocali destituta, poni potest, ut in perfecto Peal 35, 37. 136. 227; 38, 12; 42, 88; 53, 37; 55, 70; 57, 96; 65, 18. 42; 66, 27; 68, 34; 72, 35, in imperativo 13, 122; 38, 132; 41, 153, in futuro 69, 56; 70, 96, in participio Peil 65, 52; 67, 11; 69, 7. 22. 40. 108; 77, 64 et in participiis Pael atque Aphel 11, 64; 61, 110; 62, 77; 64, 10; 69, 66; 70, 38. Eandem diaeresem in nominibus habes 13, 123; 14, 32; 21, 101; 35, 15; 38, 98; 39, 168; 41, 78; 52, 63; 58, 21; 68, 43; 70, 62; 53, 42.

De *synaercesi* haec praecipue notanda sunt. Si vox praecedens in vocalem desinit et sequens in Olaph incipit, hoc Olaph cum sua vocali elidi potest, nec refert, utrum Olaph sit servile (ut 1, 54; 2, 197; 7, 5; 12, 10. 40; 29, 29; 31, 120; 43, 75; 68, 99),

an radicale (ut 2, 63; 7, 13; 27, 9. 12. 74; 29, 4. 195. 199; 32, 6; 43, 137; 45, 177; 46, 76. 78; 47, 17. 58; 65, 11; 67, 21; 74, 67). Idem in littera Ee locum habet, cf. 2, 172; 5, 44. 108. 109; 14, 15; 26, 33; 27, 105. 107; 28, 26. 51; 31, 62; 40, 39; 41, 96; 44, 67; 57, 52; 62, 87; 1, 47. Sed Olaph vel tum elidi potest cum vocali, si vox praecedens in consonam desinit, cf. 1, 53; 2, 39. 159. 160; 3, 97; 15, 65; 32, 20; 33, 71; 27, 92. 96; 28, 57; 38, 123; 66, 71, nec minus in initio versus (3, 63. 79. 91; 14, 128; 16, 86; 29, 89. 154; 30, 19; 31, 21; 33, 14; 41, 84. 176; 40, 66; 43, 187; 44, 112; 50, 96; 54, 60; 61, 43; 67, 30; 73, 34), post praefixa (2, 77; 7, 30; 27, 47; 29, 196; 30, 5. 119. 124; 32, 49; 33, 8. 63; 67, 77) et in passivis verborum primae Olaph (3, 75. 76; 29, 15; 30, 107. 125; 33, 7; 44, 59). Particulae ا (5, 125; 29, 174; 35, 171; 44, 77. 108; 47, 78) et ا (3, 92; 31, 145; 43, 123) nonnunquam sine vocali efferuntur. — Praefixa $\text{ا} \text{ } \text{ا} \text{ } \text{ا}$ vocalem amittere possunt, si vox praecedens vocali clauditur, cf. 1, 62; 2, 4. 32. 33. 52. 61. 122. 163. 173; 3, 34. 41. 104; 4, 17. 23. 37. 66. 69. 105; 5, 57; 31, 28. 39. 61. 209; 33, 51; 36, 236; 39, 34; 43, 38. 94. 263; 46, 112; 53, 29. Neque obstat; si duae illae voces ad diversos versus pertinent, cf. 1, 44; 29, 204; 31, 117; 50, 39; 58, 7. Sed interdum etiam prima littera radicalis vocalem suam abjicere potest, si vox praecedens vocali clauditur, cf. 1, 38. 90; 3, 60. 100. 122; 29, 105. 149. 177; 30, 120. Particulam ا vocale antecedente sine vocali pronuntiare licet, cf. 2, 108; 6, 122. 186. 187; 32, 14; 39, 123; 43, 43. 58; 44, 107. 111. — Lex, secundum quam Jud ante consonam in vocalem resolvitur, in carminibus non semper servatur, cf. 2, 86; 5, 140; 12, 8; 3, 80; 6, 72; 31, 96. 218; 33, 96; 43, 93. 243; 46, 121. 123; 49, 161; 62, 3; 75, 18. 92. — Denique vocales breves pethâcha et rebâça nonnunquam per marhetânâam tolluntur, ut سبحة 36, 231, سنة 2, 75; 43, 185; 44, 69, صحة 3, 8, سحة 31, 103, سنة 43, 28, سنة 21, 17, سنة 50, 10, inmo ante litteram dagessatam, ut in سنة 1, 136 et in conjugatione Pael سنة 1, 3 et سنة 18, 68.

VIII. Supplementa ad lexica syriaca ex hymnis S. Ephraemi.

Primum eas tantum voces, quae in hymnis Nisibenis lexicis ignotae occurrunt, notare constitueram; postea autem non inutile fore censui, si ea, quae mihi ex reliquis quoque S. Ephraemi operibus poeticis excerpti, adderem. Visum igitur est, non solum verba et significationes prorsus novas recipere, sed ea quoque, quae in lexicis habentur quidem, sed sine testimoniis sola syriacorum lexicographorum auctoritate nituntur. Ea vero verba, ad quae probanda in lexicis¹⁾ vel unicum citatur testimonium, brevitati studens semper omisi, nec alia testimonia adjeci, quamquam saepe non sine aliqua utilitate fuissent. Hymnos Nisibenos secundum carmen et versum citavi, editionem S. Ephraemi romanam secundum tomum, paginam, litteram marginalem.

1) Lexica, quae ad hunc finem inspexi, haecce sunt: lexicon Castelli a Michaeli editum, Schaafii concordantiale ad novum testamentum syriacum, glossaria Bernsteinii, Hahnii, Rödigeri ad chrestomathias ab iis editas.

Index vocabulorum, in lexicis aut deficientium aut sine testimonio positorum.

<p style="text-align: center;">ا</p> <p>اِبْدَانٌ perditio III 43 f.</p> <p>اِبْدَانٌ delictum significare videtur 67, 84, cf. اَبِي contumacem esse, renuere, nolere, اَبِيَّةٌ superbia, اَبِي, renuens, contumax.</p> <p>اِبْدَانٌ tristitia 4, 131; III 581 f.</p> <p>اِبْدَانٌ pro اِبْدَانٌ scribi solet in cod. A, cf. 9, 49; 11, 83; 39, 255; 45, 70; 46, 64. Alii codices habent اِبْدَانٌ. Simili modo etiam اِبْدَانٌ epistola in codd. invenitur.</p> <p>اِبْدَانٌ Pa. pro mercede accipere II 440 c.</p> <p>اِبْدَانٌ اِدَامَا III 67 e.</p> <p>اِبْدَانٌ fovea ignea 58, 13; II 383 c.</p> <p>اِبْدَانٌ quod Michaelis verbum syriacum esse negavit et non nisi Gen. 2, 7 inveniri contendit, exstat etiam III 581 a.</p> <p>اِبْدَانٌ Pa. concordem facere 54, 87.</p>	<p>اِبْدَانٌ اِبْدَانٌ II 390 d.</p> <p>اِبْدَانٌ ire cum acc. viae 74, 114; e vita abire II 558 e.</p> <p>اِبْدَانٌ iter III 290 a. 418 d.</p> <p>اِبْدَانٌ lictor III 92 f. 93 e. 139 f; retinens, coagulativus II 316 e.</p> <p>اِبْدَانٌ coarctatus, restrictus 3, 8; III 666 c.</p> <p>اِبْدَانٌ esculentus III 589 e.</p> <p>اِبْدَانٌ impostor, deceptor II 496 f. 508 a; levis II 426 f; debilis 35, 260; III 392 b.</p> <p>اِبْدَانٌ divine III 519 b.</p> <p>اِبْدَانٌ necesse est, sequitur II 447 c, idem اِبْدَانٌ II 454 e. — اِبْدَانٌ quid opus est? 68, 54. 95.</p> <p>اِبْدَانٌ ficte II 548 c.</p> <p>اِبْدَانٌ Plur. اِبْدَانٌ III 613 a.</p> <p>اِبْدَانٌ (ita scribendum est, non اِبْدَانٌ, cf. chald. אֲרָמָא) forma, proplasma II 521 c.</p> <p>اِبْدَانٌ studens, laborans III 67 e. 70 a.</p>
---	--

ٱٱٱٱ pro ٱٱٱ 2, 55. Duplex
 olaf error scribae videtur.
 ٱٱٱ 9, 58, vetustior forma pro-
 nominis ٱٱ, quae apud Sa-
 maritanos in usu est. Plura
 dabit Rödiger in ZDMG XVI,
 550.
 ٱٱٱ qua fronte? 9, 39.
 ٱٱٱ pompa 74, 50. — ٱٱٱ
 ٱٱٱ diverso modo 52, 59;
 62, 107; II 533 a. III 674 b.
 676 e.
 ٱٱ Pe. coacervare 29, 250. —
 Pa. occultare, obtegere II 362 e.
 ٱٱ commeatus III 370 a.
 ٱٱ coacervatio, depositoryum
 III 574 a.
 ٱٱ asceterium III 374 e.
 ٱٱ ἀποουσία, scobs, intertri-
 mentum III 592 b.
 ٱٱ pro ٱٱ 31 in in-
 scriptione.
 ٱٱ ἀπόρατος III 387 e.
 ٱٱ leaena III 372 d.
 ٱٱ patienter expectare
 41, 95.
 ٱٱ viduus II 421 d.
 ٱٱ contignatio, quae plano pede
 est (erdgeschoss, gleicher erde)
 III 568 a.
 ٱٱ Pa. pro ٱٱ sanare II 407 f,
 ubi Bernstein quidem (syrische
 studien ZDMG IV, 309) legen-
 dum proponit ٱٱ. Sed signi-
 ficatio certa est, cum etiam

III 385 d occurrat. Exacte re-
 spondet arab. ٱٱ et hebr.
 ٱٱ. — Pro significatione
 seducendi, quae eidem verbo
 in Pa. tribuitur, unicum inveni
 testimonium II 457 e.

ٱٱ is, qui effudit III 251 b.
 ٱٱ generatim ager III 239 a;
 in Plur. possessiones, peculia
 III 163 a (ubi de grege ovium
 adhibetur).
 ٱٱ incantatio II 383 b.
 ٱٱ concedere 14, 84; 75,
 109; II 554 d. III 258 c.

ع

ع quod vocatur essentiae, cf. II
 324 e ٱٱ tamquam sym-
 bola ejus, II 444 d ٱٱ
 ٱٱ praedicant eam tam-
 quam creatricem.

ع Pe. impersonale sequ. ٱ,
 malum est 10, 84; 59, 46; II 381 f.
 ٱٱ depravans II 481 a.
 ٱٱ reparator II 431 e.
 ٱ Fut. U, Pe. inspergere III
 374 b. 382 c; spargere III 397 a.
 ٱ Pa. sedare II 439 a. —
 ٱ remissus, piger III 588 a.
 ٱ Pe. cessare, ut videtur, III
 614 e.
 ٱ aperire portam 13, 19.
 ٱ solutio, abrogatio II 519 b.
 ٱ domesticus III 201 d. 202 b.
 394 e.

- فَمِلْيَانٌ familiaritas III 251 c.
 عِنٌّ Pe. maturescere, maturum
 esse 29, 122; 62, 115. — Pa.
 praecedere II 407 a; primitias
 tribuere III 41 f. فَمِلْيَانٌ عِنٌّ
 anticipare 15, 32. 33; 58, 1.
 فَمِلْيَانٌ primitius II 341 f. 407 a.
 419 a. III 582 f. 594 c. f.
 فَمِلْيَانٌ confundi 37, 58; II 450 d.
 471 f. 472 b. III 40 f. 116 c.
 317 d.
 فَمِلْيَانٌ confusio 6, 102; II 441 b.
 471 e. III 116 a. b. 120 a. 195 a.
 196 a.
 فَمِلْيَانٌ confusio, pernixtio II
 448 f. 453 b. III 41 e. 50 e. 195 a.
 فَمِلْيَانٌ confuse 62, 109; II 446 d.
 450 b.
 فَمِلْيَانٌ Pa. deterere, corrumpere
 vestem II 440 a. 533 b.
 فَمِلْيَانٌ sine, absque praemisso فَمِلْيَانٌ
 II 458 d.
 فَمِلْيَانٌ caries II 335 e.
 فَمِلْيَانٌ desertum, solitudo, terra
 nihil producens 3, 99, cf. arab.
 فَمِلْيَانٌ, فَمِلْيَانٌ.
 فَمِلْيَانٌ aedificatio II 551 a.
 فَمِلْيَانٌ dilaniari 57, 117. 120.
 فَمِلْيَانٌ dilaceratio, miseria 3, 85;
 6, 3; II 464 a. III 18 f. 621 a.
 فَمِلْيَانٌ incuria, negligentia 20,
 14; 55, 91.
 فَمِلْيَانٌ jucunditas, vita lauta II
 542 e.
 فَمِلْيَانٌ aroma III 277 e.
- فَمِلْيَانٌ humilitas III 266 d.
 فَمِلْيَانٌ negligenter II 532 c.
 فَمِلْيَانٌ disquisitio II 423 d.
 فَمِلْيَانٌ petitor II 467 d. III 33 b.
 261 d. 263 f. 284 a. 299 d. 345 e.
 فَمِلْيَانٌ Aph. cum acc. et فَمِلْيَانٌ dis-
 jungere, distrahere aliquem ab
 aliquo, discrimen ponere III
 117 d. — فَمِلْيَانٌ remotus III
 15 c. 77 c. 125 f. 136 e. 166 e.
 167 a. 182 f.
 فَمِلْيَانٌ fortasse nubilem esse 70, 28.
 — Ethpe. nubere III 227 a.
 فَمِلْيَانٌ vita matrimonialis III
 582 e.
 فَمِلْيَانٌ Pe. effervescere II 439 f.
 فَمِلْيَانٌ ferus, imnitis II 463 f.
 فَمِلْيَانٌ efferate, immaniter II
 466 c. III 42 d. 170 a.
 فَمِلْيَانٌ racemus residuus III 238 b.
 251 f.
 فَمِلْيَانٌ perscrutabilis III 176 a.
 فَمِلْيَانٌ Aph. consumere, de rubi-
 gine III 107 d.
 فَمِلْيَانٌ probatio, exploratio
 26, 32.
 فَمِلْيَانٌ non solum, ut asserit As-
 semanus (Bibl. Orient. I, 80)
 significat *secundum eandem*
melodiam, sed etiam simplici-
 ter *ad modum*, cf. 2 in inscr.
 فَمِلْيَانٌ Ethpa. excludi II 344 d.
 فَمِلْيَانٌ ea, quae extra sunt, ex-
 teriora 3, 38.
 فَمِلْيَانٌ externe III 58 f.

- تَمَّامٌ tamquam cognomen ur-
 bis Edessae jam invenitur 34, 50.
 عَصَا Ethpa. coqui, perfici, ad
 maturitatem perduci III 138 e.
 — Pa. maturare III 594 c.
 عَذَابٌ مَرْغَمٌ virgineae II 478 d.
- عَذَائِبٌ Plural. عَذَائِبٌ deliciae, malo
 sensu III 512 e. 513 d, bono
 sensu 7, 16; III 229 a. 241 d.
 420 d. 471 e. 475 c. 590 b. 591 b.
 594 b. 595 f.
- عَزَبٌ Pe. abscondere 5, 139; III 282 d.
 — Part. poel erectus, sublimis
 II 457 a.
- عَزِيمٌ amarus 34, 28.
- عَزَمَ Pa. plectere, coronam ne-
 ctere III 163 c. — Aph. cora-
 nare III 574 f.
- عَزِيمٌ elephantum signifi-
 cat II 437 e.
- عَزِيمٌ ea, quae intra sunt 9, 37.
- عَزِيمٌ Aph. nunquam nisi cum عَزِيمٌ
 conjunctum inveni; significat
 ejicere. Cf. 43, 199; II 453 e.
 485 b. Bibl. Or. I, 112.
- عَزِيمٌ seu عَزِيمٌ putamen, cortex
 III 570 a.
- عَزِيمٌ dividiuus III 156 e.
- عَزِيمٌ sterilitas II 427 a.
- عَزِيمٌ exsectio, amputatio 11, 23;
 II 550 b.
- عَزِيمٌ manifestans III 383 d.
- عَزِيمٌ apocalypsis II 488 f.
- عَزِيمٌ Fut. U, revelare, retegere
 III 160 d. 556 b; auferre II
 466 c. III 17 d.
- عَزِيمٌ audacia III 414 a. 532 e.
- عَزِيمٌ audax II 337 e.
- عَزِيمٌ fovea, sepulcrum III 159 a.
- عَزِيمٌ fovea II 335 f.
- عَزِيمٌ Pa. vituperare 27, 43; II
 479 f. 480 a. — Ethpa. vitu-
 perari III 253 d. e.
- عَزِيمٌ cubile III 588 f.
- عَزِيمٌ Ethpe. eripi, fraudari III
 585 b. 598 c.
- عَزِيمٌ furtum III 207 a.
- عَزِيمٌ res furto ablata II 526 b.
- عَزِيمٌ Pe. mirari, obstupescere,
 Fut. A III 448 e. — Pa. ter-
 rere II 410 f. 319 c. — Ethpa.
 terreri, exhorrescere II 480 a.
 351 f. — Ethpe. idem III 571 a.
 (ubi عَزِيمٌ corrigen-
 dum est).
- عَزِيمٌ terror, timor 31, 163; 36,
 32; 41, 155; II 353 b. 482 b.
 493 c. 549 a. III 151 f. 233 d.
 296 a. 297 d. 308 f; clamor III
 29 f.
- عَزِيمٌ intrans. scaturire, prorum-
 pere 3, 71; 19, 77.
- عَزِيمٌ Pa., sequ. عَزِيمٌ vomitum mo-
 vere alicui 71, 56.
- عَزِيمٌ vomitus 21, 133.
- عَزِيمٌ significat etiam sinum una
 cum brachiis, sicut عَزِيمٌ, ex
 quo ortum videtur. Cf. 9, 20;
 31, 218.

- Pe. med. E, leprosum esse III 572 b.
 se prosternere, supplicare III 551 e.
 Fut. U, eradere II 335 f.
 sceletus 39, 210.
 Pe. quater (alas) III 35 a.
 inundatio 31, 160.
 Ethpe. lacerari III 633 f.
 solidus (oppos. *صَحْبًا*) III 177 e.
 corporaliter 18, 15; II 460 c. 513 d.
 pro *بَعْرًا* pons III 665 f.
 ?
 pro *مِسْرًا* miseria 76, 50.
 Cf. Middeldorff, codex syriacohexaplaris, p. 497.
 musca III 372 f.
 sacrificator II 509 a.
 Ethpe. morderi II 439 c.
 Ethpe. conjungi, uniri II 473 b.
 vespillo III 237 f.
 Pa. pinguefacere III 590 b.
 pinguis III 589 e.
 Pa. excitare, movere, perturbare II 462 b. 334 c. III 439 e. B. O. I, 94.
 judicatus, judicandus III 244 f. 407 a. 485 e. 486 a.
 exsultatio III 240 b.
 contignatio, mansio 1, 112.
 Pa. (praecepta) conculcare, contemnere, violare II 410 f.

- (secundum Bernstein l. c. p. 309 *مَسْمًا*!) expulsivus II 361 e.
 terrefactio 16, 94; II 524 e.
 Ethpe. expelli III 572 b.
 purgare 30, 85, ut videtur, Etthaphal verbi *صَافًا*, fortasse autem passivum conj. Taphel.
 Pa. extrahere II 527 c. 535 e. III 94 e. — Ethpa. extrahi, educi 74, 31; II 399 b. III 447 e.
 aqua turbata III 113 f.
 flamma III 75 e. 76 a.
 haemorrhoida, proprie *femina sanguinis sui* 27, 10, etiam *مِسْرًا* III 554 c, et simpliciter *مِسْرًا* B. O. I, 96. Eadem constructio apparet in *مِسْرًا* 7, 31 panthera maculosa, versicolor, *مِسْرًا* 1, 149 occisor furiosus, immo cum nominibus propriis, *مِسْرًا* B. O. I, 397 Ephraem sapientissimus, *مِسْرًا* B. O. I, 327 Maris canum.
 dignum pretium, aequivalentum 4, 80. Cf. *مِسْرًا*.
 Pa. sopire 61, 115; II 504 d.
 somnolentia II 505 a. d. 506 d. e. III 199 e. 264 b. 332 d. 346 e.
 Part. pass. etiam *مِسْرًا* 43, 217; II 462 c, sed alias *مِسْرًا* 50, 104 etc.
 Part. pass. *مِسْرًا* 50, 66. 74.

- 94; III 252 b. — Ethpa. ex-
stingui II 354 c.
- ⲡⲉ: Pe. infigere 39, 58.
- ⲡⲉ: Pe. sudare II 392 b.
- ⲡⲉ: Pe. abluere III 89 c.
- ⲡⲉ: barbatus II 457 f.
- ⲡⲉ: ventilatio 7, 12. 13.
- ⲡⲉ: Pa. gradatim disponere III
588 f.
- ⲡⲉ: gradatim 41, 98.
- ⲡⲉ: disputatorie II 527 f.
- ⲡⲉ: Aph. occultare 30, 60.
- ⲡⲉ: Pa. florere 48, 28; 65, 72;
II 497 e. 532 b. III 203 d. 333 c.
384 d.
- ⲡⲉ: meditatio III 108 b. 202 c.
203 c.
- ⲡⲉ: pro ⲡⲉ: III 80 c. 407 e. 590 b.
- ⲡⲉ: Ethpa. duci, moneri III
279 a. b.
- ⲡⲉ: ut videtur, deliratio III 159 b.
- ⲡⲉ: pro ⲡⲉ: idem 55, 93; 69
in inscript.
- ⲡⲉ: incognitus 18, 55.
- ⲡⲉ: inscitia III 199 c. 451 b.
- ⲡⲉ: imperite 61, 93; II 466 c.
- ⲡⲉ: sequ. ⲡⲉ, Pe. studere, cog-
itare de aliqua re III 57 f.
478 d.
- ⲡⲉ: pro ⲡⲉ: metro poscente
restituendum est 31, 204. 205;
33, 28; III 326 b.
- ⲡⲉ: Plur. ⲡⲉ: non ⲡⲉ: 67, 51.
- ⲡⲉ: antea III 189 d.
- ⲡⲉ: resipiscere, commemoratur
a Baralio, et invenitur III 190 e.
- ⲡⲉ: eradiatio (solis) II 433 c,
impetus II 474 e.
- ⲡⲉ: pro ⲡⲉ: 33, 2; II 469 b.
III 163 c.
- ⲡⲉ: Ethpa. derideri III 205 e.
- ⲡⲉ: laudatio, cantatio 31, 220;
41, 60; II 435 c. III 41 f. 258 a.
261 c. 335 d. 413 f. 421 a. 463 a.
490 d. 504 f. 595 f.
- ⲡⲉ: ambulans II 461 a. III 109 d.
- ⲡⲉ: Femin. significat Haden II
393 e. 394 c. III 295 d, fortasse
proprie congregationem mor-
tuorum, cf. hebr. הַתּוֹת.
- ⲡⲉ: sequ. ⲡⲉ hostiliter aliquem
petere, in aliquem irruere 34,
25; II 438 c. 515 e. f; bono
sensu ad aliquem venire 42,
52. 58. 60; II 426 c, alicujus
meminisse III 419 f.
- ⲡⲉ: studium disceptandi III
81 d.
- ⲡⲉ: idem III 111 e. 116 e. 153 f.
- ⲡⲉ: Pa. dilectum, suave esse III
674 f.
- ⲡⲉ: voluptas III 172 d.
- ⲡⲉ: ἄνελος, auriga III 376 e.
- ⲡⲉ: seu ⲡⲉ: perversus 41,
39; 45, 113; 60, 69; II 521 f.
536 d. 355 f. III 124 d. 360 b.
405 e; alternans III 407 a.
- ⲡⲉ: contrarius III 201 a. 366 a.

- ܦܥܘܢ perversus II 414 b. c. III 173 f.
- ܦܥܘܢ perversus, inconstans II 456 f. 468 b. 477 f.
- ܦܥܘܢ II 467 b. Hermes pluvius, idolum a sacrificulis Baali cultum.
- ܦܥܘܢ semper pronuntiandum est pro ܦܥܘܢ 17, 108; 19, 157; 21, 18. 204. Est graecum Οὐολόγαισος (in nummis Arsacidarum Βολαγαισος aut Οὐολόγαισος), lat. Vologêses, pers. ܦܥܘܢ. — Etymologia quaerenda videtur a zendico vara *eligen- dus*, *optimus* et gaêshu *hasta*, ita, ut significet *optimis hastis praeditum*, aut, cum gaeshu etiam ipsum heroa *hasta praeditum* denotet, *heroa praestantissimum*. Quae derivatio, si vera est, confirmat ea, quae de descriptione et significatione vocis gaeshu protuli in Kuhnii *ztschr. für vergleichende sprachforschung* XII, 438.
- ܦܥܘܢ ecclesia 17, 26. Vix potest esse status absolutus verbi ܦܥܘܢ, sed potius error scribae.
- ܦܥܘܢ refugium, asylum III 581 f; terminus vitae, mors II 345 b.
- ܦܥܘܢ emtor II 349 c. III 684 c.
- ܦܥܘܢ venditor III 684 c.
- ܦܥܘܢ venditio III 662 e. 663 e.
- ܦܥܘܢ Ethpe. coerceri, cohiberi 39, 193; II 463 b.
- ܦܥܘܢ Ethpa. adjudicari 48, 9; III 248 f.
- ܦܥܘܢ juste III 519 c.
- ܦܥܘܢ Pa. illustrare, illuminare 19, 25; III 496 e. 592 f.
- ܦܥܘܢ Pa. sequi. ܦܥܘܢ monere de aliqua re 46, 106.
- ܦܥܘܢ Aph. aggregare, adjungere 19, 95.
- ܦܥܘܢ Pe. efferi 36, 224; III 356 c.
- ܦܥܘܢ alens II 518 a. 524 b.
- ܦܥܘܢ turbator 56, 89.
- ܦܥܘܢ Pe. desiderare, ut videtur III 609 a.
- ܦܥܘܢ fraudulenter III 163 c.
- ܦܥܘܢ Pe. magicas artes exercere 9, 58.
- ܦܥܘܢ divinatio, hariolatio II 464 d.
- ܦܥܘܢ Pe. proprie adhibetur de lance librae leviori ideoque ascendente, unde derivanda est significatio deficiendi, cf. 1, 142; 2, 129; III 677 e. — Pa. conviciari III 586 a. — Ethpa. commoveri II 417 d. Part. inordinatus 75, 112. — Aph. levem facere 6, 149.
- ܦܥܘܢ exiguus, despectus 17, 66.

- אָכַב Pe. Fut. U, III 381 a. 411 d. e.
 — Ethpe. aspergi III 21 d.
 אָכַבָּ frenum II 546 e. III 208 d.
 אָכַבָּ invitatus 43, 227; 70, 37;
 III 25 f. 29 e. 426 d. 589 d.
 597 b.
 אָכַבָּ cantus II 331 f.
 אָכַבָּ cantor III 375 b.
 אָכַב Fut. U rejicere III 523 b.
 אָכַבָּ movere, excitare II 460 f.
 אָכַבָּ agitatio, tumultus III
 226 e.
 אָכַבָּ commoveri, labefactari
 70, 21. Fortasse אָכַבָּ emen-
 dandum est.
 אָכַבָּ accusatio II 455 c.
 אָכַבָּ paululum III 58 e.
 אָכַב Pe. foetere 67, 67; II 408 d.
 אָכַבָּ foetor II 336 a.
 אָכַב videtur error scribæ pro
 אָכַב 29, 36.
 אָכַבָּ crucifixio 60, 124.
 אָכַב Pe. pungere II 464 f. 503 f.
 III 37 f.
 אָכַבָּ massa II 383 d.
 אָכַבָּ potens, dominans 74, 32.
 אָכַב Ethpe. dissipari 29, 181; II
 481 d.
 —
 אָכַבָּ complexus II 346 e.
 אָכַבָּ amanter II 402 c. 483 d.
 אָכַבָּ perniciosus 1, 135. 145.
 אָכַב Fut. U, se intrudere, inge-
 rere 14, 152; 60, 27; III 426 e.
 427 d. Semper conjunctum in-
 venit cum verbo אָכַב intrare.
 אָכַבָּ vulnus 28, 15; II 515 c.
 549 a. 550 b. III 370 c. e. 374 b.
 381 c. 383 c. 391 e. 397 c. 399 d.
 414 d. 417 d. 418 a. 423 f. Cf.
 hebr. אָכַבָּ.
 אָכַבָּ pro אָכַבָּ 37, 140; 69,
 102. 104.
 אָכַבָּ obsessor 13, 98. 100.
 אָכַבָּ inclusio, carcer 69, 105;
 II 439 e; אָכַבָּ II 391 a.
 אָכַבָּ scarabæus III 631 e.
 אָכַב Pe. fortasse occurrit 39, 205
 אָכַבָּ cur ei malum est
 (seu videtur) ira? Tum radix
 conferenda est cum חָבַת conj.
 I malum esse, IV corrumpere.
 אָכַב Pa. pedes demere, claudum,
 immobilem reddere II 463 b.
 472 b. 535 b. c. e. — Ethpa.
 pedes amittere II 482 d. —
 אָכַבָּ pedibus carens 68, 66.
 אָכַבָּ III 365 a, et אָכַבָּ
 77, 5 (cf. 2 Cor. 3, 9) quanto
 magis. Magis completa et per-
 spicua est phrasis chaldaica
 כל אחת כמה וכמה, cf. Tr. Succa
 fol. 53 a, Targ. Hier. Num. 22,
 30; Deut. 31, 27, quae vertenda
 est *super unicum quoties*, id
 est *quoties magis*. Nam אָכַב
 relationem numeri ad alterum
 denotat, plane ac francogalli-
 cum sur; *unicum* autem est

- praecedens argumentum a minori, quo sequens conclusio *multoties* firmior est.
- Pe. cavere, revereri aliquem, sequ. עָבַר 29, 72; 35, 164; 63, 53; circumire, sequ. סָבַר III 444 e.
- אַרְצֵי חֲסֵד terra, urbs, platea II 489 e (cf. chald. ܐܪܥܘܬܐ).
- חֲסֵד hilaritas III 46 d.
- מָרַס marcescere, liquefieri III 338 e.
- מִי־דָבָר quod absit! III 95 e.
— מִי־דָבָר idem III 98 f. 114 c.
- Pe. sentire, intelligere, animadvertere 43, 133. Cf. rabb. חָסַס sensus, ar. حَاس , conj. V (dolorem) percipere, חָס sentire.
- מַשְׁתַּדֵּם spectator III 376 e.
- מַשְׁתַּדֵּם peregrinator III 272 e.
- מַשְׁתַּדֵּם sulcus III 321 c. Cf. Job 31, 38; 39, 10 hex.
- מַשְׁתַּדֵּם status peccati 45, 174; III 382 e.
- מַשְׁתַּדֵּם vive 76, 54 (cf. psalm. 123, 3).
- מַשְׁתַּדֵּם vita, significatio frequentissima, cf. 35, 79; 43, 147; 44, 24; 45, 61. 138. 143; 46, 172; 47, 25; 48, 67; 49, 28; 50, 8; 76, 74; II 316 e. 327 b; III 225 d. 282 d. 321 c. 587 c. 598 d; ens vivum, creatura, homo 20, 51.
- מַשְׁתַּדֵּם affinitate conjungi 27, 103. 112, proprie constringi Prov. 5, 22 hex.
- מַשְׁתַּדֵּם affinitas 27, 96. 101. 106.
- מַשְׁתַּדֵּם spelunca II 551 d.
- מַשְׁתַּדֵּם Ethpae. erudiri, moneri 2, 171.
- מַשְׁתַּדֵּם Achamoth Valentini et Bardesanis II 444 c. d.
- מַשְׁתַּדֵּם Ethpae. purificari, evacuari 30, 91.
- מַשְׁתַּדֵּם purificatio II 515 b.
- מַשְׁתַּדֵּם rima, fovea III 317 e.
- מַשְׁתַּדֵּם commentum II 455 c.
- מַשְׁתַּדֵּם talpam esse (quod negavit Michaelis) probat II 452 c.
- מַשְׁתַּדֵּם sanitas 5, 133; 11, 36.
- מַשְׁתַּדֵּם sane, incolume II 453 c. III 201 f.
- מַשְׁתַּדֵּם idem significat ac מַשְׁתַּדֵּם pro 5, 98; 67, 43.
- מַשְׁתַּדֵּם cum suffixis, idem 7, 50; 56, 22; III 361 b. (ubi מַשְׁתַּדֵּם legendum est).
- מַשְׁתַּדֵּם Pe. expugnare II 520 d. — Ethpae. spoliari II 484 f.
- מַשְׁתַּדֵּם spoliatio II 423 b.
- מַשְׁתַּדֵּם spolium III 323 b.
- מַשְׁתַּדֵּם fatum 72, 106 et saepius.
- מַשְׁתַּדֵּם nuspiam debilem significare contendit Michaelis. Sed saepe invenitur haec significatio, cf. 41, 79; 51, 43; 52, 37; 54, 75; 56, 74; II 404 b. 531 f. Praeterea denotat vilem, contemendum 19, 92; 44, 48; 63, 69; 64, 1; 65, 60; 72, 73; II 483 b,

- et miserum 10, 43; 26, 33. — Magos seu incantatores significat 28, 14, et alternat cum ^פמַגֵּן v. 54. Recte igitur Bar Ali explicat vocem ^פסַחַר per ^פגִּנְיָוִיתָא *gentilis*, nec ad stipulandum est Michaeli, qui illud in ^פסַחַר mutare voluit. Puto autem, ^פסַחַר in hoc sensu corruptum esse ex ^פסַחַר, ut incantatoribus per lusum verbi nota debilitatis et contemptibilitatis inureretur. Similiter ^פרַבֵּי דְּבַרֵּי דְּבַרֵּי dominus muscarum pro ^פרַבֵּי דְּבַרֵּי dominus coelestis habitationis, ^פשׁוּרָא mendacium pro ^פבְּרַבֵּי.
- ^פפֶּע Pe. pro ^פפֶּע 48, 31.
- ^פפֶּע Ethpa. colligi III 238 b.
- ^פפֶּעֶסְתָּא patientia III 353 c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא vinum 74, 102; II 409 d. III 125 c. B. O. I, 226.
- ^פפֶּעֶסְתָּא rancidus II 478 b.
- ^פפֶּעֶסְתָּא aromatibus condere, balsamare II 541 c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא Aph. paganum fieri, apostatam esse 18, 71; II 530 d. III 154 e. — Pa. ad idololatricam seducere II 451 a.
- ^פפֶּעֶסְתָּא summo studio aliquid appetere II 491 c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא suffocatio 1, 67.
- ^פפֶּעֶסְתָּא strangulatio 61, 24.
- ^פפֶּעֶסְתָּא propitiator III 468 c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא Ethpe. contumelia affici III 39 e.
- ^פפֶּעֶסְתָּא Ethpe. liberari, salvari 2, 64.
- ^פפֶּעֶסְתָּא generatim dedocere, a consuetudine abducere 15, 78; II 472 d. III 4 f. 362 b.
- ^פפֶּעֶסְתָּא avaritia, proprie retinendi cupido III 362 a; ablactatio III 617 f.
- ^פפֶּעֶסְתָּא Ethpa. operiri, obrui 27, 16; II 459 c. III 181 c. 246 e.
- ^פפֶּעֶסְתָּא sequ. & alicui rei operam navare III 324 b.
- ^פפֶּעֶסְתָּא sollicitudo 76, 86; II 457 d.
- ^פפֶּעֶסְתָּא etiam superficies maris 1, 48; III 15 d. 43 f. 563 e; ^פפֶּעֶסְתָּא mare navibus adire 1, 48; III 625 a.
- ^פפֶּעֶסְתָּא urceus III 663 a.
- ^פפֶּעֶסְתָּא Fut. A, Pe. procacem esse III 31 e. 106 e. — Aph. idem 40, 99; III 364 b. — Ethpa. idem 60, 27; III 193 d. 597 d. — Pa. Part. pass. sollicitus III 328 b. c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא bono sensu affabilis, benignus II 425 d.
- ^פפֶּעֶסְתָּא versus III 574 c. d, proprie punctum, quo finis versus notatur, a radice ^פפֶּעֶסְתָּא impungere, intigere.
- ^פפֶּעֶסְתָּא liberator II 517 b.
- ^פפֶּעֶסְתָּא labrusca III 238 c.
- ^פפֶּעֶסְתָּא significat non solum siliquas, sed etiam labruscas 43, 34, cf. Jes. 5, 2. 4.

- II 442 d, et II 454 e. سَلْمَانٌ, non سَلْمَانٌ, sigillum 73, 56.
 III 620 a. c, litigiosus. سَلْمَانٌ superbia II 414 a.
 اَدُورٌ aduri II 376 f.
 سَلْمَانٌ sollicitare II 440 a. س
 Pe. abesse, interdictum, illicitum esse 72, 103 سَلْمَانٌ dormiens 49, 173; humi depressus II 527 c.
quod nobis loqui non fas est (seu *quod absit!*) Cod. C habet سَلْمَانٌ Pa. Part. pass. sonino immersus III 109 c.
 سَلْمَانٌ conviva 70, 36; III 26 a et saepius, cf. arab. حَرِيْفٌ socius. سَلْمَانٌ somnolentia 2, 191; 65, 37; II 400 c. 405 c.
 Fut. U determinare II 341 d. سَلْمَانٌ Pe. pro usitata forma سَلْمَانٌ (cf. hebr. סָלַב, סָלַב) 45, 150.
 terminus II 341 e. سَلْمَانٌ speciatim de fructibus 6, 58; 47, 61; II 466 f; similiter in hebraico Gen. 45, 23).
 Pa. mutum facere, jugulare, interficere 72, 28 (in cod. C سَلْمَانٌ felicitates meae erant, id est bene, gratulandum mihi erat 35, 52; 39, 26. 54. 104. Sed quia semper verbum in singulari sequitur, fortasse melius legendum est سَلْمَانٌ fortunatum erat, quamquam vox سَلْمَانٌ alias non occurrit.
 سَلْمَانٌ); II 528 c. 529 f. — Ethpa. jugulari 72, 26 (in cod. C. سَلْمَانٌ). — Aph. artes magicas exercere III 667 b. سَلْمَانٌ de loco quoque adhibetur in sensu parvae remotionis III 167 a. b. سَلْمَانٌ etiam pro πόρρω et μακράν ponitur, cf. Middeldorpff codex syriacohexaplaris, pag. 485.
 Part. Aph. سَلْمَانٌ II 351 b. 354 c. سَلْمَانٌ pretium II 349 b. c.
 dolorosus III 259 d. سَلْمَانٌ pro سَلْمَانٌ II 459 c. III 563 d. 378 a.
 zelus III 238 b. سَلْمَانٌ Pa. juvenem reddere III 583 a. — Ethpa. juvenescere III 583 b.
 passio, ira II 438 b. سَلْمَانٌ
 med. A, Pe. transitive obscurare II 472 e. سَلْمَانٌ
 pulcher II 327 e. سَلْمَانٌ
 incitare III 483 e. — سَلْمَانٌ
 ad concupiscentiam moveri, concupiscere 35, 51; II 368 b. سَلْمَانٌ
 mutus 71, 116, quamquam hic per lusum verbi simul etiam sigillo oclusum significat.

- لِكْمٍ Pe. sequ. accus. alicui meritam gratiam non referre, praemium denegare 6, 68; 66, 20; 71, 22; 72, 17. 20. 24. 31. 43. 51. 72; 73, 79; II 468 c. III 264 c. 266 e. 289 f. 332 d. Fut. habet U, sed videtur etiam Fut. A exsistere, cf. 49, 64 in Cod. B. — Ethpe. praemio fraudari 49, 64; 73, 7; 46, 12.
- لِحْمَمَةٍ oppressio, injuria accepta 12, 14; 47, 14; 51, 59; III 348 a. 360 e.
- لِحْمَمَةٍ calumnia, ingratitude 40, 22; II 523 f. III 30 a.
- لِحْمَمَةٍ destructio, interitus 56, 16; III 1 c. 49 c; plenilunium II 439 b.
- لِحْمَمَةٍ sollers 41, 64; 72, 60.
- لِحْمَمَةٍ Pa. inficere, polluere III 163 a.
- لِحْمَمَةٍ oclusus II 344 a.
- لِحْمَمَةٍ pro لِحْمَمَةٍ 9, 43; 32, 46; 49, 182.
- لِحْمَمَةٍ Pe. inquinatum, peccatorem esse II 478 e.
- لِحْمَمَةٍ suavem saporem habens III 577 f.
- لِحْمَمَةٍ esca 14, 95; III 590 e. 591 c.
- لِحْمَمَةٍ sapientia, intelligentia 35, 163; 62, 29; III 26 d.
- لِحْمَمَةٍ maturitas 15, 49. 75 (in Cod. B. لِحْمَمَةٍ); III 203 f.
- لِحْمَمَةٍ sapor, sensus III 361 e. 363 a. 567 d.
- لِحْمَمَةٍ proventus fructuum (ertragnis) 29, 116.
- لِحْمَمَةٍ sonare, strepere III 565 f.
- لِحْمَمَةٍ Pa. includere II 390 c; cum لِحْمَمَةٍ alicui vac injungere II 352 a. 356 b.
- لِحْمَمَةٍ Fnt. U 43, 85; II 509 d. III 524 c, sed Fut. A III 244 c. 247 b. — Cod. B habet لِحْمَمَةٍ in Praet. Pe. 35, 38, formam med. U, quae alias nonnisi in verbo لِحْمَمَةٍ invenitur.
- لِحْمَمَةٍ Pe. impellere, allidere, sequ. % aut لِحْمَمَةٍ 70, 20; III 192 e.
- لِحْمَمَةٍ sic ut لِحْمَمَةٍ لِحْمَمَةٍ لِحْمَمَةٍ sicut commotio palpebrarum, per momentum temporis (einen augenblick) III 242 f. 245 b.
- لِحْمَمَةٍ triclinium III 323 c.
- لِحْمَمَةٍ Pe. pro لِحْمَمَةٍ II 350 b.
- لِحْمَمَةٍ Pe. Part. act. desiderans III 565 e. — Ethpa. لِحْمَمَةٍ II 399 d. 400 a.
- لِحْمَمَةٍ Pa. certiore facere II 525 b.
- لِحْمَمَةٍ pro لِحْمَمَةٍ 1, 30; 16, 102; 17, 35; 21, 151; 42, 106; 58, 41; 63, 55; 66, 7; 70, 89; 72, 4.
- لِحْمَمَةٍ mutuum accipiens 49, 72 (in cod. B. لِحْمَمَةٍ).
- لِحْمَمَةٍ solitarie III 29 a.
- لِحْمَمَةٍ solitudo III 266 e.
- لِحْمَمَةٍ discipulus, docilis III 74 d.

- 191 f. 195 c. e. f. 198 f. 201 e. 202 d. e.
- إِدْعَامٌ additamentum, incrementum III 409 d. f.
- مُتٌ vultur II 469 c.
- إِدْعَامٌ edacem esse 49, 163; 71, 98; III 591 f.
- إِدْعَامٌ finis II 341 f.
- عَبٌّ Pa. curare, quaerere II 360 b.
- مُتٌ anxie curans II 400 e.
- مُتٌ provide II 427 d.
- مُتٌ surdaster, tardus captu 52, 65; 62, 51.
- رِيٌّ rivus, flumen III 63 d. 64 a.
- مُتٌ pallor II 438 f.
- مُتٌ haereditas II 334 f.
- إِدْعَامٌ porrigi III 365 a. 584 b.
- مُتٌ nota accusativi III 422 f.
- مُتٌ gravis, modestus, venerandus (gesetzt) III 602 e.
- مُتٌ orbitas III 283 b.
- ص
- صُ Ethpa. increpari, objurgari 75, 56 (ubi exstat insolita forma Futuri تَصَّصٌ pro تَصَّصًا). — Pa. increpare II 530 d.
- صُ reprehendere, accusare, pudefacere II 463 c. f. 473 f. 474 b. 531 f. 539 e. III 60 c. 61 c. 86 a. 115 b. 206 b. — Ethpa. pudefieri تَصَّصٌ III 206 b, et تَصَّصٌ 9, 62; 16, 8; 49, 68; 63, 39; III 179 d.
- صُ Aph. laedere II 432 c.
- عَصٌ pro عَصٌ 15, 2; 29, 55; 30, 58; 61, 9; 64, 30; II 445 e.
- عَصٌ Pe. sequ. عَصٌ, aliquid custodire aut retinere, praesertim avare, abscondere, occultare studere 17, 111; 35, 40; 36, 27; 43, 169. 172. 173; 50, 7; 52, 91; 71, 54; 74, 30; II 460 f. 462 f. 463 d. 514 a. 522 c. III 29 b. 36 d. 373 f. 462 b. 664 d. 665 d.
- عَصٌ aestus, incensio III 595 f.
- عَصٌ Pe. Part. poel quiescere, desistere 3, 20.
- عَصٌ pudor III 323 c.
- عَصٌ stibium, ar. كَعْلٌ III 668 c.
- عَصٌ Venus planeta II 458 a. 532 d.
- عَصٌ II 434 d. III 31 e. 32 d. 36 falsam puto editoris punctationem, cui ubique substituenda est radix عَصٌ, cf. supra.
- عَصٌ insidians, excubans III 280 a.
- عَصٌ Pe. prorsus convenit cum rad. عَصٌ, II 448 c.
- عَصٌ excoecare II 474 f.
- عَصٌ Aph. contristare 1, 56; 10, 76; 37, 53; 39, 85; 49, 106; 76, 115; III 251 e. — عَصٌ atratus, niger 69, 37 (cf. hebr. Thr. Jer. 5, 10).
- عَصٌ opificium II 385 f.
- عَصٌ Aph. idem ac عَصٌ stabilire, firmare, restituere 26, 4.

عَفِيَ Pe. Part. pass. sanatus 26, 4.
— Pa. medicare, sanare 34,
23. 101.

صَلَمًا conjunctim, simul III
519 c. d.

صَهًا 6, 142, 144, sed صَهًا III
144 c. 594 d. 604 a. b. c. d. Si-
gnificat proprie et etymologice
tempus inter plenilunium et
interlunium, quo luna sensim
obtegitur. Itaque صَهًا III
144 c ea hujus temporis
pars est, qua luna adhuc plena
est. Saepe vero صَهًا etiam
sine addito صَهًا hanc arctio-
rem plenilunii significationem
habet.

صَف Pa. incurvare III 295 a. 319 d.

صَفًا lanx librae II 456 f.

صَفًا Pe. subvertere 30, 111. 113;
75, 44; II 450 a. — Ethpe.
subverti 30, 106.

صَفًا Ethpa. famelicum esse
71, 97.

صَفًا fames 29, 186; 49, 50;
II 406 f. III 168 a. 581 f. 597 c.
454 c.

صَفًا Aph. efficere, ut aliquis of-
ficium suum recuset, de pedi-
bus 77, 38.

صَفًا maledictus 57, 19; sequ. صَفًا
abrenuntiatum est alicui 68,
22; III 512 e.

صَفًا abnegatio III 434 e. 436 a.

صَفًا Pa. contristare III 313 c, nisi

forte Aph. legendum est. (Etiam
صَفًا III 572 d mutandum vi-
detur in صَفًا). — Pe. bre-
vem, decurtatum esse III 359 b.

صَفًا Plur. صَفًا frumentum 26,
7; III 69 c. 162 f; cumulus 36,
151; 71, 63, praesertim fru-
menti II 503 a. b. III 125 c.

صَفًا Aph. aegrotum reddere 39,
196.

صَفًا ambages, circuitus 62, 70.

صَفًا modestus III 159 a (pro-
prie pudoris rubore suffusus;
derivandum est a voce se-
quente, nec cognatum videtur
cum arab. كَرِيم).

صَفًا rubor II 457 a. b, et ge-
neratim color II 521 b. Con-
venit chaldaicum כְּרִימ, כְּרִימ
fuligo, pudoris rubor. Michaelis
verbum syriacum derivat a
pers. کَرَم. Obstat quidem vi-
detur, quod کَرَم, sanscrit. कृमि
vermem significat, non colorem
coccineum, qui कृमिज, kermes
(e verme ortus) nominatur. Sed
etymologia Michaelis valde com-
mendatur per vocem hebr. כְּרִמִּי
et eo, quod aliae linguae semi-
ticae hanc significationem non
habent.

صَفًا liber, volumen II 441 e,
proprie quaternio, a rad. صَفًا,
صَفًا complicare. Significatio

- quaternionis saepe in marginibus codicum invenitur.
- عَمَّا Ethpa. congeri, accumulari 57, 85.
- عَجِبَ Fut. U, sagittare III 395 c.
- عَجْرَ Pe. Fut. A, rectum esse III 391 c. — Ethpa. sequ. ع alicui rei strenuam operam navare III 382 f. 426 c. 446 a. 529 a. 531 b.
- عَمْرًا diligentia, studium, industria III 43 f. 44 a.
- عَمْرًا sedulo III 400 e.
- عَمْرًا signatus (de grege ovium) II 526 a.
- عَمْرًا Ethpa. maculari II 532 c. III 128 c.
- عَمْرًا Pe. permanere III 566 f.
- عَمْرًا a daemonibus excruciat III 200 d.
- ⚡ quod attinet ad 54, 77.
- عَمْرًا Ethpa. coagulari II 474 a.
- عَمْرًا Aph. prehendere facere III 297 a.
- عَمْرًا 13, 48 ut videtur, taeda, fortasse λαμπερότης.
- عَمْرًا qui alicui similis factus est, cf. عَمْرًا exacte similis 3, 35.
- عَمْرًا vestis III 649 e.
- عَمْرًا cupidus, appetens II 316 a. III 387 f. 389 e.
- عَمْرًا comitans III 317 b.
- عَمْرًا comitatus, consortium III 58 a.
- عَمْرًا conjunctio, assistentia III 44 c.
- عَمْرًا Aph. abstergere facere III 496 f. — Ethpe. abstergi III 453 a. 475 f.
- عَمْرًا Pe. Part. pass. paratus III 456 d. 464 e. — Ethpa. adaptari, concinnari 46, 110; 57, 77.
- عَمْرًا Pe. mussitare, submissa voce loqui 48, 6; III 29 a. 145 d. 151 a. 633 d, incantare II 439 c. — Ethpe. mussitari III 404 a.
- عَمْرًا incantator II 476 a.
- عَمْرًا incantatio II 439 c.
- عَمْرًا velociter III 397 d.
- عَمْرًا Ethpa. bono sensu delectari, gaudere III 591 b. 592 c.
- عَمْرًا intemperanter III 52 b.
- عَمْرًا balbuties III 17 d.
- عَمْرًا Ethpe. insusurrari II 343 d.
- عَمْرًا Aph. cibum praehero II 508 f.
- عَمْرًا esca, illecebra III 296 f.
- ∞
- عَمْرًا Plur. عَمْرًا pro عَمْرًا III 130 e.
- عَمْرًا insipidus 29, 121.
- عَمْرًا magia II 445 e.
- عَمْرًا Pe. Fut. A III 424 c.
- عَمْرًا Pa. pervertere 29, 120.
- عَمْرًا calceus III 323 c.
- عَمْرًا Ethpe. perscrutari 3, 14.

مُتَمَلِّقٌ mortalis, solubilis III 38c.

مُتَمَلِّقٌ Ethpe. misceri II 405 b.

مُتَمَلِّقٌ pumilus II 456 a.

مُتَمَلِّقٌ Pa. Part. pass. debilitatus, debilis III 624 c.

مُتَمَلِّقٌ (fortasse مُتَمَلِّقٌ corrigendum est) timere II 380 c.

مُتَمَلِّقٌ Pe. pluere 2, 194; 40, 19 (ubi Cod. B Aph. ponit).

مُتَمَلِّقٌ ad momentum temporis, paulisper 2, 70. 141 (cf. hebr. מְרַעַף, מְרַעַף).

مُتَمَلِّقٌ ad tempus, temporarius 44, 83; 72, 91.

مُتَمَلِّقٌ per diem III 50 f.

مُتَمَلِّقٌ, non مُتَمَلِّقٌ legendum est 1, 13. 38. 99.

مُتَمَلِّقٌ Pe. studere, sequ. II 439 b.

مُتَمَلِّقٌ III 129 b. Bernstein (ZDMG IV, 311) omnino hoc verbum rejecit, eique substituere voluit

مُتَمَلِّقٌ funditores. Sed hanc

correcturam metrum non admittit, nec verum est, quod

contendit Bernstein, versionem

latinam vocem per *jaculantes*

reddere. Benedictus et Hahn

putaverunt eam *coccum* significare, quod tamen ex

مُتَمَلِّقٌ *albugo* et مُتَمَلِّقٌ *lema oculorum*

concludi non posse videtur.

Fortasse convenit arab. مَلْعٌ vilis, stultus, مَالِعٌ nequam.

مُتَمَلِّقٌ mentha 20, 14.

مُتَمَلِّقٌ sine 62, 92. — مُتَمَلِّقٌ

secundum Merx (Bardesanes

p. 63) significat *ex hoc et per*

hoc sequitur. Sed non recte

vertit locum II 554 e, et particulam

مُتَمَلِّقٌ contra metrum et

sensum textui addidit. Mihi

vertendum videtur: (Non vident

haeretici), *si doceatur, unicum*

omnibus substantiis nomen esse, eo ipso etiam natura

earum eandem esse debere; eo ipso autem, quod

unica sit natura principio carens, unicam quoque tantum

esse posse substantiam, cui hoc nomen omnino et re et nomine

soli competat.

مُتَمَلِّقٌ negationem exprimit 11, 8;

27, 49; 31, 84.

مُتَمَلِّقٌ? مُتَمَلِّقٌ? quis et cujus sit 19,

127; 20, 7; cf. II 506 c. III

45 c.

مُتَمَلِّقٌ Pa. tribuere 16, 70.

مُتَمَلِّقٌ coagulum, fermentum II

401 e. 404 a.

مُتَمَلِّقٌ paupere II 432 e.

مُتَمَلِّقٌ Pe. contemnere, spernere II

515 f, tradere, docere (sequ. acc. pers.) III 115 e.

مُتَمَلِّقٌ verbum auxiliare. Pe. مُتَمَلِّقٌ

مُتَمَلِّقٌ II 520 b. inter duo in medio constitutum esse; idem

III 562 c. (ubi مُتَمَلِّقٌ legendum

- est) sequ. ۛ — ۛ — Pa. ۛ in medio collocare III 169 e. ۛ dimidia ex parte fraudare 31, 91. ۛ dimidiare, dividere 5, 16.
- ۛ amaritudo III 124 c.
- ۛ Pa. amarum reddere III 361 d.
- ۛ Pe. Part. pass. resistens 60, 115. — Aph. desciscere facere ab aliquo, sequ. ۛ II 459 e. f. III 584 a.
- ۛ aegritudo III 381 a.
- ۛ Fut. U III 447 e. — Ethpe. abstergi, purgari, expoliri 30, 90; III 584 a.
- ۛ Pe. Part. pass. mensus, definitus III 566 c.
- ۛ oleum III 125 c. 574 f. 589 e.
- ۛ Pe. comparare II 558 d. III 119 e. 516 c. 544 e.
- ۛ lenis 19, 95; de vino veteri 29, 136. 140; otiosus III 56 b; iners, piger II 319 b. 499 f.
- ۛ Pe. scaturire, prorumpere 35, 37; 71, 114; III 10 a. 116 e. 594 e. 621 e.
- ۛ idem ac ۛ 2, 30; 47, 72 (ubi in cod. B ۛ); 62, 89; II 468 b. 502 f. III 417 f.
- ۛ tumba III 328 b.
- ۛ flamma III 430 b, ۛ cf. chald. ۛ, rabb. ۛ.
- Cf. Middeldorff l. c. p. 505. 601. Bernstein inepte vocem derivat a ۛ et ۛ; mihi originis indo-germanicae esse videtur, cum radice sanscrita bhrâg, bhrêg lucere, splendere comparanda.
- ۛ Pe. oriri, prorumpere, in solo Codice B 47, 72.
- ۛ Pe. adducere 35, 227.
- ۛ Pe. de fermento farinam permeante et attrahente 9, 45; II 434 f. — Ethpe. coagulari, coalescere per fermentum III 44 e. — Ethpa. redargui, persuaderi III 145 d.
- ۛ Aph. liberare III 425 d. (sed fortasse melius ۛ a rad. ۛ legendum est).
- ۛ diu protractus, diuturnus 10, 69; clemens, misericors (longanimis) 10, 70.
- ۛ ars fabri lignarii III 33 d.
- ۛ Ethpe. detestari 28, 61; 70, 77. — Aph. nauseam movere 76, 10.
- ۛ terrae motus II 459 c.
- ۛ Pe. movere II 395 a.
- ۛ (pro ۛ) recreatio spiritus III 203 a.
- ۛ macer III 168 c.
- ۛ momentum, ut videtur, aut temporis defluxus II 439 a.
- ۛ resurrectio 45, 33; 46, 149.
- ۛ Pa. humiliare 9, 48.

- نَسْفَرٌ** venatio 36, 109; II 371 b.
 Vox est pehlvica נשפר, cf. Ven-
 did. 18, 131 (Spiegel p. 207, l. 5
 ab imo), Bundeshesh p. 35, l. 2,
 et p. 36, l. 1, ed. Westergaard),
 pers. شكار.
- نَسْلٌ** descensus 62, 117.
- نَسَبٌ** Pe. stillare, tabescere II
 550 a. — Aph. instillare, su-
 perfundere III 440 c. 442 e.
- نَسْلِحٌ** stillicidium, stilla 55, 101;
 II 405 f. 546 f. 317 b. III 614 d,
نَسْلِحٌ III 439 c. 440 c.
- نَسْبٌ** vices gerens II 397 c.
- نَسَبٌ** praeservatio 19, 104; asser-
 vatio 44, 22. 85.
- نَسْبٌ** custodia 3, 66.
- نَسْبٌ** offensus II 386 c.
- نَسْبٌ** fraudator 21, 57; II 328 a.
 491 f.
- نَسْبٌ** fraudulenter II 511 b.
- نَسْبٌ** Pe. imperson. نَسْبٌ خَد
 pudet me 61, 23. 93; 62, 13. —
 Pa. modestum facere III 20 f.
 272 e. 276 e.
- نَسْبٌ** sancte III 260 e. 272 c.
- نَسْبٌ** Pa. non agnoscere, renun-
 tiare II 551 d. III 308 d. —
 Aph. idem II 551 d.
- نَسْبٌ** Part. Pass. differens ab ali-
 quo, sequ. % III 117 b. —
- نَسْبٌ** differre ab aliquo 15, 65;
 III 116 f, animo alienari, desciscere
 III 368 f. 371 c. 522 f.
- نَسْبٌ** morsus II 397 f.
- نَسْبٌ** aegrotus, infirmus, de oculis
 27, 40. Cf. ZDMG XVIII, 655.
- نَسْبٌ** (seu نَسْبٌ) infirmitas
 II 549 c. III 185 f.
- نَسْبٌ** pro نَسْبٌ III 632 d.
- نَسْبٌ** Pe. auferre, abstrahere II
 551 c. — Ethpe. trahi 44, 119.
- نَسْبٌ** inflatus, elatus, superbus
 II 341 f. III 54 e; fortasse de-
 mortuus, qui animam expira-
 vit 47, 144, cf. hebr. נשח נשח.
- נָסַב** spiratio III 53 d.
- נָסַב** superbia III 643 b.
- נָסַב** Pe. quadrare, aptatum esse
 alicui, ut de clavi ostium ape-
 riente, sequ. % 37, 116; 74, 70;
 II 548 f. 550 a. — Ethpa. mi-
 nui, remittere de doloribus II
 464 a.
- נָסַב** qui cecidit, procubuit III
 423 f. 447 f.
- نَسْبٌ** (ita pro نَسْبٌ legem-
 dum est) excretivus II 316 e.
- نَسْبٌ** exitus, mortalitas, pestilen-
 tia II 459 c.
- نَسْبٌ** Ethpe. respirare, recreari,
 consolationem accipere 7, 47;
 II 541 c. — Ethpa. idem III 470 f.
- نَسْبٌ** plantator III 577 e.
- نَسْبٌ** Aph. splendere 63, 81.
- نَسْبٌ** gloria (proprie gloriosum)
 43, 287 (ubi in cod. C نَسْبٌ);
 44, 46.
- نَسْبٌ** Pe. sibilare 40, 47; II 425 f.
 III 392 f.

قانت cantus II 537 f.
 كع Pe. cogere 2, 137; 6, 121;
 III 165 c.

كع Ethpa. purum esse, purifi-
 cari III 396 c.

كع puritas III 619 e.

كع gutta III 71 c.

كع Pe. vulnerare, pungere II
 346 f.

كع Ethpe. sequ. كع vindictam
 sumere ab aliquo III 524 f.

كع Aph. incipere, verbum auxi-
 liare cum sequ. praeterito 18, 71.

كع flatus spiritus III 589 e. f.

كع spirare 10, 45; II 438 a.
 487 f. 469 b. 503 f.

كع Pa. clarum, perspicuum fa-
 cere III 84 b; cum sequ. كع
 significat omnino tollere 45, 55.

كع purus, clarus 45, 81.

كع Pa. attrahere III 325 c.
 420 e. 472 c.

كع attractivus II 316 e.

كع defluxus III 81 d.

س

س Pa. similem esse III 602 f
 (cf. ar. شبة).

س Fut. U, proprie se implicare
 in aliquem (cf. hebr. et chald.
 סבך, proprie סבך nectere, com-
 plicare, implicare, סבך, סבך
 cancelli, סבך sambuca, ar.
 س conj. I immiscere, im-

missum esse, conj. II nectere,
 شبكة rete), itaque aliquem
 aggredi, invadere aut opere
 aut scrutatione, sequ. س 6, 10;
 56, 56; II 440 a. 450 b; III 32 e.
 81 d. 125 f, sequ. س III 164 d.
 166 f. 167 d, sequ. س III 404 c,
 absol. quacere, desiderare III
 44 b. 193 c; navem ad ancoras
 deligare 10, 88; infixum, im-
 mobilem remanere 43, 225.

س Ethpa. laedi 21, 164; 57,
 25; II 405 e. III 156 e.

س Ethpa. disponi 21, 186.

س pro س forma arabizans II
 334 c, quam Bernstein (l. I.
 pag. 309) vitium lectionis putat.
 س omnino 15, 95; II 488 f.
 540 b. III 327 f. 387 e.

س Pe. pro س 41, 93.

س attendere 15, 24.

س Ethpa. sustentari, juvari III
 27 f.

س animam expirare 10,
 26; ita etiam simplex س
 60, 61.

س lotio, purificatio III 666 f.
 667 a.

س Pa. firmare II 469 b.

س petitio III 47 a.

س Aph. III 159 f, idem ac
 س, quod Bernstein (ZDMG
 IV, 311) veram lectionem pu-
 tat. Sed radicem س exstare,
 etiam vox س docet.

- ܩܫܘܬܐ Iscarioth 35, 218 in Cod. A, alias ܩܫܘܬܐ in Cod. A et B, ܩܫܘܬܐ in Cod. C.
- ܩܫܘܬܐ exire in colorem, similem esse colori 2, 101. — ܩܫܘܬܐ accurate similem esse III 61 e.
- ܩܫܘܬܐ color 17, 113; 48, 70; 69, 36; III 46 e. 157 d. 573 c. 596 e.
- ܩܫܘܬܐ fungus lucernae II 335 e.
- ܩܫܘܬܐ Ethpa. coecari II 452 c. III 156 e.
- ܩܫܘܬܐ coecitas II 406 f. 523 b.
- ܩܫܘܬܐ ascesis, continentia III 654 c.
- ܩܫܘܬܐ Ethpe. odio haberi, odio dignum esse 3, 105; 27, 32.
- ܩܫܘܬܐ odio dignum 26, 18; 27, 36.
- ܩܫܘܬܐ res necessariae 13, 68. 69.
- ܩܫܘܬܐ Aph. accendere 14, 59; 55, 55.
- ܩܫܘܬܐ Pe. redundantem, liberalem esse 31, 72; III 125 c, colligere (ut chald. ܩܫܘܬܐ) 74, 87.
- ܩܫܘܬܐ Pe. tremere aut manus plangere III 633 f.
- ܩܫܘܬܐ ut videtur navi vectus 46, 137.
- ܩܫܘܬܐ licitari 7, 3; 55, 94.
- ܩܫܘܬܐ inanis confabulatio II 459 d. III 666 d. e, praecipue licitantium III 662 e. f.
- ܩܫܘܬܐ evacuatio III 666 c.
- ܩܫܘܬܐ studiosus 15, 38.
- ܩܫܘܬܐ Pe. expolire 76, 14; II 492 c. III 618 b.
- ܩܫܘܬܐ expolitio, ornatus, decus 60, 35; 76, 58. 59.
- ܩܫܘܬܐ idem III 322 f.
- ܩܫܘܬܐ Ethpe. odio haberi 31, 111. — Pa. II 438 a, sed secundum Bernstein (l. l. 310) in Pe. mutandum est.
- ܩܫܘܬܐ Pe. pro ܩܫܘܬܐ III 328 e. — Aph. 37, 142, sed Cod. A melius habet ܩܫܘܬܐ.
- ܩܫܘܬܐ vaniloquus III 161 c.
- ܩܫܘܬܐ loquacitas 40, 35.
- ܩܫܘܬܐ disputatio, rixa III 131 c.
- ܩܫܘܬܐ texere, implicare, Pe. Part. pass. III 401 b.
- ܩܫܘܬܐ Aph. corrumpere 51, 12. — Ethpa. corrumpi II 480 f.
- ܩܫܘܬܐ videtur significare telarium III 282 d.
- ܩܫܘܬܐ germinare 20, 12; II 406 c. 455 f. III 674 a.
- ܩܫܘܬܐ ramificatio, ramorum conjunctio III 588 f.
- ܩܫܘܬܐ (non ܩܫܘܬܐ, ut Barbaahlul praecipit) tormentum 61, 105; 72, 123.
- ܩܫܘܬܐ exinanitio, paupertas voluntaria II 540 e.
- ܩܫܘܬܐ Femin. vitis 5, 76; 70, 23; 75, 84; II 407 a. 417 d. 419 f. 529 c, uva III 607 c.
- ܩܫܘܬܐ Pe. de vulneribus recrudescere, praesertim occulto 34, 65; II 380 c. (ubi falso ܩܫܘܬܐ pro ܩܫܘܬܐ). — Ethpe. occulto

- morbo affici II 549 a. — Ethpa. — Ethpa. jucundum fieri III
 protegi, ad protectionem refu- 593 f.
 gere, sequ. ٥ personae 31, 88; ٤٦٠٤٦٠ pro ٤٦٠٤٦٠ II 464 f.
 40, 37; II 399 b. III 230 b. 465 d.
 237 c. 385 c. 387 d. 399 a. 400 f. ٤٦٠٤٦٠ cista, marsupium 40, 59; II
 431 d. 434 d. 518 f. — ٤٦٠٤٦٠ 541 c, sarcophagus 21, 79.
 occultus II 403 e. ٤٦٠٤٦٠ Pa. assuefacere III 320 f. Sed
 ٤٦٠٤٦٠ occulto II 550 a. secundum Bernstein (l. l. 311)
 ٤٦٠٤٦٠ absconditas III 92 f. ٤٦٠٤٦٠ legendum est.
 ٤٦٠٤٦٠ speciatim mala consuetudo
 21, 139. 52. 54; 41, 101; II
 540 f.
 ٤٦٠٤٦٠ Pe. gemere 52, 67; 61, 100.
 101.
 ٤٦٠٤٦٠ Pe. invalescere II 430 b. III
 133 c, sed videtur mihi falso
 punctatum pro ٤٦٠٤٦٠.
 ٤٦٠٤٦٠ impediri, arceri III 373 f.
 378 b. 383 d. 490 a.
 ٤٦٠٤٦٠ Aph. obscurare, obtegere III
 265 f.
 ٤٦٠٤٦٠ Aph. advolare, afflare II
 394 b.
 ٤٦٠٤٦٠ afflictatio III 283 f.
 ٤٦٠٤٦٠ Ethpa. orbari 1, 37.
 ٤٦٠٤٦٠ coecus II 442 d.
 ٤٦٠٤٦٠ Pe. vigilare 61, 55.
 ٤٦٠٤٦٠ vigilantia III 235 b. 254 b.
 686 b.
 ٤٦٠٤٦٠ Pe. invalescere 11, 55; 18,
 48; cf. ٤٦٠٤٦٠.
 ٤٦٠٤٦٠ Pa. fortem esse 43, 32; 70,
 15; III 154 e. 169 a; audere
 54, 76; III 43 e.

- ʾܐܒܕܐ stupidum esse III 123 c.
 ʾܐܒܕܐ stultitia 10, 87; III 72c,
 obstinatio II 467 f.
 ܐܒܘܪܐܝܐ stolide vel duriter 65, 91.
 ܐܒܘܪܐܝܐ amictus II 329 b.
 ܐܚܘܒܐ indignatio, ira 59, 19; II
 538 a. III 297c; res, quae in-
 dignationem movet 55, 32; III
 131 e.
 ܐܘܪܐܝܐ de gemmis arborum 48, 37.
 ܐܘܪܐܝܐ flatu dissipare III 295 e.
 ܐܘܪܐܝܐ intrans II 404 f. 428 b.
 550 f. III 280a. 472a.d. 469 e.
 566 c. 597 c.
 ܐܘܪܐܝܐ pastor 4, 24; 14, 2; 17, 6;
 18, 21; 31, 179. 183. Ex his
 locis apparet, per vocem ܐܘܪܐܝܐ
 solum episcopum designari, per
 ܐܘܪܐܝܐ autem presbyteros, dia-
 conos, ceterosque clericos.
 Ephraem, qui diaconus erat,
 se ipsum ܐܘܪܐܝܐ vocat II 560 c.
 ܐܘܪܐܝܐ aditus III 44 e.
 ܐܘܪܐܝܐ cur? II 450 c.
 ܐܘܪܐܝܐ speciatim significat idolo-
 rum altaria 11, 96; 53, 123.
 ܐܘܪܐܝܐ status vigilantis II 504 b,
 sed saepius ܐܘܪܐܝܐ 35, 123; 65,
 35; II 506 a. b. d.
 ܐܘܪܐܝܐ defraudatio, oppressio
 59, 69.
 ܐܘܪܐܝܐ Pa. juvenem reddere II
 402 e. 418 f. III 262 f. 583 a.
 ܐܘܪܐܝܐ ingluvies III 207 a.
 ܐܘܪܐܝܐ baptismus II 500d. III
 207c. 408f. 437b. 460f. 480c.
 667b; B. O. I, 94.
 ܐܘܪܐܝܐ urinator (taucher) III
 151d. 153b. 155f. 157c. 158d.
 ܐܘܪܐܝܐ Pe. Fut. A obscuratum
 esse 18, 91.
 ܐܘܪܐܝܐ Ethpa. claudi 47, 62; III
 137c. 207e. 581d. — Aph.
 claudere 77, 22.
 ܐܘܪܐܝܐ, non ܐܘܪܐܝܐ, gramen III
 452c.
 ܐܘܪܐܝܐ responsum, unde signi-
 ficationem cantilenae exortam
 puto. Vox invenitur post pri-
 mum versum uniuscujusque
 carminis, exceptis carm. 17—
 21 et 53. Plura vide in pro-
 legomenis.
 ܐܘܪܐܝܐ sanctus II 542 e.
 ܐܘܪܐܝܐ flagitium, peccatum III
 207 a.
 ܐܘܪܐܝܐ idem II 454 a.
 ܐܘܪܐܝܐ Pe. explorare, perscrutari
 21, 176.
 ܐܘܪܐܝܐ perscrutatio II 470 b.
 ܐܘܪܐܝܐ difficultas 67, 24; II 402 f.
 ܐܘܪܐܝܐ perversitas III 427 b.
 ܐܘܪܐܝܐ Aph. duplicare 1, 148. —
 Ethpa. multiplicari III 503 b.
 ܐܘܪܐܝܐ Pa. generatim involvere, in-
 ducere, obtegere (cf. ar. ܐܘܪܐܝܐ
 obtegere humum, delicta) 41,
 13; II 426 e. III 363 d.
 ܐܘܪܐܝܐ Pe. amplecti III 545 c. —
 Ethpa. amplectari III 602 b.

أَمْرٌ amiculus 43, 267. 276.

أَمْرٌ Ethpe. cogi II 481 f. 482 a.
III 151 e.

أَمْرٌ vincitura (verband) 10, 79;
sanatio III 467 f.

أَمْرٌ Ethpe. exprimi III 578 b.

أَمْرٌ ٢١ convolutum esse 40, 46.

أَمْرٌ via tortuosa, flexuosa II 486 d.

أَمْرٌ injuria, fraus 31, 35.

أَمْرٌ sterilitas 37, 18.

أَمْرٌ Pe. spondere pro aliquo 46,
189; 48, 99; 51, 39; II 403 f.
539 b. III 122 e. 434 e. Cf.
Middeldorpff l. c. p. 573. Part.
pass. permixtus III 310 c.

أَمْرٌ columna 39, 148; 62, 48.

أَمْرٌ nude 65, 51; II 340 d.

أَمْرٌ Ethpa. astutum esse 30, 10.

أَمْرٌ casus, eventus II 450 b.

أَمْرٌ contingenter, fortuito,
sine justa causa 2, 114; 31,
111; II 455 c. 520 c.

أَمْرٌ fundamenta domus III 169 a.

أَمْرٌ fugiens II 546 e.

أَمْرٌ Pe. incusare, calumniari
40, 22; 45, 98; 51, 137; 55,
13; II 416 b. 423 b. c. 477 f.
483 b. 522 b. III 361 f, operam
navare III 114 c. — Pa. accu-
sare II 520 a. — Ethpe. accu-
sari 45, 97; II 474 a.

أَمْرٌ calumnia II 427 b.

أَمْرٌ oppressor, calumniator II
408 e. 422 f. 423 b. 427 a. b.
480 e. 519 c.

ح

أَمْرٌ Aph. pulchrum facere II
502 e.

أَمْرٌ pes (mensura) II 334 a.

أَمْرٌ Pe. expelli, de somno II
471 f.

أَمْرٌ Aph. errare, evagari facere
21, 122; 48, 124; 64, 41; II
447 e. 547 d.

أَمْرٌ aberratio, evagatio 3, 3; 55,
90; II 415 c. 471 e. 505 d. 550 f.
III 81 a. 105 a. 137 b. 36 a.
131 f. 420 c. 453 c. 454 c. Cf.
Middeldorpff l. c. 649.

أَمْرٌ Pe. fragrare 50, 78. 88; III
574 f (cf. فَاحٌ). هَمْرٌ هَمْرٌ
festinanter egressus sum 63, 9.
— Aph. spirare facere 50, 76.

أَمْرٌ refrigerium III 595 d.

أَمْرٌ persuasus II 473 b.

أَمْرٌ furor, ira 67, 40.

أَمْرٌ remotum esse ab aliquo, sequ.

أَمْرٌ III 593 e.

أَمْرٌ futilis; levis 55, 17.

أَمْرٌ Aph. lascivum esse II 397 c.

أَمْرٌ Ethpa. saginari 39, 233; II
467 b. III 591 c. 592 a. c.

أَمْرٌ Pe. decesso III 589 d, solvi,
finire III 434 a. 465 d. 474 f.
478 b. 513 d. — Aph. aperire
(labia) sequ. هَمْرٌ II 368 c,
fortasse excipere, suscipere III
589 c.

أَمْرٌ patronus III 660 f.

أَمْرٌ Pe. evanescere, cessare de

- aromatibus III 623 e. — Pa. alicui proprium aroma aut saporem aut naturam adimere 4, 104; 74, 74; III 121 c. 597 a. — Ethpa. aboleri 21, 55. — Aph. sal demere, edulcare, lenire II 327 c.
- فَصْفَا insipiditas 15, 71.
- مَذْمُومٌ inquinatio 21, 87; 32, 48; II 560 b. III 571 f.
- مَلَّ Pe., sequ. مَحَّ purgare ab animalculis, ea exquirere II 335 b, cf. ar. مَلَّى.
- مَلَّ, non مَلَّ, 33, 21; 43, 42; 46, 31.
- مَلَّ انْفِرَ honorem tribuere 67, 16.
- مَلَّ مَلَّ pumiliones II 455 e. 456 a.
- مَلَّ مَلَّ divide II 505 e.
- مَلَّ مَلَّ dividuus III 65 c.
- مَلَّ مَلَّ cultor, adorator 9, 27.
- مَلَّ Pe. verbum auxiliare 43, 216. — Pa. مَلَّ مَلَّ retribuere (oppos. مَلَّ مَلَّ mereri) II 456 f. III 206 b. Idem significat مَلَّ مَلَّ 2, 7; III 604 b. — Ethpa. retribui, reddi 38, 34; 62, 111; III 152 f. 177 a. 260 d.
- مَلَّ sonus, clamor 4, 53.
- مَلَّ مَلَّ conversio III 376 a.
- مَلَّ prototypus II 325 a.
- مَلَّ Pa. delectare III 590 b. 591 a.
- مَلَّ ludus II 459 d.
- مَلَّ (pers. مَلَّ) scribendum videtur, non مَلَّ, cf. 31, 46.
- مَلَّ sectio, factio II 526 a.
- مَلَّ مَلَّ مَلَّ dies iudicii definitivi II 349 f. III 413 f. 520 c.
- مَلَّ Pe. conterere 67, 17. 20. — Ethpa. conteri II 440 a.
- مَلَّ Pe. balare, vociferari II 407 b. 418 c. e. 424 b. 434 b.
- مَلَّ Ethpa. laetificari II 475 f. 531 a. — Aph. renovare effigiem 69, 37.
- مَلَّ hilariter III 563 a. d. 567 a. 582 c.
- مَلَّ balbuties II 530 f. III 17 d.
- مَلَّ mandans 21, 44.
- مَلَّ mandative III 14 b.
- مَلَّ gubernatio 19, 86; III 319 c.
- مَلَّ Pe. florere III 117 e. — Pa. idem III 117 e. — Ethpa. utiliter admoneri III 279 b.
- مَلَّ Pe. scindi II 548 a. 551 e.
- مَلَّ Pa. insanire II 440 a. III 32 e. — Aph. rabiosum facere II 438 c. 478 f.
- مَلَّ rabiose 56, 55.
- مَلَّ Pe. fugere 4, 111, cf. ar. مَلَّ.
- مَلَّ animam agere, in agone versari 10, 22, cf. ar. مَلَّ et

act. فَطْر , de quo consulendus est Geiger in ZDMG XV, 149.

فَطْر , non فَطْر , agnus II 478 f.

فَطْر progenies III 557 f.

فَطْر exactor II 320 a.

فَطْر scintilla III 635 c.

فَطْر Plur. فَطْر acta II 488 f. 526 a.

فَطْر dos II 332 e.

فَطْر fructus III 577 f. (fortasse legendum est فَطْر).

فَطْر Pe. prudentem esse III 427 e.

فَطْر discretio, prudentia 13, 71; 19, 62; 21, 216; III 372 f. 470 c; discessus, mors 37, 89; II 541 b. III 226 f.

فَطْر differentiae II 447 b.

فَطْر distinctio II 505 c.

فَطْر Ethpa. rumpi II 386 b.

فَطْر granum seminale II 551 f. 552 c. d.

فَطْر Pe. abscondere III 31 a. — Ethpa. abscissum esse 28, 14; III 67 f. 671 f.

فَطْر tolerabilis, melius 6, 31; 20, 13; 35, 190.

فَطْر extensus II 490 e.

فَطْر Ethpa. dubitare, sequ. فَطْر III 114 a.

فَطْر Pe. Fut. A, se versare III 104 a.

فَطْر solutivus II 316 e.

فَطْر Pe. Fut. U miscere 17, 11.

فَطْر idolum muliebri II 459 d.

Vocem فَطْر , a Lorsbachio (ar-

chiv für morgenl. litt. II, 324) et Bernstein falso derivatam, recte explicavit Gildemeister (zeitschr. für kunde des morgenlandes IV, 211), cui addendum, quod patikāra *idolum* revera in inscriptionibus palaeopersicis invenitur.

فَطْر Ethpa. contortum esse III 78 e.

فَطْر (apud Castellum falso فَطْر) perversitas III 202 f.

فَطْر chirographum impunitatis III 164 a.

3

فَطْر pro فَطْر II 492 e.

فَطْر pro فَطْر II 501 b.

فَطْر ornans II 540 d.

فَطْر idem 16, 33. Radix فَطْر non est originis semiticae, nec comparanda cum hebr. פטר (ut Michaelis proposuit), quia hoc a rad. פטר *obducere* derivatur. Sed فَطْر est pael denominativum a فَطْر splendor, decus, ornamentum, quod sine dubio respondet zendico ϕpaēta , pehl. ϕrēto , pers. سپید. Syri saepe Pa. aut Aph. denominativum a substantivo peregrino formant, cf. فَطْر et فَطْر a فَطْر (pers. راز), فَطْر a فَطْر (χλός), فَطْر a فَطْر (ράξιν), فَطْر a فَطْر (κείος).

- ܡܘܨܘܢܐ solitude 68, 112; II 518 b. III, 329 f.
 ܡܘܨܘܢܐ sitis III 581 f.
 ܡܘܨܘܢܐ Pe. advenire, congregari III 474 f. 602 e.
 ܡܘܨܘܢܐ reditus III 378 b.
 ܡܘܨܘܢܐ ardens 10, 58; ܡܘܨܘܢܐ sitiens 45, 49.
 ܡܘܨܘܢܐ Pe. clamare II 394 d.
 ܡܘܨܘܢܐ Aph. jejunium praescribere 2, 110.
 ܡܘܨܘܢܐ sonus 1, 94; 47, 24; 68, 111; II 403 f. III 256 a. b. 276 f.; auditus III 322 a.
 ܡܘܨܘܢܐ disputatio 54, 1; 68, 87; II 440 e. f. 505 f. III 98 a. 112 a. 395 f. 620 a.
 ܡܘܨܘܢܐ puritas II 478 f.
 ܡܘܨܘܢܐ strepitus 69, 98.
 ܡܘܨܘܢܐ precare III 560 b.
 ܡܘܨܘܢܐ laqueos disponere 52, 38; 58, 94. Idem significat ܡܘܨܘܢܐ III 588 e.
 ܡܘܨܘܢܐ scissio 60, 78.
 ܡܘܨܘܢܐ Pe. Part. pass. discissus III 147 d. — Pa. aperire 14, 151; III 96 f. 592 d.
 ܡܘܨܘܢܐ Ethpa. fortasse impliceri 18, 106.
 ܡܘܨܘܢܐ astute II 479 f.
 ܡܘܨܘܢܐ peccatum III 453 c.
 ܡܘܨܘܢܐ Pe. foedare III 431 e.
 ܡܘܨܘܢܐ contumeliositas, male-dicentia 21, 84.
 ܡܘܨܘܢܐ Ethph. malo superveniente affici II 339 c.
 ܡܘܨܘܢܐ Plur. ܡܘܨܘܢܐ scissura III 200 a.
 ܡܘܨܘܢܐ videtur esse balsamum seu aroma II 430 b.
 ܡܘܨܘܢܐ Aph. exclamare II 344 f. 394 d.
 ܡܘܨܘܢܐ conflatio, fusio 30, 88.
- ܘ
- ܘܨܘܢܐ stagnum, lacus III 73 d.
 ܘܨܘܢܐ sequ. ܘܨܘܢܐ conqueri de aliquo 38, 16. 18; 45, 93; 61, 76; 68, 81; ܘܨܘܢܐ conqueri potest de aliquo 3, 86. 87; III 439 a.
 ܘܨܘܢܐ adversari II 460 f.
 ܘܨܘܢܐ contrarie III 37 e.
 ܘܨܘܢܐ Pe. Part. pass. firmus, non liquidus III 157 b. — Ethpe. infigi, reconstrui 46, 90.
 ܘܨܘܢܐ compositio, coadunatio 44, 88.
 ܘܨܘܢܐ acus clavi, uncinus 36, 5.
 ܘܨܘܢܐ sepeliendus II 362 e.
 ܘܨܘܢܐ sepultura III 462 b.
 ܘܨܘܢܐ Ethpa. manere III 172 d. 333 e. 338 a. 441 f. 437 c.
 ܘܨܘܢܐ II 502 c, ܘܨܘܢܐ III 594 f. primus.
 ܘܨܘܢܐ Ethpa. scindi III 377 b.
 ܘܨܘܢܐ Pa. matrimonio jungere 1, 49. 52. — Ethpa. matrimonio junctum esse 1, 117. Cf. talm. ܘܨܘܢܐ desponsare, ܘܨܘܢܐ desponsari, ܘܨܘܢܐ sponsalia.

- صوم** angelus 9, 41 (cf. hebr. Job 5, 1; 15, 15, chald. Dan. 4, 10).
ص sequ. **ك** aliquid animo deprehendero (auf etwas kommen) 71, 43, cum negatione aliquid intelligere non posse 35, 208; II 506 c. **ص** **ك** verbo suo stare, promissis stare III 142 e. **ص** **ك** patrociniū suscipere III 229 f. 230 b. 236 b. 264 f. 267 a. 332 f. 334 c. 488 f. 492 a. **ص** **ك** auxilium ferre, sistere, vindicare 31, 38. 108; 43, 69; 51, 59; II 446 b. III 63 f. 70 e. **ص** **ك** proferre 6, 56, proferre 5, 51. Cf. **ص**.
صصم erigens III 447 e.
صصا amphora II 440 e.
صصا Aph. perverttere, ambire II 474 c.
صصصا subtilitas II 492 c. III 139 f. 140 a.
صصصا necessario II 553 e.
صصصا accusatio II 555 d. III 362 c.
صصصا aratrum II 392 f.
صصصا ignominia, contumelia 55, 4; 60, 83; II 408 e.
صصا Pe. confringere II 469 a; III 372 e (sed hic fortasse melius **صصصا** legendum est). — Aph. contemnere, sequ. **ك** 19, 91; III 480 a.
صصصا animalculum frumento in-
 festum 31, 167; 40, 90; III 162 e. f.
صصصا funda III 372 e.
صصصا lutum III 53 b. 131 d. Cf. Middeldorpff l. c. p. 609.
صصصا Pe. colligare III 280 e, cf. ar. **صصصا**.
صصصا possessor II 527 d.
صصصا idem 77, 3.
صصصا Pe. Part. pass. timens **صصصا** II 416 b, et **صصصا** III 472 d. — Ethpa. terreri, timere 40, 49; II 379 f. 380 b. 410 d.
صصصا concentus, molodia II 557 f. 439 d. (ubi scriptum est **صصصا**).
صصصا congeries, acervus 73, 46.
صصصا Pe. contundere III 563 c.
صصصا Ethpe. excindi III 53 c.
صصصا machinatio, insidiae II 475 e.
صصصا sophisma intricatum III 100 b.
صصصا Pa. impedire 60, 43.
صصصا Aph. aliquid alicui in rationem inducere, alicui ob aliquid succensere 36, 197; II 408 a. III 302 f. Part. pass. definitus, tributus III 245 c, odio dignus III 242 e.
صصصا sacerdotium idolorum II 381 b. 383 b.
صصصا Pe. moleste ferro, vituperare, sequ. **ص** 36, 164; III

- 253 b. — Ethpa. destitutum esse II 541 a.
- כָּרַח *Kařap* II 432 e.
- כָּרַח Pe. frigescere, algere 29, 150; III 72 f. 362 d.
- כָּרַח (ita cod. A, ced B et C habent כָּרַח) contentiose 35, 283.
- כָּרַח Pe celebrare II 530 b, part. pass. II 530 b.
- כָּרַח caput debiti 2, 132; 45, 41; 49, 8; 74, 88; II 400 c. 405 f. III 68 e. 296 d. 374 a. 378 d. 415 d, cf. ar. قَرْنٌ et ZDMG XVII, 756.
- כָּרַח currus II 379 e.
- כָּרַח Pe. videtur esse ludibrose annictare 64, 13, cf. קִרְיָ דִּינִים.
- כָּרַח timore afficere, tremore percellere III 633 f.
- כָּרַח Ethpa. senescere II 476 a. — Ethpa. vetustum esse 38, 114; II 488 a. III 379 c.
- כָּרַח sicut 29, 22. 30; 46, 35. 161. 183; כָּרַח idem 46, 31; simplex כָּרַח idem 45, 122; 49, 110. — Cod. A solet habere כָּרַח, B כָּרַח, C כָּרַח. Vox non est semitica, ut putat Gesenius in thesauro suo, sed sine dubio persic. راز, sanscr. रहस, saepius रहस्य Cf. chald. ܪܗܫܝܢ, ܪܗ Dan. 2, 18. 19; 4, 6.
- כָּרַח symbolum 32, 69; sym-
mysta, particeps divinorum my-
steriorum III 249 b.
- כָּרַח mystice III 408 f.
- כָּרַח magnopere 4, 28; 5, 139;
III 257 b. 448 b. 565 f. 678 d.
- כָּרַח ξαββου! 4, 86; II 408 a.
- כָּרַח 13, 72 incrementum; non
est prorsus synonymum cum
כָּרַח, quod in hoc versu edu-
cationem significat.
- כָּרַח putrescere III 317 d. 322 f.
- כָּרַח putridus III 320 a. II 394 a.
- כָּרַח quadriduanus, de Lazaro,
qui per quatuor dies in se-
pulcro jacuit 41, 202.
- כָּרַח Pe. deprimere 2, 91. —
Ethpa. deprimi III 40 b.
- כָּרַח gaudium, jucunditas 6,
190.
- כָּרַח Pa. emollire 16, 41; 19, 93. —
Aph. florentem, fertilem fa-
cere II 525 e (proprie hu-
mectare, succo imbuere).
- כָּרַח poena divinitus immissa
1, 12. 127; 5, 15; 6, 117. 120.
121; 7, 1; 13, 40.
- כָּרַח ad errorem seu peccatum
seducere II 451 a. III 74 f. —
Pass. כָּרַח peccare 15, 59.
- כָּרַח pedisequa, proxime se-
quens II 557 d.
- כָּרַח lapidatio II 421 e.
- כָּרַח Pe. tumultuari, fremere 28,
9; III 70 e.

- ܦܥܳܝܳܢܳܐ sensus, sensibilitas 2, 175.
 ܦܳܢܳܐ Aph. pandere, diducere, nu-
 merare II 383 d. (cf. chald. ܦܳܢ).
 ܦܳܦܳܐ Pe. spargere, emittere III
 624 a (ubi Bernstein non recte
 ex mea sententia ܦܳܦܳܐ corrigere
 voluit ZDMG IV, 313). —
 Ethpe. de aqua emitti, in ca-
 nales deduci 3, 98.
 ܦܳܦܳܐ Aph. terrere II 319 c.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ velociter 31, 112.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ promissio matrimonii,
 sponsalia 60, 101, ut neograe-
 cum ἀπόσβεσας.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ cursor III 257 b. 584 f.
 617 a.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Aph. putrefacere II 345 c.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ putredo 10, 51; II 515 c. d.
 ܦܳܦܳܐ Pe. vociferari 35, 236; II
 407 f. 445 e. III 70 e. 98 e.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Aph. laetificare 1, 55; III
 276 f.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ gaudium III 594 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ aroma III 168 f. 574 f.
 575 e. 577 b. c. 597 c.
 ܦܳܦܳܐ Pe. instillare, infundere III
 305 a. (cf. ܦܳܦܳܐ).
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ videtur esse nidus III 35 b,
 apud Novariam ܦܳܦܳܐ.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Aph. aspergere III 380 f.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ effluvium 21, 86; III 101 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ misericors 61, 12. 109;
 II 487 f. 499 d. 507 b. 556 f.
 Cf. ar. رَحِيمٌ.
- ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Aph. humectare 10, 36. 41.
 61; II 446 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Aph. mollem facere II 549 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ locus quietis III 577 e;
 currus III 296 b. 563 e. f.; so-
 lum, pavementum III 101 b.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ Ethpa. (ita metrum postu-
 lat) flecti III 282 b.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ mereri, sensu neutro
 III 206 b.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ collatio, collecta (einlage,
 beitrage) 46, 41; III 378 c.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ patientia, mansuetudo
 15, 17; 16, 108.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ Pa. 2, 187 ad vesperam us-
 que commorari, ut chald. ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ timens II 416 b; ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ com-
 motus, quassatus 11, 85.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ Ethpe. murmurare 5, 89; II
 480 e. — Ethpa. proclamari
 1, 15.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ murmuratio, indignatio in-
 venit 5, 111, sed etiam ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ
 II 408 a.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ lamentans 4, 13.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ Aph. movere II 505 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ laxitas, pigritia II 458 d.
 352 e. 358 f. III 333 f. 373 f.
 426 a. 433 e. 449 a. 468 d.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ laxa II 352 c.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ 44, 103 corrigendum est in
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ.
 ܦܳܦܳܐܳܢܳܐܳܢܳܐ 19, 15 in cod. B. Sed le-
 ctio ܦܳܦܳܐܳܢܳܐ in cod. A praefcrenda
 est, ut apparet cx 28, 50.

- ٤٤ Pe. Fut. A, se movere 31, 165;
 47, 28 (ubi cod. A ٤٤ habet);
 50, 18; II 346 e. 504 e. III
 10 a. 109 e. 274 f. 593 a; ser-
 pere (um sich fressen) II 451 a.
 ٤٥ motus, impulsus II 460 a.
 ٤٦ Pe. conterere II 469 c.
 ٤٧ gutta II 529 d. III 22 e.
 ٤٨ II, 342 e, ٤٨ III 171 a,
 rivulus.
 ٤٩ Aph. aliquid suppurare II
 390 d.
 ٥٠ proprie manuum torsio
 75, 54.
 ٥١ accusans, vituperans II
 449 c.
 ٥٢ reprehensio, vituperatio
 40, 29; II 449 b. 510 b. 514 f.
 III 230 e. 365 c. 654 f. 659 c. d.
 ٥٣ Aph. dimittere, expellere,
 repudiare, concedere, permit-
 tere 26, 29; 27, 33; II 516 b.
 517 b. c. 539 d. 540 e. 571 e.
 ٥٤ signum, nota II 491 f.
 ٥٥ Pe. scelestum esse II 456 e.
 ٥٦ humidus III 177 e.
 ٥٧ abundare, vigere, florere
 III 665 e, ps. 72. 12; Jer. 12, 1;
 Hos. 10, 1; Job 3, 18; 21, 9 hex.
 ٥٨ Pe. susurrare III 633 d, lo-
 qui 69, 101; II 338 c. III
 151 a.
 ٥٩ interrogans III 369 d.
 450 d. 451 d. e. 569 b.
- ٦٠ communicatorie, adsciti-
 tie II 460 c.
 ٦١ pro ٦١ 40, 30.
 ٦٢ (melius ٦٢) annulorum
 catena, armilla III 245 a. 319 f.
 ٦٣ II 454 a, secundum ver-
 sionem latinam *laqucus*, sed
 melius, ut videtur, *scintilla*,
 cf. ar. شَب, hebr. שֵׁבֶרֶב, chald.
 שְׁבִיר.
 ٦٤ Aph. captivationem efficere
 II 527 b.
 ٦٥ captivator 12, 4; II 436 a.
 III 130 e. 205 e. 382 a. 385 b.
 398 f.
 ٦٦ Ethpa. se quasi infantem et
 innocentem gerere II 320 b.
 ٦٧ infantia II 453 b. 527 d.
 550 f. III 276 d. 595 e. 596 d.
 ٦٨ error II 457 e.
 ٦٩ violentia, necessitas II
 450 b. 453 b.
 ٧٠ perturbatus 11, 104; 75,
 114, sed ٧٠ etiam inve-
 nitur 75, 112; 77, 77. 82.
 ٧١ perturbator II 517 a.
 ٧٢ daemonicus 61, 32; II
 409 e.
 ٧٣ Ethpa. ejici, projici 61, 29.—
 ٧٤ voluptati habe-
 nam remittere 21, 4.
 ٧٥ Pe. blandiri 9, 48; III 673 d.
 ٧٦ blandimentum III 378 e.
 ٧٧ mittens III 176 c.
 ٧٨ Pe. desertum, infirmum,

- extinctum esse, languescere
 36, 182 (in Cod. C); 46, 74.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 vigil II 475 b.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 lotio III 589 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Pe. effundere 80, 69.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 munus, donatio 15, 19.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 solitarie vivere II 461 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 donum III 503 b.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Aph. dolorem efficere III 420 d.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 pacificatio III 96 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 limatio, expolitio II 498 b.
 III 94 f.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 purus, clarus II 510 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Pe. Fut. A, cessare, proprie defluere II 516 a. — Ethpa. conflari, defaccari 43, 214. — Aph. solvere, liquefacere, purificare II 363 b.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 effluvium, flumen II 497 f.
 498 a. III 579 e, fortasse faex
 17, 110.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 rivus II 342 e.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Aph. nigrum facere III
 578 c. — Ethpa. obfuscarī III
 532 e.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 massa atra 49, 149.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 simpliciter, modo com-
 muni II 429 e.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Pe. laborare, operam dare,
 exercere 40, 10; 41, 72; 43,
 192; praeparare, componere
 III 371 e; contritum esse III
 374 e. Part. pass. 𐤆𐤃𐤀𐤀
 laborans 7, 46, 66; 9. 43. 57;
 III 127 f (ubi forma 𐤆𐤃𐤀𐤀
 invenitur); laboriosus, aerum-
 nosus, contristatus III 242 c.
 243 d. 318 d. 374 d. — Cf.
 Middeldorpf l. c. p. 448.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 labor 66, 29, moeror III
 586 f.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 relinqui II 526 b.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 in pejus mutari II 551 c.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 desiderare 71, 63.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Fut. A, Pe. aeruginem con-
 trahere III 55 a. — Pa. II 439 f
 metro repugnat et in Aph. mu-
 tandum est.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Ethpa. desipere III 396 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 jaciens, dormiens 70, 59.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 inventio 46, 32; II 319 a.
 329 f.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Aph. habitare facere II 414 b.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 daemon hominem inhabi-
 tans III 200 d.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 majestas divina 𐤆𐤃𐤀𐤀 III
 568 a.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Pe. inebriatum esse II 551 d,
 deturpari, deformari, caligare
 de oculis 31, 118. — Pa. blas-
 phemare 38, 73; II 438 c (quod
 Rödiger falso tamquam exem-
 plum conjugationis Peal attu-
 lit), 523 f, diripere II 551 c.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 III 29 f et 𐤆𐤃𐤀𐤀 II 458 f
 turpis actio.
 𐤆𐤃𐤀𐤀 Aph. quiescere facere II
 474 c. — Ethpa. ad quietem
 perduci II 390 d.

- قَامِلَةٌ quies 15, 13; 16, 98; III
 321 d.
 قَامِلَةٌ idem III 594 a. Bernstein
 l. l. pag. 313 correxit قَامِلَةٌ.
 قَامِلَةٌ mittens 66, 84.
 قَامِلَةٌ nuditas III 431 a.
 قَامِلَةٌ perfecte III 605 a.
 قَامِلَةٌ nominatio III 179 a.
 قَامِلَةٌ Pa. maturare III 590 a. d.
 قَامِلَةٌ fama infausta 4, 74; 10,
 98; 75, 48.
 قَامِلَةٌ Pa. dimittere 6, 131; 45,
 52; II 456 e.
 قَامِلَةٌ servus 13, 67; 59, 36; 53,
 3. 188, diaconus 4, 137; 21,
 44. 187.
 قَامِلَةٌ arista II 422 c. III 590 a.
 قَامِلَةٌ idem ac قَامِلَةٌ 2, 65.
 قَامِلَةٌ Aph. insanum reddere 57,
 128; II 438 c. 524 a (410 a in
 Pael mutandum est). — Ethpa.
 insanire II 438 e.
 قَامِلَةٌ pugillus 74, 125; II 334 a.
 قَامِلَةٌ radix III 124 b.
 قَامِلَةٌ Ethpa. purificari 45, 132.
 قَامِلَةٌ piger 11, 45, humiliatus 76,
 100, humilis, asceta 7, 54; 31,
 218.
 قَامِلَةٌ otium 61, 25.
 قَامِلَةٌ humiliatio 36, 175; 40, 1;
 74, 3; III 570 c. e.
 قَامِلَةٌ vesica II 316 e.
 قَامِلَةٌ Pe. occare 6, 110.
 قَامِلَةٌ Ethpe. placere III 450 c.
 قَامِلَةٌ potatio II 421 f.
 قَامِلَةٌ exilium II 438 a.
 قَامِلَةٌ propugnaculum III 68 b.
 595 f.
 قَامِلَةٌ fidei conjugalis promissio,
 sponsalia 60, 103; 75, 73.
 قَامِلَةٌ Pa. condere gentem, pro-
 pagare II 455 e. f. 456 a. —
 Ethpa. invenire II 384 b.
 قَامِلَةٌ pro II 484 d.
 قَامِلَةٌ Pe. incendere Jes. 50, 11
 hex. Ethpa. lucere II 350 b.
 قَامِلَةٌ cadaver 36, 34; III 277
 d. e. 295 d. 296 a.
 قَامِلَةٌ Ethpa. dissolvi, destrui 47, 60.
 قَامِلَةٌ primus, primitivus, re-
 cens 39, 204; 71, 55; II 406 f.
 410 d.
 قَامِلَةٌ primo, primitus 39, 209;
 45, 141; 69, 95; 31, 177.
 قَامِلَةٌ Pa. recreare 61, 35. —
 Aph. idem III 575 a. — Ethpe.
 recreari, gaudio exsultare, bono
 sensu III 597 d. — Ethpa. idem
 III 586 e. 593 c; redundare III
 564 b.
 قَامِلَةٌ libidinose II 548 c.
 قَامِلَةٌ Ethpe. delabi II 455 a; pec-
 care II 456 f. 457 b. III 363 a.
 قَامِلَةٌ putamen 46, 176; II 541 e.
 552 a.
 قَامِلَةٌ quod bibi potest III
 589 e.
 قَامِلَةٌ bibens II 497 f. 502 b. III
 582 a.
 قَامِلَةٌ Pe. plantare II 558 c.

عَدَف Pe. Fut. U, pro عَدَف III 556 d, cf. chald. ܥܕܦ.

سَلَط silens, pro سَلَط II 418 b.

2

عَدَف Pe. Imperat. U, quamquam Fut. A habet, cf. III 388 c. 398 d.

عَدَف idem ac عَدَف 41, 147.

عَدَف Plur. عَدَف mamma II 423 f.

عَدَف rursus 35, 193.

عَدَف poenitens 3, 50; 31, 147; 39, 157; II 407 d. 445 c. 471 a. 516 d. III 27 e. 169 c. 245 f. 315 c. 333 c. 338 c. 347 e. 359 a. 367 c. 371 b. d. 375 b. f. 377 a. 382 f. 383 a. b. 568 a.

عَدَف Aph. stupere facere, excitare 18, 52.

عَدَف confusio 9, 36; III 265 e. 440 a.

عَدَف allium 60, 92, cf. Num. 11, 5.

عَدَف ulcus III 124 b.

عَدَف Pe. manere, quiescere II 437 d. III 108 e.

عَدَف Pe., ut videtur, descendere, immergi, 76, 98, cf. ar. تَخَّج.

عَدَف poenitentia 52, 87; II 480 a. 508 f. 514 c. III 339 b. 378 d. 392 d. 585 b.

عَدَف Pe. infirmum fieri III 57 c.

58 b. 447 a. — Aph. debilitare, superare 54, 13; III 623 e.

عَدَف infirmus, miser III 279 a. 319 e. 593 f.

عَدَف humiliare III 317 f. 319 e. 347 f.

عَدَف Ethpe. vehementer irasci seu timere II 440 f (non Ethpaal, quod metro repugnat).

عَدَف faex, impuritas II 440 f. 476 f. III 592 b. 272 d; عَدَف 30, 52. 65. 69. 127; 31, 126; 45, 105; 35, 125; II 504 c. 505 a. 506 d.

عَدَف turbidus, impurus II 476 f.

عَدَف impuritas III 113 f.

عَدَف Aph. jacturam pati II 533 f.

عَدَف Pa. studio et sollicitudine aliquid facere II 417 f.

عَدَف instans, appropinquans 14, 63.

عَدَف Aph. sperare facere, sequi.

عَدَف.

عَدَف reprehensor III 169 f.

عَدَف reprehensio, coercitio III 170 a.

عَدَف Pa. tertio aliquid facere 1, 149. 150. Saepe conjungitur cum عَدَف iterare, cf. 1, 152; 29, 208. 213. 234; III 99 a, aut cum عَدَف duplicare, cf. II 400 d.

عَدَف triduanus, Dominus Jesus Christus, qui per tres dies in sepulcro jacuit 1, 105; 41, 202; triunus 2, 49; 5, 83.

<p> لَمَّعَ se tamquam infantem ge- rere II 320 b. </p>	<p> لَمَّعَ III 614 f, sed bene a Bern- stein (pag. 313) in لَمَّعَ mutatum est. </p>
<p> لَمَّعَ Ethpe. mirari II 354 f. </p>	<p> لَمَّعَ pondus aut impetus III 192 e. </p>
<p> لَمَّعَ sanies, ulcus 11, 26; II 515 c. III 619 e. </p>	<p> لَمَّعَ firmus, stabilitus III 666 e. </p>
<p> لَمَّعَ Ethpe. fumigari III 203 a. </p>	<p> لَمَّعَ firmiter, recte 15, 34; 51, 130; 59, 9; II 501 d. III 20 a. </p>
<p> لَمَّعَ Pe. verbum auxiliare 69, 23.— Ethpe. praedicare, laudare III 560 b, sed bene a Bernstein (l. l. p. 313) in Peal mutatur. </p>	<p> لَمَّعَ 239 b. 269 f. 464 c. 465 b. </p>
<p> لَمَّعَ iteratio III 198 f. </p>	<p> لَمَّعَ aries III 653 a. </p>
<p> لَمَّعَ idem 35, 47. 48. </p>	<p> لَمَّعَ nutriens II 316 e. </p>
<p> لَمَّعَ Pe. Fut. A, laborare, fati- gari 49, 100; 50, 20; 74, 122; III 444 f. 446 b. Part. pass. vexatus III 372 b. </p>	<p> لَمَّعَ erumpens, defluens, prae- sertim de lacrimis III 253 c. 418 f, sed et improprie de ipsis oculis III 479 a. </p>
	<p> لَمَّعَ Ethpe. rectum fieri II 509 d. </p>

Volumen carminum Nisibenorum, a beato Domino Ephraem compositorum.

I. Ad modum: Aperiam os meum in scientia.

¹ Tu, Deus misericors, Noe recreasti, cum et ipse misericordiam tuam recreasset. Oblatis enim sacrificiis cohibuit diluuium, et ob dona data promissionem accepit. Cum oratione thureque te placasset, tua gratia eum iurejando et arcu donavit, ita ut, si quando diluuium terram laedere audet, arcus extensus sit exadverso, qui illud expellat terraeque animum addat. Tu juratus pacem custodias et arcus tuus pugnet contra indignationem tuam! (Responsorium: Extende arcum tuum adversus inundationem! nam ecce, elevavit fluctus suos contra muros nostros). ² Aperte proclamatum est, Domine, vilem illum, quem Noe sparsit, sanguinem in aeternum prorsus iram cohibuisse. Quanto ergo validior erit sanguis unigeniti tui, cujus sparsione inundatio nostra cohibeatur, cum nonnisi tamquam illius praefigurationes valida facta essent vilia sacrificia, quae Noe obtulit iisque iram

I. In hoc carmine S. Ephraem, patriae personam agens, obsessionem, qua Nisibis jam tertio affligebatur, et inundationem ab hostibus molitam deplorat et misericordiam divinam implorat. Ad quam obtinendam gratiae recordatur, quam Deus diluvii tempore in Noe contulit, atque ostendit, urbem Nisibenam hac gratia cum digniorem esse, tum magis indigere, quam ipsum Noe ejusque familiam. — Tempus facile est inventa, cum haec obsessio expresse tertia nominetur (cf. carm. 1, str. 6. 11; 2, 5. 19; 3, 11. 12; 6, 1. 3), quae anno 350 accidit. Plura de hac obsessione in prolegomenis dicta sunt. Hoc primum carmen scriptum est, antequam aquae aggerem perruperunt et confractionem muri effecerunt.

¹ De *بصحة سخطو* „tu juratus“ cf. quae in indice s. v. *بصحة* protuli.

cohibuit. Placeris ergo oblatione altaris mei et cohibe a me inundationem mortiferam! Ita salutarum erit utrumque signum tuum, mihi crux tua et Noe arcus tuus. Crux tua scindat mare aquarum, arcus tuus cohibeat pluviae inundationem! ³Ecce omnes undae perturbant me. Arcam quidem in eo beatiorum constituisti, quod fluctus tantum eam circumdabant; me autem tumuli et tela et undae circumdant. Illa quippe thesaurorum depositorium tibi erat, ego e contra depositorium debitorum. Itaque illa in amore tuo fluctus subegit, ego autem in ira tua orbata sum inter tela. Gestavit illam inundatio, perturbat me flumen. O nauta illius arcae, esto mihi quoque nauta in sicco! Sicut illi requiem dedisti in portu montis, ita mihi quoque requiem praesta in portu murorum meorum! ⁴Me justus Deus abunde castigavit, cum arcam illam dilexisset inter medios fluctus. Vicit enim Noe libidinis fluctus, qui ipsius aetate filios Seth suffocaverant. Qui, ut ipsius caro filiabus Cain resisteret, fluctuum superficiem tamquam solum ascendit et, ne a mulieribus pollueretur, animalia copulavit, quorum omnia paria in arca ad matrimonii copulam conjunxit. Oliva, quae alias per oleum suum facies exhilarare solet, illorum facies per folium suum exhilaravit; me vero flumen, cujus potatio laetificat, per inundationem suam, Domine, contristat. ⁵Abominationem iniquitatum mearum vidit justitia tua et oculi tui puri detestantur me. Congregasti aquas per immundum, ut facias mihi purgationem a peccatis, non ut per eas baptizando me purifices, sed ut terrendo me corrigas. Undae enim excitabunt ad orationem, quae abluet delicta mea. Aspectus earum, poenitentia plenus, est mihi pro baptisate. In mari illo, Domine, quod ad suffocandum

³ Tres hic enumerantur hostium oppugnationes, tumuli, qui et aquae immittendae et tela ejiciendis inserviebant, tela, quibus defensores in muro constituti interficiebantur, denique aquae fluctus. Cf. prolegomena.

⁴ S. Ephraem inter primos est, qui filios Dei Gen. 6 de Sethitis interpretati sunt, cf. ed. rom. I, 48; II 455—456; 477—479; III 564.

⁵ Immundus vocatur Saporex rex, tum ob idololatriam, tum ob horrenda sua et incestuosa matrimonia, cf. 6, 6. — Mare Syris nominatur quaecumque aquarum congregatio; hic significat Mygdonii fluctus in aggeres immissos.

me destinatum est, potius peccata a misericordia suffocentur! In mari rubro corpora submersisti; in hoc autem peccata submerge pro corporibus! ⁶ Arcam misericordia ductus constituisti, per quam servares omnium residua. Ne in ira terram orbares, gratia tua fecit terram ligneam; illam in hanc evacuasti, postea hanc in illam regredi fecisti. Meae autem terrae ter impletae et evacuae sunt. Et nunc undae aggrediuntur me, ut deleant reliquias, quae evaserunt in me. In arca residuum servasti, in me quoque, Domine, serva fermentum! Arca quasi gignens in montem emisit incolas suas; utinam et ego libere in meas terras emittere possim eos, qui in me inclusi sunt! ⁷ Inclusos in munitionibus meis laetifica, Domine, qui illos inclusos per olivam laetificasti. Misisti illam tamquam medicum per columbam infirmis, qui omnibus undis cruciabantur. Intravit et expulit omnes dolores eorum, nam gaudium ejus vicit moerorem et evanuit tristitia per solatium ejus; et sicut dux exercitus dedit fiduciam timentibus, sparsit conversationem inter desertos, effecitque, ut oculi aspectum pacis gustarent et os festinanter ad laudem tuam aperiretur. Sicut olivam illam in undis conserva me, ut per me laetifices inclusos in munitionibus meis. ⁸ Inundatio ausa est irruere in murum nostrum, sed sustentabit eum potentia, quae omnia sustentat. Non cecidit sicut aedificium arenae susperstructum, quia non aedificavi doctrinam meam super arenam. Petra erit mihi fundamentum, quia super petram tuam aedificavi fidem meam. Fundamentum secretum fiduciae meae portabit muros meos. Ceciderunt enim muri Jericho, quia super arenam aedificavit fiduciam suam. Moyses e contra aedificavit murum in mari, quem super petram

⁶ Terrae urbis Nisibis, id est agri et pagi finitimi, jam ter evacuatae sunt, nimirum quia incolae earum tempore trium Persarum invasionum aut aufugerunt aut in urbem munitam se receperunt. Oratur ergo Deus, ut, quemadmodum in arca reliquias generis humani servavit, ita et urbem Nisibin, eosque, qui in eam confugerunt, conservet, nec per excidium urbis omnem spem abscidat.

⁸ Videntur Persae aquas Mygdonii, antequam eas in aggeres immiserunt, diu retinuisse et collegisse, ut magno impetu in muros irruerent. S. Ephraem certe divino auxilio adscribit, quod tum murus non contractus est.

aedificavit animus ejus. Fundamentum Noe in petra positum erat, ideoque aedificia lignea in aquis portavit. ⁹ Compara animas, quae in me sunt, animalibus in arca! Loco Noe, qui tristis erat in ea, ecce altare tuum, triste et humiliatum! Loco mulierum nuptarum in ea, ecce virgines meas, quae non nubunt! Loco Cham, qui post egressum suum nudavit turpitudinem patris sui, ecce operatores charitatis, qui fovebant et vestiebant apostolos. In doloribus meis insipienter loquor, Domine; noli igitur arguere, si irritant te verba mea. Prosperos, qui murmurabant, silere fecisti; mei autem miserere, sicut postremorum, qui siluerant! ¹⁰ Ante iram fecisti domum refugii, sed restiterunt ei omnes gentes. Noe vero recreabatur in requie, quia quietem praestitit habitatio ejus sicut nomen ejus. Clausisti portas, ut servares justum; aperuisti cataractas, ut perderes immundos peccatores. Constitit Noe inter terribiles undas extrinsecus et perniciosa ora intrinsecus; circumtulere eum undae, perturbarunt ora. Tu vero placasti bestias intraneas cum eo et humiliasti coram eo undas extraneas, mutastique aspera celeriter, quia tibi, Domine, facilia sunt difficillima. ¹¹ Audi et perpende comparisonem mei et Noe, et etiamsi levior inveniatur dolor meus quam dolor illius, gratia tua aequet salvationes nostras! Ecce enim filii mei, sicut ille, positi sunt inter iratos et perniciosos. Pacem igitur praesta mihi, Domine, cum intraneis, et humilia coram me extraneos et duplica victoriam meam. Et quia ter me invasit furiosus ille interfector, Christus tuus triplicet etiam gratiam suam! Ne vincat malignus misericordiam tuam, immo supera eum, qui me iterum atque tertio invasit! Volet victoria mea per orbem, laudem tibi paratura in orbe! O qui resurrexisti tertio die, noli nos occidere in tertia calamitate.

⁹ Alludere videtur ad Num. 11 aut 14 aut 16.

¹⁰ Nomen Noe quietem significare notum est.

¹¹ Sub iratis (سعدان) cives partium studio, haeresi imprimis Ariana, distractos ab invicem, sub perniciosis (سعدان) autem hostes, extra insidiantes, fluctusque ab iis excitatos intelligendos esse, mihi videtur postulare comparatio cum Noe.

II. De liberatione urbis.

Ad modum: Consolamini promissionibus.

¹ Aperta sunt hoc die ora ad gratias agendas. Ii ipsi, qui scissuras aperiebant, aperuerunt ora filiorum meorum; laudant misericordem, qui salvavit populum nostrum, neque hoc tempore id spectavit, ut retribueret nobis secundum merita nostra. Cum jam excitati essent ii, qui nos captivos abducere vellent, gustaverunt saecula gratiam tuam per salvationem nostram. (Responsorium: Ab omnibus ore praeditis laudetur gratia tua!) ² Salvavit nos sine muro et se murum nostrum esse docuit. Salvavit nos sine rege et testatus est, se esse regem nostrum. In omnibus omnino salvavit nos et monstravit, se ipsum esse omnia. Salvavit nos per gratiam suam et hoc modo rursus revelavit, se gratis misereri et salvificare. Ab omni gloriantem aufert gloriam et dat eam gratiae suae. ³ Sonus omnium orum non sufficit ad laudem tuam. Nam in illa hora, qua lux nostra famigabat et jam prope exstincta erat, repente (quia tibi omnia facilia sunt) prorupit et resplenduit. Quis unquam vidit duo haec mirabilia, quod desperato magna exstitit multaque spes, et quod hora ululatus mutata est in praedicationem? ⁴ Haec est dies festi, quia in ea pendent festa. Si enim ira nos captivasset, cessassent etiam festa nostra; quia autem superavit vicitque pax nostra, ecce intonant festa nostra. Haec dies benedicta sustentat omnia; in ea enim pendet urbs, in urbe populus, in populo pax, in pace pendent omnia. ⁵ Ex ipsis scissuris multiplicasti victorias. Gloria triuno adscendit e tribus scissuris,

II. Hoc carmen post liberationem urbis concinnatum, gratias agit Deo, simulque conqueritur, cives Nisibenos nec per afflictiones, nec per beneficia divina ad veram seriamque poenitentiam revocari posse.

¹ Ii, qui scissuras aperuerunt, sunt Persae, qui per aquae impetum murum confregerunt. Ipsi dicuntur aperuisse ora Nisibeorum ad gratias agendas, quia per murorum confectionem Deo occasionem praebuerant mirificam urbis protectionem ostendendi.

² Tres scissurae de tribus urbis obsessionibus intelligendae sunt, cum in unaquaque murus scissus esse videatur, cf. etiam str. 19. Cum tamen vox

quia descendit et restauravit eas per misericordiam, quae cohibet iram. Confregit eum, qui non intellexit, quod nos non nisi edoceret. Docuit internos, quod justo iudicio scidit scissuras; docuit externos, quod benigne restauravit eas. ⁶ Loquimini et afferte gloriam, salvati mei, in hac die, senes et pueri, adolescentes et virgines, infantes et innocentes, et ecclesia, mater civitatis! Senes enim liberati sunt a captivitate, juvenes a cruciatu, infantes ab allisione, mulieres a denudatione, ecclesia a derisione. ⁷ Venit ad nos duriter et perterrefacti sumus ad momentum; venit ad nos suaviter et emendati sumus ad horam. Avertit se et reliquit nos paululum, tum erravimus in infinitum, sicut fera bestia, quae discit, blandimentis et perterrefactione commota, quae vero, simulac homines averterunt se ab ea, rebellat, errat et perniciosa exsistit media in pace. ⁸ Retribuit nobis, nec tamen timuimus; salvavit nos, nec tamen pudefacti sumus. Coarctavit nos et multiplicata sunt vota, laxavit et multiplicata sunt delicta nostra. Cum affligeret nos, erat pactum cum eo; cum nos respirare sineret, erat rursus perversio. Sed quamquam noverat nos, abiecit se, ut nos stabiliret. Sub vesperam glorificavimus eum, tempore matutino rejecimus eum. Si necessitas discessit a nobis, etiam veritas discedit a nobis. ⁹ Afflixit nos scissuris, ut retribueret nobis pro peccatis. Tumulos elevavit, per quos deprimeret gloriationem nostram; aquas scidit, per quas ablueret sordes nostras. Coarctavit nos, ut conveniremus in templo suo; coarctavit nos et extincti sumus; sed simulac aperuit nobis, rursus aberramus. Similes sumus lanae, quae versicolore omnium colorum varietate praedita est. ¹⁰ Sciamus, beatos Ninivitas non conversos esse per tumulos, nec per aquas, nec per scissuram, nec etiam per arcus, nec quia sonum chordae arcus pertinuissent eoque ad poenitentiam ducti essent; sed audita voce contempta confestim jejunium indixerunt infantibus suis, castitatem praeceperunt juvenibus suis, humiliarunt reges suos.

[10] etiam de quacunque calamitate adhiberi possit, fortasse muri contractio ad tertiam obsessionem restringi debet.

¹¹ Castigasti nos, et nos te justum confitebamur, quia non accidit fortuito; salvasti nos et gratias egimus, quia indigni eramus. Misertus es nostri, et quidem non ideo, quia vana opinione sperasses, nos poenitentiam acturos esse. Apertum enim tibi est, nos post gratiam tuam rursus errare; cognosti, quod peccavimus et cognosti, nos peccaturos esse. Bene sciebas culpam nostram et praeteritam et futuram, quando misertus es nostri. ¹² Comparavit poenitentiam nostram, ut superaret debita nostra; sed ne in aequilibrium quidem utraque mensura ascendere potuit, cum multa graviaque essent peccata nostra et deficeret poenitentia nostra. Jusserat jam Deus nos vendi pro debitis nostris, gratia autem ejus facta est advocata nostra. Caput debiti una cum foenore solvimus per quadrantem, quem porrexit poenitentia nostra. ¹³ Dimisit nobis debitum decem millium talentorum propter perpauca, quod tribuimus ei. Ad illud quaerendum valde coactus erat, ut justitiae suae satisfaceret; rursus autem ad dimittendum inductus erat, ut laetificaret bonitatem suam. Lacrimas per momentum temporis dedimus ei. Justitiae suae indulisit quaerendo et perpauca sumendo; bonitatem suam laetificavit, cum multum propter hoc paucum dimitteret. ¹⁴ Permulta debita sunt, quae dimisit nobis, permulta, ita ut linguae nostrae impares sint bonitati ejus. Dimisit nobis, nos autem non dimittimus; retribuimus ei perverso modo. Peccata commissa denuo inscribimus; clamamus: dimitte, Domine! oramus: quaere, Domine! scilicet: dimitte! si nosmet ipsi peccavimus, quaere! autem, si alius peccavit in nos. ¹⁵ Neque etiam sicut extranei oppugnatores laboravimus pro vita nostra. Illi enim elevaverunt tumulos, nos autem ne voces quidem; illi dissolverunt murum, nos autem ne vincula quidem debilia in corde nostro. Rejecit tamen Deus solertes propter nos socordes; rejecit laborem extraneorum, quamquam ipse intus ingrate rejicitur. ¹⁶ Dimisit loquentes et percussit silentes; murus laesus, populus autem instructus est; pepercit patibilibus et percussit murum passioni non obnoxium. Nam pro animabus nostris sensibilibus percussit lapides sensu carentes, ut nos castigaret. In amore suo pepercit corpori nostro, et cele-

riter percussit murum nostrum. ¹⁷ Quis unquam vidit, scissuram pro speculo fuisse. Utraque pars intuita est in id, utebantur eo extranei et intranei. Videbant in eo tamquam prae oculis potestatem frangentem et sanantem. Videbant eum, qui scissuram scidit rursusque restauravit. Extranei videbant fortitudinem ejus et perfecti sunt nec vesperam exspectabant; intranei videbant auxilium ejus et laudabant eum nec tamen sufficebant. ¹⁸ Dies salvationis tuae excitet somnolentiam tuam. Quando murus scindebatur et elephantibus insistebant et tela pluebant et viri audacter aggrediebantur, erat spectaculum coelestibus; pugnabat ibi peccatum, sed triumphabat ibi gratia. Misericordia vicit infra, angeli clamaverunt superne. ¹⁹ Et studuit hostis tuus, ut percuteret artibus suis murum te circumvallantem, perfugium incolarum tuorum; studuit, sed non potuit. Et ne putaret, se post scissionem muri etiam intraturum et nos captivaturum esse, scidit eum quidem, nec semel tantum, sed pudefactus est; neque hoc sufficebat, sed ter ei accidit, ut pudefieret ter in tribus conatibus. ²⁰ Mihi quoque in media tua multiplicetur beatitudo per gratiam, ut, qui in te multa peccaverim, in te quoque multos fructus feram, et ut senectus mea in te misericordiam adipiscatur pro iis, quae in te peccavit juvenus mea. Ore filiorum tuorum ora pro me filio tuo, qui peccavi supra vires meos et poenitentiam egi infra vires meos, qui sparsi sine mensura et collegi minima mensura.

III. Carmen alterum ejusdem modi.

¹ Stabili auditum nostrum, ne solvatur et aberret. Est enim aberratio, si investigamus, quid sit Deus et cui similis sit. Quomodo enim possumus pingere in nobis imaginem illius essentiae,

¹⁷ Comparatur haec muri scissura cum speculo, quia in ea iustitia, et in restauratione ejus potentia, bonitas, auxilium Dei cerni potuit.

III. Hoc carmen eodem cum antecedenti tempore scriptum est. Post praemissam adhortationem contra Arianos, qui S. Trinitatis mysterium perscrutari praesumebant, praedicat Dei misericordiam in liberatione urbis, civesque admonet, ut iterata castigatione edocti poenitentiae et emendationi studeant.

¹ Stultum est Deum perscrutari velle, quia nec ipsius animae nostrae

quae similis est menti. Nihil est in ea coarctatum; tota videt atque audit, tota est tamquam loquens, et totalitas ejus in omnibus singulis sensibus existit. (Responsorium: Gloria sit unice essentiali, quae investigari nequit a nobis!). ² Non possumus perscrutari aspectum ejus, ita ut pingatur in intellectu nostro; audit sine auribus, loquitur sine ore, operatur sine manibus, vidit sine oculis. Non potest eam comprehendere animus noster et desistit ab ea, cum talis sit; sed ipsa in bonitate sua induit formam humanam, ut nos colligeret sibi similes redderet. ³ Discamus, quomodo haec essentia sit spiritualis et apparuerit tamquam corporalis, et iterum sit pura et apparuerit tamquam irata. Fiebant enim haec propter nostram utilitatem, quia essentia illa nobis similis facta est, ut nos ei similes fieremus. Revera quidem unus tantum ei similis est, filius, qui processit ab ea, ejusque accuratissima imago est. ⁴ Nisibis, audi haec! propter te enim haec scripta et dicta sunt. Tibi et aliis in mundo fuisti causa proeliorum et sacrorum tractatum. Ora super te, o inclusa, ora super te canebant. Sed post triumphum et liberationem tuam aperta sunt ora in te ad jubilationem et laudationem. ⁵ Oratio incolarum tuorum sufficiebat ad salvationem tuam, non quia justis, sed quia poenitentes erant, et, quantumvis flagitiosi, tamen se castigationi divinae animo partim debitis depresso, partim virtutibus ornato subiciebant. Utinam in posterum bonis fructibus excellant, sicut hucusque peccatis excelluerunt! Certe victoriae corona iis affulsit, simulac in sacco poenitentiam egerunt. ⁶ Dies liberationis tuae est rex

naturam, qua in singulis sensibus tota est, intelligere possumus. Hoc argumento S. doctor saepissime utitur in hymnis contra scrutatores, cf. III, 180.

² Sententiarum nexus hic est: Ipsa quidem Dei essentia a scrutatoribus investigari nequit; hoc tamen intelligere possumus, cur Deus, quamquam spiritus est, humanam formam induit, et cur, quamquam est ens clarissimum et sanctissimum, iratus videtur et homines castigat. Incarnatus enim est Deus, ut nos sibi similes faciat, et in ira nos castigare videtur, ut nos emendet. Hoc modo transitum sibi pandit poeta ad sequentia, quae maxima ex parte de utilitate castigationis agunt.

⁴ Docemur hic, murorum scissionem Sabbato, liberationem autem die dominica contigisse. Similiter et Theodoretus tradit, Saporem post muri

omnium dierum. Sabbatum destruxit muros tuos, prostravit ingratos; dies autem resurrectionis filii resurgere fecit cladem tuam. Dies resurrectionis te resurgere fecit secundum nomen suum et glorificavit nomen suum. Sabbatum vero reliquit custodiam suam et seipsum vituperavit per operationem scissurarum. ⁷ Samariae praevaluit fames, in te autem praevaluit satietas. Samariae repente evenit et exstitit satietas; tibi autem insonuit et advenit repente mare. Illic edebatur infans et vitam iis sustinuit; in te autem edebatur corpus vivum et vivificans omnia; repente salvavit manducatus manducatores. ⁸ Notum est, bonum Deum non voluisse calamitates, quae omni tempore homines affligunt, quamquam ipse eas immisit, sed peccata nostra causam esse nostrarum afflictionum. Nemo de creatore nostro, sed hic de nobis conqueri potest, cum eum peccando coegerimus, ut nobis contra ipsius voluntatem irascatur et nos percutiat contra ipsius beneplacitum. ⁹ Terra et vitis et oliva indigent castigatione. Oliva conterenda est, ut fructus ejus suaviter fragrent; vitis putanda est, ut fructus ejus pulchri sint; humus arandus est, ut proventus ejus boni sint; aqua in canales deducenda est, ut deserta irrigare possit; aes denique et argentum et aurum perpolianda sunt, ut splendeant. ¹⁰ Si ergo ipse homo omnia non nisi castigando pulchra facit, et si quando castigationem spernit et negligit, omnia odibilia et inculta fiunt, discat homo per illud, quod castigat, eum quoque, qui ipsum castigat. Et homo quidem ideo castigat, ut ipse inde utilitatem percipiat. Unusquisque enim servos suos castigat, ut ipse possideat eos; bonus autem Deus castigat servos suos, ut ipsi se possideant. ¹¹ Fiant afflictiones tuae libri ad admonendum te. Ii enim, qui ter inclusi erant, sufficiunt, ut fiant tibi libri, in quorum historiis mediteris omni hora. Quia duo testamenta spre-

perruptionem in posteram diem expectasse, ut urbem caperet. Nec ab eo differt Julianus, qui tamen in eo errat, quod ait, Saporem post muri restorationem adhuc per longius tempus ante urbem remansisse, cf. 2, 17.

¹ Hic S. Ephraem aperte realem Christi praesentiam in eucharistia testatur. Cf. 2 Regg. 6—7.

ras, ne in iis legeres salutem tuam, ideo Deus scripsit tibi tres illos libros duros, in quibus legeres castigationes tuas. ¹² Inhibeamus futurum per praeteritum; erudiamur poena inflata, ut evitemus infligendam; reminiscamur praeteriti, ut dissolvamus futurum. Cum primae plagae obliti essemus, altera nobis institit; cum alterius quoque obliti essemus, tertia nos ursit; quis jam nunc obliviseetur?

IV. Ad modum: Congregatio afflictionum mearum.

¹ Mi Deus, indesinenter introibo ad portam domus tuae. Ego, quae rejeci omnem gratiam, poscam audacter, ut accipiam impudenter. (Responsorium: Spes nostra, esto murus noster!). ² Si enim, Domine, singulare tritici granum a terra valde multiplicatur, quanto magis orationes meae ditabunter per gratiam tuam. ³ Propter voces infantium meorum suspirantes et clamantes aperi mihi portam misericordiae tuae! Propter voces eorum lactifica luctum saccorum eorum! ⁴ Fili unigenite, qui eras infans et conversabaris eum maledictis pueris Nazarenis, exaudi agnos meos, qui viderunt lupos, et ecce clamant. ⁵ Si enim, Domine, grex in campo videt lupos, confugit ad pastorem et auxilium quaerit sub baculo, qui edaces pellit. ⁶ Ita tuus quoque grex videt lupos, et ecce clamat valde. Vide eum perturbatum esse; erux tua sit baculus, qui depellat devoratores gregis! ⁷ Accipe benigne elamorem meum per pueros meos, qui omnino puri sunt! Ille enim infans paucorum dierum placare potest, Domine, antiquum dierum. ⁸ In

IV. Oratur Deus, ut, precibus populi flexus, urbi agrisque ejus pacem restituat, eosque, qui auferunt, reducat. Hoc carmen scriptum est sub initium mensis Nisan, qui prorsus cum Aprili romano concidit, a. 359, iquando Nisibeni certum nuntium acceperunt, Saporem cum ingenti exercitu ad Mesopotamiam invadendam appropinquare. Ait enim S. Ephraem 7, 3, malos nuntios mense Nisan allatos esse, agros autem a Romanis tempore lunae decrescantis vastatos esse 6, 24. Tempus autem lunae decrescantis a. 359 prius dimidium mensis Aprilis occupavit. Hoc ergo carmen ad initium mensis Nisan referendum est. Apparet, Nisibenos publicam supplicationem instituisse, cui totus populus, etiam infantes, intererant, ut precibus suis finem belli a Deo impetrarent.

plateis meis omnibus infantibus meis sit pax illa, quam evangeli-
zaverunt angeli descendentes illo die, quo infans se demisit in
praesepe. ⁹ Duo et septuaginta senes, seniores illius populi, non
sufficiebant medendis scissuris; infans vero hic, Mariae filius, pa-
cificat omnes regiones. ¹⁰ Miserere, Domine, infantium meorum,
per eosque memento nativitatis tuae, quod ipse fuisti infans. Ii
igitur, qui similes sunt infantiae tuae, salventur per gratiam tuam!
¹¹ Mixtus est in grege tuo clamor innocentium cum sono ovium,
quae invocant pastorem omnium, ut liberet se ab omnibus malis.
¹² Contexam omnes voces et faciam ex iis coronam vocum, offeram
eam patri tuo, emam — — —

— — — ¹³ In laetitia ob afflictiones illatas occulta est tri-
stitia; sed tristitia ad nostram emendationem est fons laetitiae in
nova illa vita. ¹⁴ In felicitate, qua gaudet persecutor meus, occul-
tae maledictiones insunt. Ego vero laetificor, quia in illa miseria,
qua ab eo affecta sum, mihi inest occulta felicitas. ¹⁵ Quis non
laudat eum, qui nos procreavit et qui rursus procreare potest vo-
cem laetorum nunciorum e mediis calamitatum famis? ¹⁶ Tu, me-
dice omnium, curasti me in aegritudinibus meis. Pretium medi-
camentorum tuorum dare nequeo, quia non est eis aequivalens.
¹⁷ Dives misericordia tua praestat vel medicamentis tuis; non pos-
sunt emi, sed gratis donantur, pro lacrimis accipiuntur. ¹⁸ Quomodo,
Domine, urbs orbata, cujus rex procul abest et cujus hostis prope
adest, stare potest sine misericordia? ¹⁹ Tu omni tempore portus
et refugium es; quando aquae me tegebant, descendit misericordia
tua et extulit me; rursus igitur nunc comprehendat me auxilium
tuum. ²⁰ Porrigere afflictionibus meis medicamentum liberationis
tuae et passionem salutarem, qua me emendas. Signum tuum
potest fieri medicamentum sanans omnia. ²¹ Valde contristata sum
et sedula ad accusandum eum, qui me perturbavit. Sed gratia

⁹ Intelligit septuaginta senes, a Moyse ad lites dijudicandas constitutos,
cf. Num. 11.

¹³ Ante hanc stropham deest unum folium, in quo circa 17—18 stro-
phae scriptae erant.

tua, Domine, confingat calicem, quem miscuerunt peccata mea!
²² Speculata sum in omnes partes et fleui, quia deserta sum; quamquam valde numerosi sunt duces et defensores mei, unus tantum est, qui me liberet. ²³ Fugerunt, Domine, et reliquerunt me infantes mei, et similes facti sunt pullis, quos aquila persequitur; ecce occultaverunt se in abscondito; pax tua reducat eos!
²⁴ Cantum vinitorum meorum ecce desiderant aures meae, nam voces eorum defecerunt; sed rursus intonetur cantus eorum per laetos nuncios liberationis tuae, o bone. ²⁵ Vocem horroris audio in turribus meis; clamant enim defensores mei, quando custodiunt muros meos; quiescentem fac hanc vocem per vocem pacis tuae!
²⁶ Tumultus agricolarum meorum pacem annuntiet extra muros meos, sonus civium meorum intra muros meos, ut Deum laudem foris et intus. ²⁷ Solve, Domine, moestitiam hujus altaris puri, et casti sacerdotis tui, qui stat veste lugubri iudutus et sacco desuper cinctus! ²⁸ Landabit te propter salvationem tuam ecclesia et ministri ejus, urbs et incolae ejus. Fiat, Domine, sonus pacis pretium vocum supplicum eorum!

V. Ad modum: Grex tuus suspiriose.

¹ Fac ut audiatur per gratiam tuam nuntius salvationis, quia nuntii terribiles, auditu nostro tamquam via transitoria usi, animos nostros calcaverunt. (Responsorium: Gloria sit victoriae tuae, laus dominatui tuo!) ² Consolare lucris parvis et levibus eos, qui

²² Conqueritur, multos cives ob metum hostium urbem et agros relinquere, qua de re in sequentibus hymnis saepe sermo fit; cf. 6, 27—29. 33. Putabant enim illi, Saporem, ut antea, simulac Mesopotamiam invaserit, Nisibin obsessurum esse.

V. Deploret agrorum devastationem, qua Romani iter Saporis impedire voluerant. Conqueritur, non per hostes, sed per ipsos defensores arbores abscisas, segetes et vineas vastatas esse, rogatque Deum, ut fractus residuos conservet et sanet. Simul autem Nisibenos hortatur, ne de hac castigatione, quam ob peccata sua bene meruerint, murmurent, sed ut potius Deo gratias agant, quod ipsis pepercerit. Scriptum est carmen post interitum, ergo post medium mensem Nisan 359, cf. 6, 24.

² Tempus lucri significat tempus messi proximum, quod in his regionibus

qui mercati sunt damnum pro laboribus suis, et tempore lucri detrimentum acquisiverunt! ³ Apertum est, haec iram quasi dimittentem in terra exstitisse, damnumque et lucrum in furore dividisse; alios enim destruxit repente, alios autem superbos fecit repente. ⁴ Ut doceret, se omnibus modis castigare posse, cum videret persecutores terribiles esse oculis meis, extendit me coram infantibus meis et flagellaverunt me hi dilecti mei. ⁵ Ecce docuit me, ut ipsum timerem et non hominem; cum enim nemo adesset, qui nos castigaret, repente ira ejus praecepit et unusquisque se ipse extendit, et flagellavit. ⁶ Illum quoque Babylonium, qui abduxerat omnes reges, cum elatione seductus se a nemine superari posse putaret, se ipsum propriis manibus castigantem fecit Deus. ⁷ Majestas et mens ejus simul repente evanuerunt et dilaceravit atque abjecit vestes suas, et egressus circumvagatus est in deserto. Ipse primus se expulit; et tum expulerunt eum servi ejus. ⁸ Hoc modo monstrabat omnibus regibus, quos captivaverat et deportaverat, se non sua ipsius fortitudine eos vincere potuisse, sed illam potentiam quae ipsum flagellaret, eos castigasse. ⁹ Tuli, Domine, flagellationes a defensoribus meis; tu enim gratia tua potes beneficia tribuere per adversarios, itemque justitia tua castigare per auxiliares. ¹⁰ Cum exercitus aggredere et ascenderet Samariam, repente hostes saturitatem et delicias, thesauros et possessiones remiserunt, reliquerunt, fugerunt; coronavit eam Deus per persecutores ejus. ¹¹ Me autem cinxerunt dilecti mei et curaverunt me defensores mei, sed ob peccatum incolarum meorum flagellaverunt me auxiliares mei. Fac me bibere ex vitibus meis calicem consolationis! ¹² Spicam et vitem conserva, Domine, per gratiam tuam; consolatur agricolam vitis vinitoris et laetificet vinitorem spica agricolae. ¹³ Spica et vitis inter se conjunctae sunt; messores enim in agro

bus in finem mensis Nisan incidit. Ammianus quoque 18, 7 docet, segetes crenatas esse, cum jam stipula flavente turgent. Cf. str. 22, secundum quam fructus tum florebat.

³ Per devastationem illam agricolae omnia sua amiserunt, milites autem magnam praedam fecerunt.

¹⁰ Cf. 2 Reg. 6—7.

vinum exhilarat et rursus vinitores in vinea panis fortificat. ¹⁴ Hae duae possunt quidem consolari afflictiones meas, multo autem magis potest nos consolari triunus, ita ut laudem eum, cujus gratia repente liberata sum. ¹⁵ Si autem is, cujus vita per gratiam servata est, abit murmurans de jactura possessionum suarum, talis ingratus est contra gratiam ejus, qui perpercit ei. ¹⁶ Hic enim in beneplacito suo destruxit aliud pro alio, destruxit possessiones et intactos reliquit possessores, destruxit plantas nostras pro animabus nostris. ¹⁷ Caveamus, ne murmuremus, ne forte ira expergiscatur et relinquat possessiones et feriat possessores, ut e fine discamus, quam benignus fuerit in principio. ¹⁸ Discamus, quae de re debeamus murmurare! Disce igitur, tibi murmurandum esse non contra persecutorem, sed contra voluntatem tuam, quae te ad peccatum perduxit, propter quod flagellata es. ¹⁹ Mittamus murmurationem et redeamus ad precationem; si enim possessor mortuus est, cessant etiam possessiones ejus; quando autem ipse in vita permanet, semper quaerit recuperare res perditas suas. ²⁰ Multiplicentur consolationes per misericordiam incolis meis; residua et reliquiae consolentur nos in ira, et oblivisci fac per residuum moestitiam devastationis! ²¹ Sana et crescere fac, Domine, fructus, quibus prepercit ira. Similes sunt infirmis, qui evaserunt in peste. Fac me oblivisci per hos debiles tristitiam ob multos perditos! ²² Dum haec loquor, recordor, quod hoc mense insuper flos infirmus et aeger factus est. Utinam perveniat ad valetudinem, ut sit consolationi! ²³ Evaserunt enim hi fructus occisioni, cum tollerentur fratres eorum et vites sine voce clamarent, quia abscisae erant et humi jacebant ante eas multae arbores, dilectae ab iis. ²⁴ Ecce terra poscit consuetudinem plantarum, stipites deflent agricolas eosque flentes reddunt. Pulchri rami eorum se late extenderant et umbram praebabant, sed una hora detracti sunt. ²⁵ Accessit securis et abscidit, ut ita dicam, agricolam. Abscidebantur

²⁰ — ²² Docemur hic, non omnes prorsus fructus et segetes destructos esse, sed quosdam incolumes remansisse, hos autem et ipsos morbidos fuisse.

²³ Vites in Oriente arboribus circumvinctae sunt, cf. 6, 18.

quidem arbores, sed agricola dolorem sentiebat; hic expertus est dolorem ab omnibus securibus, quibus arbores caedebantur

VI. Carmen alterum ejusdem modi.

¹ Curram in afflictionibus meis ad medicum gratis sanantem; is, qui sanavit aegritudines meas primas et secundas, qui curavit tertias, medicabitur etiam quartis. (Responsorium: Medicare mihi, fili unigenite!). ² Filii mei, Domine, biberunt et inebriati sunt per nuntios sinistros, quos miscuit ira; et irruerunt in decora mea et extraxerunt projeceruntque ornamenta mea et dilaceraverunt inclementer vestes et coronas meas. ³ Ecce aperuerunt me, ita ut denudata sim, postquam aliquam misericordiam nacta sum post primam et secundam denudationem; et post tertiam miseracionem ecce denudaverunt me quarto. ⁴ Detraxerunt enim et abstulerunt vestes, ornamenta et hortos meos. Intuere, Domine, saccum, quo altare meum cinctum est, et miserere mei! Saccus fiat mihi, Domine, vestis salvationis! ⁵ Ecce non per castum castigasti me, Domine; e contra ante eum est contumelia ejus et post eum turpitudine ejus; tolerabilius enim est adulterinum, quam matrimonium illius. ⁶ Ecce enim filiam habet uxorem et sororem tori sociam, et matrem, e qua egressus est, denuo regressus in matrimonium assumpsit. Coeli stupent, quod tali modo iram divinam provocat et nihilominus omnia ei prospere succedunt. ⁷ Etsi, Domine, multa

VI. Hoc quoque carmen vastationem agrorum per Romanos factam et fugam multorum civium deplorat, simul autem orat, ne Deus permittat, ut Persae urbe potiantur. Videtur ergo scriptum esse, quando Sapore ad urbem Nisibin appropinquabat. E str. 30 apparet, carmen circa 13. Maji scriptum esse. Tum temporis igitur valde timebant Nisibeni, ne Sapore urbem denuo obsideret. Quod non accidit, ut in prolegomenis demonstravimus.

⁵ Notum est, in religione zendica quasi pietatem haberi, si quis proximas cognatas in matrimonium ducit. Vix credi potest, Persas nec incestum cum matribus exhorruisse, sed a quamplurimis scriptoribus ecclesiasticis confirmatur.

⁷ Hic et ed. rom. III 208 D Persia nomine Assyriae donatur. Etiam Esra 6, 22 rex Persarum vocatur מְלִיכָא אֲשֶׁר־בְּאֶרֶץ אֲשִׁירָא, quod nonnulli criticastrum indicium contra authenticam prioris partis libri Esrae putaverunt, quamquam

sunt peccata mea, revera tam gravia sunt delicta mea, ut tradas castam castarum matrem Assyriae spurcae, matri contaminatarum? ⁸ Cohibe eum, ne veniat et quatiat super me caput suum, et conculcet me calce sua et laetetur, quod nuntius gloriae suae ita commovit mundum, et amplius aliquid efferatur! ⁹ Domine, videbant filii mei denudationem meam, immo lacrimantes denudabant me. Denuda me coram solis infantibus meis, qui dolent ob dolorem meum, nec irrideant me maledicti misericordiae expertes! ¹⁰ Tulerant terrae meae fructus et delicias, bona in vineis et satietatem in agris; cum vero tranquilla essem, repente advenit ira. ¹¹ Fraudati sunt tum agricolae, coacervaverunt praedatores; hi destruxerunt, quod illi mutuati erant et severant. Una cum debito agricolae nunc etiam fames ejus non saturata remanebit, quia panis ei raptus est. ¹² Domine, fraudatus est agricola, quia mutuum dedit terrae, haec autem accepit depositum et dedit illud extraneo; quod mutuum acceperat ab agricola, reddidit praedatori. ¹³ Zela super me, quia tua sum et tua sponsa, Domine! Apostolus, qui me tibi desponsavit, dixit mihi, te zelotypum esse, quia zelotypia maritorum est murus castarum. ¹⁴ Maria commovit Samson, quia valde zelabat super mulierem, quamquam ea scelestissima erat et diviso in eum animo; serva igitur ecclesiam tuam, cui non est alius praeter te! ¹⁵ Unusquisque, qui non zelat super uxorem suam, contemnit eam; zelotypia tantum potest indicare amorem, qui in ea reconditus est. Zelotypus vocaris, ut indices mihi amorem tuum. ¹⁶ Cum enim talis sit debilis et procax natura mulieris, zelotypia eam semper sub timore tenere debet. Nominaris inter zelotypos, ut indices sollicitudinem tuam. ¹⁷ Unusquisque possidebat, quod non suum erat; unusquisque egressus colligebat, quod non sparserat; ipse mihi praeparavi per peccata

Nehem. 13, 6 idem rex Babyloniae nominatur et 2 Regg. 23, 29; Thren. 5, 6 pro Babylonia Assyria posita est. Magna enim imperia, in Oriente sibi succedentia, tamquam unum regnum sub diversis dynastiis haberi poterant.

⁹ Sensus hic est: Sufficiat, quod agri mei a nostris devastati sunt, nec insuper in hostium me tradas potestatem!

mea hanc diem confusionis. ¹⁸ Quomodo tolerabunt dolores suos operarii et vinitores? Illi enim absciderunt coram vinitore silvas ejus et abstulerunt greges agricolae, segetes autem ejus demesserunt et asportaverunt. ¹⁹ Hi subjugaverant, severant, occaverant, araverant, plantaverant, crescere fecerant, nunc autem steterunt ex adverso lacrimantes et abierunt omnibus privati. Laborem habebant agricolae, proventum autem praedatores. ²⁰ Nullum justum ordinem servaverunt, Domine, magistratus nostri in calamitate nobis infligenda. Si voluissent, ordinem servare potuissent, sed peccata nostra hoc non permiserunt. Ira enim divina eos ad praedandum impulit, quamquam haec calamitatis infictio valde insipida erat. ²¹ Ad quem undique prospiciam, ut consolationem inveniam de plantis meis eversis et de praediis meis vastatis? Nuntius jubili pacis tristitiam a me depellat! ²² Noli me hostibus tradere, ne forte credatur, te mihi litteras repudii dedisse et me dimisisse et expulisse, ne me nominent desertam et ignominiosam. ²³ Nihil habeo dignum, quod memoretur coram oculis tuis; cum ergo omnino contemptibilis sim, hujus unici recordare, quod alium non colo praeter te, mi Deus! ²⁴ Quis me non defeat voce et lamentationibus, quia ante dies plenilunii fueram verecunda et coronata, et post dies plenilunii eram aperta et denudata? ²⁵ Castae meae e thalamis egressae circumvagantur in agris; ira enim, quae omnes inebriat, graves matronas meas leves reddidit. Utinam

¹⁸ Videmus ex hoc versu, milites romanos non solum segetes, vites, arbores devastasse, sed etiam pecora agricolis abstulisse.

²⁰ Accusat duces Romanos, quod inutiliter Mesopotamiam vastaverint, et magis praedandi causa, quam ad hostes arcendos. Hoc autem stultum consilium a Deo permissum esse ait, ut incolarum peccata eo puniret.

²⁴ Vox *صَحَابَة* significat proprie et etymologice tempus lunae decrescantis, seu tempus inde a plenilunio usque ad interlunium. Cf. Michaelis annotationem ad Castellum sub h. v. Plenilunium proprie nominatur *صَحَابَة صَحَابَة* tempus decrescens plenum cf. opp. Ephr. III 144 c, interdum autem simpliciter *صَحَابَة*, cf. III 594 d; 604 a. b. c. d. In nostro autem carmine tempus lunae decrescantis intelligendum est, ergo totum prius dimidium mensis Aprilis, cf. 7, 3. Cum autem tempore vastationis jam messis proxime instabat, praestat, ut eam potius versus finem lunae decrescantis accidisse putemus.

ergo gratia tua, quae omnibus pacem tribuit, misereatur dilectarum mearum! ²⁶ Matronae et puellae meae ecce clamant coram te, puellae vocibus suis, matronae lacrimis, virgines jejunio, castae meae in saccis suis. ²⁷ Elevavi oculos meos in omnes plateas meas, et ecce desolatae sunt. Remanserunt decem incolae pro centum et mille pro myriade. Da pacem, rursus imple plateas meas tumultu incolarum meorum! ²⁸ Reduc eos, qui foras effugerunt, et laetifica eos, qui intus remanserunt! Tam magna enim est gratia tua, ut extendi possit ad intraneos et extraneos. Colligant alae gratiae tuae pullos meos! ²⁹ Oratio justorum meorum salvet fugitivos meos! Infideles enim depraedati sunt me et fideles sustentaverunt me, itaque contumelia affice per fideles eos, qui non crediderunt! ³⁰ Appropinquaverant uno die duo festa simul sicut unum, festum ascensionis tuae et festum athletarum tuorum, festum texturae coronae tuae et memoria coronationis servorum tuorum. ³¹ Miserere, quia duplicata sunt nobis duo festa in uno die, et pro duobus festis simultaneis duplicata est nobis passio propter malos nuntios et tristitia ob devastationem! ³² Da pacem festis meis, quia cessavit utrumque festum meum, et pro gaudiis in solemnitatibus reliquiae meae, tremores et devastationes ubique in me inciderunt. ³³ Reduc remotos meos, laetifica propinquos meos, ut praedicetur in regione nostra evangelium laetitiae et ego reddam tibi pro pace laudem per omnia ora!

³⁰—³¹ De hoc martyrum festo in 13. Maji incidente cf. prolegomena.— Festum ascensionis Domini commemorat S. Ephraem etiam II 408 a. Ejus festi praeterea mentio invenitur in Constitut. apost. 5, 18 et apud S. Augustinum (ep. 54), qui illud ab apostolis institutum putat. — Liceat hac occasione observare, etiam festum natalitiorum Christi tempore S. Ephraemi apud Syros celebratum esse, cf. II 406. 415.

VII. Carmen ejusdem modi tertium.

¹ Ira venit, ut reprehenderet avidos, qui in pace licitati erant, defraudaverant et rapuerant. Per iram ditati sunt avari; ecce enim ea, quae habebant, dispersa sunt, ut ea, quae non habebant, colligere possent. (Responsorium: Da pacem, fili, regioni nostrae!) ² Per viginti annos afflictiones meae similes erant ramis, qui coarctati sunt per hiemem; quando vero veniebat tempus florendi, effloruerunt etiam afflictiones meae; cum fructu nostro maturuit ad castigationem cor nostrum. ³ In mense Nisan, tempore florum, effloruerunt mali nuntii; cum insisterent deliciae meae, insistebat calamitas mea; tempore ventilationis tritici erat mihi ventilatio vicorum. ⁴ Non enim fugerunt tres fratres Babylone ab igne, quem accenderunt homines, ob strenuitatem suam; sed a voluptate fugerant propter perfectionem suam. ⁵ Ignis sanctorum nigros hoedos albos reddere potest; ignis insipidorum potest mutare oves in pantheras versicolores. ⁶ Quot erunt ululatus mei, quos ejulabo in omnibus horroribus? quot erunt indignationes meae, quae maturescent ob omnes malos nuntios? quot erunt messes meae, quae peribunt omnibus mensibus? ⁷ Filii mei quidem pugnando me liberare conantur, sed propter ipsorum peccata Deus me castigavit; itaque ipse ille populus, qui me liberat, castigat me. Si vos cessaveritis peccare, confestim cessabunt

VII. Hoc carmen in fine mutilum demonstrat, miseras populi poenas esse ob peccata a Deo inflictas, et poenitentiam commendat, ut calamitates finiantur.

¹ Divites, qui tempore pacis (350—359) non nisi rebus terrenis et divitiis augendis studuerant, nunc bona sua terrestria amiserunt, ut haec jactura edocti, ad spiritualia bona se converterent.

² Viginti anni inde ab a. 333 numerandi sunt, per quod tempus Mesopotamia quotannis plus minusve aut justis bellis, aut praedatoris saltem incursionibus vernis tempore infestabatur.

⁴ Sensus hic est: Nos calamitates nostras aegre ferimus, nec tamen a peccatis abstinuimus, quibus eas meruimus. Melius exemplum trium Danielis sociorum imitati essemus, qui forti animo ignem pati non recusaverunt, peccati autem contumacem diligenter evitaverunt.

castigationes. ⁸ Ob malos nuntios illi afflicti sunt, in ira cruciati sunt, in pace laborant ii, qui eo tempore, quo omnes homines libere respirabant et ingrati erant in gratiam, gratias ei agebant pro omnibus hominibus! ⁹ Saccus eorum humilis est pro me et cinis eorum sparsus est ob meam afflictionem; oratio eorum pro mea victoria et jejunium eorum pro mea liberatione est. Ecce culpa illa, quam humiles mei in se recipiunt, ab honoratis meis contracta est. ¹⁰ Omnibus enim temporibus magna est stultitia sapientium; scribae quoque et seniores zelaverant et interfecerant doctorem, qui docuit omnes gentes legem Moysis. ¹¹ Sapientia in hoc saeculo merx valde damnosa est; illi enim, qui nonnihil stultus est, valde parvum annumeratur peccatum; peccatum autem illius, qui nonnihil sapiens est, omnem mensuram excedit. ¹² Verbis aedificant et operibus destruunt, doctores enim multi, sed insipidi erant; os autem iudicis utrumque est, iudex et accusator. ¹³ Vae nobis, quia iustitia in porta domus —

VIII (deest).

IX. — — ¹ Afflictiones meae similes sunt iis Job, quem salvavit iustitia tua; mei misereatur gratia tua. ² In his duobus utilitas est, quod etiam non iusti orationi studeant et quod etiam

⁸⁻⁹ Laudat ascetas, qui pro peccatis populi satisfacere studebant, et vituperat clericos, quibus magna ex parte culpam irae divinae excitatae adscribit. Cf. III 205 f. 207 f. Nullo autem modo hac vituperatione Vologesen episcopum perstringit, quippe quem carn. 15 omnino sanctum et de populi miseriis innocentem praedicat. Sed ibidem str. 19—20 non obscure indicat, nonnullos e presbyteris se episcopo opponere et pacem ecclesiae turbare, Ariana sine dubio lue infectos. De his ergo hic quoque sermo est.

¹³ Desunt complura folia (cf. annot. crit.). Supplendum fortasse proxime est: *in porta domus Domini incipiet*, vel simile quid. Certe hic versus multatus alludit ad Ezech. 8—9.

IX. Hoc carmen in initio mancum conqueritur, non solum hostes extra urbem bellum saevissimum gerere, sed etiam intra urbem cultores Beli idololatriam exercere et sacrificia offerre. Ait, Deum jam ideo victoriam concedere non posse, ne idolis postea pro ea honor tribuatur.

¹ Antea, ut e str. 2 apparet, exemplum peccatoris, qui per preces veniam impetravit adduxit, fortasse Manassis aut Achab.

non rebelles praevaricationem multiplicent. ³ Laborasti, ut filios castigares et adjuvares, et ne patres dolerent ob sonum flagelli tui, reliquerunt me in pace. ⁴ Intuere, Domine, silvas meas extraneas, quae abscisae sunt, vide sinus meos intraneos, qui ita debiles sunt, ut portare nequeam dilectos meos! ⁵ Gladiis abscederunt milites alas meas extraneas; rursus accendit ignis in sinibus meis intraneis tus sacrificii. ⁶ In campo mactaverunt filios meos adoratores Solis, in urbe sacrificaverunt tauros meos cultores Beli, oves meas cum infantibus meis. ⁷ Ululatio est in agris meis, plangit in atriis meis, horror in vineis meis, disturbatio in plateis meis; quis mihi sufficiens auxilium ferre potest? ⁸ Diabolus, qui dolose egit et rixas excitavit verbis suis, talem perturbationem mihi intus fecit, ut interiora mea omnino similia sint exterioribus meis. ⁹ Qua fronte te, Domine, invocare possum, ut mittas exercitum angelorum ad servandos sinus meos, qui impleti sunt imunditia? ¹⁰ Fermento tuo novo mundum imbuisti; fermento tuo assimila vetus fermentum blandiens et humilians! ¹¹ Vincamus per manifestam pugnam tuae potentiae, ne forte error coronet pugnatore tuos, qui blande adhaerere solet! ¹² Si intuemur in tempus nostrum, simile est nostrae fallaciae, cum in annis veritatis hariolationes administraverimus et in secreto incantaverimus. ¹³ Si hoc tempus inspicio, provocat et in apertum producit occulta, ut pudeat fallacia nostra, quae veritate induta erat. ¹⁴ Vere omnia vincit veritas et mare amaritudine sua eam turbare nequit, quia pura est natura sua. ¹⁵ Bene, Domine, fecisti, quod sapientia tua in apertum produxit prurium nostrum, ut insipidi a te deficerent, et quod victoriam denegasti, ne in errore confirmarentur. ¹⁶ In muris percussis, in quibus tu mihi victoriam dedisti, reddunt

³ Alludit ad longam pacem intra annos 350 et 359.

¹²—¹³ Apparet ex his, paganos Nisibenos antea non ausos esse, publice cultum suum exercere; tum autem, cum omnia per bellum perturbata essent, animum iis ita crevisse, ut publice sacrificia sua offerrent.

¹⁶—¹⁷ Alludit ad obsessionem urbis a. 350, quo tempore pagani nulla sacrificia obtulerant, sed Christianorum preces liberationem a Deo impetraverant.

tibi ingrati sacrificia et libamenta, quae manifesto iram tuam provocant. ¹⁷ Si illo quoque tempore sacrificia oblata essent, error quoque putare posset, me per ea salvatam esse. ¹⁸ Tu autem per multiplicationes salvationum redarguisti utrumque, errorem idolorum et doctrinam magorum, et monstrasti, me per te salvatam esse.

X. Tertium carmen ejusdem modi de Anazit castello.

¹ Interfecti sunt infantes mei et filiae meae, quae extra me sunt; diruti sunt muri earum, dispersi infantes earum, conculcata templa earum. (Responsorium: Benedicta sit castigatio tua!).
² Aucupes venati sunt columbas meas, quae, nidis suis in turribus relictis, fugerunt in loca profunda, ibique retibus captae sunt.
³ Sicut cera, quae liquatur igne, ita liquantur et solventur corpora filiorum meorum prae calore et siti in castellis. ⁴ Et pro fontibus

X. In hoc carmine poeta lamentatur de expugnatione oppidorum vicinorum, et praesertim Anzitae castelli, quod siti ad deditionem coactum erat; concludit per invocationem divinae clementiae. — Anzitam seu Ziatam sub finem obsessionis Amidae expugnatam esse Ammianus tradit; ergo hoc carmen in eunte autumno 359 scriptum est. De sita urbis Anazit sen, ut Dionysius Telmachrensis scribit, Hanazit (apud Ptolemaeum Ἄνζιτα) cf. B. O. I, 249; II in dissert. de Monophysitis sub voce Anazit; III, part. II, 718. Nomen suum dedit regioni, quam Graeci Ἀνζιτῆνη, Armeni Handzit, Syri ܐܢܙܝܬܐ vocant. Pro certo habeo, Anzitam eandem esse ac Ziatam castellum *capacissimum et munitum, ad quod promiscua confugerat multitudo*, quod tamen a 359 a Persis expugnatum et incolae ejus captivi ad Saporem Amidam obsidentem ducti sunt (Amm. Marcell. XIX, 6). Ziate enim in vicinitate Amidae sita erat, quod bene cum Anzita convenit; nec credibile est, castellum, ut Ammianus affirmat, decem stadiorum ambitu, nusquam alibi commemorari. Noli denique nominis mutationem mirari, quae prorsus eadem est in flumine, quod mox Ζαβῆζ, mox Anzaba audit.

¹ Ammianus quoque narrat, praeter Ziatam iisdem diebus etiam alia munimenta rapta et incensa, eorumque incolae in servitum abductos esse.

² De miserrima conditione Anzitenorum, qui post captam urbem servituri abducebantur, conferendus est Ammianus.

³ Ex hoc et sequentibus versibus apparet, Anzitenos per nimium calorem et aquae inopiam ad deditionem coactos esse, antea autem multos ex iis siti extinctos esse.

lactis, qui antea fixerunt filiis et infantibus meis, nunc deficit lac lactentibus et aqua ablactatis. ⁵ Et excidit infans matri suae et animam agit, quia jam neo haec lactem praebere, nec ille sugere potest; expirant igitur et moriuntur. ⁶ Quomodo gratia tua refrenare potest scaturiginem suam, cum impediri non possit abundantiae effluuii ejus? ⁷ Et cur retinuit gratia tua misericordiam suam et cohibuit effluuium suum a populo, qui clamat, ut humectetur lingua sua? ⁸ Et facta est fovea inter eos et fratres suos, quemadmodum accidit diviti illi, qui clamabat nec quisquam ei respondebat, ut humectaret linguam ejus. ⁹ Et sicut in ignem projecti sunt miseri, et calorem in siti afflavit iis ignis et arsit in iis. ¹⁰ Postquam vero corpora eorum liquata et a calore resoluta sunt, rursus ipsi sitientes terrae potum praebent praesentibus cadaveribus suis. ¹¹ Et castellum, quod necaverat incolas suos per sitim, rursus bibit fluxum cadaverum, quae liquata erant per sitim. ¹² Quis nunquam vidit populum ardentem prae siti, quem circumdat murus aquarum, et qui tamen non potest humectare linguam suam? ¹³ Judicio Sodomorum judicati sunt dilecti mei, et infantes castigati sunt cruciatus Sodomorum, qui tamen per unum tantum diem duravit. ¹⁴ Cruciatu ignis, qui per unum tantum horam duravit, Domine, videtur mors clemens et supplicium parvum, si comparatur cum tarda siti. ¹⁵ Domine, post moerore et passiones meas acerbis hoc aliud est solatium, quo me consolatus es pro eo, quod mihi multas has afflictiones parasti: ¹⁶ Medicamentum, quod exspectavi, est dolor decretus; vincituram, quam speravi, fractura acerba mihi paratura est. ¹⁷ Et cum sperassem, me evasuram esse e procella, pejor mihi erat procella ipsius portus, quam illa maris. ¹⁸ Cum putarem in im-

¹² Urbs Anzita ad partem Euphratis sita erat.

¹⁵—¹⁶ Hoc unicum solatium mihi est in miseriis meis, quod scio, Deum me per eas emendare velle.

¹⁷—¹⁸ Sensus hic esse videtur: Urbs Nisibis primo valde gavisus est, quod non ipsa a Persis obsidebatur, atque speravit, finem aerumnarum suarum jam venisse. Sed mox multo magis contristata est per urbium vicinarum expugnationem, quam fuerat antea per sui ipsius obsessiones.

peritia mea, me navem ad ancoras deligaturam et egressuram esse e fovea, rursus me in eam rejecerunt peccata mea. ¹⁹ Domine, vide membra mea, nam gladii spissi sunt in me, et impressi sunt brachiis meis, et stigmata telorum plantata sunt in latera mea. ²⁰ Lacrimas in oculis, malos nuntios in auribus, planetus in ore, tristitiam in corde, noli mihi ultra adjicere, Domine.

XI. Quartum ejusdem modi carmen.

¹ Castigatio tua mater est imperitiae pueritiae nostrae. Gratiōsa est increpatio, qua deterres pueros a lusu, ut sapientes fiant. (Responsorium: Sit gloria justitiae tuae!) ² Perscrutemur justitiam tuam, quamquam nemo sufficit, mensurare ejus auxilia, per quam luxuriosi valde casti fiunt. ³ Multoties, Domine, curavit manus ejus aegrotos; est enim medica occulta dolorum eorum et fons vitae eorum. ⁴ Valde leniter digitus justitiae tuae amore et indulgentia palpat vulnera sanandi. ⁵ Valde jucunda et grata est amputatio ejus sapienti; acutum illius medicamentum per fortissimum amorem suum absumit mucorem. ⁶ Valde pulchra videtur ira ejus prudenti, sed exosa sunt medicamenta ejus insipienti, qui delectatur perturbatione membrorum suorum. ⁷ Valde sollicita est, ut obliget, quod amputavit; postquam percussit, miseretur; ex utroque enim producit sanitatem. ⁸ Ira ejus est valde pulchra et furor ejus jucundus et dulcis exacerbatio ejus, qua edulcat amaros, ut fiant suaves. ⁹ Causa otii est remissis cessatio tua; causa lucri est virga tua, qua pigros incitas ad negotiandum. ¹⁰ Causa afflictionis nostrae est justitia tua; causa relaxationis et pigritiae nostrae est gratia tua, quia insipida est intelligentia nostra. ¹¹ Pharae obdurabat propter gratiam tuam, quoties enim plagae ejus leniebantur, corroborata est malitia ejus et denegavit promissiones

XI. Demonstrat S. Ephraem, quam utilis sit castigatio ad emendandos peccatores, simulque conqueritur, multos Nisibenos, praesertim nobiliores, nec calamitatibus, nec salvationibus edoctos esse, sed per idololatricam iram divinam adhuc excitare.

⁹-¹¹ Castigatio divina saluti animarum multo utilior est, quam misericordis.

suas. ¹² Itaque retribuit ei justitia pro eo, quod saepe deceperat sororem ejus dominatricem, gratiam, et ut impediret eum, quominus ultra divinam iram amplius provocaret. ¹³ Domine, redargue astutias meas, quae mentiuntur more Aegypti; preces autem meae persuadent, me non similem esse ei, quia non reliqui portam tuam. ¹⁴ Crux tua, Domine, quae stetit super scissuras meas apertas, restauret etiam occultas, quia pro externis interni me sciderunt. ¹⁵ Aqua diruperat et dejecerat turrim, in qua vici; peccatum nunc ausum est erigere templum, cujus me pudet; libamen ejus suffocat me. ¹⁶ Preces meas in muris meis audiverant persecutores et pudefactus est Sol ejusque cultores per magos suos, quia vici per crucem tuam. ¹⁷ Clamaverant creaturae, cum vidissent pugnam, veritatem, quae eum errore pugnabat in muris percussis et coronabatur. ¹⁸ Vis veritatis errorem flagellabat, per flagellationes suas sensit eam et per delicta sua didicit victoriam ejus. ¹⁹ Magnus est timor meus, quia post salvationem meam spectati et potentes, qui antea incubuerant altari meo, aedificaverunt in me alias aras. ²⁰ Si septem sensus mei fontes essent lacrimarum, tamen non sufficerent lacrimae meae ad deflendam ruinam nostram. ²¹ Plateae in saccis et cinere clamabant, quia excitabantur per ludum, similem illi, qui erat in deserto coram vitulo. ²² Venenum assumit et induit pulchritudinem florum; et quando adhuc occulta sunt et abscondita germina eorum, jam secreto pullulant amaritudines ejus.

XII. Quintum carmen ejusdem modi.

¹ In afflictionibus meis invocabo potentiam, quae vincit omnia; haec enim potest vincere furiosum illum captivatorem, sicut vicit

¹⁴—¹⁸ Recordatur urbis ab obsessione a. 350 liberatae, monstratae, quam ingrati fuerint Nisibeni contra Deum, cum nunc idololatriam sine pudore exerceant.

²² Alludit ad idololatriam Nisibeorum antea occultam.

XII. Gratias agit Deo pro auxilio, quod hucusque praestitit, et orat, ut victoriam de hostibus concedat perfectam.

Legionem daemonem. (Responsorium: Sit gloria bonitati ejus!).
² Retribuit mihi malus diabolus debita, quae non mutua accepit a me, retribuit mihi etiam bonus Deus misericordias, quas non mutuas dedi ei. Venite, miramini utrumque! ³ Bonus dividit et tribuit debita mea gratiae suae, injuriam autem, quam passa sum, justitiae suae; debita mea delevit gratia ejus, injuriam mihi illatam vindicavit justitia ejus. ⁴ Peccatum irascebatur valde et remanebat in perturbatione, cum videret gratiam coarctantem libertatem, ut vinceret peccata. ⁵ Incalcesce, Domine et defunde amorem tuum, et aperire, profunde iram tuam; iram tuam ad perdendum, amorem tuum ad eripiendum captivos a captivatore. ⁶ In diebus illis, quibus, tamquam fundâ, malus me in abyssum dejicere decreverat, bonus animam meam involvit et servavit in fasciculum viventium. ⁷ Eloquentes illi, qui sine intermissione omni tempore praedicant, se servasse me in fluctibus et se sustentasse me, ne ceciderim, illi pro me gratias tibi agant, Domine! ⁸ Cum enim nemo unquam sufficienter laudaverit misericordem gratiam, quae eum circumdat, ego quoque non potero sufficienter laudare misericordiam, quae me obvallat.

XIII. De S. Jacobo ejusque collegis.

Ad modum: Stupenda, Domine, sunt omnia, quae portasti.

¹ Tres nobiles sacerdotes, sicut duo luminaria, alter alteri detulerunt et tradiderunt cathedram et manus impositionem et

¹ Sensus hio est: Diabolus aegre ferebat, quod Deus per calamitates urbi illatas eam non perdere voluit, sed tantum liberam ejus arbitrium per castigationes ita flectere et emendare studuit, ut a peccatis absisteret.

²⁻⁷ Haec ad tertiam urbis obsessionem spectant.

XIII. Hoc carmen praedicit S. Jacobum, ejusque successores, Babu et Vologesen, atque fata externa urbis Nisibis sub eorum episcopatibus describit, demonstrans, quam bene ea ad indigentias populi adaptata sint, et quomodo Deus per ea Nisibenos successive educare et ad perfectionem adducere voluerit. — Scriptum est Vologese superstitie (str. 1. 2) et ante bellum a. 359 (4—9. 14—16), sed post legationes inter Romanos Persasque missas (4—6), ergo a. 358.

gregem. Cum nobis dolor sit magnus de duobus primis, consolatur nos omnino ultimus. (Responsorium: Gloria sit tibi, qui elegisti eos!). ² Ille idem, qui creavit duo luminaria, elegit sibi tria haec lumina et aptavit eos tribus tenebris per inclusionem effectis, quae inciderunt. Cum extincta sint duo lumina, ultimum totum est in splendo. ³ Tres illi sacerdotes thesaurarii qui tenebant in veritate sua clavem trinitatis, tres portas aperuerunt nobis; unusquisque sua clavi reclusit et aperuit portam suam. ⁴ Per primum aperuit portam castigationi, quae super nos venit, per medium aperuit portam imperio, quod descendit ad nos, per ultimum aperuit portam laetae annuntiationi, quae ascendit ad nos. ⁵ Per primum aperuit portam bello utrarumque copiarum, per medium aperuit portas regibus ab utroque vento, per tertium aperuit portam legatis ab utraque parte. ⁶ Per primum aperuit portam bello propter peccata, per medium aperuit portam regibus propter pugnam, per ultimum aperuit portam legatis propter misericordiam. ⁷ Ecce in his tribus successionibus exacta similitudine ira divina cum sole comparari potest; incepit enim tempore primi et convaluit tempore medii et immersa extinctaque est tempore ultimi. ⁸ Ita sol quoque tres formas monstrat in tribus coeli partibus; initium ejus est acre et illustre, medietas ejus vehemens et gravis, et finis ejus placidus et suavis, sicut facis, quae consummata est. ⁹ Modicum et illustre est initium ejus, quando venit, ut dormientes expergeficiat; ardens et gravis est medietas ejus, quando venit, ut fructus maturet; gratus et jucundus est finis ejus, quando appropinquat ad consummationem. ¹⁰ Quis est haec filia, Deo dicata, praeclara prae omnibus feminis, cujus successiones ita progrediuntur, et cujus ordines tam multi sunt, et cujus gradationes ita ascendunt, et cujus magistri tam

² Ex hoc versa et septimo decimo apparet, S. Jacobum primae obsessioni adfuisse (338), Babu secundae (346), Vologesen tertiae (350).

⁴⁻⁶ Alludit ad bellum perpetuum 338—350, ad Constantium Nisibin venientem (quod inter alia accidit a. 345), et ad legationes de pace inter Persas et Romanos a. 358 missas.

¹⁰ Sub hac filia ecclesia Nisibena intelligenda est.

praelari sunt? ¹¹ Filiae tantum Abrahami fuerunt tales formae, vel tibi quoque, filia Deo dicata, cujus ornamenta conveniunt pulchritudini ejus? Tempori enim ejus convenit auxilium ejus et auxilio ejus minister ejus. ¹² Quando alicujus rei indigebat, venit ei plenitudo ejus; patres ejus conveniebant nativitati ejus et magistri intelligentiae ejus, educatio incremento ejus et vestes staturae ejus. ¹³ Appendit et dedit gratia tua omnia haec tanquam librâ; posuit ea inter se in aequilibrium, ut acciperetur inde utilitas; extendit ea in successionem, ut acciperetur inde perfectio. ¹⁴ In diebus primi magna erat pax, quae autem postea evanuit; in diebus mediis descenderunt et ascenderunt reges; in diebus autem ultimi exercitus institerunt, sed postea cessaverunt. ¹⁵ Tempore primi ordo et quies intraverunt, intraverunt cum eo et egressi sunt cum eo; tempore secundi appropinquavit se et recessit corona, quae lactificavit ecclesias nostras; tempore autem ultimi orta est nobis gratia, cui non gratias agimus. ¹⁶ Contra iram primam pugnavit labor primi; contra calorem meridianum exstitit umbra medii; contra pacem ingratam multiplicavit ultimus admonitionem. ¹⁷ Primo obsessori obviam ivit primus sacerdos nobilis; secundo obsessori obviam ivit secundus sacerdos misericors; preces autem ultimi reparaverunt scissuras nostras secreto. ¹⁸ Nisibis plautata est super aquas, aquas occultas et apertas; fontes vivi sunt intra

¹¹ Filia Abrahami significat populum judaicum, ut in Opp. Ephr. II 427 f. Sensus ergo est: Deus non solum olim populo judaico ita prospexit, ut in educatione ejus varios gradus constitueret, varioque auxilia et adjumenta iis congruenter adhiberet, sed eundem modum etiam in ecclesiis suis dirigendis adhuc servat.

¹² Gratia Dei diversa fata nostra indigentium et necessitatibus nostris adaptavit, ut vobis utilia essent, eaque per tempora et episcopatus sibi succedentes distribuit, ut hoc modo gradatim educaremur et sensim ad perfectionem adduceremur.

¹⁴—¹⁵ Tempus S. Jacobi quietum erat, sed in fine (337—338) bellicosum; tempus Babu totum bello plenum erat; tempus denique Vologesis in initio tantum (usque ad a. 350) bellicosum erat, postea vero pacificum.

¹⁸ De tertia urbis obsessione intelligenda est haec strophæ. Docet praeterea, Mygdonium extra urbem fluxisse (cf. prolegg.). Fons internus et corpus S. Jacobi.

eam, fluvius superbus extra eam. Fluvius extrinsecus fraudavit eam, fons intus salvavit eam. ¹⁹ Sacerdos primus, vinitor ejus, ramos ejus adhuc in coelo crescere fecit. Ecce cum mortuus esset, sepultus est in ea et factus est fructus in sinu ejus. Cum igitur venissent amputatores, fructus in media ea salvavit eam. ²⁰ Venerat tandem tempus amputationis ejus; intravit et abduxit vinitorem ejus, ne amplius preces pro ea fundere posset. Sed illa in astutia sua confestim posuit vinitorem suum in sinu suo, ut liberaretur per vinitorem suum. ²¹ Prudentes filiae Nisibis, imitamini Nisibim, quae posuit corpus intra se, ut fieret murus extra ipsam! Ita vos quoque deponite in vobis corpus vivum, ut fiat murus pro vita vestra!

XIV. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Tribus pastoribus multi subcrant rectores; unicae matri in urbe multae filiae subsunt in omnibus regionibus. Postquam ira destruxit domos ejus, reaedificet pax ecclesias ejus! (Responso-rium: Benedictus sit, qui elegit illos tres!). ² Bonus labor primi circumligavit terram in afflictione ejus; panis et vinum medii urbem sanavit in confractione ejus; edulcavit amaritudinem nostram in afflictione dulce eloquium ultimi. ³ Primus coluit terram labore suo, eradicavit ex ea dumos atque spinas; medius circumsepivit eam, per salvatos sepem ei fecit; ultimus aperuit horreum domini sui et sevit in eam verba domini ejus. ⁴ Sacerdos primus per jejunium portas orum clauserat; sacerdos secundus propter

¹⁹—²⁰ Notum est, Nisibenos corpus S. Jacobi tamquam palladium nr-bis suae habuisse. Si Gennadio fides adhiberi debet, a Juliano Apostata hic thesaurus Nisibi abductus est, cui facinori paulo post traditio urbis successit.

²¹ Monet urbes fuitimas, ut et ipsae sacris reliquiis se muniant.

XIV. Hoc carmen laudatorium in eosdem tres episcopos interna eorum et spiritalia merita in urbem laudat, probatque, Nisibenos per eos profectum et incrementum accepisse. Eodem cum priore tempore scriptum est.

¹ Apparet ex hac stropba, dioecesem Nisibenam permagnam fuisse.

² Vologesis eloquentiam saepius laudat S. Ephraem in his carminibus, cf. str. 3. 4. 15. 16; 15. 7. 8; 17, 11; 18, 2.

⁴ Babu captivos a Persis abductos pecunia redemit, cf. etiam 14, 23; 19, 16.

captivos ora marsupiorum aperuerat; ultimus autem perfodit aures et inmisit in eas ornamenta vitae. ⁵ Aaron auribus detraxit inaures et fecit vitulum. Vitulus inanimatus occulte pupugit et interfecit exercitum; eos, qui fabricaverunt cornua ejus, ferivit cornubus suis. ⁶ Tertius autem sacerdos noster aures cordis perfodit et immisit in eas inaures, fabricatas ab ipso ex clavis, qui infixi erant in cruce, qua crucifixus Dominus ejus consortes suos salvificaverat. ⁷ Ignis morti filium genuit vitulum; mors quidem omnia corpora pascitur, filius autem mortis, qui ipsam mortem malitia superavit, hominum animas pastus est. Vitulus gramina deseruit, quia mentes erant pascua ejus. ⁸ Primo illi ligno mortifero filium genuit gratia, nimirum te, o crux, fili ligni, qui pugnasti contra patrem tuum; lignum erat fons mortis, crux erat fons vitae. ⁹ Filium mortis omnia ora aperta execrantur, quia devoravit corpora et animas, et multiplicavit contumeliam patris sui. Crux autem delevit contumeliam patris sui, primi ligni. ¹⁰ Uterque filius assimilatus est matri, quae peperit eum; vitulum, quem ignis peperit, ignis quoque consumpsit in populo; crux autem, filius gratiae, mundo beatitudines largita est. ¹¹ O lingua mea, quiesce et retice miras historias crucis; animus meus enim repente concepit eas, sed parturitiones earum ipsum percutiunt; concepit eas inter ultimas, sed primogenitae fieri volunt. ¹² Pugnaverunt infantes in utero, senior acceleravit egressum suum, sed junior diligens primogenituram retinuit calcem ejus manu sua, et quod non acceperat per partum, accepit postea per pulmentum. ¹³ Hoc modo res ultimae vilipendunt primas, ut egrediantur et arripiant primogenituram. Nunc demum tempus est res patrum nostrorum animo gignendi. Ecce enim res crucis primogenitae sunt totius creaturae. ¹⁴ Si enim is, qui sine ullo initio est, no-

⁷ — ¹⁴ Commemoratio vituli aurei et s. Crucis poetam ad longiorem degressionem inducit, qua primum utramque comparat. Tum autem se reprehendit, quod post laudationem episcoporum Nisibenorum de cruce disseverit, quae tamen omnium rerum antiquissima sit, cum in ea aeternus Deus pependit.

¹³ — ¹⁴ Poeta concedit, sibi primo de cruce Domini, tum demum de

minatur primogenitus omnium creaturarum, tum etiam res ejus primogenitæ sunt et antiquiores omnibus creaturis. Res tuæ, Domine, nunc nobis concedant, ut loquamur de ministris tuis.

¹⁵ Oratio primi in primo doctrinæ gradu constituti similis erat gradui ejus; explanatio mediæ in secundo gradu æquabat gradum ejus; oratio ultimi in tertio gradu magnifica erat sicut ipse.

¹⁶ Primus verbis simplicibus dedit lac infantibus suis; medius facilibus dedit cibum pueris suis; tertius verbis perfectis dedit escam adultis suis.

¹⁷ Etiam ipsa alumna per singulos gradus transivit cum magistris et patribus suis; erat puella cum primo, adolescentula cum medio, perfecta cum tertio.

¹⁸ Primus dilexerat et perterruerat eam, sicut puellam; medius increpauerat et lætificaverat eam, sicut adolescentulam adhuc indectam; ultimus erat ei quies jucunda sicut edoctæ.

¹⁹ Filia Jacobi in infantia sua directa est ab Altissimo per blandimenta et virgam, in superbia autem et juventute sua per gladium et legem; et quando castigata et edocta erat, venit ei quies et jucunditas.

²⁰ Primus pater gregis in sinu suo portavit infantiam ejus, medius læta facie cantu suo demulsit et lætificavit puellarem ætatem ejus; ultimus gravi vultu castam fecit juventutem ejus.

²¹ Sacerdos primus, qui eam genuit, dedit lac infantiae ejus; sacerdos medius explanavit et dedit cibum puellari ætati ejus; sacerdos tertius nutrit et dedit escam adultæ ætati ejus.

²² Primus pater dives thesaurizavit infantiae ejus; medius juventuti ejus multiplicavit viatica ad profectum ejus; tertius, præclara illa oliva, multiplicavit oleum in vasis ejus.

²³ Quando pervenerit ad divitem, monstrabit thesaurum primi; quando pervenerit ad salvatorem, monstrabit pretio solutos mediæ; quando egressa erit, ut sponso obviam iret, monstrabit oleum luminum suorum.

²⁴ Coram eo, qui recompensat laboratores, offeret laborem primi; coram eo, qui diligit beneficos, offeret elemosynam

episcopis loquendum fuisse; tum rursus ad eorum res gestas laudandas se convertit.

¹⁷ Alumnam ecclesiam Nisibenam esse per se patet.

¹⁹ Sub filia Jacobi populus judæicus intelligendus est.

medii; coram eo, qui iudicat doctrinas, offeret disputationem ultimi. ²⁰ Et quando hi tres, quorum alumnus ego peccator esse studui, videbunt, Christum mihi claudere portam paradisi sui, tum orationibus pro me intercedant, ut portam suam paululum aperiat mihi! ²⁶ Tum inferat se et intret peccator cum gaudio et timore ad videndam gloriam; tum advocent benigniter tres illi magistri unum discipulum, ut colligat sub mensis frustula vitae plena.

XV. Ad modum: Deus, quem dilexistis.

¹ Si non rectum esset caput nostrum, fortasse membra murmurare possent, quod propter caput perversum iter membrorum perturbaretur, et omnem culpam in caput conferre possent. (Responsorium: Benedictus sit, qui te elegit gloriam populi nostri!). ² Si autem nunc capiti nostro omnino pulcherrimo culpam adscribimus nostrae odiositatis, quanto magis hoc faceremus, si ipsum odio dignum esset! De Deo etiam, cum ipse suavis sit, conqueruntur amari. ³ Similes estote capiti, membra! Conquirite pacem per ejus puritatem, suavitatem per ejus quietem, gloriam per ejus sanctitatem, et doctrinam per ejus sapientiam! ⁴ Acquirite vobis saporem per ejus prudentiam et castitatem per ejus gravitatem et dona per ejus paupertatem. Cum ipse omnino abunde

XV. Summis laudibus effert Vologesen episcopum, eosque reprehendit, qui in illum rebellaverunt. Ait, Deum primo Nisibenos per bella continua et episcopos asperiores educare et emendare studuisse, tum autem eos pace et episcopo mitissimo (Vologese) donasse, quia eos jam satis edoctos et maturos censebat; ob eamque causam etiam Vologesen summa semper lenitate in populum usum esse. Populus autem hanc sapientem Dei dispositionem perturbavit, quia per omnes calamitates non eruditus et emendatus est, sed e contra dissidia movit, ideoque Deus eum iterum per hostes castigare coactus est. — Rebellionem illam praecipue a clericis haereticis molitam esse, apparet ex str. 18—20 et e carm. 7, str. 9—13. — Scriptum esse videtur a. 359, tum propter convenientiam cum carm. 7, tum quia jam novi incursus hostiles in str. 20 commemorantur.

decorus sit, nos quoque omnino decori simus cum eo! ⁶ Videte, quomodo mensurata et ponderata sint verba et opera ejus; attendite, quod vel ipsi gressus ejus mensuram quietam habent! Totus enim se totum refrenat. ⁶ Dominabat ille juventuti suae et subjugabat eam sub jugum castitatis; non ad luxuriam illiciebantur membra ejus, quia semper sub virga tenebantur. Voluntas ejus erat ei necessitas. ⁷ Praematuravit se ad gradum sacerdotii, dum antea maturavit mores suos, ponendo fundamenta sua firmiter. Jam erat caput in juventute sua, quo tempore praedicator populi factus est. ⁸ Nobilis erat inter praedicatores, et studiosus inter lectores, disertus inter sapientes, castus inter fratres suos et gravis inter dilectos suos. ⁹ In duabus habitationibus anachoretam agebat ab ipso initio vitae suae; erat enim sanctus in corpore suo et solitarius in domo sua; in occulto et in aperto castus erat. ¹⁰ Etiam quando nos, fratres mei, perturbavimus has mensuras et perdidimus saporem, et nobis ipsi doctores esse volumus ad perfectionem, quae nos vocavit, ¹¹ tamen in illo vase suo mensura veritatis se conservabat; elegit id, quia vidit, quod ipsum elegerat eam, et conservavit in eo odorem et gustum suum ab initio usque in finem. ¹² Caput illud castum et grave, quod non erat iratum nec durum, nec peccabat sicut nos, continuit et servavit mensuras suas et frena iniecit cogitationibus suis. ¹³ In se ipso exemplum praebuit, ut, sicut ipse servaret mensuram temporis sui, nos quoque deceret cognosse tempus nostrum; nos vero alicui facti sumus tempori nostro, quia in tempore saporis insipidi facti sumus. ¹⁴ Fructum castigat in initio flatus venti vehementiâ suâ et tempore medio vehementia solis; si autem praeteriit vehementia ejus, fructus in fine dulecedinem acquisivit. ¹⁵ Nos autem

⁷ Volgesi jam in juventute sua munus concionatoris injunctum est ob praecipuam suam eloquentiam et sanctitatem.

¹³ Haec et sequentibus strophis conqueritur poeta, quod Nisibeni, qui jam per tot castigationes et admonitiones sapientes facti esse deberent, aetatem virilem et prudentem sibi convenientem non agnoscerent et retinerent, sed rursus puerilem insipientiam prae se ferrent, eaque iram Dei in se moverent.

castigaverunt primi et increpauerunt medii, et amplius edulcaverunt nos ultimi; sed cum venisset gustatio nostra, magna erat insipiditas nostra. ¹⁶ Pervenimus enim ad perfectam aetatem, ut dedoceremus pueros lusum et perduceremus eos ad gravitatem; sed indigebat adhuc senectus nostra, ut increparemur sicut pueri. ¹⁷ Itaque benignus pastor patienter nos tulit, nec vim adhibuit, ut honoraret senectutem nostram; quae cum non ipsa cognosset gradum suum, magnificetur tamen is, qui cognovit tempus ejus. ¹⁸ Et si quis dicat, populum vi et virga dirigendum esse, sicut furem territio et praedatorem comminatione et insipientes ignominia, ¹⁹ respondendum est, quod, si cum primo capite cucurrissent membra secunda, post se traxissent tertia, et totum corpus omnino ea secutum esset. ²⁰ Sed secundi contempserunt primos, et tertii secundos; alter gradus alterum despexit. Cum igitur interni se invicem contemnerent, conculcati sunt etiam ab externis.

XVI. Carmen alterum ejusdem modi.

¹ In hoc reprehendendum est speculum, si obscurata est claritas ejus per maculas, quae in ipso sunt; est enim squalor super

¹⁷ Vologeses valde benigne cum populo sibi subdito agebat, eumque fere non talem spectabat, qualis revera erat, sed talem, qualis esse debebat. Populus ergo vituperandus est, qui dignitatem sibi convenientem neglexit, episcopus autem laudandus, qui cum eo, tamquam cum perfecto et erudito, agebat.

^{18—20} Si aliquid in Vologese reprehendendum esset, hoc nimia lenitas videri posset. Sed nec haec ei jure objici potest; si enim clerus cum adjuvisset, nec e contra adversus eum rebellasset, conjunctis episcopi et cleri viribus etiam populus in melius reformatus esset. Sed clerici per inobedientiam suam praecipui auctores miseri et perturbati status facti sunt, et propter eos Deus urbem per hostes castigat. — Sub primo capite seu primis intelligendus est episcopus, sub secundis clerici, sub tertiis laici. Hos clericos Arianae haeresi favisse putamus, cf. carm. 7, ubi de iisdem sermo incidit.

XVI. Ait, Deum in initio tantum homines terrore et lege coercere, postquam autem eos hoc modo sufficienter praeparaverit et educaverit, coercionem tollere et ab iis, tanquam ab adultis et prudentibus, poscere, ut libero cordis assensu, non poenae timore commoti, bonum eligant volunta-

ipsum obductio coram spectatoribus. (Responsorium: Benedictus sit ille, qui expolivit speculum nostrum!). ² Si neque pulchritudo per id ornari, neque macula per id reprehendi potest, omnino damno est pulchris, quia tum pulchritudines eorum nequeunt lucrari ornamenta sicut luca. ³ Tum maculae non exstirpantur per id, nec ornamenta multiplicantur per id; quod macula remanet, est sicut damnum; quod ornamenta desunt, est sicut defectus; conjungitur cum damno defectus. ⁴ Si speculum nostrum obscurum est, omnino laetantur de eo turpes, quia reprehendi nequeunt maculae eorum; si autem expolitum est et luminosum, libertas nostra, quando vult, ornari potest. ⁵ Duplicatur damnum per defectum turpibus et pulchris, quando nec pulchri coronantur, nec turpes ornantur; dividit speculum damnum. ⁶ Nunquam adduxit speculum per vim eum, qui in id intuetur, nec gratia, quae venit post justitiam legis, possidet vim coercitivam legis. ⁷ Justitia erat pueritiae ornatrix coercitiva; cum enim genus humanum adhuc esset in aetate puerili, ornaverat id per vim, quamquam libertatem ejus non abstulit. ⁸ Per blandimenta et virgam cohibuerat justitia pueritiam; quando percussit eam, excitavit eam. Virga ejus petulantiam abegit, blandimenta ejus molliverunt animos — — —
 — — — ⁹ qua hodie ornatur, fratres mei, ad aliud evangelium, sicut puer est; in tempore magnae rationis factus est ratione carens. ¹⁰ Talis enim ex gradu perfectionis descendit ad

tenque divinam perficiant. Eandem methodum divinam etiam in episcoporum Nisibenorum successione ostendit, severitatem S. Jacobi et Babu cum lenitate Vologesis comparans. In fine denique carminis conqueritur, quod Nisibeni hanc Dei intentionem frustraverint, cum per peccata sua Deum ad iteratam castigationem impulerint. — Eidem cum praecedente carmine tempore adscribendum est.

¹⁻⁶ Episcopus comparatur cum speculo; si ipse malus est, duplex detrimentum efficitur, positivum, quod mali emendari nequeunt, et negativum, quod boni in virtutibus non progrediuntur. Nisibeni autem hanc excusationem non habent, sed libero arbitrio peccant, abutentes evangelica illa lenitate, qua Vologeses, omni vi seposita, cum iis agit.

⁸ Post hanc stropham circiter sex sequentes desunt, cf. annot. criticam.

⁹ Fortasse supplendum est: si quis autem avertit se a gratia, qua hodie etc.

infantiam et dilexit legem illam servorum, quae percutit eum, quando audax est, et colaphizat, quando laetatur. ¹¹ Omne ornamentum per vim extortum non est verum, sed adscititium. Illud magnum habetur coram Deo, si quis ex ipsius voluntate ornatus est; itaque vim abstulit. ¹² Sicut enim prudenter suo tempore vim adhibuit, ita prudenter quoque suo tempore abstulit eam, cum pro ea lenitas requiretetur. ¹³ Sicut enim valde consonum est, ut juvenus ponatur sub virga, ita valde odiosum est, ut sapiens aetas virgae subjiciatur et vis in eam dominetur. ¹⁴ Vide ergo, quomodo ordinaverit Deus successiones meas in pastoribus, qui mihi fuerunt, et in doctoribus, quos mihi dedit, et in patribus, quos mihi tribuit. ¹⁵ Appensa enim erant cum temporibus eorum adjumenta, quae iis propria erant; territio, ubi decebat, et confortatio, ubi proderat, et lenitas, ubi conveniebat. ¹⁷ Per mensuram ambulare fecit gressus meos; pueritiae meae dedit territionem, juventuti meae timorem, sapienti et prudenti aetati meae dedit lenitatem. ¹⁷ In procace aetate pueritiae erat mihi educator metuendus, cujus baculus me deterruit a lusu, et horror ejus a vitio et timor ejus a voluptate. ¹⁸ Alium patrem dedit juventuti meae, qui durus erat, in quantum ego pueriles mores retinebam, sed lenis, in quantum senili prudentia utebar. ¹⁹ Cum autem reliquissem gradus pueritiae et juventutis, evanuit terror primus et timor secundus, et dedit mihi Deus pastorem mitem. ²⁰ Ecce enim esca ejus convenit perfectioni meae, et explanationes ejus sapientiae meae, et lenitas ejus quieti meae, et benignitas ejus tranquillitati meae, et gravitas ejus castitati meae. ²¹ Laudetur is, qui tamquam librâ appendit et dedit mihi patres, ita ut adjumenta mea convenirent temporibus meis et medicamenta mea doloribus meis et pulchritudini meae ornamenta mea! ²² Nosmet ipsi igitur perturbavimus pulchram hanc successionem et ordinem, quia in tempore lenitatis poscimus duritatem et te cogimus ad increpandum nos, sicut pueros.

¹⁷ Haec strophæ S. Jacobum describit, sequens Babu, undevicesima Vologesen.

VII. De Abraham episcopo Nisibis.

Ad modum: Interfecti erant infantes.

¹ Permite, Domine, etiam meae paucitati, ut injiciat quadrantem suum in thesaurum tuum, sicut mercator gregis nostri, qui foeneratus est talentum doctrinae tuae et vita decessit et ad portum tuum egressus est. Loquar de subpastore ejus, qui factus est caput gregis. Erat discipulus illorum trium et factus est magister quartus. Laudetur is, qui eum fecit consolationem nostram. ² In uno amore pingam et in una corona nectam flores illustres et suaves magistri illius et discipuli ejus, qui remansit post eum sicut Elisaens. Efferbuit cornu electionis ejus et perfectus est et factus est caput, elevatus est et factus est magister. Laudetur ille, qui illum principem fecit! ³ Et laetati sunt caelestes patroni gregis, quod adhuc gregem pascunt per pastorem, quem ipsi paverunt; laetata est habitatio pastorum, cum viderent successiōnem graduum suorum. Deus tulit et infixit enim sicut animum magno corpori ecclesiae, et circumdant eum membra ejus, ut emant ab eo vitam, doctrinam, novum panem. Laudetur ille, qui fecit eum thesaurum nostrum! ⁴ Elegit eum ex multitudine pastorum, quia dederat probationem firmitatis suae; tentavit eum tempus in grege, et exploravit eum diuturnitas sicut catinus. Quia se ipsum exploraverat, factus est murus pro multis. Jejunium tuum sit arma regioni nostrae et oratio tua scutum urbi nostrae! Turibulum tuum

XVII. Hymni 17 — 21 in laudem Abrahami, Vologesis discipuli et successoris, dicti sunt aestate a. 363, paulo ante dedicationem urbis (cf. prolegg.). — Carmon 17. laudes Vologesis canit, simulque laetatur, quod tam dignus successor ei substitutus est. Tum ei consilia dat, quibus muere suo optime perfungi possit.

¹ Apparet ex hoc loco, tus jam saec. IV. in ecclesia christiana adhibitum esse, quod negavit Drey (über die constitutionen und canones der apostel, pag. 367 — 370). Hic enim tus sensu symbolico positum esse nequit, quia hoc loco res externae nominantur, quibus internus effectus optatur. Cf. opp. III 488 b. 496 d. 505 e. 518 a. 528 d. e.

reconciliationem obtineat! Laudetur ille, qui sanctificavit altaria tua! ⁶ Pastor, quem mors a grege avocavit, paverat eum in pratis spiritalibus et defendit eum contra lupos occultos per insigne baculum suum. Exple locum magistri tui, qui sitit sonum cantorum ejus! Erige te sicut columnam in urbe populi perterriti et fulci eam precibus tuis! Laudetur ille, qui fecit te columnam nostram! ⁸ Tradidit manum suam discipulo suo, cathedram tali, qui dignus erat, clavem tali, qui se fideliter gesserat, gregem tali, qui illustris erat. Decet manum tuam misericordia et sacrificium tuum propitiatio et linguam tuam consolatio. Pax ornet gubernationem tuam, intus sint custodes et extra congregationes. Laudetur ille, qui te elegit ad gaudia nostra. ⁷ Doctrina tua superabundet magis in operibus, quam in verbis! Paucis verbis seminatis excole terram nostram per opera, ut per multifariam agriculturam ditetur semen exiguum! Proventus seminis veteris veniet in nobis tricies, et novum semen tuum sexagies. Laudetur ille, qui multiplicavit centies! ⁹ Ira in te cessat, quia pax fluit super te omnino; zelotypia in te exstincta est, quia charitas tua semper ardet; confregisti stimulum invidiae, ne quem occulte percutiat; ad calumniam perturbantem non direxisti auditum tuum, quia aperta veritate delectaris. Laudetur ille, qui ornavit membra tua. ⁹ Da consilium in populo tuo, sicut Jethro inter Hebraeos; omnino ejus sententiam amplectere, qui tibi utile consilium dat, fuge omnino ab eo, qui aliud consilium tibi dat! Roboam sit tibi signum! Elige utiles consiliarios! Laudetur ille, qui dedit sapiens consilium! ¹⁰ Donatio, quae tibi credita est, a coelo devolavit; noli eam nominare nomine hominis, noli eam alii potestati tradere, ne ad regionem ejus perveniat diabolus insidiosus, credens, eam ab hominibus tibi datam esse et hanc donationem, hanc dominam humanae servituti subjectam esse. Laudetur ille, qui donationem suam demisit! ¹¹ Magister tuus in te pictus est; ecce omnes similitudines ejus in te inveniuntur; remansit nobiscum, quamquam e vita discessit. In te videamus tres illustres illos, qui nobis decesserunt! Fias nobis murus sicut Jacobus, et plenus misericordiae sicut Babu et thesaurus verborum sicut Vologeses. Laudetur ille,

qui pinxit eos in uno! ¹² Nec ego, faëx gregis, retinui, quae dicere fas erat; pinxi imaginem duorum illorum coloribus duorum, ut videat grex ornamenta eorum et pulchritudines eorum. Et postquam fui agnus loquens, te, o Deus Abraham, in statu Abram glorificabo. Laudetur ille, qui fecit me citharam suam!

XVIII. Ejusdem modi.

¹ O tu, qui sacerdotium tenes post magistrum tuum, gloriosus post illustrem, castus post gravem, vigil post jejunantem, propter te magister tuus non reliquit nos, quia in te vivo illum mortuum adhuc videmus. Ecce enim in te pictae sunt similitudines ejus et notata sunt vestigia ejus, et ille omnino ex te resplendet. Laudetur is, qui dedit nobis te pro illo! ² Fructus, in quo picta est arbor ejus, proclamat etiam de radice sua. Neque ita defecit nobis usque ad hoc tempus gustus suavitatis magistri tui. Tu enim demonstras verba ejus corporaliter, perficiendo ea operibus. In vita tua picta est doctrina ejus et in actionibus tuis explicatio ejus et in perfectione tua explanatio ejus. Laudetur ille, qui resplendentem fecit gloriam tuam! ³ O pastor ultime, qui factus es magnus et caput membrorum tuorum, junior, qui accepisti primogenituram, non per pretium sicut Jacobus, nec per zelotypiam, sicut Aaron, quem zelati erant fratres ejus levitae, sed per charitatem, sicut Moyses, quamquam senior erat quam Aaron; eodem modo etiam laetantur te fratres tui. Laudetur ille, qui elegit te in unanimitate! ⁴ Nulla est invidia vel zelotypia inter membra corporis; nam in charitate ei subjecta sunt et in misericordia ab

¹² Status Abrami est procumbentis in faciem suam, cf. Gen. 17, 3.

XVIII. Omnes gaudent electione novi episcopi, quia sanctitate et virtutibus tam similiter praedecessoris imaginem refert. Porro laudat Abrahamum, quod fortiter Juliano Apostatae restitit, ei que in cura animarum bonum successum optat.

³ Abrahamum junioris aetatis fuisse, cum in episcopum eligeretur, dicitur etiam in str. 5 et in carm. 19, 2.

eo inspiciuntur. Specula est caput membris, prospiciens in omnes partes. Altus ille et humilis gratiose usque ad pedes se humiliavit, ut auferret ab iis damnum. Laudetur ille, qui immiscuit nobis charitatem tuam! ⁵ Parvum scilicet hoc fuisset, si per senem victa esset idololatria. In sapientia sua subjacuit senectus, in tempore suo vicit juvenus. Juvenis enim athleta sustulit pugnam odiosam, quam ausa est vis idololatriae; sed invaluit et extincta est sicut fumus; una cum initio ejus erat finis ejus. Laudetur ille, qui inflavit in eam, ut exstingeretur. ⁶ Vox cornus repente obstupescentem fecit et vocavit te ad pugnam. Intrasti sicut novus David et victus est a te alter Goliath. Non ignota erat tibi pugna, quia omni die contra diabolum proelium gerere consueveras. Secreta exercitatio solet afferre coronam manifestam. Laudetur ille, qui te elegit gloriam nostram! ⁷ Ante tentationem exercuit Job corpus et animum suum, ideoque vicit in tentatione. Vicit Joseph in cubiculo, Ananias et socii ejus in fornace, Daniel in fovea. Stulte egit diabolus, quia tentando eos confirmavit victoriam eorum secreto et auxit suam ipsius cladem aperte. Laudetur ille, qui multiplicavit contumeliam ejus! ⁸ Et agricolam qui apostatavit et spinas serere inceperat per servos suos, sinistram partem, zelatus est verus agricola et abscidit, amputavit sinistram partem. Implevit dexteram suam et sevit in cor verba viva. Et ecce excolitur mens nostra per prophetas et apostolos ejus, per te excolantur animae nostrae! Laudetur ille, qui elegit te agricolam nostrum! ⁹ Et si verba tua non sufficiunt, excole terram nostram operibus, ut per multifariam agriculturam roboretur canna et radix. Melius est bonum opus, quam auditus decem millium verborum. Semen tuum veniat centies, et messis serotina sexages, etiam frumentum sponte nascens trigesies! Laudetur ille, qui multiplicavit proventus tuos! ¹⁰ Lumen obscurum esse non decet, sal insipidum esse non licet, macula capiti non convenit, nec sordes speculo. Si enim medicamenta insipida sunt, dolores etiam sanari nequeunt, et si lucerna obscura est, multa quoque offeudicula

⁵—⁶ Haec de regno et morte Juliani intelligenda sunt.

sunt. Lumen tuum expellat tenebras nostras! Laudetur ille, qui fecit te lampadem nostram! ¹¹ Constitue tibi legisperitos et iudices, exactores et datores, inspectores et curatores, unicuique proprium opus assigna, ne per nimiam curam rubiginem trahat nec per sollicitudinem abstrahatur mens tua cum lingua tua, qua offers precationem in expiationem universi populi. Laudetur ille, qui illustravit ministerium tuum! ¹² Non sufficit sacerdoti et nomini ejus, offerenti vivum corpus, purgare animum et mundare linguam et expurgare manus et clarum reddere totum corpus, sed omnino purus esse debet omni tempore, quia positus est sicut mediator inter Deum et genus humanum. Laudetur ille, qui mundavit ministros suos!

XIX. Eiusdem ipsius modi.

¹ Respondes nomini tuo, Abraham, quia tu quoque factus es pater multorum. Sed quia tibi non est uxor, sicut Sara Abraham, ecce grex tuus est uxor tua. Educa filios ejus in veritate tua; fiant tibi liberi spiritus et filii promissionis, ut fiant haeredes in Eden. Laudetur ille, qui pinxit te in Abraham! ² O fructus pulcher castitatis, in quo sacerdotium complacuit, minime natu fratrum tuorum, sicut filius Jesse, cornu efferbuit et unxit te, manus incubuit tibi et elegit te, ecclesia optavit et dilexit te. Altare purum destinatum est ministerio tuo, cathedra magna honori tuo, et omnia simul coronae tuae. Laudetur ille, qui multiplicavit coronationem tuam! ³ Ecce, beate, surge et inspice gregem tuum, o sedule! Sicut Jacob ordinavit greges suos, ita tu quoque

¹¹ Monet Abrahamum, ut ad res mundanas et externas curandas adjuutores sibi adsciscat, nec tempus viresque suas in talibus officiis consumat, sed totus rebus spiritualibus, cultui divino, animarum saluti studeat.

¹² Insigne hic habemus de missae sacrificio testimonium. Cf. opp. III 555 c.

XIX. Abrahamo salutaria consilia suadet ad plebem ei commissam regendam et salvandam.

² Enumerantur hic omnia, quae ad episcopi institutionem pertinent, ecclesiae scilicet suffragium, unctio et manus impositio. Unde liquet, in antiqua Syrorum ecclesia notum fuisse ritum ordinandos chrismate unguendi, quod negat Assemanus B. O. I, 94. Idem ritus commemoratur etiam 17, 2.

ordina oves loquentes et illustra ascetas pure et virgines caste, institue sacerdotes gloriose et praesules leniter et congregationem laicorum juste! Laudetur ille, qui te prudentia implevit! ⁴Ovem sanam conserva et infirmam cura et contractam oblige et errantem custodi! Pasce eam in pratis scripturarum et potandum ei praebe fontem doctrinae! Constantia sit tibi murus et crux baculum et veritas pax! Laudetur ille, qui multiplicavit virtutes tuas! ⁵Sit tecum in grege potestas illa, quae fuit cum David; si enim hic agnum errantem ex ore leonis eripuit, quanto magis tibi, o illustris, zelandum est, ut diabolo eripias animam, quae pretiosior est quam alia omnia, quia nulla alia re emta est, quam sanguine Christi! Laudetur ille, qui venditus est et emit omnes! ⁶Josue Moysi ministraverat et pro mercede ministerii sui dexteræ impositionem accepit ab eo. Tibi quoque praeclarus senex, cui ministrasti, dexteram tradidit. Moyses Josue commisit gregem, qui dimidia ex parte lupis constabat; tibi autem commendatus est grex, cujus quarta vel tertia pars sancta est. Laudetur ille, qui ornavit gregem tuum! ⁷Amor Moysis habitet in te, quia amor ejus erat amor prudens et zelus ejus zelus discretus. Cum Core et Dathan scissuram fecissent, scidit terram sub iis et per scissuram avertit scissuram. Per Eldad et Medad autem testatus est, nihil sibi magis esse in votis, quam ut totus populus prophetaret. Laudetur ille, qui reconciliatus est beneplacito suo! ⁸Paupertatem Eliae dilexit Elisaeus prae divitiis; itaque dedit pauper pauperi donum aliis omnibus pretiosius. Eodem modo quia tu dilexisti egestatem magistri tui, qui in secreto dives erat, ex te scaturiet fons verborum ejus, ut fias cithara spiritus et canas in te beneplacita ejus. Laudetur ille, qui fecit te custodem thesauri ejus! ⁹Nemo invidet electioni tuae, quia humilis est principatus tuus; nemo irascitur ob increpationem tuam, quia pacem serit verbum tuum; nemo timet vocem tuam, quia grata est visitatio tua; nemo infremit contra jugum tuum, quia laborat pro nostro collo et levat onus animarum nostrarum. Laudetur ille, qui elegit te ad quietem nostram! ¹⁰Noli provocare magnates, noli desperare de perversis! Emolli et doce divites, hortare et lucrare

tibi pauperes! Duro adijunge tolerantem et iracundo longanimem; excipe malos per bonos et praedatores per donatores, et maculatos per sanctos! Laudetur ille, qui fecit te venatorem nostrum! ¹¹ Recipe tibi decem millia medicamentorum et surge, ambula inter prata! Aegroto da medicamentum et sano praeservationem! Noli unicum tantum medicamentum dare, ne fortasse morbo non conveniat, sed multa affer auxilia, ut morbus accipiat sanationem et tu quoque discas experimentum! Laudetur ille, qui operam dedit vulneribus nostris! ¹² Sit terra secundum voluntatem tuam, vinea secundum operationem tuam, grex intus in habitatione tua, et oves sanae sub baculo tuo! Sis nobis magnum caput et simus nos uniones coronae tuae! Nos decori simus per te et tu per nos; nam invicem se exornant populus et sacerdos, quando concordiam colunt! Laudetur ille, qui in nobis concordiam sevit! ¹³ Audi apostolum dicentem ecclesiae, quam desponsaverat: zelor de vobis zelo, zelo scilicet divino, non carnali, sed spiritali. Tu quoque zeleris super eam sancte, ut sciat, quis et qualis sit; per te diligat et amet Jesum, verum sponsum! Laudetur ille, cujus zelus sanctus est! ¹⁴ Sicut magistri ejus, ita etiam mores ejus sunt, quia cum magistro remisso remissa est et cum illustri nobilis est ecclesia, similis speculo, quod semper faciei intuentis imaginem repraesentat. In rege enim exercitus ejus et in sacerdote grex ejus sicut in effigie expressus est. Laudetur ille, qui eam in suam similitudinem expressit! ¹⁵ Sine testamento de vita decesserunt tres nobiles sacerdotes, sed quia meditati erant duo testamenta divina, magnum lucrum nobis reliquerunt, hunc scilicet typum paupertatis. Quia nihil possidebant beati illi, fecerunt sibi nos possessiones suas; ecclesia eorum erat thesaurus eorum. Laudetur ille, qui acquisivit per eos possessiones suas! ¹⁶ Cum Jacobo, nobili sacerdote, splendebat ecclesia, sicut ille; quia ille conjungebat amorem cum zelo, timore et amore ipsa tecta erat. Sub Babu, amatore eleemosynarum, captivos argento redemit. Sub Vologese, divinae le-

¹¹ Cf. II Cor. 11, 2.

gis perito, aperuit cor suum scripturis. Sub te autem multiplicentur auxilia ejus! Laudetur ille, qui magnificavit mercatores ejus!

XX. Ejusdem prorsus modi carmen.

¹O virginalis sponse, aliquantulum zelum tuum concitare velim in uxorem juventutis tuae. Abscinde familiaritates, quae erant ei in adolescentia ejus cum multis. Increpa eam et collige animum ejus, ut sciat, quis et qualis sit! Per te diligat et amet Christum, verum sponsum! Laudetur ille, qui desponsavit eam unigenito suo! ²Zelare, agricola, super zizania, quae germinaverunt et implicuerunt se tritico. Facilius eradicari potest dumus, quam despectata mentha, quae, si a levissimo vento auferitur, segetem invadit et vincit. Quod autem tres agricolae severunt, trino modo veniat, tricies scilicet et sexagies et centies. Laudetur ille, qui ditavit proventus tuos! ³Novum pastorem decet, ut novo modo gregem superattendat, et sciat, quantus sit numerus ejus, et videat, quae sit indigentia ejus. Est enim grex, qui redemptus est sanguine magistri pastorum. Voca igitur et praeterire fac oves nominatim, quia scriptum est nomen et computatio hujus gregis in libro vitae. Laudetur ille, qui poscet numerum ejus! ⁴Ecce sponsa Domini tui credita est tibi; custodi eam ab omni detrimento et ab hominibus, qui corrumpunt et conventicula suis ipsorum nominibus nominant. Ei autem impositum est nomen sponsi ejus; ne fornicetur cum nomine alieno, quia non baptizata est in nomen hominis, sed glorificet nomina, in quae baptizata est, patris scilicet et filii et spiritus sancti. Laudetur ille, cujus nomine nominata est! ⁵Apostolus desponsor ejus zelatus est in

XX. Admonet Abrahamum, ut omni studio ecclesiam suam ab haeresibus purget, simulque haeticorum morem perstringit, propria conventicula suis ipsorum nominibus denominandi. — Idem prorsus est argumentum pulcherrimi hymni 56 adversus haereses, qui sine magna animi commotione vix legi potest.

⁵ Posset etiam verti: *sed ne quidem nominibus veracibus, nec Petri nec ipsius quidem Pauli*. Hoc autem omnino rejiciendum est, quia tum esset

eam, ne corrumpere[n]t nominibus, non solum nominibus fraudulentis, sed ne quidem nominibus veracibus, immo nec ipsius quidem Petri. Desponsores veraces semper nomen sponsi ejus ei imposuerunt, deceptores autem tanquam fornicatores, sua ipsorum nomina imposuerunt gregi. Laudetur nomen tuum, creator noster! ⁶ Sigillum creaturarum, fratres mei, nemo aperte destruit, et ad nomen sigillatum in epistola nemo aliquid addit vel immutat. Qui enim sigillum laedit, fur habetur, et qui nomen alterat, fraudator est. Sed nomen Christi mutatum est et nomina fraudis imposita sunt conventiculis corruptis ab iis. Laudetur ille, qui suo nomine gregem suum nominavit! ⁷ Vide prophetas et apostolos, quantam inter se similitudinem habent; prophetae enim gregi Dei nomen Dei imposuerunt et apostoli ecclesiae Christi nomen Christi dederunt. Eodem modo fraudatores sibi invicem similes sunt, quia eorum nominibus nominantur conventicula, quae cum iis fornicata sunt. Laudetur ille, in cujus nomine sanctificati sumus!

XXI. Ejusdem ipsius modi.

¹ Joannes, cum lucerna esset, aperuit et arguit impuros, qui ideo celeriter exstinxerunt lucernam, ut voluntati cupiditatum suarum obtemperare possent. Tu quoque esto lampas in splendore et fac cessare opera tenebrarum, ut, quando illucescit doctrina

climax a minori ad majus, dicereturque, Paulum minus aegre tulisse, si ipsius, quam Petri nomine ecclesia nominaretur, quod injuria esset in apostoli modestiam. Omnis porro dubitatio evanescet, si comparamus locos parallelos, ed. rom. II 492 f. 559 e. Hoc ultimo loco S. Ephraem ait: *Nonne reveriti sunt haeretici apostolum vituperantem eum, qui se Petri esse affirmat? Si ergo ne Petri quidem nomine nominatae sunt oves, quamquam ille princeps apostolorum erat et claves regni tenebat, et pastor gregis erat, vae illis, qui oves non suas suo nomine denominare ausi sunt!* Cf. etiam III 435 b. 486 c. B. O. I, 95.

XXI. S. Ephraem Abrahamum laudibus effert, optatque, ut populus Nisibenus per eum ab omnibus pravis consuetudinibus abducatur et perfecte regeneretur; simul etiam media, quibus haec effici possint, indicat. Porro laetatur, quod per mortem Juliani magna tentatio ad malitiam sublata sit, et sperat, per conjunctas Joviani et Abrahami curas omnia prava emendatum et collapsa restauratum iri.

tua, nemo audeat in ortu ejus obedire voluptati tenebrarum. Laudetur ille, qui fecit te lampada nostram! ² Magnum bonum absconditum erat in admonitione Eliae. Ministravit ei Elisaeus et poposcit duplicem mercedem ministerii sui, quod ei duplicem gloriam dedit, quia dupliciter ornatus erat virtutibus ejus. Tu quoque, quia dilexisti admonitionem Vologesis, divitis magistri tui, haereditabis thesaurum sapientiae ejus. Laudetur ille, qui ditavit doctrinam tuam! ³ Vincatur gula per jejunium tuum, sicut per jejunium Danielis, confundatur libido per corpus tuum, quemadmodum confusa est per Josephum; vincatur a te cupiditas argenti, quemadmodum victa est per Simonem; sicut ille liges in terra et similiter illi solvas in coelo, fides enim tua similis est fidei illius. Laudetur is, qui credidit tibi ministerium suum! ⁴ Castitate similis es Elisaeo et virginitate Eliae et foedere cum oculis tuis Job, misericordia David, sine invidia es sicut Jonathan, fortis ut Jeremias, mitis ut apostoli! Tu possides antiqua prophetarum et nova apostolorum! Laudetur ille, qui implevit te thesauris eorum! ⁵ Fias corona sacerdotio et per te glorificetur ministerium; fias frater presbyteris et praeceptor diaconis, magister pueritiae, baculum et manus senectuti, murus virginibus Deo dicatis! Foedus triumphet per vitam tuam et ecclesia ornatur per pulchritudinem tuam! Laudetur ille, qui elegit te ad sacerdotium! ⁶ Per paupertatem tuam aboleatur odiosa consuetudo Giesi et sociorum ejus; per sanctitatem tuam destruat impura consuetudo filiorum Heli; per concordiam tuam cesset fraudulenta labiorum salutatio Iscariotis fraudatoris! Effunde omnem cogitationem nostram et forma eam denuo modo novo! Laudetur ille, qui confiat nos in catino tuo! ⁷ Per vitam tuam pudefiat mammona, quae facta est dominatrix libertati nostrae; cesset a nobis aegritudo, quae nobis consueta et jucunda est! Abole causas, quae retinuerunt consuetudines damno plenas. Possessit nos malum per consuetudinem, habitet in nobis bonum per consuetudinem! Esto, Domine, causa auxilii nostri; laudetur ille, qui elegit te ad salvationem nostram! ⁸ Abscidantur pravae consuetudines! Ne possideat ecclesia opes, sed animarum possessione contenta sit et ob hanc continentiam

admirationem incutiat. Neque sepeliantur mortui more pagano in desperatione, cum vestibus et ululatu et luctu; vivum enim oportet tunica indui, sed mortuo sufficiat sarcophagus. Laudetur ille, qui nos redire facit ad pulverem nostrum! ⁸ Causa mali est voluptas et voracitas filiorum Eli et furtum similium Giesi et maledicentia similium Nabal. Obtura hos fontes odiosos, ne fiat scaturigo magna nec accidat per eam inquinatio, nec etiam ad te ipsum veniat pars effluviij ejus! Dominus noster claudat fontes illos! Laudetur ille, qui arefecit scaturigines eorum! ¹⁰ Seni loquendi facultatem praebe, juveni silentium impone, ut peregrinus, qui ad te venit, te cognoscere possit ex ordinatione tua, qua alium primo, alium secundo vel tertio loco loqui instituis. Hoc modo si unusquisque os suum custodit et si unusquisque novit gradum suum, beatus praedicaberis. Perficiat Dominus noster voluntatem tuam! ¹¹ Vox tua vera unica sit, sed voces assumtae innumerabiles! Imago veritatis sit in corde tuo, sed in facie tua omnes species, tristitia, hilaritas, debilitas! Insipienti monstra, te esse iratum, casto monstra, te esse hilarem; esto unus erga Deum et multiplex erga homines! Laudetur ille, qui omnibus omnis est! ¹² Si audis nuntium de peccato a veracibus, qui non decipiunt te, funde lacrimas, ut exstinguas ignem in aliis ardentem; tecum orent intelligentes et jejunium constituas scientibus, et domus tua sit in moerore, ut ille, qui per peccatum aberravit, reducatur per poenitentiam! Laudetur ille, qui invenit ovem perditam! ¹³ Noli omnibus aurem tuam praebere, ne demergant te mendaces; noli omnibus pedem tuum commodare, ne impuri te evagare faciant; noli omnibus animum tuum accredere, ne conculcent te procaces! Retine manum tuam a fraudulento, ne colligat spinas in manum tuam! Esto remotus et propinquus! Laudetur ille, qui remotus et tamen propinquus est! ¹⁴ Ecce fama novi regis intonat et venit in mundum.

¹² Iis, quorum peccata ab alijs delata erant, tum temporis, crimine probato, ab episcopo poenitentia canonica injungebatur. S. Ephraem vero Abrahamo suadet, ut talibus per deprecationes gratiam a Deo impetret ultro poenitentiae remedia quaerendi.

¹⁴—¹⁷ Sententiarum nexus hic est: In labore tuo pro ecclesia emen-

Direptis facta est confortatio et direptoribus horror. Vomitus accidit voracibus, ut redderent quodcunque devoraverunt. Timeant etiam a te, ut priores consuetudines aboleantur communi sacerdotis et justi regis opera! Laudetur ille, qui irascebatur et rursus ad misericordiam conversus est! ¹⁵ Alius facinus audet, si opportunitatem commodam nactus est, alius autem cogit et compellit voluntatem suam ad peccandum. Alius opinatur, iudicium dilatum esse, alius autem, illud omnino non futurum esse. Alius furatus est et satisfacit siti suae, alius autem furatus est et adhuc furtum sitit. Furati sunt divites et pauperes, furati sunt esurientes modice, satures autem immodice. Laudetur ille, qui exploravit omnes nostrum voluntates! ¹⁶ Nunc autem opportunitatem dedit, ut omnes monstrarent veram voluntatem suam, quales et cui similes essent, et quid de quo sibi elegissent. Abstulit tentationem ab omnibus, ne vel non odiosi eum abnegarent. Dedit vobis opportunitatem, ut intelligeremus, castigationem, quae vobis tantum profuit, meliorem esse, quam hanc potestatem. Laudetur ille, qui vituperat nos, ut auxilium nobis ferat! ¹⁷ Non enim per vim jugum suum super collum nostrum ponere vult. Dedit vobis opportunitatem et superbi facti sumus, ut, cum defecissemus ideoque laesi essemus, diligeremus leve jugum ejus et eligeremus mite baculum ejus! Nostra quies valde nos defatigavit, quia in Dei necessitate est vera quies et in ejus jugo vera levitas. Laudetur ille, cujus labor jucundus est! ¹⁸ Totus mundus similis est corpori, quod cecidit in magnam aegritudinem. Nam per febrim idololatriae iucaluit et aegrotavit et in lectum cecidit. Sed dextera misericordiae palpavit eum et curavit animam ejus per gratiam;

danda magno tibi adjumento erit Jovianus, novus imperator christianus et orthodoxus. Antea enim sub Juliano imperinm impietati paganae favebat eamque quadam vi hominibus obtrudit. Ideo multi quoque pellecti sunt, qui non totaliter perversi erant, sed tantum data opportunitate peccabant. Nunc autem gratia Dei hanc tentationem et pressionem removet, et unusquisque libere bonum aut malum secundum propriam voluntatem eligere potest. Certe multo utiliores erant animis nostris durae illae castigationes, quibus Deus peccata nostra puniebat, quam haec dominatio gentilis impietatis sub Juliano.

abscedit cito idololatriam, quia ipsa fuerat causa aegritudinis, et excussus est aegrotus, sudavit et sanitatem recuperavit. Gloria sit manui, quae eum curavit! ¹⁸ Pace fruatur terra in diebus tuis, quia aspectus tuus plenus pacis est! Per te reaedificentur ecclesiae et rursus induantur ornamentis suis, et aperiantur in iis libri earum et disponantur mensae earum et illustrentur ministri earum! Ascendat ex iis gratiarum actio, tanquam primitiae, Domino pacis! Laudetur ille, qui resuscitat ecclesias nostras! ¹⁹ Oratio tua ascendat ad coelum, ascendat cum ea reconciliatio! Dominus coeli faciat pluere bonitates suas super malitiam nostram et consolationes suas super afflictiones nostras et collectionem suam super dispersionem nostram! Excitet zelum suum una cum charitate sua; ignominiam nostram revindictet zelus ejus, debitum nostrum deleat gratia ejus! Laudetur ille qui benedixit gregi suo! ²⁰ Primus sacerdos et primus rex tamquam alter ad alterius normam formati erant, et sicut aequa lance ponderati erant; ita etiam Vologeses et filius regis, qui ambo lenes erant et tranquilli. Ita hi ultimi quoque sibi invicem similes sint! Sacerdotes sint lumina et reges fulgores et iudices splendores! Laudetur ille, qui illuminavit animas nostras! ²¹ Ab imperio procedant leges et a sacerdotio propitiationes; odiosum est enim, utramque hanc potestatem lenem esse, nimis durum autem, utramque esse fortem; sed uni convenit fortitudo et alteri suavitas. In intelligentia et prudentia misceatur terrore cum misericordia! Fiat sacerdotium nostrum suave, sed imperium nostrum forte! Laudetur ille, qui miscuit auxilia nostra! ²² Orent sacerdotes pro regibus, ut fiant murus generi humano! Regum est victoria et sacerdotum fides. Victoria salvet corpora et fides animas! Reges finiant bellum et sacerdotes disceptationem! Disputatio et altercatio cesset! Laudetur filius illius, qui omnibus pacem praestat! Gloria sit tibi propter donum tuum!

²⁰ Primum regem, id est Constantinum, cum S. Jacobo comparat, filium regis, Constantium scilicet, cum Vologese, et optat, ut Jovianus quoque Abrahamo similis fiat.

XXII—XXV (desunt.)

XXVI.

¹ — — — ii, qui fecerunt me iram tuam provocare, possunt etiam rursus me tibi reconciliare. ² Tum ero coronata, sanata et honorifice cognominata, cujus infantes erunt in sinu ejus et hostes extra eam, cujus frumentum pulchrum erit et purum a zizaniis. ³ O medice, monstra sapientiam tuam in membris meis, et ea, quae abscisa sunt a corpore meo, rursus compone et infige ei, ita ut spectatores ea omnino nunquam abscisa fuisse existiment! ⁴ Cum diabolus gaudeat de maculis meis et contemnat membra mea, auge pulchritudinem eorum, qua contristetur odiosus ille et poeniteat eum laboris adhibiti, si videt, quam pulchra facta sim! ⁵ Doceat me per tentationem suam, ne rursus iteremus dolorem! Doleo, quod amputata sum et quod illa membra mea abscisa sunt. Caveamus in ultima valetudine, ne rursus pereamus! ⁶ Et ego et illi laudabimus te omnibus diebus, quod reliquisti et docuisti me dolorem per tentationem, et quod rursus collegisti et fecisti me possidere amorem per probationem. ⁷ Pro me quoque misero ora, o ecclesia, ut, qui dolui ob divisionem tuam, gaudeam ob compositionem tuam, et tecum in regnum coelorum post te ingrediar!

De carminum XXII—XXIV argumento nihil conjici potest; carmen autem XXV sine dubio de iisdem rebus agit ac sequentia, cum ejusdem modi sit.

XXVI. Hymnos XXVI—XXX ad res Edessenas pertinere et probabiliter circa a. 370 scriptos esse, in prolegomenis demonstravimus. In hoc carmine, cujus initium desideratur, poeta Deum implorat, ut ecclesiam Edessenam e miserimo statu, in quem per schisma delapsa est, liberet, cique pristinum decus restituat, schismaticis ad unitatem reversis.

¹—² Si ii, qui per separationem suam ab ecclesia eam in hanc miseriam dejecerunt, rursus ad unitatem revertuntur, efficere possunt, ut ecclesia antiquum splendorem recuperet.

XXVII. Tertium ejusdem modi carmen.

¹ Medico facile est, Domine, abscidere membrum; non autem faciliter rursus illud in locum suum infigere potest. Tibi vero, Domine, ntrumque facile est, utpote Deo. (Responsorium: Audi vocem clamoris mei, infantes meos!). ² Per duodecim annos medici haemorrhoidis illam denudaverunt, nec tamen ei auxilium tulerunt. Si eam sanassent, ignominia fuisset; quanto magis, quia non sanare poterant. ³ Cum illi denudassent eam, tu misertus es ejus et sanasti eam, quando aperta erat et tetigit vestem tuam, non corpus tuum; tunica tua fovens omnia fuit ei medica. ⁴ Quanto magis misereberis, Domine, ecclesiae tuae, quae ita contempta est, ut vel ii, qui viam praetereunt, itinere deflectunt, ut videant ignominiam ejus! Mulieris transeuntis misertus est et denudasti sponsam tuam. ⁵ Nec tamen par est diuturnitas meae calamitatis cum diuturnitate illius; mea enim calamitas per sex tantum annos duravit, quod est dimidium temporis illius. Sana igitur aegritudinem recentem, qui inveteratam sanasti! ⁶ Si autem ideo me rejecisti et reliquisti, quia tibi aliquantum exosa sum, quomodo, quaeso, ille tibi exosus esse potest, qui contemnit uxorem suam, quam odio habet? Dilige ergo me, quamquam exosam, et tuo ipsius exemplo doce illum, ut amet uxorem suam! ⁷ Liam, quae exosa erat, tu ipse pulchram reddidisti. Oculi ejus infirmi, sed infantes ejus pulchri erant; me autem, quae pulchra sum, infantes mei contumelia afficiunt. ⁸ Revera quidem tu et mater tua soli

XXVII. Orat Deum, ut ecclesiae, dissidiis exagitatae, benigniter succurrere velit, sicut olim haemorrhoidis, nec eam omnino ob peccata ejus rejiciat, cum etiam populum judaicum tam iugratum magna longanimitate portaverit. Ecclesiam Edessenam Christo desponsatam esse ait, nec ab eo deseri posse. Tandem se ad populum convertit, eumque monet, ut Christi et ecclesiae exempla secutus, dissidiis sublatis, paci et concordiae studeat.

⁵ Hoc schisma sex annorum videtur ab anno 364 incipiendum esse, quo Valens, Arianorum patronus et ecclesiae persecutor, imperio potitus est. Eadem temporis definitio repetitur 28, 7.

⁸ De hac stropha prolixè in prolegomenis egi.

estis, qui omni ex parte omnino pulchri estis; non enim in te, Domine, labes est, nec ulla in matre tua macula. Infantes autem mei duabus his pulchritudinibus minime similes sunt. ⁹ Pater tuus tulit exosam illam congregationem, quae fornicata est cum vitulo illo; et propter hoc exosa est etiam progenies ejus, quia exacte idolo illi alieno similis est. ¹⁰ Ei enim similes sunt lectores veracium, Moysis et prophetarum, quos legerunt omnibus temporibus; tu autem nosti, Domine, quid sceleris in te commiserunt. ¹¹ Apostolus me tibi desponsavit, Domine, tanquam puram virginem. Vitulum patrum meorum odi et te, Domine, amavi. Ne pungant oves, infantes mei, fratres suos! ¹² Sunt enim illius agni, qui iudicatus est sine vociferatione, immolatus sine clamore, crucifixus sine murmuratione, et qui redivivus rursus laboravit, ut vivificaret interfectores suos. ¹³ Non Adam procreavit vos, qui praeter fas transgressionem ausus est, nec filius ejus, qui injuste sine causa occidit fratrem suum, sed estis filii spiritus sancti et infantes ex aqua renati. ¹⁴ Dicam vobis etiam de me, quod lapidata sum nec tamen irata sum, quod crucifixa sum et non maledixi, quod cremata et non exsecrata sum. Illi domino vestro similes estote et me matrem vestram imitami! ¹⁵ Progenies serpentum nominati sunt homines, non propter ipsorum naturam, sed propter opera ipsorum. Superatur enim ipsum venenum viperæ a veneno liberæ voluntatis. ¹⁶ Ita etiam dii nominati sunt homines, non propter substantiam suam, sed per gratiam, quae vobis cum se ipsa cognationem fecit. ¹⁷ Mirandum est, Deum ipsum vobiscum affinitatem contraxisse et vos abscidisse a vobis affinitatem ejus; quia enim ipse creatura factus est, vos creatori affines facti estis. ¹⁸ Gloria sit tibi, Deus mi, qui non fecisti nobis affinitatem cum

⁹—¹⁰ Noli derelinquere ecclesiam tuam propter peccata et dissidia membrorum ejus. Antea enim summa indulgentia erga populum judaicum usus es, quamquam hic multo adhuc magis odio tuo dignus erat.

¹⁴ Ecclesia Edessena haec in martyribus suis perpessa est.

¹⁵—¹⁶ In potestate liberi arbitrii vestri relictum est, utrum per odium adversus fratres et per separationem a communi matre ecclesia serpentibus similes fieri, an e contra per charitatem cognati Dei esse vultis.

creaturis, sed cum te ipso, domino omnium creaturarum; sit laus permixtioni tuae! ¹⁹ Non enim mirum fuisset, si una cum creaturis affinitate conjuncti essemus, quia una est creatio; laudetur Dominus, qui servos suos voluit esse cognatos suos!

XXVIII. Quartum ejusdem modi carmen.

¹ Si ipsae res naturales, Domine, odiosae sunt in aegritudinibus suis, turpes in doloribus suis, abominatae in maculis suis, desideratae in fructibus suis, pulchrae in decoribus suis; (Responsorium: Da pacem cito filiis meis!) ² quanto magis homines fremunt in doloribus suis et dolebunt in tristitia sua et pudefient in maculis suis, quibus fuerunt peccata ipsorum causa castigationum? ³ Ramorum abscisorum vulnera turpia sunt; et scissurae exosae sunt, etiam si expletae sunt; quanto magis ergo abominabiles erunt, Domine, si ita relictae sunt? ⁴ Vestis scidit se ipsam, sed rursus resarsisti eam. Tum denuo iteravit scissuras suas et tu iterum firmasti eam. Sanguini tuo intincta est, sed putruit et a te defecit. ⁵ Adhuc superest spes, ut scissurae meae resarciantur; quamquam enim prosilientes, Domine, te perscrutari quaerunt, et quamquam vestigio fallente lapsi sunt, in te speraverunt, ut serventur. ⁶ O lux nostra, monstra te illis, qui te quae-

XXVIII. Conqueritur de schismate Arianorum, ecclesiam perturbante, et sit, se mortem haereticorum eorum in errorem lapsi praeoptare. Poenitentiam iis imprecatur, et gratiam Dei illuminantem sinceris non defuturam esse sperat.

¹ Ex hac stropba sequi videtur, schisma jam antea erupisse, sed postea sublatum esse. Nobis igitur verisimile videtur, Arianos sub Constantio primum ab ecclesia Edessena descivisse, tum sub Joviano ei rursus reconciliatos esse, sed sub Valente denuo se separasse. E Juliani epist. 43 discimus, Arianos Edessenos a. 362 ecclesiam valde divitem habuisse et Valentini-
anis vim intulisse, qua de causa Julianus omnes ecclesiae Arianae pecunias confiscare jussit.

²⁻⁶ Multos ex Arianis non pertinaciter, sed bona fide errare confidit, et haeresein, in quam Deum perscrutando inciderunt, veritatem credere. Ideo sperat, Deum his errantibus, sed hominibus bonae voluntatis, verae fidei agnitionem largiturum esse.

runt, et ad eos, qui vestigio fallente ceciderunt et insuper se stare credunt, demitte te, et monstra iis, te etiam ad lapsos te inclinare! ⁷ Et jam per sex annos reliquerunt me infantes mei et non adsunt. Feminae meae sepelierunt et oblitae sunt moeroris infantum suorum. Sed mei infantes non oblivioni dati sunt, quia non sepulti sunt mortui mei. ⁸ Ne contemnant me, Domine, servi tui zelatores, ne reprehendant me, quia defleo eos, qui in vita sua mihi mortui sunt! Utinam enim hi non in vita sua, sed in morte a me decessissent! ⁹ Utinam imponere potuissem manus meas super oculos eorum et comitari eos psalmis et mandare ei, qui omnes vivificat, ut eos reddat aspectui meo in resurrectione! ¹⁰ Tum non deberem contristata esse de his duobus, Domine, sicut nunc accidit, quod ii, qui in itinere mortui sunt, sepeliuntur per alienos, et quod ii, qui mortui sunt in habitationibus suis, abominationi sunt in oppidis suis. ¹¹ Fac resurgere, Domine, vitam eorum per poenitentiam et multiplica morti eorum cantum psalmoreum! Gaudeamus de vivis eorum, commendemus mortuos eorum! ¹² Per vocem vaccae et ovis discamus condolere; illae enim clamant, si pulli earum amissi non adsunt; et nos illis similes, Domine, perimus propter amissos. ¹³ Et si inventi sunt et redierunt, rursus gaudent et laetantur; eodem modo, Domine, rursus invenire et ad nos redi! Cur timo, ne me exprobres per animalia? ¹⁴ Stultum illum populum, Domine, valde exprobrasti per hirundinem et ciconiam, quae custodiunt tempora. Ut confundat libertatem humanam, laudavit Deus volucres.

⁷ Matres quidem mortuorum infantum oblivisci possunt, ecclesia autem se consolari nequit de haeticis, quia secundum corpus viventes et secundum animam mortui sunt.

¹²—¹⁴ Commendat zelum in haeticis ecclesiae membris convertendis per exemplum animalium, quae sedula cura pullos suos amissos quaerunt.

¹⁴ Alludit ad Jeremiam 8, 7.

XXIX. Quintum ejusdem modi carmen.

¹Jerosolymam, Domine noster, lacrimis deplorabas, matrem crucifigentium, cujus infantes concordēs erant in ea. Miserere etiam ecclesiae tuae, cujus filii discordēs sunt in ea! (Responso-rium: Miserere mei, quia facta sum opprobrio peregrinis!). ²Illi enim, quos invicem discordēs esse oporteret, concordēs sunt in una sententia. Filii autem mei, quos oporteret in uno amore consentire, sciderunt unicam veritatem. ³Serpentes, quae devorant fratres suos, unanimes factae sunt, et miserentur sociorum suorum; agni autem mei lupi facti sunt fratribus suis et aggrediuntur pastorem communem. ⁴Jerosolymae dixisti, te velle colligere eam, sicut mater colligit pullos suos sub alas suas. Colligat veritas tua, Domine, infantes meos sub alas meas! ⁵Consolatus es Samuelem, cum stulti eum rejecissent, et dixisti, te ipsum in eo rejectum esse. Et ecclesia tua tibi similis est; cum enim sacerdotem tuum rejecerunt, me ecclesiam in eo oderunt infantes mei. ⁶Et quia sciebas, nunc tempus esse calumniae, non dedisti mihi juvenem pastorem, qui formosus et pulcher esset; calumnia enim cito adhaerere solet juventuti. ⁷Me ipsam calumniantur in hoc sene, me ipsam ignominia afficiunt in hoc casto, cum Dominus permiserit, quod praeter consuetudinem vox calumniae cito applicetur senectuti. ⁸Illi non jejunaverunt et vigilaverunt cum hoc sene, qui juvenes defatigaret per vigilias suas. Precor, Domine, ut illi cum eo in comparationem addu-

XXIX. Miserrimum ecclesiae Edessanae statum deplorat, ex dissensione et separatione ortum, praesertim quod haeretici S. Barsen episcopum persequuntur et falsis criminibus calumniantur. Tum felicissimam conditionem, qua Edessa ante haec dissidia gaudebat, cum praesenti comparat, Deumque orat, ut illam restituat et populum rursus in unica veritate conjungat.

⁶ S. Barsen senem fuisse, etiam a Basilio et Theodoro commemoratur. Ex hac et sequenti strophā apparet, Arianos non veritos esse, hunc episcopum sanctitate et miraculis clarum impudicitiae accusare.

cantur. ⁹ Hic est pauper et illi divites, hic pacificus et illi litigiosi, hic mitis et illi fortes, hic humilis et illi oppressores, ita ut illi fortasse per ipsam ejus humilitatem laesi et superbi facti sunt. ¹⁰ Contra virum misericordiae plenum, Domine, sine misericordia egerunt, cum conviciati essent patrem suum et ignominia affecissent matrem suam. Nam me quoque in hoc sene fecerunt vetulam conviciis obrutam. ¹¹ Quis est, qui non fieret, me in fine ad id pervenisse, ut juvenus mea honorata et senectus mea conviciis obruta sit? Infantes mei me contemptam reddiderunt et facta sum opprobrium crucifigentibus. ¹² Fortes mei mortui sunt et decesserunt et reliquerunt me derisui, quia propter eos pagani confusi sunt a me. Nunc autem omnes digitis me monstrant. ¹³ Ecce per mortem abducti sunt optimi mei, perfecti et illustres mei, qui fecerunt me coronatam et invidendam in mundo; nunc autem ego, quae fui celebrata, facta sum conviciis obnoxia. ¹⁴ Singuli per suas res fortiter gestas honoraverant me triumphis; ipsi etiam pagani et alieni honorabant me propter illos. Nunc autem, Domine, ecce etiam a meis ipsis contempta sum. ¹⁵ Quo discesserunt casti mei, sancti in jejuniis suis, assidui in bonis operibus, diligentes in agrorum curatione? Non jam est gustus, quia deficit sal. ¹⁶ Per unum ex illis rex placari potuit, et per duos rex regum potuit consolationem accipere et laetificari. Elegistis et adduxisti eos singulos ad te tanquam oblationes acceptabiles. ¹⁷ Agriculae mei collegerunt fructus meos perfectos et suaves; gustus eorum erat veritas, et dulcedo eorum charitas. Nunc vero insipidi facti sunt fructus mei, quia morata et super me hiems.

¹⁶ Cum ultimis strophae verbis compara Opp. Ephr. ed. rom. III, 275 c. — Quod de reconciliatione regis ait, mihi spectare videtur ad rem a Libanio narratam orat. 14, pag. 400. Edesseni statuam Constantii humi dejecerunt, virgis ceciderunt, eumque imperio indignum proclamaverunt. Libanius addit, Constantium hoc non curasse, sed tantum risisse. Sed secundum hanc stropham a sancto aliquo clerico aut episcopo Edesseno ad ignosceudum commotus est, quod multo verisimilius est. Constantius enim nullo modo clemens erat erga reos laesae majestatis.

¹⁷ Inde ab hac strophâ usque ad finem poeta allegorice populum Edessenum cum agro, et mores operaque ejus cum fructibus et vino comparat.

¹⁸ Hiems occulta et exosa nivibus suis et glacie sua florem orba-
 vit, ita ut hic jam ab ipsa sua germinatione aegrotus factus sit
 in doctrina sua et infirmus in initio suo. ¹⁹ Folia illius temporis
 antecellebant et vincebant pulchritudine fructus nostros hodiernos;
 multo enim desiderabilior erat racematio priorum temporum, quam
 messis hodierna. ²⁰ Aestates factae sunt hiemes et perierunt
 ordines. Miro enim modo provenerunt fructus et perverterunt
 sapes suos. Fructus perfecte maturi erant insipidi, praecoces
 autem omnino fatui. ²¹ Ultimus fructus serotinus, jam hiemi vi-
 cinus, antecellebat et vincebat odore et sapore suo hodiernum
 hunc fructum, qui maturuit in media aestate. ²² Impleta sunt
 torcularia mea et abundant vino, quod non effervescit et non re-
 cens esse videtur; nam charitas ejus quiescens et debilis est. Di-
 versum est a vino recenti et veteri. ²³ Recens enim vinum effe-
 vescit et vetus sedatum est. Vinum autem hujus saeculi utrique
 dissimile est; nam charitas ejus non effervescit, sed etiam sapor
 ejus non sedatus est. ²⁴ Et cum deceret vinum effervescere in dul-
 cedine sua, effervescit tantum in furore, quia ira ipsum pervertit.
 Tibi jam apertum est, qualis sit finis ejus. ²⁵ Nonne jure conqueror,
 Domine, quod tam diu moratur hiems, et quod aquilo tam vehe-
 menter spirat, ut ipse auster frigescat, et quod aquilo serenitatem
 super me convertit in nebulam? ²⁶ Et quemadmodum discipuli
 excitaverunt te in mari et tu surrexisti et voce tua procellam se-
 dasti, ita, Domine, audi vocem lacrimarum, quae omni die te exci-
 tant. ²⁷ De austro scriptum est, Domine, quod venisti et solvisti
 glaciem Aegyptiorum, et fronduit et egressus est populus. Celeriter
 fac nobis aestatem hilarem, quae nos exhilaret. ²⁸ Per eam ma-
 turescant fructus mei, per eam pinguescant semina mea, per eam
 pulchrescant tempora mea, per eam abeant passiones meae, per
 eam consummentur tristitiae meae et per eam intonent festa mea.
²⁹ Multiplicentur centies fructus mei per gratiam tuam, ut hoc emo-
 lumentum veniat tanquam usura terrae, quae irritam fecit messem
 in hieme! ³⁰ Fuerat fames occulta et paucum erat frumentum ve-
 ritatis et deficiebat panis charitatis; et propter famem suam ho-
 mines dispersi sunt in omnes regiones et effusi sunt in omnes

partes. ³⁰ Volentibus horreum tuum, Domine, plenum est satietatis; si enim horreum Josephi distribuit escam inter famelicos, tuum horreum centies fidem meam nutriet. ³² Da nobis et multiplica nobis satietatem doctrinae tuae! Jejunium proveniat tricies, caritas sexagies, veritas tua sola centies proveniat cum omnibus bonis! ³³ Tu dixisti: restituam vobis annos, quos locusta comedit, bruchus et eruca. Mihi quoque, Domine, restitue abunde, quod locusta occulta comedit, et fidem insere mihi! ³⁴ Terra oratorum, ager verborum eorum, cessabat propter spiritum erroris, et fame laborabant omnes animae, quae non coacervaverant veritatem in mentibus suis. ³⁵ O mi agricola, ara terras meas et repete arationem iterum atque tertio, Domine, quia etiam trino modo baptizasti et salvasti terram animarum nostrarum et ecclesiam spirituum nostrorum! ³⁶ Apostoli quoque iterum atque tertio seruerunt et messuerunt, unde frumentum sponte nascens propagatum est et provenit, et abundavit et implevit terram horreo doctrinae. ³⁷ Et quemadmodum radix ejus se propagavit et usque ad nos pervenit, ita etiam in posterum se propagabit usque ad adventum tuum, quia reges gladiis suis non possunt illam abscidere. ³⁸ Quantumcunque tibi do, Domine, multum tibi videtur paucum nostrum, et quantumcunque tu mihi das, plus poscit aviditas mea; nostrum esurit amor tuus, tuum sitit indigentia mea. ³⁹ Animus meus sit terra tua; ara eum in nomine patris et itera in nomine nativitatis tuae et triplica in spiritu sancto, et manipulus laudationis ascendat ad eum, qui te misit, ⁴⁰ quando mihi restitueris infantes meos et rursus mihi adhaerentes feceris dilectos meos. Si enim, Domine, volucres gaudent de pullis suis, quae mater non gaudeat de sono carorum suorum? ⁴¹ Agnoscant vocem matris suae per gratiam, et currant ad me; revertantur, redeant ad me, ut ego et illi te, Domine, laudent in unica veritate.

³³ Cf. Joel 2, 25.

³⁷ Ad persecutionem Valentis alludere videtur.

XXX. Sextum ejusdem modi carmen.

¹ Mi fili, quemadmodum triticum, quando perficitur, emittit paleam, quam non convenit cum eo mixtam esse, ita dimittunt etiam justi ea, quae utilia non sunt. (Responsorium: **M**audetur dominatio tua!). ² Moyses et Daniel, periti illi et docti, erant columbae, quae astutae factae sunt inter serpentes. Alter eruditus est in Aegypto, alter Babylone. ³ Reliquit alter doctrinam incantatorum, alter Chaldaeorum, sed naturalem scientiam communicabant imperitis, sicut lumen, cognatum pupillarum. ⁴ Hi callidi puri erant, et astuti simplices; mundi erant et prudentes, periti et immaculati. Videbant bonum et eligebant; videbant malum et rejiciebant. ⁵ Et quemadmodum homo non ambulat in via, quam non novit, ita hi non noverant viam tenebrarum; in una tantum versati erant, in via lucis. ⁶ In malis erant infantes, in cupiditate ablactati, in superbia pueri, sed in decentibus adulti, praestantes in splendore et casti in puritate. ⁷ Quis unquam vidit, lupos magistros fuisse castorum agnorum, et serpentes columbarum et accipitres avicularum, ut discant mores illorum? ⁸ Diabolus miscuit, fratres mei, amaritudinem suam in dulcedinem et tenebras suas in lucem et fraudem suam in veritatem et malitiam suam in bonitatem et peccatum suum in justitiam. ⁹ Elegerat sibi vasa pura et sancta et infudit in ea faecem suam, implevit ea coeno suo, doctrinam scilicet incantatorum et sermone Chaldaeorum. ¹⁰ Et expectavit, quando commorabatur faex ejus in puritate, ut fortasse assuesceret veritas tenebris, et ut oblivioni daret occultaretque veritatem per mendacium. ¹¹ Et putavit diabolus, sibi maximae utilitati fore (quamquam revera damnum inde percipiebat), si inferret faecem, coenum doctrinae suae, in filios

XXX. Moyses et Daniel, quamquam ab impiis idololatris educati sunt, nihil tamen receperunt in se, quod non cum veritate conveniebat, immo alios ex errore liberare studuerunt. Edesseni autem, qui sinceram fidem edocti sunt, misere in disputationes et errores lapsi sunt.

veritatis tanquam ora. ¹² Et putavit, etiam si puri illi se opponerent et evomerent faecem, quam nequissimus iis infudit, tamen fieri non posse, ut nullus prorsus sapor vel odor doctrinae suae in iis remaneret. ¹³ Ita enim deceptit et contaminavit vasa ministerii sui, quasi, postquam contaminata essent, non possent purgari, ut populus desperaret neque prospiceret conversioni. ¹⁴ Et pudefactus est in utroque; nam ne sua quidem vasa naturalia potuit inquinare, quia Dominus eorum ea reposcebat; vola manus illa venit et purgavit ea. ¹⁵ Liber ejus (Moysis) effusionem efficiebat et explicatio ejus erat conflatio in fornace. Et per Daniele m expolita sunt et purgata et pulchra facta et abluta. ¹⁶ Et ea, quae egressa erant in contemptu; redibant in gloria; quae egressa erant in blasphemia, congregabantur in laudatione, quia reverterunt filii erroris et laudaverunt Dominum omnium. ¹⁷ Vasa naturalia reprehenderunt diabolum contra naturam suam, vasa libertatis reprehenderunt eum voluntate sua, vasa plena erant veritatis et exhibebant veritates suas. ¹⁸ Rursus autem ea vasa, quae ex ipsorum voluntate mendacio impleta erant, subversa et evacuata et effusa et exinanita sunt. Diabolus autem laboravit, ut ea rursus acquireret et denuo impleret. ¹⁹ Moyses decies ea subvertit in Aegypto et Daniel quoque subvertit ea Babylone; sed Dominus noster confregit ea reddiditque paleam. ²⁰ Vasa veracia non nisi vis implevit, sed illa se ipsa evacuaverunt et pro acerbitate effusa dulcem caritatem et veritatem rursus in se infuderunt. ²¹ Nos autem, in quos salvator noster veritatem suam plene infudit, ipsi vas nostrum subvertimus et effusum est per nostram voluntatem, et rursus impletus est sinus ejus faece contentionis. ²² Lauderis, creator noster, qui fuisti fictor noster! Vasa animi fecisti nobis de pulvere; ne impleamur pulvere, loco thesauri veritatis!

¹⁴—¹⁷ Diabolus tantam aberat, ut Moysem et Daniel ad suum servitium adducere posset, ut ii e contra peccatores converterent et diabolo eriperent.

XXXI. De Vito, episcopo Carrharum.

Ad modum: Ante eum.

¹ Memento, Domine, precum Abram Carrhis et Jacobi in Padan, et consolare adoratorem tuum, qui assumpsit et induit hos dilectos tuos per dilectionem suam, (Responsorium: Gloria sit ei, qui elegit eum!) ² et qui pulcher est in decoribus illorum et nobilis in jejuniis illorum, et quia vidit in speculum tuum, multo magis adhuc se exornat, castus, qui ab omni vite abstinebat os suum. ³ Consueverunt Carrhae, Domine, domum Jacobi opprimere et non remunerare labores ejus. Ipse Laban per delictum suum judicavit eas, cum fuco facto decepisset et introduxisset aliam pro sorore ejus. ⁴ Non est hic usus in nostro loco, inquit Laban. Ergo tuus usus persuadebit de te ipso, aut te solum mendacem esse et locum tuum purum et veracem, aut in te locum tuum repraesentari. ⁵ Hoc enim, quod decies mutasti mercedem ejus eamque huc et illuc transtulisti, numquid hoc quoque mos est loci tui, ut non dent mercedem et post pactum fraudent et mentiantur? ⁶ Reliquit Laban thesaurum suum et profectus est, ut pugnaret cum illo, qui perpressus erat insidias et laesiones ejus, qui decepit veracem et exprobravit purum. ⁷ Cum angelus Jacobo vigili assisteret in itinere et Carrhis, victus est Laban in somno suo; somnium enim vicit eum et attulit coronam illi vigili, mercedem vigilantiae ejus. ⁸ Elegit sibi oves maculosas et victus est, nec

XXXI. Orat Deum, ut Vito, Carrharum episcopo, auxilium ferat in tribulationibus, quas et a paganis et a clericis suis Arianis perpetitur, et ut hanc urbem, idololatriae pertinaciter deditam, ad christianam fidem convertat. Comparat etiam ingratitude et aerumnas, quibus Haranitae episcopum suum afficiunt, cum iis malis, quae Jacob a Labano et ipso Haranita perpressus est. — Hic Vitus, episcopus Carrhensis, subscripsit concilio Constantinopolitano an. 381. Praeterea commemoratur a Sozomeno hist. eccl. 6, 33, tamquam antecessor Protogenis. Ipse successisse videtur Barsae, qui, secundum chronicon Edessenum et Dionysium Telmachrensem, a. 361 Carrhis Edessam translatus est. De Haranitarum idololatria omnia congesta invenies apud Chwohlon, die Ssabier und der Ssabismus I, 301 seqq.

¹—² Vitum episcopum his strophis laudat.

minus, cum elegisset albas. Laban ipse maculosus et versicolor erat in mutationibus suis; erat mutabilis sicut nubes et semper alternans sicut rota. ⁹ Dominus Jacobi vidit laborem ejus et quod silebat, quanquam oppressus erat, et quod parvipendebat, quod fraudabatur. Et quia multiplicabat precationes suas, coronavit eum triumphis ille, qui exaudit precationes. ¹⁰ Eliezer senex, qui descendit et desponsavit sororem illius, cum videret astutiam ejus, oneravit eum omnibus donis, quia Laban repraesentabat domum et incolas ejus. ¹¹ Decem camelos oneravit et attulit omnia bona, ut persuaderet omnibus oribus; emit libertatem et corrumpit donis suis famem Carrharum. ¹² Venerandus ille sapientiâ depeculatus est illos; scriptum enim est, quod dedit patri ejus et scriptum est, quod dedit matri ejus; Labano autem abundanter dona multiplicavit, quia ipse erat lingua illorum. ¹³ Secundum consuetudinem suam venit etiam Laban, ut peteret ab illo socio avium, qui emissus erat et portabat baculum, signum crucifixionis, qui pauper et purus erat; opprimebat eum omnibus astutiis. ¹⁴ Dolos exercebat in grege, insidias in convivio vir ille sine Deo vivens; quomodo ergo omnino verax esse potuit? ¹⁵ Filias suas odio habuit, cujus ergo hominis eum miserere potuit? ¹⁶ Purus fidem praebuit deceptoris promissionibus, quia protegebatur nomine Abraham. Sed inter ipsum tempus convivii decepit generum suum. ¹⁶ Et quia deceperat genus Abrahami, Jacobus factus est catinus, in quo manifestaretur aes ejus et cognosceretur ex variationibus ejus, eum odisse domum Isaaci. ¹⁷ Effervuit neque dissimulavit, ut se ornaret, malitiam suam. Vis, inquit, impedivit me, quominus immitis essem contra te. Monstravit igitur, propriam suam voluntatem reconciliationi adversari. ¹⁸ Jacobus, qui erat filius pacis, gavisus est hac pace, et emit edacem per convivium, quo et ille ganderet. Justus justo auxilium tulit, adoratus adoratori suo, ¹⁹ qui invisus est odiose et odio habitus est sine causa et persecutionem passus est celeriter et oravit instanter, salvatus est mirabiliter et exhilaratus est abundanter. ²⁰ Laban

¹⁷ Cf. Gen. 31, 29.

vidit, omnia, quae fecit in damnum Jacobi, evasisse in ejus emolumentum; itaque convertit se ad pacem stabiliendam cum eo, foedus constituit cum eo, osculatus est et dimisit eum et abiit.
²¹ Et recessit purissimus a turbidissimo. Justus Deus abscidit eos et dividit eos in aeternum. Faex descendit in profundum, limpiditas ascendit in altum. ²² Oro te, Domine, ne similiter facias in diebus nostris; si enim radix amara suscipit dulcem, quae inseritur in eam, et ambae concordant, quamquam inaequales sunt, ²³ quanto facilius est, Domine, hominibus, qui sui ipsorum potestatem habent, neque, ut ceterae creaturae, naturali necessitati subjecti sunt, ut revertantur et unum fiant, et ut lapsus oret et consistens fulciat eum? ²⁴ Si enim bestiae pullos, qui naturae earum valde dissimiles sunt, recipiunt, diligunt et lactitant, et, quando moriuntur, dolorem suum clamoribus testantur, ²⁵ nos quoque decet, esse similes angelis, Domine, qui gaudent de poenitentibus; si enim nunc non contristata essem, valde reprehendenda essem, quod ego, mater misericordiae expertus, inter angelos numerarer. ²⁶ Quam cognatus est sinus meus infantibus meis, qui e me egressi sunt et filii naturae meae sunt et ad tempus filii veritatis meae! Satisfaciant per fructus suos pro eo, quod iram agricolae excitaverunt! ²⁷ Consolare agricolam, cujus plantatio grandinem, inundationem et diluvium experta est, quae novam plantationem impediverunt et veterem laeserunt, terroremque injecerunt servis tuis! ²⁸ Consolare agricolam, quia jam ab initio vermis corrosit terram et formica horreum erosit intus, comedit extra. ²⁹ Is, qui utroque fraudatus est, utroque abundet! Benedic semini extra, imple horrea intus! Novum et vetus largiatur per doctrinam suam! ³⁰ Egressus est novus pastor, et jam ab

²¹ Orat Deum, ne permittat, ut Haranitae in omne tempus in idololatria permaneant, et tam definitive ab ecclesia christiana separentur, quam Laban a Jacobo, sed ut iis tandem aliquando conversionis gratia concedatur.

²⁹ Loquitur ex persona urbis Edessanae, quae tamquam mater Carrharum consideratur.

³⁰—³² His strophis non jam de paganis Haranitis, sed de internis dissidiis in ecclesia Carrhensi loquitur. Discimus ex iis, jam in ipso initio episcopatus Viti grave dissidium inter ipsum et clerum ejus exortum esse. Causa

initio imber et nebula ei obviam venerunt et perturbaverunt subpastores. Diligebant illi lupos, et putabant, hunc pastorem lupum esse. ³¹Cum temulentus factus sit oculus et visus et intellectus subpastorum per tenebras, rursus firmetur per lucem tuam, et redeant illi ad pastorem et pascant agnos ejus! ³²Et cum in arca agni et lupi concordessent, nunc oves se invicem pupugerunt. Increpa, Domine, Satanam, qui e puris agnis fecit terribiles pantheras! ³³Quis dabit huic pastori, ut lupos in oves convertat, quis dabit agricolae, ut zizania in triticum convertat? ³⁴Ecce sacerdotibus data est haec potestas, ut mutare possint lupos et cum iis zizania; ecce enim solliciti laborant, ut ex lupis fiant oves et ex spinis semina. ³⁵Auxilium fer agricolae, ut exornet terram sitientem fontibus, myrto et cupressis, et buxis rationalibus et cedris christianis! ³⁶Fiant rami eorum portus avibus defatigatis longinquitate itineris, quae veniunt, ut psallant tibi gloriam carminibus et cantilenis David! ³⁷Et orent pro me, Domine, humilis ille, qui defatigavit brachia sua neque cessavit constringere os suum, vigiliarum hymnorumque causa, et vigiles citharis suis et casti tympanis suis.

XXXII. Ejusdem modi.

¹ Rebecca, soror Labani, dissimilis erat ei; in hac pura inerat sapientia, in illo exosa astutia. Per ea, quae illius erant, salvata

non aperte nominatur; dicit, clericos illos lupos amasse, indeque forte colligi posset, eos episcopo nimium zelum in oppugnanda idololatria objecisse. Pagani enim in hoc carmine nominantur lupi, Christiani Haranitae oves, inter se invicem pugnantes. Nobis autem multo verisimilius videtur, hos clericos, qui episcopum suum lupum putant, et pro quibus, ut ad unitatem redeant, oratur, Arianae haeresi fuisse; Vitum enim strenuum fidei catholicae assertorem fuisse, ex ejus praesentia in concilio Constantinopolitano apparet.

²⁷ Vitus est humilis ille, quem hic praedicat.

XXXII. Hoc carmen in medio mutilum primo ait, Rebeccam a Deo ob meliorem indolem e Carrhis, sede idololatriae, eductam esse. Postea narrat, quomodo Rebecca fraudem et astutias Haranitis a diabolo doctas, quibus Laban Jacobum fraudavit, in ipsum diabolum retorserit, cum Jacobo benedictionem Esau pararet et per eum Liam et Rachel Haranitis auferret.

est Rebecca, per ea, quae hujus erant, periit Laban. (Responsorium: Laudetur omnisciens!). ² Cum sequeretur pura senem, qui eam abduxerat, vidit altissimus, quod ea Abrahami valde memor erat; miserat enim, desponsaverat et abduxerat eam, et introduxerat eam ad utilitatem suam. ³ Triticum egressum est e spinis et zizaniis et ex horreo paganorum ad domicilium justorum. O! — — —

— — — ⁴ Dominus eorum (Haranitarum) erat secretus et astutus, et didicerunt artificia ejus et similes facti sunt ei in astutia ejus, quia multum laboraverat in illis, ut fierent consortes, vasa et discipuli ipsius. ⁵ Ex ipsorum rebus poterant intelligere res illius; sicut enim Lia non similis erat Rachel, ita nec idolum simile est Deo. ⁶ Si nec soror similis est sorori suae, quamquam ejusdem naturae sunt, quanto magis alienus est error a Deo, cujus nomine nominatus est. ⁷ Et Jacobus, etsi deceperant eum, submitit se et possedit justus terram, quam ei commendaverant, et in quam semen suum injecerat, ne remaneret semen ejus in terra zizaniorum. ⁸ Veritas enim nunquam se accommodavit, ut adhaerere faceret firmitatem suam idololatriae, aut sanctitatem suam foeditati, aut vestem suam maculationi, aut stolam suam coinquinationi. ⁹ Rebecca astutiâ Labani contra eum usa est et dolose cum eo pugnavit. Ludibrium enim, quod ille excogitaverat, Rebecca et ipsa per retorsionem imitata est et vicit eum. ¹⁰ Quamquam enim Esau erat filius ejus primogenitus, sciebat, eum alienum esse semini veracium et potius Carrhis cognatum esse per actiones suas. ¹¹ Dominus Haranitarum habitabat in Esau; dolose egit Rebecca et vicit eum, qui docuit, homines omnia ob mercedem perpetrare. ¹² Et advocavit innocentem, fraudem egit et vestivit eum pellibus, symbolis Satanae, ut per omnia sua vinceretur perfecta. ¹³ Et dolose praedata est thesaurum benedictionum, et ra-

Ante str. 4 lacuna tredecim vel quatuordecim stropharum est.

⁷ Sensus est: Liam in uxorem accepit et retinuit, quamquam ei per fraudem data erat. Semel enim, quamquam per errorem, mariti officium ei praestiterat, et noluit, progeniem suam apud impios Haranitas remanere.

¹¹ Cf. Job 2, 4.

cemata evacuavit eum, ita ut ne minimum quidem relinqueretur filio suo sinistro, ut exinaniret partem ejus. ¹⁴ Et quemadmodum exinaniverat eum benedictionibus, emisit filium innocentem, vas puritatis, qui et ipse descendit et praedatus est, ut Carrhas depauperaret. ¹⁵ Rebecca deceptorem devicit supra et infra; deceptione ipsius deceperat eum; vicit eum in benedictionibus et vicit eum in puella, quam ille adduxerat ad doctrinam suam. ¹⁶ Misit enim Rebecca aucupem et cum multa patientia cepit duas puellas, typum ecclesiae judaicae et christianae, quia utrique prodest illa longanimitas.

XXXIII. Tertium ejusdem modi carmen.

¹ Spinae et zizania et rhamni idololatriae, quae madesunt libamentis, in quibus spirat error, progerminaverunt Carrhis, in hoc templo daemonum. (Responsorium: Per te concordēs fiant filii mei!). ² Si Adam germinantes fecit spinas naturales, quia transgressus est in libertate sua terminum praecepti, Carrhis germinaverunt spinae in voluntate hominum. ³ Agricola descendit in terram propter homines, qui erant spinae, ut fierent triticum; sed spinae nexuerunt spinas capiti agricolae. ⁴ Non autem periit semen hujus parabolae, quam constituerunt; ecce enim mutatae sunt spinae in rosas et lilia, coronam agricolae, qui pertulerat coronam spinarum. ⁵ Et illi agricolae quoque, athletae tuo, qui laboravit Carrhis, ut spinas mutaret in triticum, per gratiam tuam fiant spinae corona myrti et abietis et florum! ⁶ Pastor tuus, Domine, tibi similis est in omnibus; et quemadmodum similis erat, Domine, ignominia ejus humiliationi tuae, ita quoque similis fiat exaltationi tuae, ut magnificetur in cathedra sua! ⁷ Et via re-

¹⁵ Puella est Rachel, quae Carrhis theraphim colebat.

¹⁶ Jacob per patientiam et diuturnum laborem Liam et Rachel sibi comparavit; eodem modo etiam ecclesia judaica et christiana a Deo per patientiam et longanimitatem comparatae et redemptae sunt.

XXXIII. Vito felicem successum in convertendis paganis Haranitis apprecatur, et optat, ut Carrhae communi fide et amore cum Edessa aliquando conjungantur.

conciliationis et semita gaudiorum Edessâ usque Carrhas ducat, et homines ab altera ad alteram ecclesiam in concordia proficiscantur! ⁸ Edessâ profectus visitet senex ille Carrhas, filiam, quam educavit; et filius Edessae visitet matrem suam et rursus revertatur ad sponsam suam, Carrhas! ⁹ Exple per gratiam tuam foveam, quam fecit diabolus; magnam enim scissionem scidit, ut duas partes ab invicem separaret. Sed deice eum in suam ipsius foveam et fac viam super eum! ¹⁰ Tum praedicabimus bonitatem tuam, qua purgasti et planasti viam coram populis, qui veniunt ad festum. Ii, qui tum facile ambulare poterunt, laudabunt te abundanter. ¹¹ Et gratias agent pro iis Jacob et Isaac et Abram; si enim adoratoribus vituli profuerunt nomina eorum, gaudebit etiam populus noster in Paddan ob memoriam eorum. ¹² Et quemadmodum per secretum fermentum Abrahami adducti sunt ad locum nostrum omnes patriarchae, ita etiam per fermentum apostolorum attracti et adducti sunt apostoli, collegae eorum. ¹³ Per ossa Joannis, quorum est particula in regione nostra, prophetae vene-

* Sensus est: Tum S. Barse (qui teste Chronico Edesseno ante a. 361 Carrhis episcopatum tenebat), episcopus Edessenus, interdum ecclesiam Carrhensem, quam antea ipse rexit, inspiciat; Vitus autem, episcopus Carrhensis, Edessam, quae ipsum genuit, visitet. Discimus ex hac strophâ, Vitum patria fuisse Edessenum.

¹¹ Paddau, quod etiam 31, 1 occurrat, non est Mesopotamia, ut vulgo putatur, sed sola regio Carrhis vicina cum planitie, quae inde usque ad Edessam extenditur. Non solum enim in his carminibus ita nomen usurpatur, ut ei hanc arctiorem significationem convenire necesse sit, sed aliae quoque rationes idem suadent. In inscriptionibus assyriis distinguitur Pattara (Paddau Aram) a Naharaina (Mesopotamia). Geographi etiam arabici medii aevi norunt loca فدان et نَدَان prope Carrhas. Falsum ergo est, quod dicitur, fictitium illum Elohistam in Genesi Mesopotamiam vocare ארם, Jehovistam autem ארם נהרין, qua potissimum causa permotus Kurtz (gesch. des alten bundes I, 52) unitatem pentateuchi, antea ab ipso feliciter defensam, se dereliquisse confessus est. Sed hac de re mihi dicendum erit in libro, quem, Deo volente, pro unitate pentateuchi scripturus sum.

¹² Sub apostolis, qui Edessam venerunt, Thomam et Adaeum (Thadaeum) intellexisse videtur.

¹³ Partem ossium S. Joannis Baptistae Edessae asservatam esse, ex hoc tantum loco discimus. Quae autem a ceteris scriptoribus veteribus de reliquiis Baptistae traduntur, haec sunt: Rufinus, Theodoretus, Chronicon Ale-

runt ad terram nostram. Per Guriam et Samonam et socium eorum Chabib martyres venerunt et visitaverunt nos.

XXXIV. Rursus de Carrhis.

Ad modum: Sponsa regis.

¹ Abram, medicus inclitus, venit Carrhas, quae erant aegrotae; exploravit eas et miratus est et deflexit in terram Chanaan. Profectus est in Aegyptum, totum ejus corpus inspexit et descendit; et sanavit et medicatus est per verbum veritatis. Si Abramam tibi non suffecit, quis tibi sufficiet, o Carrhae, quibus dulcis est morbus? (Responsorium: Laudetur ille, qui nunquam dereliquit genus humanum, sed qui multiplicavit omnibus temporibus infirmarios suos!). ² Jacobus, medicus ceber, venit Carrhas, ut inspiceret eas; exploravit, habitavit et deseruit eas. Sine intercessione per viginti annos medicatus est iis. Cum vero videret eas insanire et in ipsum hostili animo insurgere, deseruit eas et enigravit. Ecce aquae tuae amarac sunt et infantes tui acerbi; o Carrhae, edulcare cruce! ³ Babylon vicina est illi aedificio, quod deseruerunt aedificatores; Aegyptus vicina est Sodomitis; tu autem, Carrhae, ecce acerarium meum est in vicinitate tua, inclita nimirum pulchraque Edessa. Filia, similis esto matri tuae, quae est sal in terra, et sali ejus doctrinam mentem tuam! ⁴ Qui ad momentum intuetur in speculum, ornatur per illud, tu autem,

xandrinum affirmant, Julianum sepulcrum ejus Sebastae Palaestinae aperuisse, ossaque dispersisse et cremasse. Rufinus addit, ea a quibusdam monachis servata et S. Athanasio tradita esse. Caput autem Sozomenus a monachis Hierosolymis inventum primum in Ciliciam asportatum esse, et a Theodosio imperatore, postquam idem a Valente frustra tentatum sit, Constantinopolim delatum narrat. Quae omnia verbis Ephraemi non repugnant, quippe qui de particula tantum harum reliquiarum loquatur. — Guriis et Samonas sub Diocletiano, Abibus autem sub Licinio Edessae martyrio coronati sunt.

XXXIV. Laudat summam curam et sollicitudinem, quam Deus semper adhibuit, ut homines ad veram sui agnitionem perduceret, dolet autem, quod Carrhae tam pertinaciter in errore persistant, omnibus Dei medicamentis relictis et neglectis, quamquam vicina Edessa bonum exemplum iis ostentet.

Carrhae, turpis es. Ecce speculum tuum pulchrum et purum est; esto igitur ornata in eo, in benedicto, quod coram te positum est, ut placeas Jesu! Inspice in illud et pulchra fias per illud, ut sit tibi utilitati et non dedecori! ⁶ Videte Aegyptum aegrotam, quae et ipsa sanata est per eum, qui sanat omnia. At Carrhis gangraena idololatriae serpit, et si sanata videtur, nulla est de valetudine securitas, quia earum vulnus per omnes occasiones rursus rumpitur. Babylon et Carrhae et Aegyptus, hae tres, baptizamini et induimini tribus nominibus. ⁶ Si autem mundus similis est magnae illi statuae, quam vidit tyrannus, caput est Babylon, medietas terra Judaeae, et pro pedibus ponenda est Aegyptus. Hoc est magnum corpus, quod summi medici curaverunt. Bonus Deus, sicut magnus medicus, inspectionem suam per servos suos in omnes partes extendit. ⁷ Et quemadmodum Abraham medicus a capite profectus sanavit et descendit, ita etiam Moyses medicus a pedibus profectus est. Heu aegrotum illum, cui medici assistunt ab omnibus partibus, et cui nihilominus post sanationem jucundus est morbus! Laudetur ille, qui nunquam deseruit genus humanum, sed multiplicavit omnibus temporibus auxilia ejus! ⁸ Et sicut calcem aegrotam sanavit Joseph terram Aegypti; prophetae autem sanaverunt Sion, tanquam cor; Daniel quoque Babylo ni medicatus est, tanquam capiti, quod insanivit in deserto et sanitati restitutum est et Deo gratias egit. Aegyptus erat medica, celebris medicamentis suis, cujus dolores per ipsius voluntatem indurati sunt. ⁹ Universus mundus, sicut corpus, aegrotus factus est per morbum erroris, et institerunt celeberrimi medici, infirmarii ejus, ut sanaretur ab occulto morbo animi, et surgeret et laudaret Deum, qui ejus misertus est. Laudetur ille, qui justos circumire fecit omnes mundi partes; ut aegrotum mundum curaret! ¹⁰ Non autem sufficere poterant mundo medici cum medicamentis suis. Vidit hoc medicus, qui omnibus sufficit, et miseratione ductus

¹⁰ Hanc stropham non tam ad mortem salutarem Jesu Christi, quam ad eucharistiae sacramentum pertinere, apparet ex verbis *medicamentum vitae*, quae solemniter sunt ad eucharistiam significandam.

abscedit a corpore suo, superposuit vulneri ejus, et sanavit dolorem nostrum carne et sanguine suo et incolumem reddidit plagam nostram. Laudetur medicamentum vitae, quod sufficit et sanat morbum animarum doctrinâ suâ! ¹¹ Jesus est medicus noster et ita sanati sumus per eum, ac si semper in eo fuisset. Cum Deus sit, novit naturam et morbum animae, quia ipse est creator et restaurator ejus, medicus et medicamentum. Laudetur ille, qui creavit illud, quod non erat, et rursus erexit illud post peccatum et lapsum! ¹² Medici mundani per dolorem sanare possunt. Valde terribilis est manus eorum vulneratis. Nostro autem vulneri valde grata est attrectatio manus tuae, quia digitus tuus attrectat nos misericorditer. Laudetur ille, ex cujus vestibulis benedictis et lenibus, egressa est virtus et sanavit leniter! ¹³ O bone, qui laborasti in mundo, ut omne ejus corpus incolume fiat, noli despiciere, Domine, in misericordia tua, hoc unicum membrum miserum. In corpus justorum, Domine, inseratur, et maneat infixum cum iis in aeternum! Domine qui infixisti aurem abscisam, noli me abscidere a te, quia iram tuam excitavi.

XXXV. De Domino nostro et de morte et diabolo.

Ad modum: Cornu et tuba.

¹ Proclamavit vox, et congregatae sunt et advenerunt copiae diaboli cum ministris ejus; convenit universus exercitus zizaniorum, quia viderant triumphasse Jesum, dolorem illum partis sinistrae; nemo enim erat ex illis, qui non excruciatum erat ab eo. Singuli renarrare coeperunt omnia, quae pertulerant. Peccatum et Hades

XXXV. Poeta inducit Diabolum et Mortem cum Peccato, Hade, omnibusque daemionibus ea nocte, qua Dominus in monte olivarum orabat, paulo antequam tradebatur, convenientes et invicem de detrimento, quod per Jesum accepissent, conquerebant. Daemones occisionem Jesu suadent, sed diabolus eam periculosam censet et magno timore laborat. Tandem decernitur, ut diabolus Judam et daemones ejus Pharisaeos ad Jesum capiendum excitent.

expaverunt; tremuit Mors, quia mortui rebellaverunt, et Diabolus, quia peccatores rebellaverunt contra eum. (Responsorium: Gloria sit tibi, quem vidit Malus et perturbatus est!). ² Clamavit Peccatum, consilium dedit filiis suis, diabolis et daemonibus, et ait illis: Legio, caput acierum nostrarum, jam non est, mare devoravit eum et socios ejus. Vos quoque, filii mei, hic Jesus perdet, si eum parvipenditis. Vobis, qui cepistis Salomonem, opprobrio esset, si vinceremini a discipulis illius, piscatoribus et idiotis; ecce enim ceperunt praedam hominum, quae a nobis capta erat. ³ Hoc est omnium pessimum, inquit Malus de salvatore nostro, quod non sufficiebat ei nos spoliasse, sed quod etiam incepit, vindictam a nobis quaerere pro Jona, filio Amathi; a Legione fortasse reposcit eum, quemprehendit et in mare projecit. Jonas quidem post tres dies rursus emersit et ascendit, Legio autem nec post longissimum tempus, quia profunditas maris retinet eum secundum Dei praeceptum. ⁴ Incitare studui Jesum post jejunium ejus ad suavam panem percipiendum, sed nulla cupiditate motus est. Tum ad summam tribulationem meam laboravi, ut psalmum discerem et eum per ipsius psalmum caperem; cessavi et iterans didici, sed inutilem fecit iterationem meam. Tum eum ascendentem feci in montem et monstravi ei omnes possessiones; dedi eas illi, sed non desideravit. Melius mihi erat in die Adami, ad quem docendum mihi non multum laboris opus erat. ⁵ Cessavit Malus a sedulitate sua et ait: Hic Jesus me otiosum esse cogit; ecce enim publicani et meretrices confugerunt ad eum; quodnam opus jam mihi poscere potero? Ego, qui fui magister omnibus hominibus, cuinam discipulus ero? Peccatum rursus ait: Oportet me jam deserere et mutare naturam meam; hic enim, filius Mariae, qui venit, tanquam nova creatura, creavit genus humanum. ⁶ Mors edax lamentavit et ait: Jejunium didici, quod non noveram; ecce Jesus congregationes instituit; mihi autem convivium ejus jejunium indicit. Unus homo clausit os mihi, qui clausi ora innumerabilia. Hades ait: Reprehendam edacitatem meam; nunc enim famem patior. Ecce triumphator, quemadmodum in nuptiis mutaverat aquam in vinum, ita vestem mortuorum mutavit in vitam. ⁷ Et tamen Deus fecit

diluvium et abluit terram et purificavit peccata ejus; rursus applicuit ei ignem et sulphur, ut dealbaret maculas. Dedit mihi per ignem Sodomitas et per diluvium gigantes; clausit ora exercitûs Sennacherib et aperuit os Hadae. Talia et similia mihi placuerunt; nunc autem pro interfectionibus per justitiam, fecit in filio suo vivificationem mortuorum per gratiam. * Vidi prophetas et justos, inquit Malus sociis suis; et quamquam vires eorum valde fortes erant, tamen iis inerat odor quidam meae naturae. Figmentum enim hominum cognatum est fermento nostro. Hic autem indutus est corpore Adami et perturbat nos, quia non dominatur in eum fermentum nostrum. Certe et homo est et Deus, quia humanitas ejus mixta est cum divinitate ejus. † Vidi Adamum, illum fontem, ex quo profluxerunt omnes generationes. Infantes ejus exploravi et tentavi singulos, et nunquam vidi hominem, cujus altera pars divina et altera humana erat. Moysen, qui claritate sua splendebat, rursus tentavi et perturbavi eum per linguam ejus, hunc autem ne per cogitationem quidem; valde enim purus est fons cogitationum ejus. ‡ Cupiditas carnis in omnibus corporibus existit, quae et vigilat in iis, si ipsa dormiunt. Illum enim, qui vigil puritatem conservat, per somnium perturbo. Faex corporis excitatur in ipso per commotionem occultam in somnio. Vigiles et dormientes quoque perturbo similiter. Hic autem solus purus est, quem ne in somnio quidem ad libidinem excitare possum, quia etiam in somno suo purus et sanctus est. § Diversa autem erat etiam pueritia ejus ab aliis pueris, quos vidi. Non enim vidi in eo partem aliquam meae naturae. Pueritiam ejus pertimui, ideoque incitavi Herodem, ut interficeret eum una cum infantibus. Sed etiam quod evasit, magnum mihi iniecit

* S. Ephraem unionem hypostaticam naturarum in Christo per voces *سلب* et *صلى* exprimere solet, quae tamen minime sensu monophysitico explicari possunt. Haec enim verba de quacunq[ue] unione usurpantur et saepe expresse additur, res, quarum unitio iisdem exprimentur, nihilominus remanere distinctas seu ab invicem separatas (*سلب*) et non esse permixtas (*صلى*). Cf. testimonia, quae profert Assemanus (B. O. I, 80 sqq. 107), quibus addantur ed. rom. III 71 E. F; 137 C; 173 E; 181 A; 195 A. B.

timorem; quomodo enim secretas insidias nostras scire potuit? Accepit dona magorum, illudit nobis et profectus est et evasit gladio nostro. ¹² Vidi pueros justorum et infantes castarum, et exploravi eos singulos ab utero et vidi in iis fermentum nostrum. Erant enim iracundi et maledici, fervidi et gulosi; fructus erant, qui non nisi per disciplinam maturi et dulces fieri possunt. Hic autem ab ipsa progerminatione sua erat fructus bonus; possidet enim dulcedinem illam, qua peccatores edulcantur. ¹³ Cum adhuc infans esset, docebat homines. Obstupuit etiam sacerdos, qui portavit eum, ob splendorem super eum. Sapientia senili usus est. Joseph eum cavit; mater de eo gloriata est. Auxiliatus est jam in pueritia sua omnibus, qui enim videbant. Proderat iis, qui eum cognoverant. Inde a die, quo venit in mundum, auxilium erat generi humano per virtutes suas. ¹⁴ Unde propullulavit mihi fructus Mariae, haec uva vini praeternaturalis? Ecce positus sum in dubitationibus; si enim avertō me et relinquo eum, timeo, ne doctrinā ejus edulcentur ii, qui possident acerbitem meam; si autem opprimo et conculco eum, rursus horreo, ne forte convertatur in novum vinum peccatoribus, quo inebriati obliviscantur idolorum suorum. ¹⁵ Ecce timeo utrumque, et mortem et vitam ejus. Responderunt autem diabolo ministri ejus et consilium dederunt ei: Quamquam ntrumque durum est nobis, tamen hic labor est nobis paulo commodior, ut eligamus mortem ejus prae vita ejus. Dicat nobis Mors, num unquam aliquis e justis rursus resuscitatus sit. E filiis gigantum et illustrium nemo est, qui emerit ex Hade devoratore. ¹⁶ Diabolus: Flatum venti homo explorare potest; quis autem filium Mariae explorabit? Cum enim lacrimas funderet, me depeculatus est. Rursus cum ei locutus essem: demitte te de sancto templo!, putabam, eum ob metum non se demisisse; sed cum dejecissent eum de monte, volavit in aere. Rursus autem fatigatus est et consedit super puteum. Non constat mihi de variationibus ejus, quia in sicco et in aqua ambulat. ¹⁷ Vidi eum esurientem sicut hominem, sed hoc solvebatur per panem, quem multiplicavit. Ab initio exploravi eum et adveni; interrogavit tanquam nesciens; sed hoc quoque solvebatur, cum monstraret,

se arcana optime scire. Porro elegit Iscariothem, quasi nesciens, et rursus monstravit, se eum perspectum habere, quanquam ligabat et solvebat. Erravi de eo, quia baptismate submersus emerit et me demersit. ¹⁸ Unum autem signum, quod vidi in eo, me prae omnibus confortat; vidi enim eum orantem et laetatus sum, quia mutatus est color ejus et timuit. Guttae sanguinis erat sudor ejus, quia praesensit venisse diem suum. Hoc signum pulchrius mihi videbatur, quam alia omnia, nisi fortasse me eo fefellerit. Si autem me decepit, tum actum est et de me et de vobis, ministri mei! ¹⁹ Clamavit exercitus daemonum et ait: Hoc est signum exosum, quod videmus in te; nunquam enim antea tale quid tibi accidit. Antea enim semper celeberrimus eras ob consilia tua prompte et celeriter capta; nunc autem filius Mariae capit arces nostras, et tamen differs declarationem tuam! Exsurge, egredere, pugnemus cum eo! Opprobrium enim nobis esset, si multi ab uno vinceremur. Si autem dolore aut timore impediris, da nobis saltem consilium proelio dirigendo, et remane! ²⁰ Diabolus: E verbis hujus Jesu possum discere, quomodo nobis cum eo pugnandum sit; ait enim: Si diabolus in se ipso divisus est, non poterit consistere. Ita, quamquam nobiscum pugnare vult, dedit nobis arma contra se ipsum. Egredimini igitur, dividite mihi discipulos ejus; si enim divisi sunt, vos eos vincere poteritis per debiles, per serpentem scilicet et Evam, per quam vici primum Adam. ²¹ Mors respondit Diabolo et ait ei: Cur quiescis contra consuetudinem tuam? Ecce enim contemptibiles quoque et minimos capiebas sedulo; Jesum autem, qui major est omnibus, quomodo quaesivisti, ut caperes eum? Experientia telorum ejus terruit te, quae coniecit in te, cum a te tentaretur. Tu et ego cum servis nostris, omnis congregatio nostra non sufficiens est

¹⁸ Ex hoc quoque versu apparet, mentionem sanguinei sudoris Domini Luc. 22, 44 olim in psichittha existisse et postea demum per falsam quandam pietatem ablatam esse (cf. II 392 b; III 604 d; B. O. I, 97).

²¹ Verba: *ut caput loquatur cum capitibus* significant: ut tu, caput daemonum, per os Judae cum capitibus populi judaici, sacerdotibus, de proferendo Jesu loquaris.

ad pugnandum^h cum filio Mariae. ²² Ego autem hoc consilium do, si jurgium nostrum permittet nobis, ut aliquid faciamus: Abi et habita in illo discipulo ejus, ut caput loquatur cum capitibus; et emitte totum exercitum tuum, ut abeat et excitet Pharisaeos; et cave, ne loquaris contentiose secundum consuetudinem tuam: Si Deus es, demitte te hinc! Sed osculare eum amice et trade oum, et ecce nos adducemus zelum et gladium Levitarum.

XXXVI. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Dominus noster subiecit fortitudinem suam iis, qui eum prehendebant, ut mors ejus viva vivificaret Adamum. Dedit manus suas uncinis clavorum pro manu, quae fructum decerpserat. Alapas accepit in judicio pro oro, quod manducaverat in Eden. Et pro eo, quod Adam pede suo paradisum reliquerat, pedes illius infixi sunt. Dominus noster vestibus exutus est, ut nos castos redderet. Felle et aceto edulcavit amaritudinem serpentis, quae effusa erat in genus humanum. (Responsorium: Laudetur ille, qui mihi victoriam dedit et vivificavit mortuos ad gloriam suam!). ² Mors: Si Deus es, monstra potentiam tuam; et si homo es, experire potentiam nostram! Si forte Adamum quaeris, abi! Illic enim inclusus tenetur ob debita sua, nec possunt Cherubim vel Seraphim pro eo debitum solvere. Nemo enim ex iis mortalis est, ut possit dare animam suam pro eo. Quis aperiet os Hadae et immergetur et efferet eum ex illo, qui illum devoravit et retinet in aeternum? ³ Ego vici omnes sapientes; ecce in angulis Hadae cumulati sunt mihi. Veni, intra, fili Josephi, et vide terribilia, membra gigantum, magnum cadaver Samsonis et dura ossa Goliath, nec non Óg, filium gigantum, qui fecit sibi lectum ferreum, in quo cubaret; ego autem eum inde dejeci et prostravi; humiliavi hanc cedrum in porta Hadae. ⁴ Ego sola vici multos, et nunc

XXXVI. Mors Salvatori in cruce pendenti illudit et suam universalem potentiam extollit, quae a Jesu superari nequeat; promissionem enim resurrectionis vaniloquium esse. Mox autem, postquam Dominus in haden intravit et mortuos revivificavit, magno timore percussa veniam superbiae suae petit.

unicus me vincere studet. Prophetas et sacerdotes et nobiles abduxi, vici reges in aciebus eorum, et gigantes in venationibus eorum, et justos in virtutibus eorum. Flumina cadaverum jacent mihi in Hade, et tamen adhuc sitit, quantumvis multa cadavera in eum infusa sint. Omnes homines, propinqui et remoti, morte portam Hadae frangere debent. ⁶ Contempsi argentum divitum et non corruperunt me dona eorum. Domini servorum nunquam mihi persuaserunt, ut abducerem servum pro domino ejus, aut pauperem pro divite, aut senem pro infante. Sapientes, qui vel animalibus persuadere possunt, tamen persuasionem suam meis auribus ingerere nequeunt. Osorem persuasionis nominant me omnes; facio enim quaecunque mihi mandata sunt. ⁶ Quis est hic cujusque filius, et quae est gens ejus, qui me vicit? Liber generationum penes me est, quem percurri et studiose in eo legi nomina inde ab Adamo hucusque, et neminis mortalium oblitus sum. Ecce omnes generationes conscriptae sunt in membris meis. Propter te, o Jesu, eas percurri et ad calculum vocavi, ut monstrarem tibi, neminem effugisse manibus meis. ⁷ Duorum quidem, ne mentiar, virorum nominum oblitus est Hades. Henoch enim et Elias non venerunt ad me. In universo mundo quaesivi eos, etiam in eum locum, quo descenderat Jonas, descendi et perscrutata sum, sed non inveni eos. Cum autem putassem, eos ad paradisum ascendisse et ita effugisse, Cherub terribilis custodivit eum. Scalam viderat Jacobus; fortasse hâc ascenderunt in coelum. ⁸ Quis mensuravit aeternam maris et dua tantum grana dispersit? Manipulos autem hujus messis, in qua omnibus diebus laborant morbi, tamquam messorum, ego sola asporto et coacervo. Alii coacervatoribus quando festinant, manipuli e manibus delabuntur, vinitores saepe avarum obliviscuntur; mihi autem duo tantum acini evaserunt ex magna illa vindemia, quam sola decerpsi. ⁹ Ego feci, inquit mors, in terra marique omnes venationes; aquilae in aere ad me veniunt, et ceti in abyso. Vermes, aves et bestiae, senes, juvenes et pueri, hi omnes persuadebunt tibi, o fili Mariae, meam potestatem super omnia regnare. Quomodo me vincere potest crux tua, cum per lignum triumphaverim et vicerim antea? ¹⁰ Cuperem

plus loqui, non enim sum verbis destituta, nec mihi verba quaerenda sunt. Ecce autem poscunt me opera propinqua; ego non, sicut vos, simplicibus arcana promitto, scilicet fore aliquando resurrectionem. Si autem tam fortis es, da arrhabonem propinquum, ut etiam remotae promissioni tuae fides tribuatur. ¹¹ Mors finivit orationem suam ludibriosam, et vox Domini intonuit in Hade; et clamavit et rupit sepulcra singula. Mors tremore perculsa est; in Hade, qui antea nunquam luxerat, fulgura fulserunt per angelos, qui intraverunt et obviam miserunt mortuos illi mortuo, qui omnes vivificat. Egressi sunt mortui et pudefacti vivi, qui putaverant, se vicisse vivificatorem omnium. ¹² Quis autem dedit mihi diem Moysis, inquit Mors, qui mihi festum faciebat? Ille enim agnus in Aegypto dedit mihi primogenitum ex omnibus domibus, cumulos primogenitorum coacervavit mihi ad portam Hadae. Hic autem agnus festi depraedatus est Haden, mortuos decimavit et abduxit a me. Ille agnus implevit mihi sepulcra, hic autem evacnavit plena sepulcra. ¹³ Mors Jesu est mihi tormentum; optabilior est mihi vita, quam mors ejus. Hujus mortui mors mihi exosa est. De morte omnium hominum gaudeo, sed hujus mortem odi. Spero eum rursus in vitam rediturum esse; cum enim viveret, tres tantum mortuos vivificavit et excitavit. Nunc autem per mortem ejus mortui vivificati conculcaverunt me in porta Hadae, cum venissem, ut eos retinerem. ¹⁴ Curram et claudam portas Hadae ante hunc mortuum, cujus mors me depraedata est. Audiens admirabitur humiliationem meam, quod victa sum a mortuo extraneo. Alii omnes mortui egredi cipiunt, hic autem se ingerere studet. Medicamentum vitae intravit in Haden et vivificavit mortuos ejus. Quis mihi importavit et occultavit vivum ignem, quo illuminantur sinus frigidi et tenebrosi Hadae? ¹⁵ Mors vidit angelos in Hade, immortales pro mortalibus, et ait: Perturbatio invasit habitationem nostram; duae res mihi tormento sunt, quod mortui egressi sunt ex Hade, et quod angeli immortales intraverunt in eum. Ecce nunc intravit et sedet ad cervical sepulcri Jesu, et alius socius ejus ad pedes. Rogabo et persnadebo ei, ut cum pignore suo ascendat et abeat ad regnum suum. ¹⁶ O

bone Jesu, noli mihi succensere propter verba, quae coram te locuta est superbia mea! Quis enim, qui vidit crucem tuam, non sine dubitatione te hominem habuisset; quis e contra, qui videt potentiam tuam, non te etiam Deum credat? Ex utroque ergo didici, quod confiteor, te hominem et Deum esse. Cum mortui in Hade poenitentiam agere non possint, ascende ad vivos et praedica poenitentiam, Domine! ¹⁷ O rex Jesu, accipe precem meam, et cum prece mea cape tibi pignus! Adamum, magnum illud pignus, abduc tecum, in quo occulti sunt omnes mortui, quemadmodum, cum ego accepissem eum, in eo occulti erant omnes vivi. Primum pignus dedi tibi, corpus Adami; ascende nunc, regna super omnia, et, quando audiam tubam tuam, ipse educam mortuos ad adventum tuum. ¹⁸ Rex noster vivus abiit et ascendit tanquam victor ex Hade. Duplicavit mala sinistrae parti; spiritibus et daemonibus erat miseria, diabolo et Morti passio, Peccato et Hadae tristitia. Laetitia autem hodie evenit parti dextrae. Propter hanc igitur magnam diem magnam laudem tribuamus ei, qui mortuus erat et revixit, ut omnes vivificet et excitet!

XXXVII. Tertium carmen ejusdem modi.

¹ Mors deflebat Haden, cum videret thesauros ejus evacuatos esse, et ait: Quis, quaeso, diripuit divitias tuas? Giesi furatus erat et detectus est. Meum autem furtum non apprehensum est apud me, quamquam omnibus diebus furor. Mittor ad reges in morbis eorum; circumdantur a custodibus suis et in porta quoque custodes sunt. Ego autem eripio animam regum et egredior. (Responsorium: Laudetur ille, qui confregit aculeum Hadae per crucem suam!) ² Contristatae sunt omnes steriles, Hades autem gaudet de sterilitate sua; si enim parit, desertus fit. Potestas,

XXXVII. Mors conqueritur, quod Jesus non solum, dum in terris commoretur, complures mortuos resuscitaverit, sed etiam aliquando per resurrectionem mortuorum Haden omnino desolaturus sit.

quae cogit omnia, oppressit sinum sterilem et frigidum, et reddidit Hades, quamquam debitum denegare solet. Rebecca, cum affligerent eam duo infantes, mortem poposcit. Quanto major erit dolor Hadae, quem invaserunt dolores puerperae inauditi; nam excitati sunt mortui et perruperunt eum et exierunt ex eo. ³ Num fortasse hoc illud effatum est, quod audivi a Jsaja, sed contempsi illud; constitit enim et ait: Quis unquam tale audivit, quod terra parturit in uno die et parit populum in una hora? (Js. 66, 8). Num hoc est illud, quod factum est, an fortasse nobis in futurum reservatur? Et si adhuc instat, vana umbra est, quod me regem putavi; non enim sciebam, me depositum tantum custodire. ⁴ Duas autem voces diversas audivi ab hoc Jsaja. Dixit enim, virginem gravidam fore et parituram, et dixit rursus terram parituram esse. Ecce autem virgo peperit illum et Hades sterilis peperit illum; duo uteri praeternaturales, Hades et virgo, per eum transformati sunt. Virginem partu suo laetificavit; Haden autem resuscitationibus suis contristavit et afflixit. ⁵ Vidi Ezechielem, qui vivificavit mortuos in campo, cum interrogaretur; et vidi ossa confusa moveri. Erat tumultus ossium in Hade; alterum enim os alterum quaesivit et alter articulus alterum. Hic autem nemo est, qui interroget aut interrogetur: num reviviscant haec ossa, sed sine interrogatione vivificavit ea vox Jesu, dominatoris creaturarum. ⁶ Contristatus est Hades, cum videret tristes mortuos hilares factos esse. Deflebat Lazarum egredientem: Abi in pace, mortue vive, qui planctus es duobus planctibus. Extra et intus Lazarum lamentati sunt; sorores enim ejus fleverunt, cum venisset ad me in sepulcrum, ego autem deflevi eum, cum egrederetur. Per mortem ejus erat lamentatio inter vivos, et per resurrectionem ejus magna tristitia in Hade. ⁷ Nunc gustavi gustum tristitiae ejus, qui deflet dilectum suum. Si enim mortui tam dilecti sunt Hadae, quanto cariores erunt parentibus suis? Membra, quae abscidi et abstuli, ecce nunc a me quoque abscisa et ablata sunt. Si ego tantopere dolui de discessu illius juvenis, qui excitatus est, laudatur ille, qui misertus est viduae; in unico filio ejus pacem reddidit domui cjus orbatae. ⁸ Hic dolor, quo afficio homines in

dilectis eorum, ad extremum totus super me congregatur. Si enim mortui reliquerint Haden, omnibus hominibus erit resurrectio et mihi soli cruciatus. Quis haec omnia tolerare possit, quae mihi subeunda sunt, nempe ut videam Haden desolatum, quia haec vox, quae rupit sepulcra, eum desolabit et ex eo educet mortuos? *Si quis legit in prophetis, audiet ibi de justis bellis; si vero quis historiam Jesu considerat, instruitur de gratia et misericordia. Et si quis putat Jesum Deum alienum esse, me ipsum conviciis petit. Clavis enim alia aliena nunquam infigi potest portae Hadae; unica tantum est clavis creatoris, quae eum aperuit et aperiet in adventu ejus. ¹⁰ Quis reconstruere potest ossa, praeter potentiam creatoris eorum? Quis recompingere potest testas corporis praeter manum factoris? Quis rursus disponet imagines praeter digitum creatoris? Ille, qui creavit et rursus destruxit, potest etiam renovare et excitare. Alienus autem Deus nequit intrare et disponere creaturas, quae non ipsius sunt. ¹¹ Si Jesus esset potentia aliena, valde gauderem de adventu ejus ad me. In sinum Hadae descenderet, ibique disceret, unum tantum esse Deum. Mortales, qui erraverunt et proclamaverunt, plures esse Deos, ecce vincti sunt mihi in Hade, et Dii eorum nunquam doluerunt de iis. Ego unicum Deum novi, et prophetas et apostolos ejus scio.

XXXVIII. Quartum carmen ejusdem modi.

¹ Stabilitus erat thronus meus in Hade et surrexit unus mortuus et detraxit me de eo. Me solam omnes homines timebant, et ego nullum hominem timui. Timor et sollicitudo inter vivos sunt, pax et quies inter mortuos. Ecce vir interfectus tamquam

* Marcionem refellere videtur, qui in Jesu bonum Deum, diversum a creatore et hominibus hucusque prorsus ignotum apparuisse docuit. Certe etiam alias Deus bonus Marcionis a S. Ephraemo alienus vel peregrinus (ܩܘܕܫܘܫܐ) vocatur, cf. ed. rom. II 534 C.

XXXVIII. Mors dolet, quod per mortem Jesu mortui vivificati sunt, simulque se in homines bene meritam esse praedicat. Subjungitur demonstratio Jesum primogenitum resuscitatorum esse.

captivator intravit Haden et ego, qui omnes homines captivabam, per hunc filium captivitatis, quam captivavi, ipsa captivata sum. Abduxit enim praedam meam et abiit ad paradisum. (Responsorium: Laudetur ille, qui vivificavit mortuos Hadae per crucem suam!) ² Omnes homines valde de me conqueruntur, ego de uno tantum conqueror. Quis est inter homines, qui me justitiâ aequet? Num unquam corruptio pervenit ad integritatem meam? Omnes homines diligo et ipse osor meus scire debet, me semper nescivisse, quid sit corruptela. Regum rationem non habeo; per me enim praedicatur aequalitas, quia servum et dominum ejus in hade aequales facio. ³ Coram Deo ministro, qui et ipse nullius personae rationem habet. Quis est alius, qui talia tolerat ac ego; conviciis enim petor, quamquam beneficia tribuo. Perverso modo remunerantur me homines pro optimis meritis meis. Quamquam opera mea pulchra sunt, nomen meum non pulchrum est. Sed mens mea quieta remanet in firmitate sua; consolatur me exemplum Dei, qui et ipse, quamquam bonus est, ingratitude semper afficitur et hoc patienter tolerat. ⁴ Senes removeo ab omnibus doloribus, et juvenes ab omnibus peccatis; in hade finio bellum secretum. Peccatum non est in regione nostra; hades enim et coelum sola sunt immunia ab omnibus delictis. In hac terra autem, quae media inter illa constituta est, peccatum habitat; itaque prudens aut ad coelum ascendat, aut, si hoc nimis difficile est, descendat ad haden accessu faciliorem. ⁵ Omnes concurrunt ad unum hominem, ut eum consolentur de uno mortuo. Ad me autem, cui plurimi mortui vivificati sunt, nemo venit, ut me consoletur. Diabolus tantum infremens venit, cui septies maledictum est; tamen adhuc elatus est spiritus ejus, quamquam valde conculcavit eum filius Mariae; est enim serpens oppugnans et contrita. Mihi autem consultius est, ut humi procumbam et adorem coram hoc Jesu, qui vicit me cruce sua. ⁶ Quando venerit ad portam hadae pro Joanne, qui praedicavit ante eum, clamabo: Ecce, vivificator mortuorum advenit; nunc servus tuus sum, o Jesu; propter carnem tuam te dedecoravi, quia operiebat divinitatem tuam. Noli irasci, o fili regis, thesaurario tuo! Secundum

mandatum tuum aperui et clausi, et cum valde veloces sint alae meae, nutui tuo obsequens curro in omnes mundi regiones. ⁷ Omnes resuscitati non erant primogeniti; Dominus enim noster est primogenitus hadae. Quomodo mortuus possit anteire huic potestati, per quam resuscitatus est? Sunt alii quoque ultimi qui facti sunt primi, et juniores, qui facti sunt primogeniti. Cum enim Manasses primogenitus esset, quomodo Ephraim accipere potuit primogenituram? Et si filius ultimus praevenit primum, quanto magis praeveniet Dominus et creator resurrectione sua! ⁸ Ecce Joannes, tamquam praeco, docet nos, se posteriorem esse, quamquam senior erat. Ait enim: Ecce virum, qui venit post me, quamquam ante me erat! Quomodo enim praevenire potuerit hanc potentiam, quam praedicabat? Omne enim, quod propter aliud existit, hoc posterius est, quamquam prius videtur; causa enim, quae illud in existentiam vocavit, eo omnino antiquior et prior est. ⁹ Causa Adami antiquior est creaturis, quia propter ipsum factae sunt. In Adamum enim creator semper prospiciebat, cum crearet. Si ergo Adam, cum nondum existeret, antiquior erat creaturis, quanto magis tu, Domine, antiquior eris omnibus! Humanitas enim tua conjuncta est divinitati tuae, quae ab aeterno cum patre tuo est. Laus sit tibi et per te patri tuo ab omnibus! ¹⁰ Gloria sit tibi, qui primus es in divinitate et humanitate tua. Etsi enim Elias ante te ascendit, non tamen potuit praevenire eum, propter quem assumptus est. Nam typus ejus dependet a veritate tua; et quamquam apparenter praeveniebant typi veritatem tuam, haec tamen secreto illis prior est. Praeveniebant etiam creaturae Adamum, et tamen ipse illis prior erat, quia propter ipsum constitutae sunt. ¹¹ Domine, fac mihi resurrectionem, non necessitatis, sed amoris tui! Necessitas enim tua etiam peccatores vivificat, sed Iscariothes multo potius eligeret

⁷⁻¹⁰ Hae strophae non Morti, sed ipsi poetae, ut e str. 11 apparet, tribuendae sunt. Demonstratur in iis, Jesum primum esse omnium resuscitatorum, quia omnes antea resuscitati non nisi propter illum vivificati sint, et causa semper antiquior sit effectui.

sibi mortem hadae, quam vitam gehennae. Fac mihi igitur resurrectionem misericordiae tuae; et si hoc non permittit justitia tua, causam relinque gratiae tuae; meminerit mei pro hoc solo, quod ad eam confugi!

XXXIX. Quintum carmen ejusdem modi.

¹ Venerunt ad me redimentes a justis, sed nemo me ita depraedatus est, ac filius Mariae. Ecce enim Elias vivificavit mortuum; et quamquam ipse evasis manibus meis, hoc mihi solatium erat post eum, quod mortuum, quem vivificaverat, eripui ei. Ab Eliseo, filio Saphat, virgis caesa sum; duos enim mortuos vivificavit. Ego autem uno baculo rursus abduxi et prophetam et mortuos, quos vivificaverat. (Responsorium: Laudetur ille, qui clavi sua aperuit sepulcra hadae!) ² Timui Giesi, cum viderem, cum baculum ponere super puerum. Fur autem ille rursus abstulit baculum et rediit; venit Eliseus et incurvavit se, et minutus est cum puero et rursus dilatatus est, et huc illuc postea ambulavit. Stupui ob novos typos, quos ibi vidi, qui tamen unum tantum puerum vivificaverunt. Gratulandum mihi erat, quod adhuc typi tantum exstabant et non jam mortui se opponebant et me vincebant. ³ Timui Moysem, cum viderem magnum splendorem in facie ejus. Non autem accidit mihi, quemadmodum timueram. Nam fecit mihi efflorescere Nisan in hade, pasqua cadaverum sexcentorum millium, quae ceciderant. Hic autem contemptus et humilis, quem despexi, sanavit aegrotos et morbosos. Aliis panem multiplicavit, nobis autem panem nostrum ex ore eripuit. ⁴ Convivium magnum erat in hade, cum deglutivissem Core ejusque assecclas; gaudium magnum fecit mihi diabolus, cum fecisset schisma inter levitas. Fontem lactis et mellis mihi fluere fecit in deserto arido,

XXXIX. Mors lamentatur, quod per Jesu mortem et ad inferos descensum mortui vivificati sint. Comparat Jesum, qui mortuos resuscitat et summam lenitatem praecipit, cum sanctis veteris foederis, qui zelo pleni erant et haden cadaveribus peccatorum occisorum impleverant.

cum congregatio peccatorum descenderet ad hadem. Nunc autem vivificati et egressi sunt justi. Moyses vivos ad hadem descendere fecit, Jesus autem resuscitavit et ascendere fecit mortuos. ⁵ Bene mihi erat in diebus zelatorum, quia gladia eorum me laetificabant. Phinees zelator transfixit et dedit mihi cuspidem hastae suae ad convivium Zambri una cum Cozbi, quos mihi in cuspidem lanceae suae porrigebat. Cuiam unquam duo boves saginati in cuspidem hastae oblatae sunt? Jesus autem pro Cozbi, filia principum, filiam Jairi e manibus meis eripuit. ⁶ Turibulum Aaronis terruit me, quia surrexit inter mortuos et vivos, et vicit me. Sed crux multo magis terret me, quia aperuit sepulcra hadae. Per crucifixum, quem in ea interfeceram, nunc ipse interfecta sum. Non magna est ignominia ejus, qui vincitur a viro armato. Mea autem ignominia adhuc major est cruciatu meo, quia fortitudo mea victa est per virum crucifixum. ⁷ Sed etiam hasta Phinees terruit me, quia caede sua cohibuit internecionem. Hasta servavit arborem vitae, laetificavit me et contristavit me. Cohibuit enim hominem a vita, sed cohibuit etiam mortem a populo. Per illam autem hastam, qua Jesus caesus est, ego doleo; ille punctus est et ego ululo. Egrediebantur ex eo aqua et sanguis, quibus ablutus revixit homo et rediit ad paradisum. ⁸ Sadducaei erant ora mea, et disputabant cum eo ex mente mea, omnino negantes resurrectionem mortuorum. Jesus locutus est iis verbum, quod ego sola intellexi; exclamavit odiosum illud et contristavit me: „Ego sum Deus Abraham, et Deus non est deus mortuorum.“ Bonum mihi erat, quod haec verbis tantum expressit et non opere monstravit mihi resurrectionem mortuorum. ⁹ Jesus, filius Nun, occidit triginta reges et implevit mihi sepulcra et foveas. Destruxit Jericho et implevit hadem. Hic autem Jesus, qui venit, sepulcra mortuis vacua fecit et implevit regiones superiores. Cur, cum similes sint invicem nominibus suis, dissimiles sunt operibus suis? Ille dedit mihi corpus Achan, hic autem eripuit mihi corpus Lazari. ¹⁰ Moyses conculcavit Aegyptium illum; lenitati suae immiscuit justitiam. Unde autem provenit nova haec lex: Si quis percusserit te in maxillam tuam, praebere illi et alteram maxillam tuam, et cave te,

ne odio habeas illum? Pro zelatore forti, qui conculcaverat et occiderat, novus misericors exortus est nobis. Samuel fudit Agag, Jesus autem sanavit paralyticum. ¹¹ Misericordia, quae antea quasi minuta erat, hoc nostro tempore magna est. Antea nunquam vel exosa erat, ne scilicet hominem ad transgrediendum mandatum induceret. Saul enim et Achab sine misericordia interfecti sunt, quia volebant parcere malis, nec eos morti tradere, qui vindictae rei erant. Meo autem tempore mutavit haec Jesus ita, ut omnes homines vivificet et misereatur interfectoris sui. ¹² Memini Samsonis, hujus catuli leonis, qui confregit et dedit mihi columnas Philistaeae. Etiam dux ille exercitus, Abner, filius Ner, cepit mihi capream velocem, Asael, filium Sarujae, percussit eum et projecit in terram. Etiam Banajas in sancto templo juste interfecit Joab, sicut scriptum est. Nunc autem, cum justitia cohibuerit gladium suum, exsultabunt poenitentes ob gratiam. ¹³ David mensus est Idumaeos funiculis et destruxit eos. Quanto misericordior es tu, o fili David! Justitia enim David duplex erat, cum duos funiculos interficeret et unum tantum vivum relinqueret. Filius David autem docet nos: Dimitte fratri tuo septuagies septies! Illic erat justitia mensurata, hic autem lenitas immensa. ¹⁴ Zelum et fortitudinem possidebat David, leonem et lupum simul interfecit. Reliquit leonem fortem et cucurrit contra robustum giganteum, cujus lumen lapide exstinxit, ita ut anima ejus relinqueret eum et periret. Jesus autem juveni mortuo acclamavit: o juvenis! Ipsi enim mortui ei tanquam dormientes sunt. Vivificavit juvenem et eripuit mihi eum; porcos tantum contemptos suffocavit mihi in mari. ¹⁵ Levitae interfecerunt propter vitulum patres et fratres suos. Jephte propriis manibus filiam suam mactavit. Rex Moab in muro filium suum primogenitum sacrificavit; per gladium ejus laetificatus sum. Per Jesum autem obtusus factus est gladius, et objurgata est febris, soror Hadae. Sanata est socrus Simonis,

¹³ Cf. 2 Sam. 8, 2. Idumaeos Ephraem lapsu vel calami vel memoriae pro Moabitis posuit.

¹⁴ Peshittha 1 Sam. 17, 35 sqq. habet lupum (לִּפְ) pro urso.

Haden autem aegrotum fecit fama sanationis ejus. ¹⁶ Quamquam hic Jesus filius justus est, mera gratia per eum praedicatur. Mihi autem haec gratia ejus cruciatus est. Invidia causa est laetitiae nostrae; invidia enim olim miscuit mihi primitias sanguinis. Cur mala videtur filio Mariae, ut veniat et praecipiat: Ne irascaris fratri tuo? Abstulit gladium inter fratres, cum ego per gladium Cain primitus delectata sim. ¹⁷ Mel in ossibus invenit Samson; num fortasse hoc quoque pro typo habendum est. Hic Jesus multiplicavit nobis typos, incidi in mare typorum, qui mihi parabolizant resurrectionem mortuorum omnimodis figuris et imaginibus. Samsonis parabola erat: „Exiit esca ab edente“. Mihi autem ex contrario accidit; comedens enim exiit mihi ex esca. Ex Adamo enim provenit filius Adami, qui me consumpsit. ¹⁸ Saepe quidem etiam justus me depraedatus est, per quos praedicabatur resuscitatio mortuorum. Sed illi magnam consolationem immiscuerunt doloribus meis. Propter preces Asae et Ezechiae interfectos epulata sum et cadavera coenavi. Elias mactavit et dedit mihi prophetas Beli, qui saginati erant pane Jezabel. Justus me coegerunt ad devorandum, Jesus autem coegit me ad restituendum omnia, quae comederam. ¹⁹ Timui sanguinem effusum, quod Moyses consperserat in omnes portas. Quamquam enim erat sanguis agnorum interfectorum, tamen vivos servabat. Nunquam sanguinem pertimui praeter sanguinem in portis, et praeter illum in cruce. Sanguis interfectorum est mihi delectatio et tamquam odor suavis. Sanguis autem Jesu est mihi horribilis; cum enim venissem, ut odorarer sanguinem ejus, horrorem mihi injectit odor vitae occultus in eo. ²⁰ Sacerdotes et pontifices, uncti et reges, qui monstraverunt typum resuscitationis mortuorum, non vicerunt per cruces suas, sed coronis et diadematibus induti erant; et, quando cum iis proelia commisi, interdum quidem percussa sum, interdum autem ipsa eos percussi. Hic autem filius fabri lignarii coronam suam spinarum humiliavit et projecit humi superbiam meam in ignominia et mortalitate sua. Vidit eum Hades et perterritus est coram eo. ²¹ Moysen vidit mare et refugit, timens baculum et gloriam ejus. Splendorem, baculum, potentiam ejus vidit etiam petra illa, quae scisa

est. Hades autem, cujus sepulcra aperta sunt, quid vidit in Jesu? Pro splendore colorem mortuorum induerat et contremiscere fecit Haden. Et si color mortis Jesu interfecit Haden, quomodo hic poterit consistere, quando ille veniet in gloria sua, ut excitet mortuos?

XL. Sextum carmen ejusdem modi.

¹Sensit diabolus magnam humiliationem suam et se ipsum gloria extulit coram servis suis. Magna fecit verba ad persuadendum et ait: Scientia, quam possideo, ex minima tantum parte a natura mihi indita est, sed universam fere plenitudinem ejus discendo mihi comparavi. Ego mihi ipse magister fui et exercui intelligentiam meam. Sine magistro didici omnia; armavi animam meam omnibus armis et abstuli scientia mea coronam victoriae, quam desideravi, de hominibus. (Responsorium: Laudetur ille, qui venit et abolevit insidias Peccati!) In Phariseis involvi odiositatem meam, ut pugnarem cum filio Mariae. Ira tamquam arcus tela plere fecit, audacia conviciata est eum, immanitas aggressa est eum, calunnia oppressit eum, invidia et zelus iratus pugnauerunt cum eo, et blasphemia lapides elevavit. Medicus intravit, stetit inter aegrotos, sed ego incitavi infirmos, ut pugnarent cum eo. ²Quia nulli culpationi subjaciebat, confugi ad quaestiones. Multas occasiones provocavi, sed vidi mendacitatem meam reprehendi et impudentiam meam agnoscere et verbositatem meam contemni. Tum recepi me ad disputationes litigiosas. Ubiunque vero disputavi cum eo, omnis labor meus tamquam palea factus est, quam vox veritatis in omnes partes dispersit. ⁴Vidi, in homine esse atletam et dominum potentem per astutiam suam. [Terret eum serpens externus, sed] Voluntas ejus intus semper

XL. Diabolus gloriarum de astutia et prudentia sua, qua in hominibus decipiendis et seducendis utitur, sed conqueritur, eam a Jesu omnino irritam factam esse.

⁴ Verba unciis inclusa metrum perturbant, sed salvo sensu vix ejici possunt.

convoluta est et zelus ejus sibilat sicut anguis. Ipse gignit cupiditates mortiferas, sed exhorret febrim. Mandatum, tamquam medicamentum, extinguere potest derisionem, quae percutit in exitium; charitas autem confringere potest aculeum linguae secretum et acerbum. ⁵ Quis est stultior homine, qui magis curat domum suam, quam animam suam. Omni die inspicit vasa, quae in cista ejus sunt, sed occulta est tinea in membris ejus. Scissuras vestium suarum assuit, sed facta est scissura in animo ejus. Domus ejus illuminata, sed cor ejus obscuratum est. Occludit sensus suos et aperit fenestras suas. Claudit portam et custodit argentum suum, sed aperit os et surripi sinit thesaurum cogitationis suae. ⁶ Stultus jumentum suum magis aestimat, quam se ipsum; magis enim sollicitus est de illo, quam de se ipso. Bona semina inserit in terram, in cor autem suum inserit zizania. Animus ejus apertus et abjectus est, sed magnum laborem in circumseptione vinearum collocat. Elegit et plantat plantas, cum animus ejus sit vitis ex vitibus Sodomorum. Cohibet onagrum a segete sua, sed porcus silvae depascitur cogitationes ejus. ⁷ Ego catinus sum hominibus, et in me probantur cogitationes eorum. Itaque mihi concessum est fraudem nectere. Ego doceo artem Chaldaeorum, et propter veracia, quae interdum occurrunt, etiam mendacia mea creduntur. Aegyptiis oculos clausos tenui et monstravi insecta, et putabant ea adesse, quamquam non aderant. Per occlusionem oculorum doceo signa zodiaci, quae non sunt in coelo. ⁸ Per velocitatem meam volavi et vidi res, et praevieni indicans eas hariolis; itaque illi, qui per me errant, prophetam me credunt. Nonnunquam autem impudenter rogo, ut mihi ad horam revelentur secreta, et ut explorentur per me veraces, sicut Iob, et fallaces, sicut Saul. Alteri aperui hariolationem suam, et alteri expolivi constantiam suam, ut inde magis illustraretur.

⁵—⁶ Similem sententiam vide in opp. II 319. 335.

⁸ Eodem modo praedictiones oraculorum explicat S. Augustinus in libro de divinatione daemonum.

XLI. Septimum carmen ejusdem modi.

¹ Diabolus ait: Timeo Jesum, ne perdat artes meas. Ecce enim millia annorum natus sum, et nunquam erat mihi otium. Nunquam vidi aliquid firmum, a quo me avertissem et quod inexpugnatum reliquisset. Nunc autem est mihi tristitia, quia venit ille, qui impuros castos facit, et qui destruit omnia, quae aedificavi; multum enim laboravi et docui, ut obtegerem totum mundum omnibus malis. (Responsorium: Laudetur ille, qui detexit insidias callidi!) ² Comparavi cursum meum cum velocibus et eos cursu superavi. Cum pugnarem, tumultus multorum erat mihi pro armis. Laetabar de tumultu populi, quia mihi facilem opportunitatem praebet; durus enim est impetus multorum. Per robur multorum magnum montem elevavi, turrin usque ad coelum extendi. Si ergo cum coelo pugnaverunt, quanto magis vincent eum, qui in terra pugnat? ³ Secundum tempus et auxilium ejus vario modo pugno. Audiverat quondam populus, unum Deum esse, et fecit sibi multos deos. Cum autem videret filium Dei, cucurrit ad unicum Deum, ut Deum negaret sub specie confitendi eum et fugeret ab eo sub specie zelandi pro eo, ut perversi omnibus temporibus sine Deo invenirentur. ⁴ Ecce innumerabiles annos natus sum et nunquam contempsi infantem. Valde sollicitus sum de pueris, ut eos ab initio pravis moribus imbuam, et ut maculae eorum cum ipsis crescant. Sunt autem stulti parentes, qui non repugnant semini, quod insevi in filios eorum; sunt et alii, qui tamquam boni agricolae eradicant maculas ex animis infantum suorum. ⁵ Pigritiam tamquam vinculo vinxi homines, ut sedeant otiosi. Abstraxi sensus eorum ab omnibus bonis, oculos eorum a lectione, ora eorum a psalmodia, animos eorum a doctrina. Quantopere student fabulis

XLI. Salvatore in cruce pendente, diabolus astutiam et patientiam suam praedicat, sed valde timet, se a Jesu superatum iri, quanquam daemones eum consolari student. Mox, Domino in haden ingresso, mortui vivificantur et diabolus cum Morte magno terrore percutitur.

¹ Eadem sententia invenitur etiam in ed. rom. II 519.

destruentibus et inutilibus, et excellunt vaniloquio! Si autem incidit in eos verbum vitae, aut repellunt illud aut surgunt et abeunt ab eo. ⁶ Quot diaboli in homine sunt, et mihi soli omnes maledicunt! Ecce enim furor hominis est daemon, qui omni die vexat eum. Diaboli similes sunt viatoribus; compulsi enim abeunt. Ira autem non eradicatur ex loco suo, etiam si omnes justi adjurent eum. Tamen omnes pro ira vere perniciosa oderunt daemonem contemptum et debilem. ⁷ Pudefit incantator et magus, qui omni die angues domat. Echidna enim, quae intus in ipso est, ei resistit, cum cupiditatem in interno suo refrenare non possit. Si peccatum occultum, tamquam aspis, in eum spirat, conflagratur. Quamquam echidnam cepit astutiâ suâ, percutit eum secreto error. Serpentes sedat incantationibus suis, sed iram divinam excitat magnam super se incantationibus suis. ⁸ Aculeos posui et consedi et exspectavi. Quis praeter me tam patienti animo apud omnes exspectat? Consedi apud patientem, et gradatim incantavi eum, ut veniret ad taedium animae. Illum, qui crubescere peccata, consuetudines subjugabant; paulatim eum mihi subjeci, donec sub jugo erat, quod suscepit et assuevit, et ne desideravit quidem liberari ab eo. ⁹ Sensi et perspexi, patientem omnes subjugare posse. Itaque cum Adam solus esset eo tempore, quo a me victus erat, reliqui eum, donec filios procrearet, et quaesivi mihi aliud opus, quia otium non diligo. Arenam maris numeravi, ut me hoc modo patientiae assuefacerem, et ut memoriam meam tentarem, num sufficeret hominibus, quando multiplicati forent. Antequam multiplicati sunt, ego jam eos exploravi per innumerabilem arenam. ¹⁰ Disputaverunt servi Diaboli cum eo et dissolverunt verba ejus hac disceptatione: Ecce Elisaeus excitavit mortuum; sed ipse ille, qui vicit Mortem in coenaculo, et vivificavit filium viduae, ecce nunc subjectus est in hade. Cum autem consideratio Diaboli valde major esset, dissolvit verba eorum suis ipsorum verbis: Quomodo victus est Elisaeus? Ecce in hade vivificavit mortuum ossibus suis. ¹¹ Si potentia Elisaei, qui tamen minor est, tam magna

¹⁰ Cf. 2 Regg. 13, 21.

erat in Hade, ut in eo unum mortuum vivificaret, quanto plures mortuos vivificabit in eo mors Jesu fortissimi. Ex hac re intelligite, quanto major Jesus est nobis, socii mei! Ecce enim astutiis suis decepit vos, et non sufficienter determinastis magnitudinem ejus, quando comparastis eum prophetis. ¹² Nimis exiguae sunt consolationes vestrae, inquit diabolus collegis suis. Quomodo enim Mors sufficere potest ei, qui mortuum Lazarum vivificavit. Si autem Mors vicit eum, ipse subjectus esse voluit. Si igitur ipse subjectus esse voluit, tum adhuc magis timete vobis, cum certe non frustra mortuus sit. Magnum terrorem injectit nobis, quamquam enim mortuus est, intravit, ut Adamum vivificaret. ¹³ Mors prospexit e fovea sua et mirata est, cum videret Dominum nostrum crucifixum, et ait: Ubinam es, o resuscitator mortuorum? Tu mihi nunc eris esca pro Lazaro dulci, cujus dulcedo adhuc est in ore meo. Filia Jairi veniet et videbit hanc crucem tuam. Filius viduae intuebitur in te. Lignum cepit mihi Adamum; benedicta sit haec crux, quae cepit mihi filium David! ¹⁴ Os suum aperuit Mors et ait: Nonne audisti, o fili Mariae, Moysem, qui major et excelsior erat omnibus, Deum fuisse et divina peregisse? Interfecit primogenitos et salvavit primogenitos; cohibuit interneccionem a vivis. Tamen ego eum Moyse in montem ascendi, et ille, cujus majestas laudetur, dedit mihi eum ex manu in manum. Quantumvis enim magnificetur homo, tamen pulvis est et in pulverem redit, quia e terra est. ¹⁵ Venit diabolus eum servis suis, ut videret Dominum projectum in haden, et ut gauderet cum Morte, socia sua. Sed vidit hanc contristatam et dolentem de mortuis, qui per vocem unigeniti revixerunt et egressi sunt ex hade. Surrexit Malus, ut consolaretur Mortem, cognatam suam: Non interfecisti, quemadmodum potuisti. Quamquam Jesus in te est, venient tamen ad te et ii, qui resuscitati sunt et ii, qui resuscitabuntur. ¹⁶ Aperi nobis, ut videamus eum et irrideamus ei. Cantemus et loquamur: Ubi est potentia tua? Ecce enim jam per

¹⁴ Spectat ad nomina „Deus Aaronis“ et „Deus Pharaonis“, quibus Moyses insignitur Exod. 4, 16; 7, 1.

tres dies in morte remanet; et loquamur ei: O triduane, qui Lazarum quatruiduanum vivificasti, vivifica te ipsum! Aperuit Mors portas hadae, et resplenduit ex eo splendor faciei Domini nostri; et percussi sunt illi caecitate, sicut Sodomitae, palpaverunt et quaesiverunt portam hadae, quae iis e memoria elapsa erat.

XLII. Octavum carmen ejusdem modi.

¹ Ululavit diabolus: Quem in locum nunc fugere possum justos? Mortem incitavi ad apostolos interficiendos, ut per mortem eorum evadam verberibus eorum. Sed nunc multo durius verberor. Apostolus, quem interfeci in India, praevenit mihi Edessam. Hic et illic totus est; illuc profectus sum, et erat illic; hic et illic inveni eum et contristatus sum. (Responsorium: Laudetur potentia, quae habitat in ossibus sanctis!) ² Ossa portaverat mercator ille, vel potius illa portaverunt eum. Ecce enim

XLII. Lamentatur diabolus de damnis, quibus per reliquias S. Thomae Edessae asservatas afficitur.

¹ Confirmatur hoc carmine 1) S. Thomam apostolum Indis evangelium praedicasse, quod testantur etiam Ambrosius (in ps. 45), Paulinus Nolanus (carm. 26), Hieronymus (ep. 148 ad Marcellam), Gregorius Nazianzenus (orat. 21); 2) eum ibidem martyrio coronatum esse, qua de re apud scriptores vustiores nullum invenitur testimonium, immo negatur ab Heracleone haeretico apud Clementem Alexandrinum (strom. lib. 4, p. 502); testes autem sunt Gregorius Turonensis, Gaudentius Brixienensis, S. Nilus, S. Asterius, fortasse etiam Theodoretus (qui gr. aff. cur. lib. 8, p. 607 Thomam aliquem inter celeberrimos martyres numerat); 3) reliquias ejus Edessae asservatas esse, quod asserunt etiam Rufinus (hist. eccl. 2, 5), Socrates (4, 18), Sozomenus (6, 18), auctor vitae syriacae S. Ephraemi (B. O. I, p. 49) et chronici Edesseni ad ann. 705 et 753 aerae graecae. Apparet tamen ex hac et quarta strophâ, non totum S. Thomae corpus Edessam translatum esse, sed partem tantum, alia parte Indis relicta, quae adhuc Goae asservatur. Confirmatur ergo hoc carmine opinio Baronii, qui recte jam observavit, et Edessae et in India partem harum reliquiarum asservatam esse, refelluntur autem Pagius, Tillemont, Assemanus, qui Indicas S. Thomae reliquias pro commentis Nestorianorum habent.

² Docet nos S. Ephraem, haec ossa per mercatorem ex India Edessam asportata esse. De hac translatione cf. etiam Gregorium Turonensem (de gloria martyrum c. 32) et Martyrologia ad 3. Julii aut ad 21. Decembris. De tempore, quo Edessa tantum thesaurum accepit, nihil apud antiquos legitur;

ab invicem lucrati sunt. Mihi autem quid profuerunt, cum sibi invicem profuerint? Ambo mihi damnum intulerunt. Quis monstrabit mihi capsam Iscariothis, ex qua fortitudinem accepi? Capsa autem Thomae interfecit me, quia virtus occulta, habitans in ea, excruciat me. ³ Moyses electus portaverat ossa in fide tamquam lucrum. Si ergo magnus hic propheta credidit, auxilium inesse in ossibus, recte etiam credidit mercator et recte se nominavit mercatorem. Hic mercator lucratus est et magnus factus est et regnavit. Aerarium ejus valde me depauperavit; Edessae enim apertum est et ditavit magnam urbem auxilio suo. ⁴ Obstupui de hoc aerario thesaurorum; antea enim exiguus erat thesaurus ejus, et, quamquam nemo aliquid abstulerat ab eo, tamen parcus erat fons divitiarum ejus. Postquam autem multi circumdederunt et diripuerunt illud et rapuerunt utilitates ejus, quo magis diripitur, eo abundantius multiplicantur divitiae ejus. Quando enim quaeritur fons oclusus, valde scinditur, et tum demum late fluere et effundi potest. ⁵ Apertum est, quod etiam Elisaeus fons erat in populo sitiente, sed quia sitientes non quaerebant eum, non magnum erat effluvium ejus. Cum autem Naaman quaesiisset eum, abundavit et effudit sanationem. Fons tulit eum et misit eum in fontem, cum in flumine leprosum purgaret. Jesus autem, mare auxiliorum, misit in Siloë caecum, cui oculos aperuit. ⁶ Giesi baculo, quo Elisaeus mortuos resuscitavit, non potuit resuscitare puerum. Et quomodo per pythonem ascendere potuisset sanctus Samuel? Nos enim illusimus Saul, ut pro uno daemone, quem interrogaverat, duo daemones ascenderent eumque deriderent. Ex ossibus Elisaei et Samuelis disce, posse quidem ossa mortuum vivificare, sed non posse incantatorem mortuum ossa viva et sancta efferre. ⁷ Et quamquam petivi hanc petitionem, non concedit mihi

Baronius autem ad a. 236 ait, incertam esse famam, hoc anno translationem accidisse. Fontem suum non indicat, nec eum hucusque invenire potui.

⁷ Sensus est: Saepe a Deo petivi, ut mihi potestatem super ossa sanctorum tribueret, sed frustra. Itaque peccatorum ossa sanctorum esse praetendebam, eaque mihi timorem injicere simulabam, ut hoc modo homines tutius in mea servitute retinerem. Duplici enim modo homines seducere possum,

eam dator omnium. Si enim timore commovebantur aliquando daemones per ossa viri sacrificuli aut magi aut incantatoris aut chaldaei aut harioli, ego quoque bene sciebam, hoc per ludibrium factum esse. Duobus enim modis homines errare facio, cum aut apostolos decipiam, aut meos apostolos apostolis assimilem. *Ecce partes daemonum evacuatae sunt, partes diabolorum verberantur; quamquam nemo adest, qui visibiliter baculum elevet, tamen daemones clamant ob dolores; quamquam nemo eos alligat et vincit, tamen mali spiritus pendent et vincti sunt. Hoc tranquillum iudicium, quod quietum et tacitum est et ne per interrogationes quidem operatur, est unica potentia, quae omnibus sufficit; ecce habitat in ossibus alterius Elisaei. ⁹Judicium dedit duodecim discipulis suis, ut iudicent duodecim tribus. Si ergo apostoli filios magni Abraham iudicaturi sunt, nihil magnum erit, quod daemones iudicent. Et crucifixo, nisi solvi facient iudicium futurum, in nostro iudicio explorabuntur. Pejus enim quam nosmet ipsi clamabant coram apostolis, iudicibus gentium. ¹⁰Lupus enim erat apostolus Saulus, et educavi eum sanguine agnorum, et robustus factus est lupus singularis. Repente autem prope Damascum lupus in agnum mutatus est. Hic dixit, fore ut apostoli angelos iudicarent. Angelorum enim nomine intellexit sacerdotes, secundum quod scriptum est. Si ergo tam potentes sunt, vae daemonibus propter verbera ossium eorum!

XLIII. Ad modum: Consolamini promissione.

¹Murus erat Joseph sibi ipsi in pace; Moyses portavit ossa ejus, ut fierent castris suis murus in deserto. Vidit enim popu-

aut bonos fallendo, aut malos bonis similes faciendo. Prius autem in sanctos defunctos, qui deceptioni jam non obnoxii sunt, exercere non potui, itaque posterius mihi eligendum erat.

XLIII. Resurrectionem mortuorum probat primum inde, quod per ossa sanctorum fidelibus multifaria bona donantur, tum ex omnipotentia Dei, ex analogia somni et defaecationis metallorum, deinde quod corpus a Deo plasmatum et ab ejus filio indutum est, denique ex analogia uteri et exemplo Eliae.

lum per idola sua creatori suo mortuum esse; itaque portavit ossa mortua, ut fierent pro vivis turibulum expiationis et intercessio reconciliationis. (Responsorium: Non mercede fraudetur corpus justorum, qui crediderunt in te!). ² Joseph in thalamo vidit eum, qui videt omnia; in loco, ubi homines se a nemine videri putant, injecit juventuti suae frena castitatis: Moyses portabat ossa ejus, ut secreto condemnarent populum, quem aperte honestabant filiae Madian. Ossibus sancti accusavit fornicatores. ³ Moyses reliquit vivos et cucurrit ad mortuos. Operatores erant ei et restaurabant scissuras populi. Vineam erat, cujus sepes scidit conculcatores. Ille autem botrus benedictus roboratus est inter vites ejus, abstulit et eduxit benedictionem e labriscis inter omnes populos. ⁴ Ossa Elisaei spem seminaverunt in hade. Potentia occulta in ossibus consolata est mortuos. Mors vidit mortuum, sese commoventem, et exhorruit. Quis unquam vidit tam mirabilem aspectum, quod mortuus ex ore Mortis cadaver eripuit et vivificavit, et quod sepultus sepulchros suos domum comitatus est. ⁵ Hades palpavit thesaurum suum, repositorium omnium corporum; portas et obices ejus consolidavit et confidit; nunquam enim viderat os, quod se moveret. Sed vox Ezechielis cum obstupescere fecit; ossa se moverunt et alterum alterum quaesivit, ut ei infingeretur. Per compositionem eorum defecit hades et solutus est. ⁶ Prae sono ossium fugit Mors in foveas suas ibique se abscondidit; aegrotavit, venit ad mortuos, et putavit se consumptam esse. Vocavit cum desiderio Haden, eumque desperationis suae haerem instituit. Testamentum elaboravit in titubatione sua, testata est, se esse caducam, et scripsit, se esse pauperem, cum reddere deberet depositum commodatori suo. ⁷ Mortui auxilium tulerunt vivis, sepulti sepulchris, jacentes ambulantes, tacentes loquentibus. David in sepulchro suo Ezechiae urbem servavit, et ossa persuaserunt Josiac, ne senem illum attingeret. Propter ossa pepercit quoque ossibus illius, qui decepit, interfecit, sepelivit, sed postea credidit,

³ Sub botro benedicto Dominus Jesus Christus intelligendus est.

^{*} Cf. 1 Regg. 13; 2 Regg. 23, 16—18.

ad prophetam confugit et evasit. ⁸ Si ergo hic senex seduxit innocentem, et credidit, quamquam et ipse interfectus a mandato deflexerat, et servatus est per eum, mirum est illum, quamquam occiderat eum, credidisse et in ejus protectionem refugisse. Quis vidit rem tam stupendam in hade, quod occisus occisorem suum in sepulcro incoluam servavit? Quanto magis autem salvabunt fratres meos ii, qui propter Christum occisi sunt? ⁹ Rursus imposuit Eliseus manus suas infirmas manibus validis regis, qui descenderat, ut eum visitaret, unde manus regis fortitudinem acceperunt et telum salvationis emiserunt, ut admiraretur, quomodo aegritudo sanctorum magistrorum facta sit fons sanationis corpori eorum, qui eos visitabant. Dignare me visitatione eorum, o tu, qui curas eos, qui te curant! ¹⁰ Infirmas ergo eorum dat regibus fortitudinem. Tria nomina adjuverunt sexcenta millia. Per ea occludatur os diaboli, hostis mei! Intercessores enim mei boni sunt et audaces, disertis et multi, et possunt in iudicio placare iudicem et salvare debitorem. ¹¹ Admiremur eos, fratres mei, nam silentium est arma eorum. Silentio persuadent ei, qui silentes exaudit. Silentium discretum precatio est ei, qui omnia scit. Exiguo pretio emuntur intercessores mei et valde molestantur; fletu corrumpuntur a me, lacrimis emuntur a me, quas effudi super sepulcra eorum. ¹² Curramus ad sepulcra eorum, ut salvemur per mortem eorum. Ossa enim Elisei testimonium praebent ossibus eorum, cum vitam dederint, quae inerat in iis. Mors timuit et didicit et honorare coepit in hade ossa iustorum, ut reprehenderet impios, qui nolunt agnoscere resurrectionem, quam ipse Hades praesentit. ¹³ Nihil enim omnino vivificatori omnium mortuum est, praeter illam tantum mortem, de qua iuravit et dixit, se non delectari morte peccatoris unquam. Quamquam enim omnia facilia sunt Domino omnium, tamen difficile ei est in vitam reducere mortem liberi arbitrii, quia mors peccati e spontanea voluntate orta est. ¹⁴ Ipsa enim etiam corpus, vas vitae suae, interfecerat in initio in paradiso, cum solvisset per dominationem suam sepem

⁹ Cf. 2 Regg. 13, 14—19.

legis. Justus enim Deus noluit vi domare et opprimere hanc dominatricem, quae destruxit voluntatem suam et mortua est per voluntatem suam. ¹⁵ Valde gratus est somnus defatigato, et mors dilecta est jejunatori et vigilantibus. Somnus naturalis non interficit dormientes, nec Hades interfecit aut interficit. Somnus suavis est, et ipse Hades quietus est, si comparatur cum altera morte, cui nullo modo effugi potest. ¹⁶ Nunquam somnus in lectis avarum retinere studuit eum, qui dormitat et dormit; mox enim rursus expergiscitur. Sed nec Hades avarus fuit aut est, fratres mei. Ecce somnus hadem transientem esse demonstrat; mane enim excitat dormientes et vox Domini resuscitat mortuos. Mors vera autem est mors libertatis, quae manibus suis omnem spem abscidit. ¹⁷ Ecce Deus, quando difficile est justitiae suae, praestat per gratiam suam, quamquam facile est voluntati nostrae, ut nos animum salvemus et ipse corpus resuscitet. Etiam si comederint illud vermes et bestiae, revertentur in terram manducata et manducatores, et secernentur, tanquam in catino, pulvis eorum in resurrectione. ¹⁸ Si enim hoc bonum videtur fabro, ut laboret et educat aurum in terra occultum, secernat et excipiat illud ex ea in catino, quanto magis purificabit creator corpus in resurrectione? In catino suo totum corpus segregabit, cum rejiciat et abjiciat pulverem bestiarum. ¹⁹ Ecce enim in mente ipsius creatoris nostri pulvis hominum segregatus est et signatus. Segregavit enim et sumpsit pulverem Adami, et finxit eum. Hoc modo segregatus et signatus est in mente ejus pulvis generis humani, et hunc solum resuscitabit. Videte initium, quod testatur finem! ²⁰ Aes corruptibile secernitur in pulvere suo, et antequam defaecatur, inspicitur a fabro, et si rursus incidit in terram suam, denuo in ea fulget. Quanto magis ergo omnisciens segregabit omnia, omnem pulverem ad genus suum? Ex omnibus autem maxime aestimabit pulverem hominis, quia vestis est dilecti filii sui. ²¹ Corpore indutus erat primogenitus, utebatur illo pro velo gloriae suae. Immortalis sponsus in hac veste splenduit. Vestes invitorum similes sint illi vesti ejus. Splendeant corpora, vestes vestrae! Vinciebatur enim vir ille, cujus corpus inquinatum erat. Vide in convivio tuo maculas

meas in lumine tuo! ²² Videte autem, quot sinus corpus perumpit et relinquit, utrum in uativitate sua, sepulcrum in resurrectione sua. Vicit foveam bestiarum et fornacem; piscis, qui deglutiverat, illud reddere debuit. Ambulavit in mari et volavit in aëre, et consedit ad dexteram Dei, gloriâ coronatum. ²³ Quid illud corpus vincire, quid ligare posset? Quis esset sinus, qui id retinere posset? Si enim utero quidem pepercit, qui id genuit, sed cum doloribus eum scindit, egreditur et relinquit, ita ut uterus desertus sit ab eo, quia nunquam reversum rursus eum intrat, quanto magis haden desolabit egressus et resurrectio ejus. ²⁴ Fideles docet ascensio Eliae, una ascendisse in curru utrumque, corpus et animam, ad illam habitationem superiorem; et quod non reliquerit et dejecerit corpus suum in loco, testantur viri, qui egressi quaesiverunt eum, quia non invenerunt illud. Totus enim ascendit cum corpore, qui sanctus fuerat in corpore. ²⁵ Et rursus docet amiculum Eliae, adscititia et corruptibilia ab eo segregata et relicta esse. Vestis enim temporaria redarguta est, recessit et humi projecta est, ut probaretur, corpus abreptum veram vestem esse, quae adhaeret induentibus eam. Amiculum recessit et decidit, corpus autem evolavit et ascendit. ²⁶ Etiam Jordanus refrenavit fluxum suum; aquae se ipsae coercuerunt et invicem retinuerunt fluxus suos. Reliquit fluxum solutum suum naturalem, et praeter naturam retrorsum fluxit, ut probaret, quemadmodum ipse infixus maneret et ascenderet ex mandato, ita etiam corpus in triumpho ad coelum evolasse et ascendisse. ²⁷ Si autem nimis difficile esset, ut resurgeret corpus obsoletum Noe, non minus quoque difficile esset, ut corpus Henoch omnino non dissolveretur. Docuit enim nos Deus, mortuos sibi vivos esse similiter ac Henoch. Per Moysem et Eliam, qui visi sunt, arguit perfidos, et sepultos vivos esse et eos, qui avolaverunt, superesse. Dignare me adventu tuo!

XLIV. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Bonus Deus ipse fixit corpus, ut doceret haereticos, quam magnum esset opus manuum suarum, et quam stabile in aeternum. Justus ipse inspiravit animam, ut doceret, quanto major esset, quam anima bestiarum, quam non inspiravit. Ea enim anima, quae non inspirata est, os habet silens et mutum; ea autem, quam os divinum inspiravit, habet etiam os loquens. (Responsorium: Anima et corpus, Domine, gaudeant in resurrectione tua!). ² Compara hominem cum bestiis in lancibus intelligentiae, et perspice in animo tuo, quod, quemadmodum bestia est pars corruptionis et tota omnimodo caduca, ita natura humana thesaurus est reservatus et tota in resurrectione pars vitae! ³ Inspice rursus compositionem animalium, et vide, eam in nullo perfectam esse. Totum animal in hoc adaequatum est, quod totum sine spe est. Ideo redarguantur haeretici, qui bipartiant naturam hominis, quamquam aequalis est, et alterum dimidium bonae spei, alterum desperatum esse fingunt. ⁴ Testatur remunerationem nostram jumentum, eo quod remuneratione fraudatur; labor enim ejus est sine spe et cursus ejus sine mercede et passio ejus sine promissione et totum animal sine resurrectione, unde homo discat, ut confidat, duo illa sub uno jugo posita, corpus scilicet et animam, pro cursu suo coronatum iri, pro labore suo promissionem consecutura esse et pro passione sua triumphatura esse. ⁵ Ecce autem duae res, quas mox enumerabo, propositae sunt debili, quibus persuadeatur, animalium cursum mercede non remunerari, et quibus persuadeatur, mercedem promissam esse homini, et quibus persuadeatur, creatorem nostrum non esse injustum, cum promiserit homini paradisum et gehennam, et multiplicaverit animalibus quietem sine peccatis. ⁶ Observa rursus bestias non affligi nec Deo aliquid mutuum dare, ita ut etiam nequeant dicere se remuneratione

XLIV. Ex comparatione hominis cum animalibus ostendit, justitiam divinam resurrectionem corporis flagitare.

fraudari. Corpus autem affligitur, cum mutuum det jejunium suum justitiae, ideoque fraudaretur, si non esset resurrectio, et silentium ejus magis quam sanguis Abel reclamaret depositum suum in terra coram remuneratore omnium. ⁷ Occide animal et disce, neminem te pro eo interficere, quia anima illius perit cum ipsius corpore et nihil omnino in eo inest, quod ad resurrectionem perveniat. Hoc verbum omnem altercationem solvit, quod, quemadmodum animalium animae eandem sortem habent, ac corpora eorum, ita etiam corpus nostrum reviviscet, sicut anima nostra. ⁸ Scriptura docet prudentes, natura perfidos, caduca ad tempus tantum servari, eum autem, qui non caducus est, in aeternum servari, et illum, qui talem occiderit, rursus occidi. Ipsa porro dissolutio ejus demonstrat, conjunctionem ejus in aeternam destinatum esse, quia omnino ab omnibus maledicitur serpenti, quae decepit et dissolvit eum. ⁹ Ecce enim aves et pisces et bestiae cum benedictione mactantur et rursus cum ea comeduntur. Cum ea metitur seges, cum ea carpitur fructus, et minime maledictus est mactans aut carpens. Si ergo corpus hominis corruptioni destinatum esset, quomodo maledicti esse possent serpens et occisor. ¹⁰ Seges, quae deficit et decedit, fructus, qui corrumpitur et insipidus fit, accusant agricolam, quod tardaverit et non decerpserit, nec eduxerit et segregaverit semen ex stramento. Ergo secundum verba haereticorum etiam ille vituperandus esset, qui non interficeret senem, cujus intellectus insipidus factus est, ut solveret animam a gravi vinculo ejus. ¹¹ Ideo enim relinquuntur senes inutiles, ut doceat per eos Bonus mendaces veritatem. Quamquam enim gladius senem magna quiete affecturus esset, tamen, si juvenis stringeret gladium, adversus ipsum stringeretur. Occidit juventutem, quae occiderat senectutem, ut doceat, quam dilectum sit corpus plasmatori suo. ¹² Omnes expectant mortem senis, quoniam unanimiter testantur onus molestissimum esse, attamen nemo audet interficere eum. Quamquam valde optatur mors ejus, tamen valde timetur occisio ejus. Unde discere possumus, quam honestatum sit corpus in ipsa humiliatione sua, et quanto magis honorabitur, cum sit in paradiso, et quanta erit gloria ejus post resurrectionem.

XLV. Tertium carmen ejusdem modi.

¹ Si anima ederet et jejunaret et inde remunerationem acciperet, vel tum oporteret, ut etiam corpus, qui cum ea jejunavit, remunerationem acciperet. Si autem manifestum est, corpus edere et jejunare, redarguantur haeretici, ingensque eorum error demonstratur, qua docent, animam, quae non jejunavit, praemium accepturam esse, et corpus, quod jejunavit et laboravit, praemio fraudatum iri. (Responsorium: Inveniat per resuscitationem tuam corpus sociam suam!) ² Revera, etiam ipsa anima affligitur jejuniis et afflictionibus corporis; si autem anima commoda accipit ex passionibus, quas a corpore mutuas sumpsit, quanto magis ipsum salvabitur per castigationes membrorum suorum? Hoc enim non sine sacrilegio audiri potest, animam magnificari per odorem virtutum corporis, et non multo magis ipsum corpus glorificari per praemium studii sui. ³ Odiosum esset, hoc laborare et illam praemium auferre; odiosum esset, huic ignem et illi celebrationem destinata esse; stultum esset, huic gladium, illi autem coronam vitae deberi, et hoc, si interficitur propter creatorem suum, hic vitam suam et illic resurrectionem suam perdere. O quam perversa est tota doctrina haereticorum! ⁴ Corporis enim est jejunium, vigiliae, sitis, quas merces sine ipso anima acquirere non possit. Fraudaret igitur mercatorem capite et usuris; ecco enim anima dives fit per luerum talentorum corporis, et tamen stulti illi pro lucris ejus scribunt corpori chirographum debitorum, fraudantes id resurrectione. ⁵ Injustum esset, hoc famem tolerare et illam gloriari de jejuniis ejus; injustum esset, hoc sitire et illam exaltari ob sitim ejus, illam mercedem pro operibus corporis acci-

XLV. Ostendit contra Manichaeos, quam injusta et absurda sit negatio resurrectionis.

¹ Sub iis, qui docebant, corpus per ignem absumptum iri, Manetis potissimum discipuli intelligendi sunt, qui universam materiam in fine combustam et in scorias redactam iri contendebant. Hoc enim carmen specialiter contra Manichaeos directum esse, e versu undecimo apparet.

pere et hoc ab illa dimitti et relinqui. Et illi, qui dicunt corpus igne secerni, fraudant agricolam, quia auferunt omnes segetes ejus et relinquunt ei nihil praeter paleam et stramentum, quo comburatur. ⁶ Justum est, hoc assequi gloriam et illam quoque honorem; justum est, hoc in vivis et illam quoque in vita manere; justum est, hoc in Eden et illam quoque in paradysum venire. Sacrilegum enim est, quod dicunt, dimidium hominis victurum esse in regno coelorum, et alterum dimidium sine peccato dejici ad cruciatum. ⁷ Caeci sunt filii erroris, ut videre nequeant pugnam; victoriam enim sub nomine animae praedicant, et ignominiam nomini corporis affigunt. Ne mundanis quidem spectatoribus aequitate similes sunt, qui praedicant modo aurigam, modo equos, qui triumphaverunt. ⁸ Si revera anima a puris pulchrisque substantiis deducitur, corpus autem exosum est, et ornari studet, tñm, si odio dignum est, maledictum est, et dupliciter maledictum, si pulchrum est. Quamquam enim ipsum toleraret ictum cupiditatis, tamen animae esset virginitas et praemium castitatis; illa veniret et extolleret vocem suam in hora undecima. ⁹ Quamquam autem animae est cupiditas et voracitas, tamen corpus ab ea accusatur, quod immergatur in turpitudines ejus. Si ipsa est turbulenta, libidinosa, obscoena, cur vituperatur corpus ob cupiditatem illius? Joseph accusatus siluit, sed vox dominae suae incitata erat; Naboth assecutus est lapidum acervum et Jezabel vineam. ¹⁰ Et quomodo ullo modo corpus purgari posset, si inquinatum esset faece substantiae suae, et quomodo turbari posset pura natura animae? Corpus enim eam turbare nequit, quia nec lumen turbatur a tenebris, sed e contra, quando oritur, tenebras

⁶ Haec quoque doctrina Manichaeorum potius esse videtur, quam Bardesanis, quamquam S. Epbraem hunc quoque animas a substantiis, quas **ܠܘܟܝܢܐ** vocat, deduxisse contendit (cf. ed. rom. II 553 F. 555 E.). Quod nam revera Bardesanes docuerit, dubium est (Merx, Bardesanes von Edessa, pag. 75). Epbraemi autem hac in re patrocinium suscepit Hilgenfeld (Bardesanes, der letzte Gnostiker, p. 62). Ad Marcionem spectare non potest, quippe qui totum hominem a Demiurgo creatum esse credidit. Manichaei vero animam ex substantia luminis, corpus ex hyle daemoniaca orta putabant.

absterget. ¹¹ Stulti perversi perversam narrationem protulerunt; dicunt enim, tenebras aliquando ausas esse lucem perturbare. Sed facillime redarguuntur ex ipsis, quos proferunt, testibus. Duo enim luminaria nobiscum migrantia semper videmus, sed nunquam immergitur lumen eorum in tenebris, sed econtra demergit nigredinem in ortu suo. ¹² Unum autem ex duobus sequentibus eligere debent filii erroris. Si corpus omnino purificari et expurgari nequit, tum etiam anima, habitans in eo, demersa est in coenum illius et frustra laborat, ut abstergeatur. Si autem corpus secundum naturam suam purificari potest, diabolus perturbavit eos, ut negent resurrectionem ejus. ¹³ Interrogemus perfidos, quisnam corpori vitae auctor fuerit, illudque antea vitae expers in existentiam vocaverit. Corpus utique per Deum, vitae suae auctorem, vivere potest. Si ergo Deus corpus primitus vita donavit, quanto magis resuscitabit illud, cui semel gustum vitae dederat? Pudeant per difficilia ii, qui negant facilia! ¹⁴ Ille, qui vivificavit corpus ad paucum tempus, nonne poterit etiam vivificare illud in longum tempus? Et qui evocavit illud quasi e sepulcro, nonne rursus evocare studebit? Et si laetatur de creatione ejus, quanto magis de resurrectione ejus? Si illud antea sponte in vitam vocavit, quanto magis resuscitabit illud Justus, ut ei retribuatur? Redarguuntur per gratiam ii, qui negant justitiam. ¹⁵ Si autem corpus ex ipsa natura sua non potest ad resurrectionem pervenire, hoc antea interrogemus, quomodo tum fieri possit, ut vivat per animam. Illa enim voluntas, quae ei vitam praestat, quomodo vitam ei praestare posset, si corpus omnino vitae non capax esset? Ii ergo, qui negant resurrectionem ejus, refelluntur per ipsum factum vitae ejus. ¹⁶ Latro quoque ille, qui thesauros tuos expertus est, vicit silentium tuum, quod omnia vincit, et dives factus est in

¹¹ Hic versus ad solam Manetis doctrinam pertinere potest, secundum quam tenebrae lucem aggressae sint seque cum ea permiscuerint; ex qua permixtione mundus creatus sit.

^{13—14} Redarguit negatores resurrectionis per ipsum factum creationis corporis.

dextera parte, quia reprehendit sinistram partem. Mei quoque peccatoris miserere, Domine, quia credidi et reprehendi perfidos, qui positi sunt in parte sinistra. Hoc sit praemium verborum meorum, ut non revindices a me delicta mea!

XLVI. Quartum carmen ejusdem modi.

¹ Doceant filii erroris, quomodo immundum esse possit corpus salvatori nostro, qui ipse descendit et habitavit in Maria, et hodieum habitat in corporibus castorum et castarum. Si rex habitat in loco, eum liberum et praeclarum reddit; num ergo Deus, qui habitat in corpore, hoc fortasse ei promiscrit, ut resurrectione careret? (Responsorium: Non remuneratione fraudabitur corpus sepultum, quod in te credit). ² Cum altissimus se humiliasset usque ad corpus, et lavisset pedes ejus et calces, ut honoraretur, demonstravit nobis, quanto magis caput glorificaturus sit in resurrectione. Sustulit et gestavit corpus in infantibus, assumpsit illud in pectus suum et amplexatus est in Joanne. Haec sufficiunt ad confutationem Bardesanis. ³ Drachma, quae similis est mortuo in imaginibus suis, et quae conflata est ex terra et rursus in eam incidit et amittitur, exacte resurrectionem repraesentat, quia similis est corpori terreno. Decet ergo, ut, sicut in parabola, etiam de corpore, quando rursus invenitur, laetetur gratia, quae valde laboravit et tandem invenit illud, quemadmodum mulier drachmam. ⁴ Minam et quadrantem viduae praedicavit; ipse erat ei spectator, testis, vades, et demonstravit, thesaurum accepisse collectam ejus. Disce ex quadrante, quem remuneratus est, Deum non posse remuneratione fraudare corpus, quod lucratum est talentum lucri per gladium persecutorum. ⁵ Imaginem insensibilem, monetam sine motu, staterem applicuit in os piscis ad glorificationem suam. Quanto magis ergo glorificatur per imaginem suam loquentem? In fine mandabit devoratori ejus, ut reddat, sicut staterem, imaginem illam, quae exacte pictori suo similis est.

XLVI. Contra Bardesanem varios typos et symbola resurrectionis profert.

⁶ Bonum illum oras, qui juribusjurandis affirmavit, se non sine remuneratione relicturum esse calicem aquae frigidae, in suo nomine donatum; quomodo ergo suo praemio fraudare poterit virginitatem corporis, quod bellum gessit per centum annos, quodque ne in somnio quidem laxare potuit hostis ejus? Quis non reclamaret, si hoc fraudaretur? ⁷ Tres vicerunt ignem illum in uno die, hoc autem vicit omni die ignem habitantem in ipso, qui urit, donec exstinguitur, et ardet, donec defervescit. Beatus ille, qui per sitim exstinguit illum; alius enim ignis, quando ardet, aqua exstinguitur; hic autem ignis, quando exstinctus est, vino rursus refocillatur. ⁸ Si autem sollicitudo Domini persuadet nobis, quod sanavit totum hominem in omnibus, quod baptizavit eum spiritu sancto et nutritivum medicamento vitae, quanto tum odio digni sunt Manes et Marcion et coecus Bardesanes, qui legunt et non intelligunt, quod tota imago humana rursus colligatur in resurrectione. ⁹ Si enim altissimus se inclinavit, ut attolleret et rursus infigeret aurem, quam Simon abscidit et abjecit, ne periret, quanto magis totum hominem investigabit in resurrectione, ne quidquam de pulvere ejus remaneat? Nec in fornace interiit ulla pars capitis, (Dan. 3) ut indicaret sollicitudinem, quam adhibebit in resurrectione. ¹⁰ Si autem mandavit, ut panis colligeretur, si studuit, ut frusta et reliquiae ejus coacervarentur, si cavet, ne quidquam periret de benedictione sua, quanto magis mandabit de corporibus, ut colligantur ossa eorum et adaptentur commissurae eorum et loquantur ora eorum gloriam resuscitatoris? ¹¹ Panis ejus sine ulla dubitatione testatur resurrectionem nostram. Si enim escae benedixit, quanto magis comedentibus? In duodecim panibus, quos post benedictionem fregit, benedixit et multiplicavit duodecim apostolos. Alium autem panem sumpsit et fregit, et eum quidem unicum,

¹¹ Rectam hujus loci de SS. Eucharistia explicationem in versione expressi. S. Ephraem enim minime eucharistiam figuram corporis Christi vocat, sed ait, Christum, sicut per numerum duodenarium panum apostolos significare voluerit, ita unicum tantum panem eucharisticum sumpsisse, ut etiam per hanc similitudinem numeralem corpus suum unicum in eo exprimeret.

ut inde unicum quoque corpus ex Maria ortum denotaretur.

¹² Laeticavit viduam, cum vivificaret dilectum filium ejus; si ergo verum esset, quod dicunt stulti, corpus a diabolo esse, Malum utique resuscitasset et diabolum laeticasset, et in filia Jairi, quam vivificavit, peccatum resuscitasset. Dicendo autem, eam dormire, redarguit perfidos, docens corpus nostrum rursus excitatum iri.

¹³ Cum enim Jonas in mare dejectus et immersus esset, omnes convectores et nautae desperabant, nec putabant, eum mentis compotem esse posse, qui diceret, Jonam rursus ascensurum esse, aut eum sapientem esse, qui de hac re vel litigare posset. Haec quidem dura et difficilia, uni autem facilia erant, qui mari innuit, ut quiesceret, et pisci mandavit, ut eructaret.

¹⁴ Seges super pulvere ejus testatur resurrectionem corporis, quia in ipsa mortalitate sua resurrectionem suam praedicat, et resuscitatio occulta in ipsis ruinis ejus est. Pluviâ resuscitatur et excitatur, quanto magis ergo resurrectione aspergetur pulvis noster rore, quo homo formatur et resuscitatur?

¹⁵ Si autem ipsa locusta, quae in terram implantata et quasi sine spe in pulvere occultata est, sinus terrae, tamquam sepulcra, implet et relinquit, pudefiunt perfidi, qui nec ipsi locustae similes sunt, quae operuit et occultavit infantem suum, ut sepeliatur et resuscitetur suo tempore ex mandato divino.

¹⁶ Et si avis infantes suos, immobilia cadavera, summo amore congregat et alis suis amplectitur, et vocem vitamque iis imprimit in mortalitate sua, ut ex aqua ovorum exorantur omnes formae, et resuscitat inclusos et quasi sepultos ex putaminibus, quanto magis apcrientur sepulcra per vocem, quae omnia resuscitat?

¹⁷ Porro ex semine et in semine generis humani homo derivare potest imaginem resurrectionis suae, quia et ipse, sicut mortuus, reservatur in utero, resuscitatur et excitatur cum doloribus, et egreditur in lucem, quasi in alium mundum. Conceptio et nativitas ejus fidejussores sunt resurrectionis ejus.

¹² Bardesanes significari videtur, contra quem praecipue hoc carmen directum est. Certe Ephraem etiam ed. rom. II 553 F ait, Bardesanem corpus a diabolo deducere. Merx autem l. c. Bardesanem hoc omnino non docuisse contendit, cum Hilgenfeld hic quoque Ephraemi auctoritatem defendat.

XLVII. Quintum carmen ejusdem modi.

¹ Ignem occultum in ligno et silice vivificat et manifestat voluntas nostra per digitos suos. Si ergo voluntas nostra excitat creaturas, quanto magis voluntas omnipotens jubebit, ut anima rursus oriatur et splendeat in corpore, quod egressa reliquit? (Responsorium: Corpus et anima laudes tibi canant, Domine, in paradiso tuo!). ² Revindica, Domine, injuriam, quam passa est domus, in qua habitavit anima, incola ejus. Hanc enim mercedem habitationis dedit illa, cum egrederetur, quod destruxit et demolivit domum. Rursus ingressa habitet in ea, jubilet in habitatione ejus et canat in mansionibus ejus, et denuo audiatur sonus ejus a deserto aedificio! ³ Portio vitae animae tremit in membris corporis, agitationes cogitationum animae palpitant in sensibus ejus, thesauri aromatum illius spirant in commissuris ejus; sed reddidit corpus, quod ab anima mutuum sumpserat, ut eam remuneraretur. Per illud enim acquisivit anima divitias suas, per illud canit gloriam suam, quando illic quaeruntur cursus et opera eorum. ⁴ Per os illius anima preces obtulit ei, qui omnia audit, per manus illius eleemosynas mutuas dedit ei, qui remuneratur omnia, oculis illius legit scripturam, auribus illius audivit promissionem, pedibus illius in porta domus Dei ministravit, et videte, eam in tentatione omnino per corpus constantem manere. Laudetur ille, qui animam indigere fecit, ut glorificet corpus, socium ejus! ⁵ Voluntas creatoris ejus congregabit pulverem ejus, renovabit et faciet illud templum gloriae, introducet et consolabitur in thalamo ejus animam, sociam ejus, ut corpus contristatum in hanc laetetur et desperatum jubilet ob promissionem suam, et illud, de quo desperaverunt stulti, magnam assequatur misericordiam. ⁶ Pedes ejus, qui vincti erant, saltabunt

XLVII. Docet corpus propter arctam cum anima conjunctionem et propter multa beneficia, quae anima ab eo accepit, nullo modo vita futura privari posse.

in paradiso, manus ejus vinculis solutae decerpent omnes bonos fructus. Oculi ejus, qui clausi erant, videbunt illuminatorem omnium. Os ejus, quod siluerat, aperietur, et aures, quae clausae erant, audient tubam, et corpus, quod corruptum erat, splendet in gloria. ⁷ Etiam si revera ira, cupiditas, aviditas et reliqua vitia ex corpore emanarent, tamen, quia ea etiam reprimere potest per laborem voluntatis suae, confiteri debent ipsi perfidi, illud esse templum, et non erubescere spiritum habitare in coeno ejus, nec molestatum esse in eo, sicut Jeremias in fovea. ⁸ Redarguuntur perfidi, quia ipsorum verbis coarctantur. Se ipsos enim confutant, dum contendunt, spiritum sanctum habitare in ipsorum corpore detestando et vorace; itaque victi sunt, cum se vicisse putarent. Si enim corpus, quamquam adhuc sordidum est, pulchra est domus habitationis, quanto majorem gratiam consequetur post defaecationem suam in resurrectione? ⁹ Daemon habitans in corpore remanere cupit in eo, quamquam advena exosus et viator maledictus est. Jejunium tantum extirpare potest voracem, qui non libenter egreditur. Quanto magis ergo habitationem suam diligit anima, quae, si cum corpore concordat, una cum eo expellit incolam daemonem et invitat spiritum sanctum, ut inter utrumque habitet. ¹⁰ Et si ipse spiritus immundus habitat in libatione et insidet mortuo et catenis victo, et communicat cum ligno idoli exsculpto, quod audire nequit, quanto magis spiritus sanctus diligit corpus, quod spei confisum immolatum est, quia idolis immolare noluerat? Apertum est, quod ipsa occisio ejus testatur resurrectionem ejus. ¹¹ Deus enim non est deus mortuorum, inquit Dominus noster. Mortui, qui mortuos suos sine spe sepeliunt, congregati sunt et disputaverunt cum vivificatore hominum; sed victi sunt in hac causa, quam construxerant. Recitavit enim iis scripturam et vivificavit iis mortuos, itaque et verbis et operibus confirmavit resurrectionem. ¹² Vocavit Lazarum, qui egressus condemnavit illos. Si enim mortuus fuisset Domino suo, non potuisset audire eum. In ipsa morte sua vivus erat voci illi, quae eum excitavit. Mortuus revixit, sed illi invidia ducti mortui sunt. Dominus noster flevit propter eos, quia vivi mortui erant, qui con-

tristabantur resurrectione, quae Lazarum laetificabat. ¹³ Mortuus, in quo occultata est secreta vita, vivit Deo jam antequam resuscitatus est. Ita etiam peccator mortuus est, antequam moritur. Mortuus perfidis demonstrat, quod ipsi mortui sunt, sepulti in vita sua, spiritu relictus in vestibus suis, putrefactus in peccatis suis. ¹⁴ Ne videant me, Domine, cum ipsis in Gehenna, nec gloriantur, me in nullo ipsis praestare! Ne sine praemio remaneat, quod lingua mea pro veritate disputavit! Ne, Domine, illi videant me apud se ipsos! Sciant, te propter hoc mei miserum esse in resurrectione, quod de resurrectione locutus sum, in quantum potui!

XLVIII. Sextum carmen ejusdem modi.

¹ Effloruit et adolevit virga levitica, quia summa voluntas resuscitavit eam, ut demonstraret per eam mysterium resurrectionis. Insurravit nobis in silentio suo, induta est fructibus et foliis, germinibus suis jubilavit, quod Aaroni tributae sint vestes sacerdotii et ritus sancti ministerii. (Responsorium: In resurrectione tua, Domine, vindica injuriam, quam corpus passum est!) ² Intraerunt et positae sunt omnes virgae sicut corpora, sed cum elatae et inspectae essent, una tantum coronata erat, et aliae omnes nudaee ignominiam portabant. In virgis vide typum ultimi iudicii, in quo corpora fornicatorum consistent in ignominia, et corpora sanctorum fulgebunt in gloria. ³ Haec autem virga posita est in arca sancta, et quamdiu ibi erat, floruit et exsultavit, quemadmodum etiam in paradiso corpora exsultant. Idem demonstrat manna, quae non aruit; quamquam enim in urna asservabatur, non computruit, ut foetida fieret, in typum mortalium, qui nunquam moriuntur in Eden. ⁴ Virga filii Amram repente gemmas egit; si ergo haec praeter naturam suam formam et vitam accepit, quanto pulchrior erit naturalis forma corporis? Virga vivificata commovit se per verbum divinum, et si haec praeter con-

XLVIII. Multis typis ex historia sacra et ex natura sumptis resurrectionem carnis confirmat.

suetudinem suam acquisivit, quae ei non propria erant, quanto magis corpus sua propria recipiet in resurrectione? ⁵ Moyses asservavit ossa et confregit tabulas legis. Diligentius, quam tabulas, gestavit cadaver. Alias tabulas pro contractis sculpsit, ut doceret, iis non resurrectionem destinatum esse. Non autem aliud corpus, quam illud Lazari, egressum est, ut indicaretur, hoc ipsum corpus esse, quod resuscitabitur. ⁶ Si quis tangebatur ossa in deserto, Moyses eum quasi immundum proscrispsit, ipsum autem ossa non inquinaverunt. Quadraginta enim annos circumtulit secum mortuum in castris, et pinxit illie typum ecclesiae, in qua praedicatur quotidie mors vivificatoris omnium, crucifixus vivus, qui ambulat in castris. ⁷ Digito pictoris et multis coloribus pingitur imago regis, et quia imago picta inveterascit, conflatur a sculptoribus simulacrum, quod non veterascit. Reges exaltant imagines suas; quis autem unquam vidit regem, qui mixtus est cum imagine sua, qui indutus est icone sua et sedet, ut ob ipsum adoretur imago ejus? ⁸ Alius fecit imaginem sexaginta sex cubitorum, et cum ipse sibi nimis parvus videretur, per hoc simulacrum magnificari voluit. Collegit huic simulacro adorationem, quae reprehendebatur. Dominus autem noster miraculum fecit in adventu suo, et cum naturâ infinitus esset, parvus factus est in imagine contempta, et collegit in hac imagine adorationem dispersam. ⁹ Adam crediit ad terram suam et confecit testamentum, scripsit illud et obnoxius factus est valde Morti et Peccato. Propter transgressionem praecepti Mors deglutivit eum tamquam pignus. Dominus venit, salvavit et resuscitavit eum; tum rescripsit Mors, et Hades cum ea se obligavit, ut omnia, quae diripuerant et decerpserant, reddere vellent in resurrectione. ¹⁰ Rursus costa, ex qua et in qua Eva crevit, hoc os procreavit ossa et sensus et commissuras. Erat sarmentum ex Adamo, in quo occulta erat pulchritudo hujus aedificii. Ecce pulvis ejus in hade est; quanto facilius ergo erit architectae omnium, ut ex illo et in illo reaedificet illud per nutum adventus sui? ¹¹ Nascuntur in aquis pisces sine materna misericordia, et mare aliis exitiale vitam iis praestat in profunditate sua, et lactitat eos in sinibus suis, quamquam ama-

rum est valde. Omnes celebrant Dominum omnium; pisces enim in mari letifero exsultant, et suffocantur, si efferuntur in aerem vitalem. ¹² Ne pervertant te voces desperatae; est enim unus, per cujus mandatum ad vitam interfici potes, et per cujus nutum rursus ad mortem resuscitari potes. In thesauro voluntatis ejus omnia possibilis sunt. Mors justis est somnus in sepulcris eorum, sed vita peccatores occidit in gehenna.

XLIX. Septimum carmen ejusdem modi.

¹ Vide, mi fili, justitiam terrae, in quam injiciuntur triticum exutum et palmes denudatus, et quae utrumque portare facit escas et vestes. Reddit uvas, quas non mutuas accepit; caput et usuras reddit agricolae, quanto magis reddet Domino suo semina ejus sine usuris? (Responsorium: Veritas tua, quae in nobis est, fiat fermentum, quod attrahat nos!). ² Non enim seritur unicum corpus et oriuntur ex eo plura per resurrectionem, sicut in tritico fit; sed unam tantum spicam generationum nostrarum novit et resuscitat, ut demonstret haereticis, quam perfidi sint. Nisi enim induisset corpus nostrum, quomodo gustasset mortem nostram. Et nisi interfectum esset corpus ejus, fraudulenter confregisset panem suum. ³ Terra, quae secundum mandatum ipsas serpentes gignit et aculeos noxios in vitam proreptare facit, quanto magis gaudebit de filio suo revicturo et resuscitando, propter quem honorata est, quia in plasmatione ejus manus creatoris dignata est pulverem terrae, et quia propter eum Dominus noster se demisit et in terra ambulavit. ⁴ Sterilitas pejor est, quam Hades, si comparantur; in illius enim sinu suffocatur semen vitae, in Hade autem nunquam aliquid vivi sepultum est, sed corpus nonnisi post mortem eum intrat. Si ergo ipsa sterilitas restituit homines,

XLIX. Ex analogiis naturae argumenta ad probandam resurrectionem profert.

² Docetarum errorem, quem etiam Marcion, Bardesanes, Manes tuebantur, obiter refellit.

quanto magis reddet eos nterus terrae in resurrectione? ⁶ Dnrrior est etiam ignis, quam hades, si explorantur; ignis enim vivos et mortuos devorat in fame sua. Et tamen secundum mandatum incolume servavit corpus in sinu suo, oppressor dedit et multiplicavit; caput cum nsuris reddidit spectatoribus, quia pro tribus quatuor monstravit. ⁶ In ignem, qui multos perdidit aviditate sua, inciderunt tres et multiplicati sunt in sinu ejus. Ignis, qui avare retinere solebat omnia, quae comederat, plus retribuit Nabuchodonosoro, qui delere voluit, et qui mutuum dedit, ut perderet; retribuit ei, quamquam non posebat. Plus accepit et puffedactus est, per acceptam restitutionem verecundatus est. ⁷ Similis est diabolo, qui et ipse mutuum dat et non reposcit. Pecuniam suam demergit ad mutuantem, mutuo dat et sibi foenus usurasque tantum educit. Ignis restituit Nabuchodonosoro, collegae suo, quod non repeterat. Quanto magis reddet terra debitum snum in resurrectione Justo, qui repetit illud? ⁸ Corpus mortuum gignit vermes per generationem aequivocam. Si ergo ipsa mors vitam gignit, quanto magis vivificator omnium mortem vivificabit? Corpus mortuum gignit in hade, et si ipsa mors palpitat in vita, quanto magis palpitabunt ossa illius per vocem, quae omnes vivificat? ⁹ Propheta in campo doceat te, quomodo ossa immobilia mota sunt per mandatum divinum. Domus reaedificavit se ipsam, quia architecta ejus mandaverat ei, et Mors, quae in hade regnat, repente operata est, ut ossa applicaret et laboravit in reaedificatione templi illius, quod destruxerat. ¹⁰ Hiems immisericors latronum more egreditur et arbores vestibus suis exuit; contristat et denudat eas, quia vestes iis eripit. In omnibus imago est mortis. Sed Nisan rursus omnia efflorescere facit et, sicut vivificator omnium, floribus et arboribus restituit vestimenta eorum. ¹¹ Herbas et stipites, flores et calyculos excitat in splendoribus eorum et tingit eos coloribus. Si ergo gratia Boni tam sollicita est in omnibus de floribus, qui nihil ei mutuum dederunt, absit, ut justitia ejus corpora dilectorum snorum praemio frandet eorumque

⁶ Cf. Daniel 3.

obliviscatur in glorioso adventu suo! ¹² Quis occultare potest solem in sinu suo, quis abscondere potest montem in fimbriis suis, quis operire potest veritatem disputatione sua? Est enim spes dormientibus; quis enim refellere potest congregationem probationum et Bonum, cujus arrhabones testantur resurrectionem? ¹³ Si Sara laetatur, quod rursus excipiet Abraham et fient ambo in regno coelorum una in puritate, quanto magis laetabitur anima, quod rursus accipiet socium suum? Separatio eorum testatur amorem eorum. Lacrimae, quas in separatione sua effundunt, persuadeant tibi, quod rursus se invicem videre desiderent in resurrectione. ¹⁴ Voca corpus ipsum, ut testetur resurrectionem suam! Cum enim formaretur Adam ex illa terra fusca, fons discretionum infusus est in pulverem. Hic pulvis mutatur in omnes formas, loquitur, videt, audit, olfacit, sentit, gustat, et peccare ausus est et cecidit, et misericordiam consecutus reviviscit et ascendit. ¹⁵ Petra et saxum, quae scindebantur per mandatum, quae percussa sunt, quamquam nihil intelligebant, et a quibus resposcebatur, quamquam nihil acceperant, omnibus hominibus potum praebebant, quamquam nihil ab hominibus mentium sumpserant. Mors edax dirrumpetur per scissuram repentinam et per sonum cornus illius, quod vocat mortuos, ut obviam eant filio regis. ¹⁶ Et quemadmodum, si repente noctu accidit tonitru vehementissimum et scissura maxima, dormientes obstupescunt et excitantur et somno immersi commoventur; ita etiam per sonum ultimi cornus excitabuntur mortui, non propter vehementiam illius, sed quia mandatum divinum in eo habitat in resurrectione. ¹⁷ Et si repente resuscitati erunt, obstupescunt et perturbabuntur; alter enim meminerit peccati sui, alter immunditatis suae. Beatus ille, qui hujus horae memor est, in qua homines perturbati et territi erunt, quia flagella irae percutient peccatores. Orent pro me omnes justi in illo tempore!

L. Ad modum: Tu, Domine, scripsisti.

¹Dum vivo, laudabo te, nec ero tamquam existentiam non habens. Laudabo te in vita mea, nec ero mortuus in vita mea. Otiosus enim dupliciter mortuus est, quia terra avara agricolam defraudat. (Responsorium: Tibi, Domine, os meum fructificet gloriam acceptabilem!) ²Tibi, Domine, os meum laudem tribuat ex silentio! Ne sit os nostrum sterile in glorificatione tua, nec orbentur labia nostra laude tua, sed gloria tua palpitet in nobis! ³Figulati figulant pulverem, et terreni laborant in terra. Dilectum est nobis corpus, cognatus noster, sicut familiaris. Pulvis enim est radix nostra et rami nostri fructus laborum ejus portant. ⁴Dictum est: noli sollicitus esse in diem crastinum, sed nos in annos solliciti sumus. Ille, qui omnes vestit, textrices vilipendit ob lilia; nutriens omnes, qui omnibus omnia praebet, arguit avidos per corvos avidos. ⁵Aetas nostra similis est folio, quod, si decidit, explevit tempus suum. Hunc autem tam brevem terminum vitae nostrae prolonget gloria! Per eam enim possidebimus infinitam vitam, si magna fuerit extensio dilectionis nostrae. ⁶Quia in Domino nostro insita est radix fidei nostrae, hic nobis vicinus est, quamquam remotus est. Nam per commixtionem charitatis, radices dilectionis nostrae ligatae sunt cum ipso, et extensiones gratiae ejus permixtae sunt nobiscum. ⁷Corpus fiat, Domine, templum aedificatori suo, anima fiat arx gloriae architectae suae! Ne fiat, Domine, corpus nostrum fovea, nec anima nostra portus damnosus! ⁸Et quando exstinguitur lumen hujus temporarii spiritus vitae, rursus illumina tempore matutino lucernam, exstinctam in vespera. Sol veniens calore ortus sui excitet frigida, et illuminet exstincta. ⁹Decet nos laudare lumen illud, quod omnia illuminat. Mane enim lucerna exstinguitur, quia sol ascendit. Hic autem novus sol novum facit in hade, illuminando

L. Laudat Deum, quod eos, qui in Christo obdormiverunt, rursus vivificat, eosque secundum corpus et animam vita donat immortaliter.

lucernas extinctas. ¹⁰ Pro morte perfecta spirare fecit odorem mortis suae. Odor vivus vivificans omnia spirat in hade; mortui novam vitam hauriunt ex vitalitate ejus, quia mors in ipsis moritur. ¹¹ Typus erat, quod odor sepulti mortuum vivificavit. Mortuus recens hausit vitam ex mortuo vetere; odor vivus spiravit ex ossibus et intravit cadaver, praefigurans vivificatorem omnium. ¹² Jesus exposuit nobis mysteria, quae in hade erant. Nam ab hac lucerna extincta rursus illuminata est lucerna, et quamquam ipse prostratus erat, tamen resuscitavit ruinas; remansit et emisit testes adventus sui. ¹³ Quamquam te perscrutari vellem, Domine, non tamen possem explorare te. Nihil enim exploravit mens mea de absconditate tua, sed vidi solam imaginem apertam et illustrem, tibi similem; occulta est enim investigatio tua.

LI. Ad modum: O dator discretionis.

¹ Incidi in zizania, fratres mei, colore tritici induta, ut bonum semen impedirent, de quibus mandatum est agricolis: nolite abstollere aut extirpare ea! Quamquam igitur agricolae rem non curabant, tamen convaluit semen prae zizaniis, crevit et multiplicavit, operuit et suffocavit illa. (Responsorium: Glória sit tibi, vivificator omnium!). ² Venit mihi in manus liber Bardesanis, et ad horam contristatus sum. Polluit puras aures meas et fecit eas transitum sermonis blasphemiarum pleni. Itaque confestim abluí eas per claram puramque lectionem scripturarum divinarum. ³ Audivi per illam lectionem, quod blasphemat contra justitiam et ejus collegam, gratiam. Si enim corpus non resurgeret, summae ignominiae esset gratiae, quod illud creasset quasi ad corruptionem, et blasphemia esset in justitiam, quod illud projiceret tanquam ad interitum. ⁴ Contristat autem haec lectio animam et corpus pari modo; injicit enim inter hos amicos separationem sine ulla spe. Corpus defraudat resurrectione sua et animam socio suo, et damnum, quod intulit serpens, Bardesanes lucrum nomi-

¹¹ Alludit ad Elisaeum, qui mortuus mortuum resuscitavit.

LI. Bardesanis blasphemias contra resurrectionem carnis refellit.

nat. ⁵ Et si ille, qui unum corpus interficere ausus est, mortis reus est, pro eo, qui occidit linguâ suâ omnium hominum corpora, nec ipsum mare magnum, si in illud demergeretur, spondere posset, quod mensurâ aquarum suarum satisfactorum esset pro homicidiis, quae perpetravit lingua ejus. ⁶ Quot occisores acerbi fuerunt corpori debili! Cain primus interfecit id et tradidit cruentum gladium suum aliis, ut ipsum imitarentur. Et ecce omnes discipuli ejus in arte ejus laborant, ut similes fiant magistro, qui a se ipso didicit. ⁷ Interfecerunt corpus gladii aperte et linguae secreto; astutus diabolus interfecit id primus et callidus haereticus postea. Serpens acerbus edulcavit linguam suam, cum interficeret illud; nec minus discipuli ejus acerbi interfecerunt id dulci lingua. ⁸ Bona gratia plasmatoris tui exsurget, o corpus, contra oppressionem tuam. Serpens ejecit te ex paradiso et infantes ejus te ejicere student e regno coelorum; ille separavit te ab animalibus et hi a resurrectione. Adcurrit serpens in initio et discipuli ejus in fine. ⁹ Anima autem, quamdiu corpore induta est, valde provida est, ne ab invicem separentur in hac vita transeunte. Quomodo ergo perferre poterit, ut in fine sine ipso vivat. Non sinet amor ejus, ut se contineat a resurrectione illius. ¹⁰ Vide, quomodo se ipsos redarguant et refutant in sermone suo! Timent enim haeretici gladium et serpentem letiferum. Filii serpentis timent serpentem propter mortiferum corpus, quamquam oporteret eos etiam vitam corporis odisse, quemadmodum oderunt resurrectionem ejus. ¹¹ Voluptates enim odiosae sunt; odio habentur et explorantur; illas lex reprehendit, illas iudex persequitur, de illis poenitentia poenitentia imponitur. Corpus autem magni aestimatur in scriptura, diligitur etiam naturâ, et ipse homo pro eo sollicitus est. ¹² Poscit etiam creator interfectorem, qui corpus destruxit. Justus dissolvit compositionem ipsius, ut discat, quantum malum sit destructio imaginis, quam pinxit gratia. In corpore, quod dolore affecit, ipse dolore afficitur. In suo corpore discit interfectorem, quod destruxit templum creatoris. ¹³ Interfectorem autem si vindicatur, utique animam ejus, quem interfecit, non solvit et liberat, sicut illi dicunt. Si ergo talis solutor pro occisore habendus est, quor-

sum fugiet Bardesanes, qui in disputatione acuit linguam suam, et interficiendo ademit corpori vitam illam, quae in resurrectione donatur? ¹⁴ Primus interfecit corpus per consilium suum, et alter per doctrinam suam. Ille interfecit illud, tamquam curam gerens, et hi tamquam auxilium ferentes. Disputatores in astutia facti sunt socii serpentis; ita etiam pudefient filii serpentis, sicut primus pater eorum. ¹⁵ Per membra et sensus corporis anima omnia bona discit. Si ergo corpus odio dignum esset, quomodo anima per id bona opera perpetrare posset, et si naturâ suâ mendax esset, quomodo per id veritatem discere posset? Non enim datur artifici instrumentum, quod operi ejus non respondet. ¹⁶ Non enim scribit scriba librum falce vinitoris, nec pingit pictor serrâ fabri tignarii, nec sanat medicus oculum aculeo exoso scorpii, nec unquam incidit ulcus dente serpentis et cerastis. ¹⁷ Omnia enim firmiter cum discretionem construuntur instrumento sibi cognato et sensu se particeps. Porro si corpus sub peccato esset, nemo in eo justificari posset. Justi autem, qui triumphaverunt in eo, oppugnant calumniatores ejus.

LII. De Diabolo et Morte.

Ad modum: O mors, noli superbire!

¹ Audivi Mortem et Diabolum magna voce disputare, uter alio potentior sit apud homines. (Responsorium: Gloria sit tibi, fili pastoris omnium, qui salvasti gregem tuum ab occultis lupis, qui devoraverunt eum, diabolo scilicet et Morte!) ² Mors monstravit potentiam suam, quae omnes vincit; Diabolus monstravit calliditatem suam, quae omnes ad peccandum inducit. ³ (Mors:) Tibi, Male, soli volentes obediunt; ad me autem volentes et nolentes venire debent. ⁴ (Diabolus:) Tu, o Mors, vim tantum inferis tyrannicam; ego autem laqueis et retibus astutiae utor. ⁵ M. Audi, Male, quod ii ipsi, qui astuti sunt, jugum tuum confringunt; meo autem jugo nemo resistere potest. ⁶ D. Tu, Mors, in aegrotis

LII. Diabolus et Mors altercantes introducuntur, uter eorum potentior sit.

potentiam tuam exerces, ego autem apud sanos multo potentior sum. ⁷ M. Malus non in omnes, qui ei maledicunt, potentiam habet, ad me autem omnes venire debent, qui mihi antea et nunc maledicunt. ⁸ D. Tu, o Mors, a Deo potestatem accepisti, sed me solum nemo adjuvat, quando peccare facio. ⁹ M. Tu, Male, tamquam debilis laqueos disponis; ego autem, tamquam rex, potentia mea utor. ¹⁰ D. Stultus es, Mors, quia non intelligis, me eo majorem esse, quod liberam voluntatem, reginam illam, capere possum. ¹¹ M. Tu, Male, sicut fur clam circumiro solcs, ego autem sicut leo omnes confringo et neminem timeo. ¹² D. Te, Mors, nemo colit vel adorat, me autem reges quasi deum sacrificiis colunt. ¹³ M. Mortem tamquam benignam multi advocant, te autem, Male, nemo unquam advocavit aut advocat. ¹⁴ D. Nonne vides, Mors, quot me invocant et mihi sacrificant diversis ritibus? ¹⁵ M. Exosum est nomen tuum, o diabole, nec illud emendare poteris. Omnes maledicunt nomini tuo; absconde ignominiam tuam! ¹⁶ D. Te surdastrum esse oportet, Mors, quia non audis, quod omnes homines de te gemunt. Absconde te! ¹⁷ M. Aperta est facies mea in mundo; non enim decipio sicut tu, qui sine dissimulatione tui remanere non potes. ¹⁸ D. Nihil aliud invenisti praeter veritatem, te hominibus non minus exosum esse, quam me. ¹⁹ M. Me omnes homines timent, tamquam dominum, te autem oderunt, tamquam malignum. ²⁰ D. In te, Mors, et nomen et opus tuum odio habetur; in me autem nomen quidem meum odio habetur, voluptates autem meae valde amantur. ²¹ M. Haec dulcedo tua mutatur in fel aspidum; poenitentia animae semper adhaeret voluptatibus tuis. ²² D. Hades exosus est, quia in eo ne poenitentia quidem agi potest, sed fovea illa deglutivit et avare custodit omnes motus. ²³ M. Hades est gurgis, in quo resuscitantur omnes, qui inciderunt in eum; peccatum autem exosum est, quia omnem spem homini adimit. ²⁴ D. Ego, quamquam moleste fero poenitentes, tamen locum poenitentiae relinquo; tu autem omnino abscondis spem peccatoris, si moritur in peccatis suis. ²⁵ M. A te ipso antea praeventus spe fraudatus est; qui enim non a te ad peccandum pellectus est, utique beate moritur. ²⁶ Laudetur ille, qui in alteru-

trum immisit servos maledictos, ut videremus illos, quemadmodum viderant nos et gloriati erant de nobis! ²⁷ Quod nunc spectamus eos, fratres mei, est arrhabo, quo certi fiamus, nos eos iterum cum gaudio spectaturos esse post resurrectionem nostram.

LIII. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Venite, audiamus certantes de victoria, reos, qui nunquam vicerunt, nec in posterum vincent. ² Mors Mors ait: In fine mea est victoria; Mors enim sicut victor finem vitae capit. ³ Diabolus: Tum demum vera mors esses, si hominem vivum occidere posses per cupiditates. ⁴ M. Ego omnes mortuos video, bonos et malos; ipsi justi, qui te, Male, contempserunt, me contemnere nequeunt. ⁵ D. Haec mors corporis somnus tantum temporarius est; noli te mortem putare, o Mors, quia tamquam umbra es. ⁶ M. Te, Male, justi vicerunt et vincent; ego autem vinco etiam illos, qui te vicerunt. ⁷ D. Etiam hoc, quod justos occidere potes, non ex tua potestate facis; propter Adamum enim, quem ego vici, hunc calicem bibere debent. ⁸ M. Ecce hades plenus est Sodomitis et Assyriis et gigantibus, qui in diluvio perierunt; quis est sicut ego? ⁹ D. Hi omnes, o Mors, a me occisi sunt; ego enim eos ad peccata pellexi, ut perirent. ¹⁰ M. Vici Josephum, qui te vicit, o diabole! Vicit te in thalamo, sed ego vici eum et dejeci eum in sepulcrum. ¹¹ D. Quis in petra vicit Moysen, qui te, o Mors, per effusionem sanguinis in Aegypto vicerat? ¹² M. Elias, qui te non timuit, o diabole, fugit Jezabel, quia me timebat. ¹³ D. Aaroni, qui te cohibuit, o Mors, per tus aromaticum, dedi in aures aureas et conflavit vitulum. ¹⁴ M. Descendisti ad pugnam cum Job, et vicit te et ascendit; ego autem, postquam te vicit, eum vici. ¹⁵ D. David sacco suo cohibuit pestem illam, sed ego vici in tecto victorem Goliath. ¹⁶ M. Jehu, qui destruxit domum Beli, templum diaboli, haden, arcem regni mei, destruere non potuit. ¹⁷ D. Salomonem,

LIII. In hoc quoque carmine Mors et diabolus de potiori potentia decertant.

qui eripuit ex ore tuo infantem in iudicio, feci cultorem altarium idolorum in senectute sua. ¹⁸ M. Samuel spreuit te in auro, o diabole, ego autem vici hunc victorem, qui vicerat corruptionem. ¹⁹ D. Samson contempsit te, o Mors, in catulo leonis, ego autem per Delilam, vas debile, in mola subjugavi eum. ²⁰ M. Josias jam a pueritia sna contempsit te, Male; me autem ne in senectute quidem sua superare potuit. ²¹ D. Ezechias superavit te, Mors, cum terminum vitae suae vinceret; ego autem incitavi eum, ut praeteriret miraculum et monstraret thesauros suos. ²² M. Joannes vicit te, Male, expiando et baptizando, ego autem exstinxī hanc lucernam, quae te detexerat. ²³ D. Simōn vicit te, quia vivificavit illam beatam. Vicit te per mulierem, sed et ego per mulierem vici eum et adduxi ad negationem. ²⁴ Apostoli et prophetae uno ore maledixerunt tibi, o Mors: Ubi est victoria Mortis et aculeus Hadae? ²⁵ Dominum tuum in hade inclusisti, serve maledicte; te oderunt Deus et homines, sile! ²⁶ M. Ipsa voluntas vivificatoris omnium inclusit eum in hade; tu autem ad hoc commovisti eum, quia Adamum ad peccatum pellexisti. ²⁷ O collega Nabalis, qui in deserto conviciatus est dominum suum, maledictum sit os tuum, quod dixit: procumbe, adora me!

LIV. Tertium carmen ejusdem modi.

¹ Libertas, audi disputationem duorum servorum, quomodo ab alterutro arguuntur, quod debiles sint! (Responsorium: Gloria sit tibi, quia per humiliationem tuam exaltatus est Adam, et per mortem tuam resuscitatus est et rediit in Eden!) ² Si ergo Malus vincet te, magna tibi erit ignominia: Mors enim, collega ejus, ar-

¹⁸ Vox debilis syriace est *ܕܠܝܠܐ*? (delila) unde lusus verborum oritur, qui latine exprimi nequit.

LIV. Poeta observat primum, Mortem et Diabolum se invicem tanquam impotentes perstringere, ergo liberum hominis arbitrium omni excusatione carere, si ab iis vincatur aut seducatur. Tum rursus subjungit disputationem inter Mortem et Diabolum, in qua Diabolus quidem se fortiorem esse probat, eum ipse etiam mortis verus auctor sit, sed simul etiam prodit, se in malitia tantum excellere et omnia mala ad ipsum referenda esse.

gnit eum, quod debilis sit. ³ Rursus etiam, si Mors te debilem reddit, erit tibi contumelia; diabolus enim, collega ejus, contempsit eam, quia tamquam umbra esset. ⁴ Disputatio eorum est tibi speculum, in quo videas, utrumque quasi paleam esse in afflatu tuo. ⁵ Etiam prophetae et apostoli docent te in promissionibus suis, utrumque sicut flores marcescere in ortu tuo. — ⁶ Diabolus: Te, o Mors, oderunt vivi et mortui, quia omnes conjunctiones solvis et destruis. ⁷ Mors: Mors aperta non occidit, o diabole; tua mors secreta homines occidit. ⁸ D. Non exosum est nomen meum, sicut tuum; ipse enim angelus in via comparavit se ipsum cum Satana coram Balaam. ⁹ M. Quam aptum est hoc nomen tuum, o Satana; quia ipse a via deflexisti et deflectero fecisti Adamum imperitum. ¹⁰ D. Noli evagari, sicut idiotae, et rem tuam perdere, sed disputa, Mors, si responsiones proferre potes. ¹¹ M. Scio te astutum esse, Satana, ita ut ex pulvere laqueum parare possis. ¹² D. Jam finita est disputatio tua, o Mors! is enim, qui vincitur, conviciari incipit, quando verba ejus deficient et finita sunt. ¹³ M. Apud omnes victor sum et per te vincor. Tamen Adam persuadeat tibi, quod ego eum vicerim, o diabole! ¹⁴ D. Ego vixi Adamum eumque tibi objeci; gigantem adiisti et de eo triumphasti, postquam per meas astutias victus est. ¹⁵ M. Ego novo modo coronavi me coronam in mundo; Adamum enim, caput gigantum, inclusi in hade. ¹⁶ D. Ego per mortem secretam interfeci Adamum, cum peccaret; tu, o Mors, mortuum tantum interfecisti, qui jam antea a me interfectus erat. ¹⁷ M. Cum cuperes vincere, o Male, te ipsum tantum odiosum reddidisti; significasti enim, te ipsum et Mortem et Diabolum esse, et hoc tibi adhuc parvum videtur. ¹⁸ D. Conticuisti ergo, o Mors, tamquam debilis, quia nec verbis, nec operibus mihi resistere potuisti. ¹⁹ M. Malignitate tantum, o Male, superas me, si sapis; corona tua omnino ignominiosa est, si intelligis. ²⁰ Ego vincor, sed tu malediceris; malo quidem idiota esse, quam nebulo. ²¹ Laudetur Justus, qui

³ Eandem derivationem vocis Satanae a radice שָׂטָן S. Ephraem profert etiam ed. rom. II. 498 d.

divisit eos, qui tam concordēs fuerant; laudetur Bonus, qui nos concordēs facit antea divisos! ²² Vincam Malum cum venia tua, o miserator omnium; et vincam Mortem per resurrectionem tuam, o vivificator omnium!

LV. Quartum carmen ejusdem modi.

¹ Ecce Malus Morti conviciatur et rursus ab eo convicia audit; ex ipsis et in ipsis expostulationes audiuntur. (Responsorium: Gloria sit tibi, o fili Domini omnium, qui pro omnibus mortuus es et resuscitatus, ut omnes vivifices in die adventus tui!) ² Diabolus: Jonas, qui te vicit et ex hade rediit, mihi advocatus factus est, cum quaereret, cur peccatores in vita remanerent. ³ Mors: Ne calumnieris filium Amathi, o Male! Ideo enim faciem iratam monstravit, ut illi eo magis Deum laudarent. ⁴ D. Valde debilis est tota persuasio tua, o Mors tyrannica; nihil enim mihi placet ex omnibus, quae dixisti. ⁵ M. Quonam scilicet tempore unquam placuit tibi vox veritatis? Fovea est inter te et veritatem, o mendax! ⁶ Justus fui ab initio dierum mearum, nec poenitentia indigeo; ego tibi homines eripio. ⁷ D. Gaude de poenitentia tua, o Mors; pulchre advenisti. Ecce etiam Saul est inter prophetas, ignominia magna. ⁸ Si tu, o Mors, justificari poteris, tum ego nec de mea ipsius poenitentia desperare debeo. ⁹ M. Idolum coram Domino nunquam feci, o tu, qui oderis dominum tuum; tu autem per idola mortua vivos interficis. ¹⁰ D. Scio, o Mors, te meum et me tuum dimidium esse; dimidium meum poenitentiam agit; si autem hoc facit, ego obstupesco. ¹¹ M. Ego socius tuus in portione tantum sum, in peccato non item; ego accipio occisos, tu occisores, quos ad peccatum induxisti. ¹² D. Calliditas mea paene de se ipsa flere cogitur, quando tecum disputo; astutiae meae in me contristantur, quando ad te venio. ¹³ M. Ha-

LV. Mors conjunctionem suam cum diabolo solvere et se justificare studet. Diabolus respondet, eam non minus ream culpae esse, quam se ipsum, et tandem eam orat, ne tempus frustra per disputationes perdat, sed ut una cum ipso omnes vires in opus suum intendat.

riolos auguria exercentes et magos cum omnibus peccatis, illum ignem, quem incendisti in terra, ego exstinxi in hade. ¹⁴ D. O poenitens, qui excolas culices et deglutis justos, scindent te sancti, qui clamant ex ventre tuo. ¹⁵ M. In me tamquam in gazophylacio asservantur omnes just; tibi autem, qui eos persecutus es, minatur resurrectio eorum. ¹⁶ D. Edax, quae universam creationem in intestinis suis portat, ecce gloriatur in me, qui opibus meis spoliatus sum. ¹⁷ M. Ante castigationem noli infremere; nondum enim adhuc ad te pervenit. Sed veniet dies, qua clamabis, ego autem audiam et gaudebo. ¹⁸ Veniet ignis, qui etiam tibi cutem detrahet, quemadmodum detraxisti per testam cutem Job. ¹⁹ D. Afflatus pigritiae mihi involitare coepit; videtur mihi somnium, quod vel per parvum momentum otiosus remansi. ²⁰ Non ideo silui, quia verba mihi deficerent, sed dolui de tempore frustra praeterlapso. ²¹ Multum mihi detrimentum intulit sermo tuus, utinam non audivissem eum! Omnis enim animus meus in opus meum intentus est. ²² Hoc quoque genus humanum, quod perit, cogitationum evagatio corruptit; otium cum incuria illud subjugaverunt. ²³ Delirium cupiditatis licitatum est et emit divitias; contentio cum gloriatione fidejussores erant. ²⁴ Constantiâ, non fortitudine pugno, et si per paucum tantum tempus pugnam negligo, nulla jam est mihi potentia. ²⁵ Per assidua stillicidia rupes scindo, et assidua commotio vel montem dissolvere potest. ²⁶ Consuetudo domina fit ipsi naturae; etiam leonem docet et ducit sicut jumentum. ²⁷ Per consuetudinem, quietem, lucrum, constantiam vincitur libertas, quamquam omnibus duriores. ²⁸ Si voluntas ejus invalescit, vincula confringit; si autem negligens fit, a reti debili capi potest. ²⁹ Si rugit libertas, dissipamur; si autem quiescit, congregamur, ut ei illudamus. ³⁰ Ne multum loquamur, ne forte etiam multum otiosi simus. Unanimiter cum muro pugnemus, et ecce scindetur. ³¹ Abi et inspicere aegritudines, ego autem inspiciam laqueos; mihi enim peccata et tibi pestes multam consolationem ferunt. ³² Ego, etsi quiesco, non cesso a sollicitudine mea. Voluntas enim mea nunquam otiosa, sed semper parata est.

LVI. Quintum carmen ejusdem modi.

¹ Mors: Cum libertate est tibi pugna, o Male, quae te fiscellâ capistrare potest, si ei placet. (Responsorium: Gloria sit tibi, per cujus victoriam fortitudinem nacti sumus, et per cujus resurrectionem etiam mortem contemnere possumus!) ² Ecce illi se rursus alterutrum detexerunt, quod debiles essent; Mors Malo in memoriam revocavit fortitudinem tuam, o libertas. ³ Diabolus: Ignis est in nido tuo, o Mors, quem tamen non sentis. Fides defunctorum est tibi dissipatio. ⁴ Ecce Mors et Malus praedicant fortitudinem tuam, o libertas; etiam Malus in memoriam revocat fidem tuam. ⁵ Si autem adversarii tui tuam defensionem suscipiunt, hoc certe magnum est, quod persecutores tui facti sunt praedicatores tui. ⁶ M. Ego confiteor, o Male, quod reservo thesauros regis tamquam usuras usque ad adventum ejus. ⁷ D. Ego autem abnego potius, o Mors; non enim Dei est hio thesaurus astutiae, quem collegi. ⁸ M. Fraude igitur comparatum est signaculum tuum, o diabole, ita ut in thesaurum Dei recipi nequeat. ⁹ D. Novum signaculum quasi rex imprimo; ecce mercatores mei damnum important in mundum. ¹⁰ Deus ex nihilo creavit omnia, et ego ex nihilo creavi magnum peccatum. ¹¹ M. Occludatur et obturetur os tuum, Male, quia tam audax es, ut te cum creatore compares. ¹² D. Me, o Mors, talia audere et dicere licet; tua lingua servilis et timori subjecta est. ¹³ M. In posterum fovea erit inter nos, o diabole, ecce enim rabiose in Dominum tuum verbis irruisti. ¹⁴ D. O Mors, cur dubitas de concordia nostra? Es nobis amicus et membrum, tum regnabimus. ¹⁵ Veni, evaginemus utrumque gladium contra genus humanum, ego in secreto et tu in aperto, tum consumemus illud. ¹⁶ Peccatum et Hades consilium dederunt his duobus: Si divisi eritis, destruemini. ¹⁷ Videte aquas, quae, si dissipantur, humiliantur,

LVI. Diabolus ait, se solum a nemine dependere et peccatum, sicut Deum, ex nihilo creavisse; ideo Mors eum tamquam blasphemum detestatur. Sed diabolus eam rogat, ut, veteri amicitia servata, viribus unitis opus suum prosequantur.

si autem congregantur, roborantur, quemadmodum etiam vos. ¹⁸ Si divisi eritis, evanescetis, tamquam debiles, si autem vos conjunxeritis, regnabitis, tamquam fortes. ¹⁹ Concordia multos effundit sicut in fornacem et facit ex iis unum corpus magnum, quod omnia vincit. ²⁰ In eo sunt sapientia et astutia, potentia et fortitudo; multo majus est quam simulacrum sexaginta cubitorum. ²¹ Reconciliemur, congregemur, eamus in hanc partem, quae, dummodo concurs erit, nunquam vinci poterit! ²² Haec locuti sunt turbulenti et congregati sunt et advenerunt. Tua dies, Domine, congreget eos in gebenna! ²³ Per gratiam tuam te, Domine, adorabo post resurrectionem meam; tempore tubae tuae laudabo filium tuum post expiationem meam!

LVII. Sextum carmen ejusdem modi.

¹ Audite, fratres mei, quomodo Mors irrisit diabolum, quia fecerat peccare auctorem et genitricem generis nostri. (Responso-rium: Gloria sit tibi, per cujus mansuetudinem victus est diabolus, et cujus humiliatio exaltavit Adamum humiliatum!) ² Mors: Videbunt filii Adami magnam tuam denudationem, quemadmodum irrisisti denudationem illius, cum eum ad peccatum pellexisses. ³ Eva relinquet serpentem illam et tibi conviciabitur; tu enim decepisti simplicitatem ejus, o draco! ⁴ Abel videbit Cainum, qui ad te venit; de magistro maledicto conqueretur discipulus irae ejus. ⁵ Diabolus: Noë, qui vicit diluvium sicut mortem, irrisi per os Cham, postquam vinum eum vicit. ⁶ M. Non Noe laesus est, sed tuum ipsius vas induit maledictiones, quia tu eum indueras, et factus est servus. ⁷ D. Lot vicerat quidem iram, quae erat typus tuus, o Mors; sed filiabus ejus consilia dedi, quae mihi placebant. ⁸ M. Etiam uxor Lot audivit consilium tuum, quia vas tuum erat. Exarescat dimidium saltem tuum, quia exaruit totum vas tuum! ⁹ Subvertatur Gehenna super caput tuum, quemadmodum malitia tua subvertit Sodoma super inhabitatores eorum! ¹⁰ Undae ignis

LVII. Mors describit cruciatus, quibus diabolus post iudicium afficietur, et pro suis contra homines malitia puniatur.

incitabuntur in te in resurrectione, quia populum incitasti in Moysen et Eliam. ¹¹ In fine iridebunt te justus et gaudebit Joseph, quem fratres irriserunt, quos perturbasti. ¹² Vapor fumi ascendet et suffocabit sensus tuos, quemadmodum aquae maris suffocaverunt sensus impiorum. ¹³ Etiam castae iridebunt te, quia per tuum consilium filiae Madian irriserunt stultum populum. ¹⁴ Flamma ardebit in capite tuo propter Samsonem, quia per mulierem detondisti crines hujus fortissimi leonis. ¹⁵ D. Saul, quem vici per invidiam, praevaluit tibi per hariolationem, quia poposcit et exire fecit Samuelem ex sepulcro suo. ¹⁶ M. Noli conviciari vivo mortuo; non enim ipse ascendit, sed tu ascendisti in pythone; hoc enim te decebat. ¹⁷ Super flammam suspendet te mandatum, Male, quia per te suspenderunt Absalon in arbore. ¹⁸ In igne videbis humiliationem tuam inter impuras, quia Salomo per te humiliatus est inter paganas. ¹⁹ Justitia adaptabitur tibi pro eo, quod inflammasti Jezabel, quae comedebat prophetas et a te incendebatur. ²⁰ In igne ardebis justo iudicio, quia inebriasti duos illos, quos igne consumpsit Elias, cum eum aggredierentur et ascenderent. ²¹ Super te etiam carbones accumulabuntur; videbit et gaudebit Naboth ille, super quem accumulasti acervum lapiduum. ²² Contumeliâ indutus eris in die iudicii coram spectatoribus, quia Giezi leprâ induisti per furtum tuum. ²³ Fulmine percuteris pro telo, o diabole, quia tela infixisti in cor Josiae. ²⁴ In coenum gehennae immergeris, o diabole, quia Jeremiam in coenum foveae immersisti. ²⁵ Egressus est Daniel ex fovea, in quam tu eum ijecisti; erit ei solatium, quando videbit te in aeternum in fovea ignea. ²⁶ Revertetur iniquitas tua in caput tuum, o osor hominum, sicut reversa est iniquitas ejus in caput Aman, collegae tui. ²⁷ Spousa regis illudet te, sicut Esther, quando petes ab ea in die iudicii, ut pro te intercedat. ²⁸ Dimisit ignis justos, quos vinxeras; tibi autem magnum erit vinculum, flamma ignea. ²⁹ Di-

²⁹ Mater septem fratrum vulgo machabaeorum (2 mach. 7) a Syris vocatur Semonitha **سمنوث**, quod decurtatum puto ex **חסמונה** Hasmonaea.

laniaberis et septem fratres videbunt humiliationem tuam, filii Semonithae, qui a lupis tuis dilaniati sunt. ³⁰ Illudet ignis cranio tuo, quemadmodum narraui, propter duo capita Nazaraeorum, filiorum matrum sterilium. ³¹ Narrabit ignis in capite tuo, quod mater et filia ejus illuserunt capiti Joannis, quia tu eas insanire fecisti. ³² Flamma illudet capiti tuo, o Male, quia illusisti capiti Joannis in patina.

LVIII. Carmen septimum ejusdem modi.

¹ Ecce Mors jam antea praevenit, ut irrideret diabolum, qui destinatus est, ut in fine irrideatur. (Responsorium: Gloria sit tibi, qui per crucifixionem tuam Malum vicisti et per resurrectionem tuam etiam de Morte victoriam reportasti!) ² Et pro Domino nostro locutus est, maledicens illi, qui erat causa ignominiae et crucifixionis ejus. ³ Fovea ignea sit tibi sepulcrum, o diabole, quia blasphemasti contra vocem sepultam, quae aperuit sepulcra. ⁴ Ego novi Dominum meum et filium Domini mei; tu autem negasti Dominum tuum et crucifixisti filium Domini tui. ⁵ Hoc nomen: „interfector domini sui“ te decet; sed ille interficiet te, quem interfecisti, in apparitione sua. ⁶ Super te omnes quatient capita sua, quia per te principes quasserunt capita sua super Domino vitae. ⁷ Eris calamus confractus sub pedibus justorum, quia per te calamus dederunt in manum sustentatoris omnium. ⁸ Coronam spinarum coronatus est, ut indicaret, se coronam regni a domo David abstulisse. ⁹ Coronam spinarum coronatus est rex regum, sed abstulit coronam a regibus eorum, quia eum hac ignominia afficiebant. ¹⁰ Per vestes ludibrii, quas dederunt ei, ipse eos irrisit, abstulit enim vestem gloriae a sacerdotibus et regibus. ¹¹ Aceto cognata est memoria tua, o diabole; acetum enim porrexisti sitiienti, qui est fons vitae. ¹² Omnis homo elevabit manum

³⁰ Duo Nazaraei sunt Samson et Joannes Baptista.

LVIII. Pergit Mors, diabolo poenas describere, quae ei paratae sunt, quia Christo contumelias et mortem intulit; sed a diabolo rogatur, ne inutilibus disputationibus tempus perdat.

³ Cf. 2. Regg. 9, 31.

suam contra te, quia roborasti manum, quae ferivit illum, per cujus manum omnes creaturae sustentantur. ¹³ Caesus est manu et abscidit manum a Cajapha; manus sacerdotii cessavit per defectum unctionis. ¹⁴ Rursus super columnam extenderunt ad castigationem illum, cujus columna praeiverat tribubus. ¹⁵ Columna flagellata est super columna; profecta est e Sion et Sion ad interitum properavit. ¹⁶ Cum duo ligna ad crucem conjungerent, confregit duos baculos, custodes eorum. ¹⁷ Ezechiel conjunxit duo ligna in unitatem, sed per duo ligna crucis cessaverunt baculi eorum. ¹⁸ Duo ligna sicut alae populum portaverunt; ecce duo baculi ejus contracti sunt, sicut alae ejus. ¹⁹ Alas et sinum crucis extendit in misericordia; inclinatae sunt pennae alarum ejus et portaverunt gentes, ut iret in Eden cum iis. ²⁰ Cognata est enim crux arbori vitae, et ad cognatam suam perducit amicos suos, ut fructibus ejus in ramis ejus pascantur. ²¹ Abi, ulula, lacrimas funde, Male, de me et de vobis; nemo enim ex nobis intrabit in hortum vitae. ²² D. Nunc, postquam id ipsa confessa es, o Mors, eni! dicam tibi, quod tota haec oratio mihi infructuosa temporis jactura videtur. ²³ Abibo, inspiciam laqueos, quos disposui; tu quoque, o Mors, avola et inspicere omnes aegrotos. ²⁴ Dominus noster abolevit utrumque in duobus lateribus; Malus abolitus est hic et Mors illic.

LIX. Octavum carmen ejusdem modi.

¹ Ecce Mors a diabolo vindictam pro nobis exigit. Eamus, audiamus ignominiam ejus et gaudeamus, quia et ipse gavisus est de ignominia nostra. (Responsorium: Gloria sit tibi a grege tuo, quia per te Mors et diabolus subjecti sunt sub pedes ejus!)

² Mors: Suspendentur mali sursum versus, tu autem deorsum;

¹³ Manus hic potestatem significat.

LIX. Hoc quoque carmine Mors diabolo poenas malitiae ejus destinatas recenset.

² S. Petrum capite deorsum verso secundum suam ipsius petitionem cruci affixum esse, testatur primus Origenes, tum Chrysostomus, Theodoretus, Prudentius, Hieronymus, Augustinus aliique.

deorsum enim Simonem in ligno crucifixisti. ³ Diabolus: De omnibus silui, o Mors, quia tempus meum jam ad finem inclinatur. Attamen hic Simon ipse obtestatus est: Hoc modo me crucifigite! ⁴ Si justi mihi maledicerent, utique non dolerem; sed indignatio Mortis mihi peior est, quam ipsa gehenna. ⁵ M. Ignominiam Domini non commemoravi, quia nimis excelsa est ori meo, quam ut comparem et aequem passionem ejus cum tuo cruciatu. ⁶ Duodecim thronos eriget duodecim apostolis, ut per duodecim tribus condemneris. ⁷ Gratis laqueo suspendes te, o diabole, quia ille discipulus tuus suspendit se laqueo propter pretium, quod acceperat. ⁸ Fortasse gehenna evacuabitur per misericordiam, et tu solus remanebis in ea cum servis tuis. ⁹ Multae sunt maledictiones tuae et quomodo recensebo eas? Ecce omnes omnino maledictiones tuae implentur in membris tuis. ¹⁰ Pungent te mali in igne, quia tu eos malos fecisti; conquerentur de te: Cur nos huc adduxisti? ¹¹ Conviciabuntur tibi peccatores, et fortasse peior erit tibi inimicitia eorum, quam ipsa gehenna. ¹² Hi omnes erunt tibi illic satanae, quemadmodum tu hic iis unus satanas fuisti. ¹³ Angeli prehendent et dejicient te, cum meminerint, homines per te Dominum suum ex alto in profundum dejecisse. ¹⁴ Omnes homines accurrent ad lapidandum te, cum non ignorent, per te accurrisse

³ Ex hac Mortis observatione suspicari posset, S. Ephraemum ἀποκατάστασιν πάντων seu finem poenarum infernalium statuisse. Sed locus hypotheticae intelligendus est et significat, diabolum etiam tum poenis subiectum mansurum esse, si omnes ab eo seducti a Deo veniam impetrarent, ut enormitas criminis ejus inde quam clarissime appareat. Eodem modo explicandus est alius locus huic similis in ed. rom. III 206 a, ubi ait poenas gehennae citius finituras esse, quam cruciatus scrutatorum. Ibid. 595 d non de reprobis agitur, sed, ut ex praecedentibus apparet, de iis, qui inter gehennam et paradisum reservantur et excruciantur, ut ante ingressum coeli plenam divinae justitiae satisfactionem dent. Etiam pag. 26 c. vel de iisdem agitur vel damnatis mitigatio tantum poenarum imploratur, quam etiam S. Augustinus credere videtur (Enchirid. § 112). Quod autem Ephraem pro Bardesane orare jubet, nil probat (ed. rom. II 558 f), cum de nemine cum certitudine sciri possit, num in statu gratiae mortuus sit necne. Ceterum S. doctorem aeternas poenas credidisse, aperte testantur plurimi loci, ut III 243 e. 311 a. b. 333 f. 638 c. 462 f. II 354c. 357 f—358 a.

populum insanum ad lapidandum creatorem. ¹⁵ In te, Male, ora omnia sument cum indignatione, quia per te spererunt in illum, qui sputo suo oculos coeci aperuit. ¹⁶ Tibi, Male, maledicetur ab omnibus linguis, quia per te blasphemaverunt in illum, qui aperuit ora clausa. ¹⁷ Laudetur ille, qui silens vindicavit oppressionem nostram, et per Mortem percussit Malum, ita ut vinceretur. ¹⁸ Jubilantes Osanna cantemus, fratres mei, sicut Gedeon, qui cum jubareret, persecutores per se ipsos ceciderunt.

LX. Nonum carmen ejusdem modi.

¹ O stuporem, qui repente accidit diabolo, fratres mei, quia peccatrix correctata est et sapientiam acquisivit! (Responsorium: Gloria sit unico soli, quia vicit Malum, et eidem sit laus, quia praevaluit Morti!) ² Obstupuit Malus: Ubinam est risus ejus et ubi unguentum ejus? Ubi saltatio ornatusque apertus et malitia secreta? ³ Nam pro risu suo lascivo nunc sollicita est in fletu; crines suos abscidit, ut iis abstergeret pulverem a Jesu. ⁴ Nihil perduravit aut remansit in ea de doctrina mea. Evasit disciplinae nostrae et effudit omnia, quae eam docueram. ⁵ Abrenuntiavit etiam nobis et familiaritati nostrae, et, perinde ac si me nunquam vidisset, delevit imaginem nostram ex mente sua. ⁶ Vivum fermentum Jesu involitavit in eam; Jesus enim silebat, haec autem audax se intulit et intravit, quamquam non vocata. ⁷ Oblita est amoris nostri multorum annorum, et in uno temporis momento sustulit illum inter me et ipsam, et mortem in ejus loco posuit. ⁸ Nam pro risu fletu delectatur, et pro stibio pluvia lacrimarum, et pro elegantia aspectu contristato. ⁹ Zachaeum institui caput fraudatorum, et hanc caput lascivarum; Jesus autem utramque hanc alam meam confregit. ¹⁰ Si Zachaeus ab eo edoctus est, et si haec ei obedit, jam impediverunt artificia mea. ¹¹ Jam idola derisioni erunt, et sculptores eorum subsannationi et cultores eorum risui. ¹² Ego

LX. Diabolus conqueritur de conversione peccatricis et Zachaei, et timet, ne per mortem Jesu et praedicationem apostolorum sua in homines dominatio omnino tollatur.

hominibus oculos oclusi, ne perspicerent, illa sculptilia esse; Jesus autem aperit oculos, ut videant illa manufacta esse. ¹³ Si Jesus eligit sibi praedicatorum, silentium imponetur nostrae praedicationi, qua plenus est mundus. ¹⁴ Ecce enim vexantur Chaldaei cum hariolis, et pythones cum magis, et pontifices cum omnibus malitiis. ¹⁵ Pontifices, jam finivistis et exspirastis! Jam abite harioli, agrum potius colite! Chaldaeus quoque libros suos plicet! ¹⁶ Si Hebraei facti sunt discipuli ejus, qui per omnia miracula subjugari non potuerant, quis ex gentibus ei non obediit? ¹⁷ Si incipit rectificare perversos, rem nostram dissolvit; certe non jam haesitabit adversus nos ille, qui increpat omnes homines. ¹⁸ Quod in omnibus templis adoratus sum, nunc nobis magis in contumeliam, quam in honorem evenit, quia omnes exspuunt in altaria nostra. ¹⁹ Caro sacrificata jam detestabilis facta est, et idola dissecantur; sculpturae comburuntur sub ollis hominum. ²⁰ Omne opus nostrum jam destinatum est irrisioni, et omnia, quae aedificavimus, dirutioni, et tota doctrina nostra perturbationi. ²¹ Mystera secreta, quae eos docui graviter, detegentur in tectis. ²² De Aegyptiis magis superbus sum, quam de aliis omnibus populis, quia vel caepas et allium adorabant. ²³ Sed timeo, ne etiam hic, ubi error tam grandis est, veritati succedat, ut Jesus et hic multo magis regnet. ²⁴ Si enim cum puer adhuc esset, et fugeret, et descenderet, obstupuit Aegyptus et cantu suo blandita est ei et haec suffocatrix infantium hujus infantis miserta est, ²⁵ num fortasse descendit, ut ei arrhabonem daret, et sicut desponsans affirmaret, se, postquam adultus sit, eam in matrimonium accepturum esse? ²⁶ Pharaon non potest pedem movere; non enim balbutiens est, quem decipiat, nec servus, quem mendaciis fallat. ²⁷ Aegyptii restiterunt, cum Moyses percuteret eos, et Hebraei rebellaverunt, cum populum castigaret; Jesus autem ipse caesus est et omnes vivificat. ²⁸ Mirum hoc est, quod ipse flagellatur et alius inde

¹⁶ Jesu non resistere possunt Aegyptii, sicut Moysi.

¹⁷ Verti quoque potest: et omnes percutit.

eruditur, ne per vim jugum suum resistentibus imponat. ²⁹ Sputum oris ejus abstersit et abstulit contumeliam Adami; per percussionem maxillarum suarum extirpavit iracundiam nostram e discipulis suis. ³⁰ Per clavos, quos accepit, me dolere fecit. Gaudebam, cum eum crucifigerem et nesciebam, quod me ipsum crucifixerim in crucifixione illius.

LXI. Decimum carmen ejusdem modi.

¹ Prudenter audiamus Mortem, o dilecti mei, quae nos accusat propter fletum et ululatum nostrum! (Responsorium: Gloria sit tibi, qui descendisti immersistisque post Adamum et invenisti Adamum et in eo filios Adami!) ² Et merito forsitan ait: Occiditis sine misericordia, et fletis quasi misericordes. ³ Vos me fecistis perniciosam, o occisores, vos invicem enim sine me interficitis. ⁴ Jam antequam mors advenire cupit, gladius eam praevenit. Videamus, contra quem sanguis interfectorum clamat. ⁵ Contra vos clamant strangulati vestri, qui coarctati erant; pudet enim me funis strangulationum vestrarum. ⁶ Omne otium mihi aufertis, quia sine me suffocati et interfecti vestri non possunt in haden intrare. ⁷ Ecce infantes vestri ejiciuntur, sicut in Aegypto; filios vestros daemonibus sacrificatis, o daemones! ⁸ Antequam mors cupivit gustare de cadaveribus vestris, Cain primus implevit me sanguine humano. ⁹ Cum adhuc mortem Adami patienter expectare contendissem, vos ante legitimum tempus me dominare fecistis super corpora vestra. ¹⁰ Effregit Cain gladio suo portam hadae; clausa enim erat et ante definitum tempus praeperuit eam. ¹¹ Via hadae etiam sine me trituram suam per vestros labores accipit; ego enim ambulo in via, quam vos mihi trivistis. ¹² Nongentos annos sedi et expectavi mortem Adami; Cain autem ne per unam quidem diem fratri suo vitam reliquit. ¹³ Latrones in viis me pejores sunt;

LXI. Reprehenduntur homines, quod tot lacrimis et lamentationibus de Morte conqueruntur, quamquam ipsi ea multo pejores sunt et socios suos interficiunt, antequam Mors eos abducere voluit.

ego dormio, illi autem vigilant, ut interficiant. ¹⁴ Ecce occisi vestri sunt in sepulcris et interfecti vestri in viis et strangulati vestri in palis vestris. ¹⁵ Si ego, inquit Jehu, rebellavi contra dominum meum et interfeci eum, quis percussit omnes hos? ¹⁶ Et si ego Mors abduco defunctos vestros, quis interficit strangulatos et interfectos et gladio occisos? ¹⁷ Vos vobis invicem estis Satanae, sed diabolus tantum odio habetur; vobis invicem estis pestes, sed Mors sola vituperatur. ¹⁸ Voluntas vestra est vobis diabolus et occisor, sed omnes accusant Mortem et diabolum. ¹⁹ Vos vobis invicem venenum mortis propinatis; quot mortes habetis praeter mel! ²⁰ Doli, insidiae, laquei, gladium, venenum, quot mortes a vobis et in vobis gignuntur! ²¹ Judex in judicio altera est mors; hic interficit pro praemio secreto, ego autem gratis. ²² Vidi corruptelam et obstupui, quantum mihi praecurrit; quot enim occisos interficit largitio, et nemo animadvertit! ²³ Pudet me, quod imperite me gero; si enim vel unicum cadaver abduco, omnes animadvertunt. ²⁴ In domibus fletur et in plateis ululatur, et usque ad portam hadae de me gemunt. ²⁵ De vobismet ipsis gemite, quod odio tam digni estis et me odistis; Hades in posterum de vobis gemet, o occisores! ²⁶ Tormentis, flagellis, igne et lapidibus homines interficitis et insuper superbi estis. ²⁷ Ego sum vobis verecundior et misericordior et reverentior; cum reverentia enim abduco defunctos vestros. ²⁸ In lectis blandior aegroto et quiete eum somno temporario consopio.

LXII. Undecimum carmen ejusdem modi.

¹ Ecce mors, rex silentii, accusat nos, fratres mei, quod impleamus locum suum ululatu desperato. (Responsorium: Gloria magna sit tibi, qui descendisti ad nos inferiores, et passus es et resurrexisti et tuo corpore corpora nostra resuscitasti!) ² Nos,

LXII. Hoc quoque carmine Mors homines vituperat, quod, sicut pueri insipidi, de mortuis inutiliter flet; iisque consilium dat, ut potius pro mortuis orent.

qui flemus sicut insani in portis hadae, audiamus, quae ait Mors, increpans nos: ³ Pudet me, inquit Mors, quod me vicistis; dimidium hadae non sufficit ad hauriendos occisos vestros. ⁴ Aliena enim cadavera coacervata sunt in hade; duae partes ibi sunt, defuncti et occisi. ⁵ Ecce fletis, quamquam mihi conveniret conqueri, quod me superastis; vos enim contrivistis portam hadae et me laesistis. ⁶ Similes enim estis infanti, qui, dum flet, rursus ridet; hoc modo etiam vos mortuos vestros lugetis. ⁷ Insipidi enim estis in tristitia vestra, et amentes in risu vestro; infantibus ablactatis mihi similes esse videmini. ⁸ In una hora est fletus et lamentatio, et post paucum tempus rursus lusus et lascivia, sicut puerorum. ⁹ Non enim viri perfecti esse potestis sine fletu et sine risu, sicut prudentes. ¹⁰ Dolemus de libris vestris; ii enim, qui vobis haec scripta divina praelegunt, inutiliter conterunt ea. ¹¹ Lectores valde clamant, quia surdi estis; hic clamor docet vos sicut stipites esse. ¹² Cum enim lector et explicator magnopere clament, aut aures vestrae aut corda vestra debent esse surdastra. ¹³ Si enim esset vobis auris, cui persuaderi posset, deceret vos paucum audire et multum facere. ¹⁴ Quia autem clausus est auditus, quando eum pulsat illa vox, rursus redit ad illum, qui eam emisit. ¹⁵ Apud me non est clamor, quia non surdus sum, nec lector aut explicator, quia non hebetioris ingenii sum. ¹⁶ Spiratio Dei veritatis mihi pro praecepto est, et una cum mandato etiam executio a me perficitur. ¹⁷ Non est apud me pigritia, nec ambages; puto, nec telum me praevenire posse. ¹⁸ Contemno autem voces vestras quando in desperatione fletis super sepulcris defunctorum vestrorum. ¹⁹ Si liceret aut permissum esset, ego exirem, quando fletis, ut vos in faciem objurgarem. ²⁰ Ego enim laboro, ut rationem mortuorum reddam; vestrae autem voces perturbant me, ut obliviscar rationis meae. ²¹ O gentes, ne sit mens vestra puerilis, sicut populi illius, cujus intelligentia nunquam magna fuit! ²² Nunquam enim apparuit in eo intelligentia, sicut in stulto, quia tene-

¹¹ Verti quoque potest: vos sicut onagros esse.

brosa erat cogitatio ejus sine prudentia. ²³ Infantes enim et pueri vestri primi egredientur in resurrectione, tamquam primitiae; ²⁴ post eos autem justī, tamquam victores, et ultimi egredientur peccatores, tamquam pudefacti. ²⁵ Etsi enim in uno temporis momento reviviscent, tamen series eorum ordine ex hade egredientur. ²⁶ Egredientur prophetae et apostoli, et patres sancti post eos, ex ordine secundum mandatum. ²⁷ Ii, qui nunc promiscue sati sunt, exacto ordine reddentur sicut legumina. ²⁸ Quanquam enim homo promiscue seminat omnia semina, tamen illud, quod alio maturius est, aliud praevenit. ²⁹ Nec, quemadmodum permixtus erat descensus eorum, etiam perturbatus erit ascensus eorum ex terra, sed ordine dispositus. ³⁰ Ecce mihi ipse obfui per haec, quae dixi; arcana enim, quae non invenistis, a me didicistis. ³¹ Pro lacrimis inutilibus super sepulcro, effundite potius eas in ecclesiis in praecatione. ³² Per has enim mortui et vivi utilitatem percipiunt. Nolite autem flere fletu, quo contristantur mortui et vivi!

LXIII. Duodecimum carmen ejusdem modi.

¹ Quis perpendet praemium Abrahami, quem admiratus sum, cum vinciret filium suum unigenitum. (Responsorium: Gloria sit tibi, o vox, quae vivificasti mortuos hadae, ut ascenderent et fierent praedicatores filii ejus, qui omnes vivificat!) ² In illo tempore anhelans exivi, ut viderem miraculum, quod strictus erat culter ejus contra dilectum ejus. ³ Collegi et multiplicavi undique reminiscentias meas, et animum meum collegi, ut admirarer illum nobilem. ⁴ Quomodo vos legere potestis magnam illius historiam? Dedecoratis enim lectionem ejus in auribus vestris. ⁵ Gladius

²³ De hac infantium praerogativa cf. quae dicta sunt in prolegomenis.

LXIII. Exemplis Abrahami, Jephthe, regis Moab, Job allatis Mors hominibus persuadet, ne fleant de mortuis; hortatur autem eos, ut per piam vitam bonam mortem sibi parent.

Jephthe condemnat lugentes; filia ejus erat ei speculum resurrectionis mortuorum. ⁶ Sicut illa dedit animam suam patri suo, sic et vos commendate vitam vestram patri omnium in ultima hora! ⁷ Nonne experti estis praefigurationem hadae in utero? In hade enim adhuc multo magis quieti estis, quam in utero. ⁸ Durum est, si insurgitis contra magnam voluntatem meam; ecce enim ad vestram ipsorum utilitatem abduco defunctos vestros. ⁹ Per regem Moab, qui propriis manibus filium suum mactavit, vituperatur is, qui ululat ob defunctum suum. ¹⁰ Ille erat paganus, sicut legitis; vos autem doctores et praeceptores, sicut creditis. ¹¹ Ille toleravit et vos lugentes insanitis contra voluntatem Domini omnium per fletum vestrum. ¹² Ego enim timeo, ne pertransire faciam historiam Job per hoc os meum debile, quia indignus sum. ¹³ Pari quoque modo caveo ab ossibus sanctorum, quamquam enim laudo, qui mihi concessit, ut ad me venirent. ¹⁴ Nolite peccatis dedecorare membra vestra; contempta enim sunt in hade ossa eorum, qui peccaverunt. ¹⁵ Si corpus mali alicujus video, conculco id et maledico etiam memoriae ejus. ¹⁶ Si autem video os alicujus justis, deduco et adorans honorifico illud. ¹⁷ Non intelligitis, o debiles, omnia instituta mea; apud vos perturbatae sunt institutiones, quia coeci estis. ¹⁸ Moysen tantum sicut me honorasse scio ossa Josephi, quem et ego magnifico. ¹⁹ Moyses autem unum tantum corpus purum honoravit, ego autem corpora et ossa omnium justorum. ²⁰ Splendent ossa prophetarum et apostolorum; lucernae sunt mihi in tenebris omnes justis. ²¹ Adoro eum, qui illuminavit mihi tenebras hadae; splendor Moysis erat mihi sol, quantusvis fuerit.

LXIV. Decimum tertium carmen ejusdem modi.

¹ Cur fletis, o debiles, super mortuis vestris, qui per mortem requiescunt ab aerumnis et peccatis? (Responsorium: Gloria sit

¹³ Ideoque exemplum regis pagani potius adduco.

LXIV. Ait Mors, etiam diabolus magnopere ridere et gaudere de eo, quod homines mortuos suos immoderate lugent et deflent, de animarum autem salute minime solliciti sunt.

illi, qui toleravit omnia pro omnibus hominibus, et qui pro omnibus mortem gustavit, ut omnes resuscitaret!) ² Revelabo vobis, quod etiam diabolus, cum valde quietus sit de lacrimis vestris, magnopere ridet tristitiam vestram. ³ Per ludibrium mihi nictat et nutat, sicut sanuio: „Veni, rideamus peccatores, quod tam iusani sunt! ⁴ Reliquerunt nimirum cogitationem illius ignis, quem ego occultavi iis, et inebriati sunt stulti fletu ob mortuos suos. ⁵ Flere deberent de eo, quod mortuos eorum tamquam sine viatico discidi et abdnxi; sed ecce insani sunt. ⁶ Animae impiorum aerumnas sustinent usque ad diem iudicii; hi autem flent super sepulcris eorum sicut insani. ⁷ Non curant, quod per peccata sua fortasse jam crastino die ipsi cum magno pudore suo ad mortuos suos venient. ⁸ Et hoc modo similiter pudificent omnes generationes; in hade frustra debiles poenitentiam agent. ⁹ Relinque ebrios et insanos usque in diem illum, in quo vinum excutiet, qui per ejus potum insanus est. ¹⁰ Ibo et congregabo illos, sicut infantes, ut narrent et insaniant, donec pereant.“ — ¹¹ Ecce aperui vobis etiam mysterium secretum collegae mei; egredimini igitur, abite, emendamini poenitentia! ¹² Nunc autem relinquitte me, ego quoque abibo ad inspicienda negotia mea, ut Domino meo cum bona fiducia rationem reddere queam. ¹³ Scio quidem, ventum, cum spiraverit, ablaturum esse verba mea; vos enim adhuc iidem estis, quos jam saepissime exploravi. ¹⁴ Memini Jeremiae comparantis impudentiam cum Indo, cujus color mutari nequit, quamquam illa res est liberi arbitrii. ¹⁵ Haec est enim ipsa proprietas liberi arbitrii, quod se ipsum alligat per voluntatem, tamquam per naturalem necessitatem. ¹⁶ Voluntas enim tam potens est in libero, ut comparari possit in effectibus suis cum naturae necessitate.

LXV. Decimum quartum carmen ejusdem modi.

¹ Homo: O Mors, noli contemnere imaginem Adami, quae sicut semen terrae commendata est usque ad resurrectionem!

LXV. Resurrectio mortuorum Morti, quae eam negat, ab hominibus demonstratur.

(Responsorium: Laus sit tibi, qui descendisti et immersisti ad quaerendum Adamum, et extraxisti eum ex profundis hadae et induxisti eum in Eden!). ² Mors: Miror hoc, quod vos semen dicitis; ecce enim jam per quinque millia annorum nondum progerminavit. ³ H. Finietur haec habitatio ejus, tamquam hiems, et veniet quasi manipulus per resurrectionem in horreum vitae. ⁴ M. Vindemiam esse scio, nunquam autem vidi mortuos seminatos aut messos. ⁵ H. Erit messis, o Mors, quae te exinaniet, et egredientur angeli messorum, qui te orbabunt. ⁶ M. Quando, quaeso, fui agricola pro vindemiatore? Quis haden, qui torcular est, agrum fecit? ⁷ H. Nonne docet te semen corruptum et perditum et desperatum, quod tamen per pluviam rursus spem accipit? ⁸ M. Vos debiles somnium vidistis resurrectionis mortuorum; vigiles enim non videtis resurrectionem. ⁹ H. Somnolentia tua impedit te, quominus videas multitudinem figurarum, quae reclamant resurrectionem. ¹⁰ M. Scio semina reviviscere, nunquam autem vidi ossa efflorescere in hade et progerminare et ascendere. ¹¹ H. Totus sermo tuus tibi similis est, ecce enim Ezechiel docuit te in campo, quomodo reviviscerent mortui. ¹² M. Vidi arbores in aestate rursus indui vestimentis suis; ossa autem nuda in hade jacent. ¹³ H. Moyses per splendorem suum confregit cor tuum, o Mors; filius Adami repetiit gloriam Adami et induit eam. ¹⁴ M. Observatio silentii est lex nostra in hade; vos loquimini et ego ago, o debiles! ¹⁵ H. Quomodo in vita relinqui possent senes, si tu ipse vindemiator hominum esses. Ille autem, qui te cohibet a vita eorum, omnes resuscitabit. ¹⁶ Foetus in utero sepultus redarguit te; nobis praedicat resurrectionem et tibi depraedationem. ¹⁷ Flos contemptus contemnit te; est enim inclusus et relictus, sed quamquam perditus videtur, non tamen perditus est, quia rursus efflorescit. ¹⁸ Pullus sepultus clamat ex ovo et aperiuntur sepulcra per vocem et existit corpus. ¹⁹ Nam etiam pullus in ovo corpus est; corpus ejus praedicat nostro corpori resurrectionem mortuorum. ²⁰ Per locustam ad nihilum redigitur et finitur causa tua, o Mors; illa enim ex pulvere egreditur, resurrectionem docens. ²¹ M. Mihi non ingratum fuisset, si jam pridem accidisset resurrectio; magis

quietus enim erit mihi dies resurrectionis, quam vestra iudicia.
²² Misericors est filius altissimi, bonus et justus, nec vindicabit a me duro mortem Adami. ²³ Fortasse mente caretis, ut intelligere nequeatis, patrem vestrum hunc reatum mortis vobis imposuisse.

LXVI. Decimum quintum carmen ejusdem modi.

¹ Silete paululum, o mortales, inquit Mors, mibique similes estote, quae tam tacita sum in hade. (Responsorium: Gloria sit tibi, o vigil, qui descendisti ad dormientes et emisisti vocem in cruce et excitasti eos!). ² Laboratis et rursus fletis super mortuo, perinde ac si mihi molam in hade molere deberet. ³ Econtra autem magnam quietem praebeo fatigatis; non sicut vos laboro aut laborare facio. ⁴ Audio omnes maledictiones ab ingratis; filii enim Adami Adamo similes sunt, qui ingratus erat contra Dominum suum. ⁵ Sibi invicem contraria sunt voces vestrae et opera vestra, quia omni die voce fletis et opere pugnatis. ⁶ Fletum audivi et neminem laborare putavi; laborem vidi et neminem mori putavi. ⁷ Contentio et labor hominum me in opinionem induxit, eos immortales esse, fletus autem magnus eorum me credere fecit, eos crastino die morituros esse. ⁸ Audite, ero vobis consiliator, si vobis placet, haec enim duo onera sunt acerbissima. ⁹ Relinquitte paululum et hunc laborem et fletum; laborate et flete sicut mortales, quorum vita cras finiatur. ¹⁰ Insanitis in deflectione defuكتورum vestrorum, et exhaustis vos in labore pro possessionibus vestris. ¹¹ Bene moriuntur et benedicti sunt mortui infantes, quia liberati sunt ab aerumnis, quibus vos subjecti estis. ¹² Relinquitte me, ut abeam in haden et ibi loquar: Beati estis, mortui silentes, quanta quiete perfrui mini! ¹³ Audite conclusionem ex verbis vestris: si resurrectio est, ut ajebatis, nolite flere aut laborare, utpote hospites! ¹⁴ Laboratis, sicut homines, qui hic in aeternum victuri sint, et rursus fletis, sicut homines,

LXVI. Mors reprehendit homines, quod mortis sibi instantis immemores, toto animo in inanes hujus vitae labores, aerumnas, contentiones intenti sint, et rursus quod mortuos suos fleta immoderato plangant.

qui non resuscitabuntur. ¹⁵ Audite verba mea, si adhuc audire potestis, et praeparate vobis viaticum, ut respondere possitis, quando vos vocabo! ¹⁶ Nam et ego obediam illi, qui me vocabit, et reddam corpora vestra cum thesauris vestris. ¹⁷ Pax sit inter nos usque ad illum diem, et quando egrediemini, exclamabo et loquar: Abite in pace! ¹⁸ Venite nunc, ut vos et ego laudem afferamus illi, qui occidit et vivificat, ut inde auxilium ferat! ¹⁹ Gloria sit tibi, Domine, ab omnibus nobis, o sacrificium vivum, qui per sacrificium corporis tui salvasti vivos et mortuos! ²⁰ Gloria sit illi, qui corpore nostro indutus mortuus est et resurrexit! Per nos mortuus est, et per illum vivificati sumus; laudetur is, qui misit illum!

LXVII. Carmen decimum sextum ejusdem modi.

¹ Venite, audiamus, quomodo Mors arguit populum judaicum, quod ejus gladius durior fuerit in justos, quam ipsa Mors. (Responsorium: Gloria sit tibi, qui per sacrificium tuum solvisti contumeliam nostram, et cuius mors pro omnibus mortibus est, quia omnes resuscitabit!). ² Non Mors Jesum crucifixit, sed populus; quanto ergo odio dignus erit populus, cum magis odibilis sit, quam ego! ³ In foveam lutulentam jecerunt Jeremiam, ego autem in hade honorem tribuo ossibus ejus. ⁴ Naboth lapidibus eliserunt tamquam canem; quanto melior ego sum, cum nec canem unquam eliserim. ⁵ Mulieres hebraeae in fame comederunt infantes suos; melior utique est Hades, qui eos liberat et sine difficultate reddit. ⁶ Viduae reddidi filium suum per Eliam, Sunamitidi dilectum suum per Elisaeum. ⁷ Mulieres hebraeae edaces comederunt infantes suos; Hades autem reddidit mortuos et didicit sobrium jejunium.

¹⁶ Thesaurus idem est ac antea viaticum, bona scilicet opera, quibus homo post mortem adjuvatur.

¹ LXVII. Mors demonstrat, populum judaicum multo magis nocentem esse, quam se ipsam.

* Hades non est ipse hades, sed tantum figura ejus; Jezabel erat verus hades, quae devoravit justos. ⁹ Filios prophetarum et prophetas occidit et in haden dejecit; Elias a furore ejus in coelum effugit. ¹⁰ Quot mortes pro unica Morte fuerunt in populo, et quot hadae pro unico fuerunt ibidem! ¹¹ Samaria et filia ejus Jezrael in Israel, et Sion sororque ejus Jerusalem in Juda! ¹² In his duabus voraginibus suffocaverunt prophetas et justos, qui erant in Juda et in Israel. ¹³ Cur igitur solus Hades exosus est, cum multi alii odio magis digni sint, quam ille? ¹⁴ Mortui Judaeorum mihi valde exosi sunt; detestor etiam ossa eorum in Hade. ¹⁵ Utinam ejicere possem ossa eorum ex hade, quia foetere faciunt eum! ¹⁶ Miror, spiritum sanctum tam diu habitasse in populo, cujus odor aequae foetidus est ac mores ejus. ¹⁷ Cepae et allium praedicatores sunt operum illorum; mens enim populi hujus lascivi similis est escae ejus. ¹⁸ Per precationem omnium, qui genuflexi adorant patrem tuum, miserere mei, adoratoris tui, qui ingratus fui adversus amorem tuum! ¹⁹ Ab Hebraeis et Aramaeis et ab angelis sit tibi gloria et per te etiam patri tuo glorificatio! ²⁰ Pro eo, quod os fui Mortis, quae os non habet, filius, qui totus est os, occludat delicta mea patri suo!

LXVIII. Decimum septimum carmen ejusdem modi.

¹ Homo: O Mors, noli superbiere, quia justii, filii domini tui, per ejus mandatum ad te venire debent. (Responsorium: Gloria sit tibi, per cujus mandatum regnavit Mors, et per cujus resurrectionem humiliatus est sicut mendicus!). ² Mors: Ex hoc, quod protulistis, ego adhuc magis glorificor, scilicet quod liberos conculco, cum ipsa serva sim. ³ H. Adam electus et dominus erat, et sub jugo ejus serviebatis, tu, o Mors, et diabolus, collega tuus. ⁴ M. Haec ipsa est gloria nostra, quod nos, qui antea servi eramus, domini facti sumus, et quod ego et diabolus, collega meus, con-

LXVIII. Mors primum de potestate sua cum hominibus disputat, tum iis demonstrat, se odio et inimicitias eorum non dignum esse, sed per ipsorum tantum liberum arbitrium omnia mala mortis exstitisse.

culcavimus Adamum. ⁵ Ecce humiliationem tuam et collegae tui, o impii servi! Henoch enim vos duos conculcavit et evolavit et regnavit. ⁶ M. Etsiamsi Henoch me contristavit, consolationem ex eo accipio, quod in hade pulverem Noë conculco. ⁷ H. O Mors, time hominem; quamquam enim servus est, jugum dominationis ejus regnat super omnes creaturas. ⁸ M. Gaudendum mihi est igitur, quod non viles vici; quo magis enim exaltatur victus, eo magis magnificatur victor ejus. ⁹ H. Valde gemit vox tua, o Mors, de justis; Henoch enim et Elias confregerunt utramque alam tuam. ¹⁰ M. Scio me dolores* meos consolationibus meis compensare posse; nam pro his duobus innumerabiles venerunt et adhuc veniunt. ¹¹ H. Omnes, qui ad te venerunt et veniunt, hospites tantum sunt; habitant et relinquunt domum tuam, sicut Lazarus. ¹² M. Haec vox vestra me multo magis sanavit, quam vulneravit; Lazarum enim, qui contra me rebellaverat, postea rursus subjeci. ¹³ H. O Mors, interrogationi responde et quaere, quaenam potuerit esse causa resurrectionis ejus, nisi ut per eam praefiguratio resurrectionis pingeretur? ¹⁴ M. In disputando bene versati estis, tamquam otiosi; ego autem in opere meo laborare debeo, ut dijudicem et perficiam illud! ¹⁵ H. Alias valde parata esse soles ad disputandum; quid nunc deterruit te? Veritas resurrectionis nostrae affixit te, quando de ea disputatur. ¹⁶ M. Exosam me apud vos constituistis, quamquam odio non digna sum; ego enim quiete dono senes et afflictos vestros. ¹⁷ Perniciosam me reputatis, o mortales; Adam interfecit vos et ego calumniis petor. ¹⁸ Leniter tantum vos detegere volo, quia servus sum; vos autem per peccata vestra me regem super vos constituistis. ¹⁹ Voluntas Adami excitavit me, cum antea quievissem; mortua eram, et vos me vivificastis, ut per me moreremini. ²⁰ Accuso mendaces, qui interfecerunt et negaverunt; Adam enim se ipse interfecit et me culpavit. ²¹ Initium controversiae erat serpens maledicta, quae merito clauda facta est. Illa enim arreptavit, advenit et posuit disputationem inter me et vos. ²² Diabolum relinquitis et contra me litigatis; exite potius, pugnate cum Malo, qui vos superavit! ²³ Non nego quidem cum esse collegam meum, sed qua de causa

ego propterea conviciis petor, quia ille valde exosus est, praesertim cum jam abnegaverim? ²⁴ Audite verba mea, o mortales, ut vos consoletur; ego contristavi vos et ego confiteor resurrectionem mortuorum. ²⁵ Incipit enim stillare in aures meas sonus praeparationis tubae, quae ipsa clangorem suum procurat. ²⁶ Audite verba mea et augete oleum lucernarum vestrarum; a me enim hac in re minime impediemini. ²⁷ Sciatis, quamquam haec dixi, tamen valde dilectum esse sermonem vestrum solitudini hadae. ²⁸ Perpendi enim hominem et magna est pax ejus, quia serpentes et pisces et aves ad eum veniunt. ²⁹ Miror autem, quod etiam angelis dilecta est conversatio ejus, immo quod ipse diabolus quaerit committatum ejus in gehennam. ³⁰ Vobis, o mortales, erit vivificatio mortuorum, ego autem, quae orbavi, orbabor in hade. ³¹ Glorificatio ascendat tibi ab omnibus, o vivificator omnium, qui undique colligis pulverem Adami.

LXIX. Ad modum: Nuntius delirationem.

¹ Tu in initio finxisti pulverem per misericordiam et tradidisti ei donum tuum per caritatem. (Responsorium: Gloria sit dominationi tuae!). ² Tu, o Bone, creasti Adamum, quamquam sciebas, eum ingratum et tui obliturum esse, sed finxisti eum, ut per gratiam vinceret eum. ³ Lugens intuitus sum in corpus, contristatus in animam; tu enim commiscuisti ea in caritate, sed recesserunt et segregata sunt in dolore. ⁴ Fictum est corpus sapientiam, insufflata anima bonitate, utrumque perfecte mixtum per dilectionem, sed serpens segregavit ea per malitiam. ⁵ Judicatur et corpus et anima, si alterutrum ad peccatum induxit collegam suum; peccatum iis commune est, quia et libertas communis est. ⁶ Te decet, o Benedicte, iterum misericordem te praestare, manu tua denuo fingere Adamum et digito tuo eum pingere. ⁷ Ecce enim, Domine,

²⁷ Valde me contristat quod per resurrectionem consuetudine et societate vestra privabor.

LXIX. Laudat summam Dei bonitatem et misericordiam, qua corpus hominis restituet, ei que, una cum anima, aeternam beatitudinem tribuet.

nunquam defecit eum gratia tua; dilexisti eum in initio, miserere ejus in fine! ⁸ Etsi enim jam non existit, tamen a te creatus est, ut existat, itaque renovabitur a te templum ejus, quod nunc factum est pulvis ejus. ⁹ Decet rogem, si videt imaginem suam vetustate corruptam, pulcherrimis coloribus renovare imaginem obscuratam. ¹⁰ Aspectus erat stupendus, cum descenderet splendida altitudo tua in pulverem obscurum, ut pingeret imaginem illustrem. ¹¹ Hoc ultimum multo excelsius erat priore, quia pulverem jam non tantum creavisti, sed ipse eum induisti. ¹² Sciebat Altissimus, Adamum Deum fieri cupere, itaque misit filium suum humanitate indutum, ut satisfaceret cupiditati Adami. ¹³ Contristatus est diabolus, cum videret Adamum, quem detraxerat, in altiore potius gradum ascendere, ut pudefieret ille, qui detraxit eum. ¹⁴ Laetifica corpus per animam, animae restitue corpus, ut invicem gaudeant, quod post separationem rursus commixta sint. ¹⁵ Adduc animam, ut ingrediatur in domum suam, et quieta sit habitatio ejus et luceat in ea lucerna ejus! ¹⁶ Habitat lux in oculis ejus, intret vox in aures ejus, sensus ejus destructi et desolati impleantur conversatione et pace! ¹⁷ Senectus exosa non videbitur in illis, nec dolores nec passiones, quia exuerunt haec in morte. ¹⁸ Hoc enim novum mors efficit in mortuis, ut per eam passionem exuant et gloriam induant. ¹⁹ Os mortui in Eden loquetur cum anima: Unde et quo et quomodo huc venisti? ²⁰ Lux, quae illie est, intinget corpus in colores suos, ut videat se ipsuum quasi fulminibus vestitum. ²¹ Lumen est illic crucifixus, splendor ejus illuminabit illos, qui se hic signaverunt magno ejus signo. ²² Appropinquat se angeli ignei hominibus carnis, et in caritate delectantur iis, qui laboraverunt et nunc quiescunt. ²³ Appropinquant angeli, ut praedicent cursus justorum; commemorant virtutes eorum, magnificant eos in operibus eorum. ²⁴ Primitiae laudum recentes ascendent ex oribus obturatis, quae in hade conclusa sunt. ²⁵ Audit mors sonum, inclinat aurem suam timens, incidit in eam tremor, quia mortui incipiunt loqui. ²⁶ Deserent eam inclusi ejus, resistunt vincti ejus. Includens facta est inclusa, quia incluserunt eam in inclusione ejus. ²⁷ Gloria erit vobiscum! Do-

minus noster dignetur nos ad vos ascendere, o justi benedicti, quorum voces nunquam deficiunt! ²⁸ Gloria sit illi, qui fluere facit fontem in ore occluso, ut continue tribuat laudem per filium patri adorato!

LXX. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ O quam amarus est, fratres mei, hic calix mortis, qui etiam sobrios inebriat, ut insaniant lacrimantes. (Responsorium: Laudetur ille, qui vivificat mortuos!). ² Per obitum mortui etiam vir gravis vincitur, ut intemperanter lamentetur ob dilectum suum, qui decessit. ³ Conqueritur enim in amore suo membrum relictum de amico suo, qui abscisus est, et cujus consuetudo et conversatio defecit. ⁴ Nimis debiles sunt, ita ut imitari nequeant Abrahamum, qui tam fortis erat, ut pro Domino suo fructum viscerum suorum in mortem traderet. ⁵ Illam firmam columnam, quae portabat pondus in populo, exagitabant undae doloris, sed non inclinata est firmitas ejus. ⁶ Ecce vinitorem, qui, cum videret fructum in vite sua sterili, obtulit uvam serotinam reservatam tamquam primitias. ⁷ Mirandum est etiam factum Jephthe, vinitoris, qui decerpit botrum adhuc immaturum et obtulit eum domino vineae. ⁸ Vicit, obtulit viscera sua et oppressit et expulit amorem suum, et non insanivit in dolore suo, quia fides sustentabat eum. ⁹ Vinum enim mortis est faex, quae per dolorem concitatur; lacrimis inebriat potatores suos et fletu invitatos suos. ¹⁰ Magnopere igitur consolatur magnus typus Jephthe, qui gladio obtulit thesaurum vitae Domino ejus. ¹¹ Dexteram suam extendit Jephthe et adduxit sacrificium. Columba vidit eum contristatum esse et animum ei addidit voce sua. ¹² Verus erat sacerdos, qui sacrificavit sanguine ex ipso orto, ut sit typus Domini sui, qui sacrificavit proprio suo sanguine. ¹³ Quicumque amore inebriatus est, sed per dilectionem

LXX. Exemplum Abrahami et Jephthe imitandum est, nec immoderate de mortuis legendum, cum nobis certa spes vitae futurae proposita sit. »

veritatis tristitiam vincit, sicut in somnio tantum videt dilectum suum morientem. ¹⁴ Accidit enim, quod in somnio amicum suum videt morientem; sed advenit tempus matutinum et consolatur eum de tristitia ejus in somnio. ¹⁵ Quam similis est defunctus huic mortuo in somnio, et mors somnio, et resurrectio tempori matutino! ¹⁶ Si exorta erit in nobis veritas, sicut lux in oculo, videbimus mortem similem esse terrori somni. ¹⁷ Stultus enim est ille, qui videt, somnum finiri tempore matutino, et nihilominus credit de morte, hunc somnum in aeternum duraturum esse. ¹⁸ Oculus, si spem possidet, secreto videre potest hunc somnum mortis per illud tempus matutinum cessaturum esse. ¹⁹ Volabit mirabilis odor illius thesauri vitae in corpus, domum animae, quae egressa est ex eo, idque contempsit. ²⁰ Multipliciter exornabitur et decorabitur, quia erit dilectum templum spiritus, reconciliabitur corpus antea desertum et erit habitatio pacis. ²¹ Vox tubae acclamabit citharis silentibus: Exsurgite, canite, clara voce glorificate [sponsum! ²² Tumultus erit inter ora, quando aperientur sepulcra; alter alteri canet instrumento suo, et gloriam tribuet voce sua. ²³ Gloria sit tibi, qui magnificasti Adamum, cum adhuc purus esset; gloria sit tibi, qui humiliasti eum in hade, cum se exaltasset! ²⁴ Sit laus humiliatori et sit laus resuscitatori! Mea quoque cithara glorificet Dominum suum in resurrectione sua!

LXXI. De resurrectione.

Ad modum: Vivit Abel et interfectus est Cain.

¹ Spiritus per David locutus est: Remunerabor opera ipsorum Moysi et Aaroni et Samueli. Non dixit: remuneratus sum illos, sed potius: remunerabor illos. Laudetur ille, qui per parvam hanc differentiam revelavit gloriam resurrectionis eorum! (Responsorium:

LXXI. Necessitatem resurrectionis e justitia divina probat.

¹ Cf. psalm. 99, v. 8, ubi tamen nunc peschittha non habet futuram $\% \text{e} \text{p} \text{e}$, sed imperativum $\% \text{e} \text{p} \text{e}$.

Laudetur ille, qui in justis et prophetis pinxit typum resurrectionis mortuorum!). ² Propheta monstravit, Noë et Job et Danielem vivos esse, si auditor verba ejus recte intelligit. Si enim justi sunt et se ipsos salvare possunt, etiam a morte liberabuntur et ex hade salvabuntur. ³ Iis enim, qui persecutionem patiuntur, quid prodesset justitia sua, si mortui non reviviscerent? Stultum utique esset pro Deo interfici, si hic non vivificaret, sed tam ingratus esset in merita justorum, ut eos cum aliis omnibus hominibus in hade relinqueret. ⁴ Si resurgent Moyses et Samuel, tum tantum eos vivere monstravit, secundum rectam scripturae intelligentiam (Jerem. 15, 1). Cur porro laboraret in convertendis peccatoribus, si justis non viverent, et cur laboraret in convertendis impiis, si sancti non resuscitarentur? ⁵ Henoch vixit propter Adamum, ne hic desperaret, quia audiverat, se pulverem esse et in eum rodire, et ut monstraret, corpus in aeternum cum anima vivere posse. Laudetur illo, qui magnam consolationem per Henoch tribuit patri nostro Adam! ⁶ Eliam remuneratus est in coelo, ne avidus populus crederet, in terra tantum remunerationem tribui. Jeremiam autem in fovea praecio suo fraudavit, ut meditentur, ubinam ei retributurus esset. Incitavit eos, ut invenirent veram recompensationem. ⁷ Si nulla est resurrectio, quid prodost sanguis Abel, qui clamabat contra occisorem suum? Sacrificium, quod obtulit, ipsum interfecit, qui alias nongentos annos vivere potuisset. Si nova vita non esset, cur Deus perdi sineret proximos amicos suos? ⁸ Mortuum peccatorem non dedit primum Morti voraci, ne juste cum retinere posset, sed fecit, ut justum primum devoraret, quem in resurrectione rursus evomere deberet, ut si cructaretur primus justus, Mors simul ab omnibus ei superimpositis evacuaretur. ⁹ Laudetur ille, qui dedit asinae vocem apertam, tanquam stimulum,

² Cf. Ezech. 14, 14. 20.

⁶ Dens ideo Jeremiam per totam vitam suam aerumnis et doloribus cumulavit, ut populus inde concluderet, Deum, utpote qui injusto agere non possit, ei post mortem debitam remunerationem reservasse. — Codex C habet in fine: Illo enim, qui Eliam remuneratus est, non potest Jeremiam remuneratione fraudare.

quo verberavit dominum suum eo, quod ipso eam verberarat! Stultus ille mulus incaluit, cum vidisset cumulum argenti. Ne similes simus jumento desperantes de resurrectione nostra! ¹⁰ Septem fratres, qui mactati sunt sicut agni inter laniones, ubinam quaerent vitam suam, quonam pacto rejecerunt dona et promissiones? Laudetur ille, qui in fine reddet Semonithae coronam filiorum suorum! ¹¹ Si senex ille propheta credidit, Josiam sicut judicem distincturum esse inter ossa et ossa, haec, fratres mei, aperta est praefiguratio adventus Domini nostri resuscitaturi et distincturi opera defunctorum una cum ossibus eorum. ¹² Si resurrectio non erit, quid profuit Josiae, quod honoravit ossa prophetae? Leo confregerat illum, cum adhuc sentiret, Josias honoravit eum, cum non jam sentiret. Sed ossa reservata prophetae in mysterio praedicaverunt resurrectionem. ¹³ Leo, qui interfecit prophetam, non interfecit asinam, quae mandatum non contempserat. Per hanc asinam salvatam discat Eva interfecta, quod mandatum, quod spreverat, ipsam interfecerit; non enim injustus est iudex. ¹⁴ Idem ille, qui permisit leoni voraci, ut confringeret prophetam esurientem, qui per escam pellectus erat, mandavit etiam morti famelicae, ut devoraret Adamum voracem. Mors et leo abolebuntur, propheta et Adam resuscitabuntur. ¹⁵ Et si surdum illud altaro auribus carens, quod Jeroboam fecerat, vocem prophetae audivit et dirupit sinum suum et effudit cinerem suum, eodem modo etiam sepulcra aperientur; si enim lapis audivit prophetam, audient utique ossa creatorem. ¹⁶ Ecce etiam in pisce illo typus latet, fratres mei; Jonas enim vixit Deo, quamquam mortuus erat hominibus. Ita etiam nobis mortui videntur defuncti, quamquam vivunt Deo; et dilectus noster, qui immersus est in haden, sicut Jonas rursus ex eo ascendet. ¹⁷ Incidit vivus in mortuum mare et loquens in foveam obsignatam et vincti in ignem solutam; mare et fovea et fornax fidejussores sunt mortuis, quod eodem modo respondebunt ex omni loco, quando convocabit eos resurrectio. ¹⁸ Consolata est nos fovea

¹⁷ Commemorantur hac strophā Jonas, Daniel, tres viri in fornace; sequens strophā de Daniele agit.

viri illius desideriorum, quem pro unica Morte vorace multa ora famelica circumdabant. Aperta est fovea, sicut sepulcra, et succubuerunt bestiae, sicut Mors, et ascendit sanctus praedicans resurrectionem sepultis.

LXXII. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Audite indeque consolationem accipite, fratres mei, quod piscis dispensator erat, qui accepit, reservavit et reddidit! Eodem modo etiam Mors, dispensator hadae, rationem reddet; Dominus enim noster, cum mortuos resuscitaret, vel palpebras oculorum ab ea reposit. (Responsorium: Gloria sit tibi, o rex Christe, qui excitabis dormientes per sonum tubae tuae!) ² Si Sephora circumcidit filium suum circumcisione temporaria et mors cessavit per circumcisionem, quanto magis cessabit mors per verum baptisma? Quicumque enim in Christum baptizatus est, induit vivum vivificantem omnium. ³ Quomodo Deus sine remuneratione relinquere posset Abrahamum post mortem ejus pro amore et justitia sua, aut quomodo mercede fraudare posset Isaac pro vinculis manuum et pedum ejus et pro cultro, quem oculus ejus repente in se ipsum strictum vidit? ⁴ Quomodo mercede fraudare posset prophetas, qui sicut agni catervatim jugulati sunt in ovilibus suis, quos Jezabel, lupa prophetarum, jugulavit, et illos centum prophetas, qui ei evaserunt, sed fame et siti excruciatii sunt? ⁵ Quomodo etiam debitum praemium Lot denegare posset, qui tradidit duas filias suas pro sanctis, qui in ipsius domum intraverant? De ore ignis liberavit eum, et in os hadae dejecit eum; quid ergo prodesset ei liberatio, si nulla futura esset resurrectio? ⁶ Ecce intueri infantes

* LXXII. Hoc quoque carmine resurrectionem carnis e justitia divina necessario sequi demonstrat.

¹ De pisce, qui Jonam devoravit, sermo est, aut de eo, qui staterem in ore gestabat.

occisos et prophetas mactatos et filios Job obrutos et septem fratres excoriatos cum multis lapidatis; quomodo mercedem denegare poterit Deus omnibus his illustribus? ⁷ Immo per te ipsum judica, quomodo enim Deum precaris, tamquam remuneratorem aut tamquam fraudatorem? Si fraudator est, nihil laborabis, si autem remunerator est, laborare non cessabis. Num forte poscet et vindicabit mercedem mercenarii et fraudabit mercedem precationis? ⁸ Si hic tantum Deus te remuneratur, malum finem praeparavit tibi. Immo, si resurrectionem tibi non faciet, ne hic quidem te remuneratur; tum enim tota habitatio tua quasi fumus est, nec in ulla re peccatoribus apud Deum praestas. ⁹ Tum latro te prudentior est et fur te praestantior et fornicator te quietior et peccator te validior et impius te locupletior, et si resurrectio non erit, vanus est cursus tuus, o debilis. ¹⁰ Et si de hac vita superbis, serpens et balaena multo longaeviores sunt te, et bestiae sunt saniores te et aquilae velociores et leones fortiores; qua de re ergo superbire potes, o stulte? ¹¹ Narra nobis, o debilis, quae sit merces precationis tuae et praemium jejunii tui. Votum tibi potius damnum est et sacrificium tuum detrimentum; si enim resurrectio non erit, aequaberis in haec omnibus hominibus. ¹² Et si gladium times, nec occidis, ne pereas, nec furaris, ne comburaris, ecce judex tuus homo est, et largitione corruptus tamen te interficere potest, quemadmodum jam antea innocentes interfecit et econtra noxios absolvit. ¹³ Rursus vero hanc quaestionem siste: Si a Deo est lex et justum iudicium, quomodo Deo magis placere potest justitia temporaria, quam justitia aeterna, si quidem nos resurrectione fraudat? ¹⁴ Si enim justus est, quomodo post mortem nostram mercedem denegare potest eleemosynis et precationibus nostris? Si autem non diligit justitiam (quod absit, ut credamus), quomodo et per

¹² Sensus hic est: Tu ipse, qui resurrectionem negas, per abstinentiam a peccatis eandem testaris. Hoc enim non ob timorem iudicii civilis facere potes, quia iudices humani largitioni accessibiles esse solent, teque vel insontem damnare vel sontem absolvere possunt.

quemnam leges justae incepterunt observari in terra? ¹⁵ Si respondeatur: per hominem, hic homo justior esse debet, quam creator ejus, quae impia sententia procul a nobis absit! Ecce enim homo peccator est et largitione corruptus dissolvit leges. Si autem respondeatur, legem forte seu per fatum ortam esse, hae duae notiones, legis scilicet et fati, se invicem tollunt. ¹⁶ Deus, si justus est, non potest constitui sidera natalitia, quibus homines necessario peccatores fiunt, et quia benignus est, non potest odisse resurrectionem; valde enim malignum esset, si praemio suo fraudarentur justus, qui pro Deo mortem perpessi sunt. ¹⁷ Undique conclusum et inquisitum et perspectum est, mortuis resurrectionem fore. Quid inde perdis, o stulte, si erit resurrectio? Crede potius, te per bona opera, quae nunc, tamquam infidelis, frustra observas, aliquando in coelis regnaturum esse! ¹⁸ Ea, quae nunc frustra observare studes, metu gladii et tormentorum commotus, observa potius propter spem vitae futurae, et ea, quibus nunc vanam tantum gloriam affectas, fac propter resurrectionem; pro morte desperata morere morte spei plena! ¹⁹ Igne combusti sunt sancti, in aquis suffocati recti corde, gladiis mactati contristati, lapidati prophetae, in crucibus suspensi apostoli, et quomodo Justus mercede fraudare poterit myriades myriadam horum depositorum?

LXXIII. Tertium carmen ejusdem modi.

¹ Ecce, dilecti mei, sub terra sunt cadavera et corpora sepulchrorum, et in coelo sunt justus. Ecce enim utrumque portat deposita hominum, itaque terra et coelum clamarent, si justus praemio suo resurrectionis fraudarentur. (Responsorium: Gloria sit filio,

¹⁵ Eadem argumentatione ex incompatibilitate notionum legis seu ordinis et fati etiam alias utitur Ephraem, cf. ed. rom. II 453 f.

LXXIII. Poeta pergit, resurrectionem praecipue e notione justitiae divinae probare.

¹ Hic clarissime testatur S. doctor, animas justorum etiam ante diem judicii et corporum recuperationem in coelo esse, quare locus in codice C fraudulenter corruptus est. Qua de re prolixius dictum est in prolegomenis.

qui per sonum cornus sui aperiet sepulera et suscitabit mortuos!)

² Si justus mercator pecuniam mutuam sumpsit pro chirographo, successive augetur usura ejus; et si moritur possessor chirographi, viva manet post eum usura. Quis terminabit usuram sacrificii, quod Abel obtulit? ³ Quis non commodaret Deo, apud quem etiam post decessum nostrum vivit usura precationum nostrarum? Chirographum gignit usuras, et terra continuum proventum et subolem, et thesaurus Dei multiplicat eleemosynas et precationes nostras.

⁴ Omnibus est una via, fratres mei; a nativitate usque ad mortem et a morte usque ad resurrectionem; sed inde incipiunt duae viae, altera in ignem et altera in Eden; unusquisque ergo oret pro mortuo suo, ut dignus habeatur via in Eden! ⁵ Indorum et Assyriorum hostium eadavera projecit in desertum et vivificavit ossa in campo Ezechielis. Non dirigimur, fratres mei, per necessitatem a potentia aliqua peregrina, sed libera voluntas nostra, quae omnibus potentior est, ipsa gignit et interficit et resuscitat nos.

⁶ Laeta annuntiatio erat pueris, Pharaonem, qui infantes suffocaverat, per liberationem populi suffocatum esse. Eodem quoque modo morietur Mors per resurrectionem, quae omnes lactificabit; et Mors cessabit ab infantibus, sicut Pharao. ⁷ Quomodo Deus fraudare poterit infantes, quos impii sicut congeriem locustarum mortuarum in flumen conjecerunt, quorumque patres videntes fleverunt et in coelum clamaverunt? Laudetur ille, qui monstravit iis per sanguinem paschatis resurrectionem infantium eorum! ⁸ Unus

⁴ Hic versus de solis corporibus, quorum resurrectio in his carminibus demonstratur, intelligendus est. Alias enim S. Ephraem aperte docet, animas jam ante resurrectionem in Eden constitutas esse, cf. ed. rom. III, pag. 225 d.

⁶ Secundum aliam lectionem: quae omnes vivifecat.

⁸ Alludit ad Ezech. 9, ubi Dominus jubet justos littera Tau signare, quae typus s. Crucis creditur, cum eadem littera apud Phoenices et veteres Hebraeos crucis formam habuerit. — Verbum موتاكم pro vocalium diversitate dupliciter verti potest, aut „mortuos vestros“, aut „morientes vestros“, quorum ultimum praetuli. Ritus enim mortuos signo crucis signandi, nunquam, quantum scio, commemoratur. Versio autem „morientes vestros“,

ex angelis mandatum accepit et signavit signaculum salvationis in frontibus justorum. Circumcisio pudefacta est, cum videret sigillum secretum, quo vincebatur. Cruce signate morientes vestros, ut vincant alteram Mortem! ⁹ Malitia non utitur sapientissimus ille creator, nec aliquid constituit aut destruxit sine ratione. Si jam mortalis artifex nihil imprudenter perficit, absit, ut dicamus, Deum aliquid sine sapientia conglutinare aut dissolvere. ¹⁰ Et si homo loquens magni aestimat aurum silens, et anxius est, ne quid de eo amittatur, et pictor imaginem, quam pinxit, asservat, ne corrumpatur, quanto magis Bonus servabit imaginem, quam erexit ad gloriam suam? ¹¹ Si resurrectio non esset, vita consumeret justum; transiret per eam et abjiceretur, incideret in terram et finem suum inveniret, finiret vitam suam et omnino existere desinere. Absit hoc a justo remuneratore, qui justos suos mercede non defraudat.

LXXIV. Ad modum: O Domine, in hortis tuis.

¹ O quam magnus et splendidus erat Adam in creatione sua, o quam magna erat humiliatio ejus in tempore mortalitatis ejus! Rursus magnificet eum resuscitatio tua! (Responsorium: Renovet eum resuscitatio tua!). ² In conglutinatione ejus picta est sapientia creatoris ejus, in destructione ejus expressa est malitia deceptoris ejus. Pudefiat ille per renovationem ejus! ³ Electus et magnus

quamquam participium Poeltrarius cum suffixis jungitur, firmatur per locum S. Ephraemi II, 541 b, secundum quem sacerdotes super aegrotos preces fundunt eosque afflant et signant, id est sine dubio eos oleo in crucis forma illinunt. Si autem verteremus „mortuos vestros“, s. doctor doceret, mortuos per alios homines salvari posse, quod rationi non minus, quam fidei repugnaret.

XXIV. Describit, quomodo homines in vita sua opibus, industria, sciantia, aliisque rebus excellent, et quomodo haec omnia per mortem evanescent, oratque, ut per novam vitam consolationem accipiant. — Hoc carmen, una cum tribus sequentibus, ex parte usurpatum est ad canones quosdam necrosimos consarcinandos, qui falso S. Ephraemo adscribuntur; cf. prolegomena.

erat, cum perficeretur, et contemptus, cum moreretur; in vita sua tamquam aliquid, in morte sua tamquam nihil. Rursus magnifica eum, Domine! ⁴ Judicat et condemnat, inquit et absolvit, similitudo ejus divina est et mors ejus animalis; per te glorificetur imago tua! ⁵ Ecce verbum ejus magnum est et super omnia expansum; in terra loquitur et in hade ad silentium redigitur. Renova cantica ejus! ⁶ Et demergit se in mare et educit thesauros ex eo; quando autem immergitur in haden, retinet eum Mors. Per te, Domine, in altum evehatur! ⁷ Strenuus, cui mare et terra subjecta sunt, humiliatur in sepulcro et fit cadaver. Miserere, Domine! ⁸ Strenuum jugum ejus subjicit animalia, sed jugum Mortis ipsius libertatem humiliat. Per te, Domine, liberetur! ⁹ Frenis dirigit impetum currus, sed Mors constringit ipsum et vincit in hade. Solvat eum solvens omnia! ¹⁰ Sedet in throno cum diademate et corona, sed Mors ei pompam eripit et ipsum confringit. Per te, Domine, honorem suum recuperet! ¹¹ Scribit et legit, studet et explicat, sed Morti non persuadere potest sapientiâ suâ. Per te, Domine, liberetur! ¹² Quamquam leonem includit et balaenam alligat, Mors tamen ipsum includit in fovea hadae. Educat eum sonus cornus tui! ¹³ Arborem abscidit et alterat et multiplicat, sed Mors ipsum separat ab omnibus dilectis suis. In tua gloria rursus videat illos! ¹⁴ Vulnere sanat medicamentis, quae invenit, sed vulnere Mortis nullum convenit medicamentum. Sanet eum medicamentum vitae! ¹⁵ Oleum et aromata ejus et multitudo unguentorum ejus tollere nequeunt odorem ipsius, postquam mortuus est. Tuo sale salietur! ¹⁶ Luminaria dividit in horas et tempora, sed nescit, quae sit hora mortis ipsius. Gloria sit omniscienti! ¹⁷ Terrena aggreditur et coelestia explorat, sed quando Mors ad eum venit, obliviscitur eorum et perturbatus est. Per te, Domine, liberetur! ¹⁸ Auget usuras et addit eas ad caput, poscit et colligit eas, sed postea spargit et haeredi relinquit eas. Gratia tua ditet eum! ¹⁹ Exstruit palatia aestiva et hiemalia, sed unicum sepulcrum pro aestate et hieme sufficit ei. In Eden lactificetur! ²⁰ Dividit et plus accipere quaerit, Mors autem subtrahit eum et dat ei tria cubita in

hade. Ut tibi, Domine, obviam eat, progerminet! ²¹ De-
 faecat vina et multiplicat convivia, Mors autem obturat ei os,
 ut non amplius pasci possit. Consoletur eum mensa tua!
²² Colligit et multiplicat avidè thesauros, ut sibi coacervet, Mors
 autem abducit et reponit eum in hadn. Educat eum resuscitatio
 tua! ²³ Ambulat in semitis et revertitur in via; sed unam viam
 relinquit, ad quam postea nunquam reverti potest. Redeat ad
 paradisum tuum! ²⁴ Adducuntur vespillones et vocantur gestatores
 et homo pro spondis suis utitur arcâ defunctorum. Avolare faciat
 eum resurrectio! ²⁵ Laborat in palatiis amplis, quae postea amittet,
 et corpus ejus implet sepulcrum et pulvis ejus pugillum. Rursus
 innova eum!

LXXV. Alterum carmen ejusdem modi.

¹ Dies decessûs est dies accrbus, dies suspirii, dies lacrima-
 rum. Domine, esto solatium nostrum! (Responsorium: Domine,
 esto solatium nostrum!). ² Est dies, qui abscidit et aufert mem-
 brum a corpore concorde fratrum et cognatorum ejus. Per te,
 Domine, rursus infigatur! ³ Est dies, qui dolorem affert senibus
 ob filios suos, quia Mors confringit baculum senectutis eorum.
 Per te, Domine, fulciantur! ⁴ Est etiam dies, qui abducit filium
 unicum a matre sua et abscidit brachium, quod illam sustentavit.
 Tu, Domine, sustenta eam! ⁵ Est dies, in quo parentes expirant
 et decedunt et relinquunt infantes suos, orbos et ablactatos. Tu,
 Domine, educa eos! ⁶ Est etiam dies, qui separat fratrem a fratre
 suo, ut numerus deficiat et digiti imminuantur. Per te, Domine,
 rursus expleantur! ⁷ Est dies, qui filiam senis separat ab eo, ut
 excoecetur oculus ejus, per quem vidit. Tuum lumen consoletur
 eum! ⁸ Est dies, in quo separatur maritus a costa sua, et orba-
 tur terra, quia jam non est caput corporis. Rursus videat eum

LXXV. Monstrat, quantam tristitiam mors cognatorum familiis affert,
 et lugentes hortatur, ut patienter resurrectionem expectent.

⁶ Comparatur hic familia cum manu, et singula ejus membra cum digitis.

in Eden! ⁹ Est etiam dies, qui separat uxorem a domo sua, ut inversa et effusa sit domus, quia periit ordinatio ejus. Consoletur eam regnum tuum! ¹⁰ Est dies, qui repente affert tristes annuntiationes, et in quo fama intrat et perturbat auditum. Pacem reciperet per vocem tuam! ¹¹ Est dies, qui incitat oculos ad fletum et manus ad planctum et os ad ululatum. Per te, Domine, reprehendatur! ¹² Est dies, qui advocat multas lacrimas, et qui os intrantis et exeuntis lamentationibus implet. Per bonitatem tuam consolationem accipiamus! ¹³ Est dies, in quo separatur amicus ab amico suo; hi duo boves, qui separati sunt a jugo concordie, rursus jungantur per amorem tuum! ¹⁴ Est dies, in quo separantur sponsi et sponsae, et pro saltatione est iis planctus. Utinam ad nuptias tuas perveniant! ¹⁵ Est dies, qui irritam facit firmam promissionem desponsantium, et pro thalamo sepulcrum sponsae parat. Dignare eam thalami tui! ¹⁶ Est etiam dies, qui separat filiam et sororem, ut proficiscantur sicut columbae e domo sua. Habitent in paradiso tuo! ¹⁷ Est etiam dies, qui separat filiolum a matre sua, ut contristetur vitis, quia uvis destituta est. Educetur in Eden! ¹⁸ Est dies, qui segregat multos infantes; quando venit, vitis obsoleta et desolata est, quia fructus ejus amputati sunt. Reserventur in horreo tuo! ¹⁹ Si decedit filius unicus, rami inclinantur, ut moveantur super fructum, qui decidit. Tibi, Domine, offeratur! ²⁰ Gloria sit illi, qui suffocavit mortem, eamque in medio posuit inter vitam et vitam, ut vos doceat, vestram mortem destructam esse! ²¹ Sumite vobis similitudines ex corpore et in corpore pro eo, quod secundum ordinem veniunt gradus et successiones ejus. Perficiet id ille, qui consummat omnia. ²² Homo murmurat in dolore et tristitia sua; da ei locum, Domine, ut temperetur moestitia ejus, ut tu in omnibus glorificeris! ²³ Perturbatum et inordinatum esset, si extemplo resuscitaremur; non autem hoc modo perturbatus et festinans est Bonus. Laudetur ille, qui patienter expectat omnia! ²⁴ Si igitur omnia perturbaretis et fructus ante flores, nativitatemque ante conceptionem poneretis, tum demum juste flere possetis de eo, quod vivificator omnium nimis diu resurrectionem differret. ²⁵ Credat

tristitia nostra, nos visuros esse defunctos nostros et cum omnibus dilectis nostris praedicaturos esse perfectorem omnium, qui omnes nascit et vivificat!

LXXVI. Tertium carmen ejusdem modi.

¹ Quis desideraret ornatum tuum, o corpus? Quis servili modo pulchritudinem tuam coleret? Per te, Domine, liberemur! (Responsorium: Per te, Domine, liberemur!). ² Illum, quem inter vivos pulchritudo tua captivatum tenebat, aspectus tuus inter mortuos in sepulcra nausea afficit. Te, Domine, desideremus! ³ Stulte egit sapiens ille, qui te exornare studuit et sermonem quoque suum expolivit, ut ex te laudem acciperet. Intuere, Domine, in servitium nostrum! ⁴ Sine Deo est ille, qui te colit; in decessu tuo cum pudore intelliget, cuiam decorus fuerit. Patri tuo per te decori simus! ⁵ Mors confringet velocem aliam tuam, quae studuit, ut semper apud aurum habitaret. Ad te, Domine, volemus! ⁶ Aquila apud carnem et homo apud pecuniam invenitur. Gratulandum nobis est, quod aurum comedi nequit. Corpus tuum est medicamentum vitae. ⁷ Quamquam autem nemo aurum manducare potest, nemo tamen eo satiatur, quamquam esca non est, omnes tamen illud esuriunt. Tuum panem desideremus! ⁸ Mundus acclamat tibi: Veni, egredere ad laborem! Sepulcrum acclamat tibi: Veni, quiesce, o debilis! In tuo portu quiescamus! ⁹ Est dies, qui juvenes ad sepulcrum exornat et virgines coronat et ad haden mittit. Gaudeant in saeculis tuis! ¹⁰ Est dies, qui obscurat domum per fletum, et extendit super parietes ejus tenebras et lamentationes. Expellat eum consolatio tua! ¹¹ Increpa, Domine, Mortem voracem, quae nos depascit, vivosque deglutit et in ventre suo sepelit! Scindat eam tuba tua! ¹² Est dies, qui aufert ornamentum spondarum, ut pro ornamentis suis moestae sint in saccis. Tuus dies laetificet nos! ¹³ Mulicrem educit e de-

LXXVI. Hortatur homines, ut mortis memores, luxuriam et avaritiam contemnant et salutis suae studeant; tum iis post mortem terribilem et tristem paratam esse resurrectionem ad vitam.

core domus ejus, ita ut omnia perversa et effusa et confusa redantur, quia perierunt ordinationes ejus. Ordinemus animas nostras! ¹⁴ Est dies, qui inclinat et incurvat stabilia, in quo inclinantur cedri super cedros, quae ceciderunt. Per te, Domine, rursus progeminemus! ¹⁵ Corpus corrumpitur, quia anima ex eo egressa est, sal et vita sensuum et membrorum. Rursus per eam exornetur! ¹⁶ Est dies, in quo dives intuetur thesauros suos, et videt, quod opes non adhaerent domino suo. Ditemur in acrio tuo! ¹⁷ Est dies, in quo soli justii lætantur, qui possident et collegerunt sibi viaticum eleemosynarum. Cura tua nobis viaticum suppeditet! ¹⁸ Detrahitur cutis, quae obducta est super faciem, et erit facies nuda et indecora. Exornet eam resuscitatio tua! ¹⁹ Aures factae sunt foveae illi vermi hadae, et oculi facti sunt nidi tineae in sepulcris. Vide, Domine, humiliationem nostram! ²⁰ Homines de terra formati descendunt et in turpe lutum convertuntur in sepulcro humiliati, qui antea tam pulchri erant. Vide, Domine, devastationem nostram! ²¹ Est dies, in quo decedunt reges in tristitia et dimittunt diademata sua et descendunt in haden. Rex noster in coelis est. ²² Mors humiliat omnes, mors depauperat omnes, mors destruit omnes, mors depascit omnes. Expellat eam resuscitatio tua! ²³ Dies decessus est dies acerbus, dies omnes ad fletum incitans, dies omnes contristans. Tuus dies, Domine, vincat eum! ²⁴ Dies autem resurrectionis congregat omnes, consolatur omnes, lætificat omnes. Tuus dies, Domine, ad nos perveniat! ²⁵ Dies est, in quo videbunt parentes liberos suos, est etiam dies, in quo fratres videbunt fratres suos. Gloria sit vivificatori omnium!

LXXVII. Quartum carmen ejusdem modi.

¹ Per defunctum intelligamus, habitationem nostram sicut somnium esse; si enim possessor ita evanescit sicut spectrum, quanto

LXXVII. Mors nobis omnia adimit, ideoque nos docet, rebus terrenis non confidendum esse. Resurrectio igitur nobis expectanda est, nec quaerendum, cur tam diu retardetur; Deus enim sapienter omnia secundum tempus et ordinem distribuit.

magis possessio ejus? (Responsorium: Tu, Domine, resuscita illum!).
 2 Propter hunc diem, in quo cessabit conglutinatio nostra, venite, desinamus intueri mundum, qui cessabit! Venite, adoremus Dominum nostrum! 3 Est dies, qui silere facit os, ut non amplius sonet, quia consumpta est scaturigo verborum ejus et fons effatorum ejus. Per verbum tuum consolationem accipiamus! 4 Hic est dies, qui aures apertas obturat, quia mors eas oblinit, ut surdae fiant. Per tuam vocem aperiantur! 5 Est dies, qui claudit oculos claros, lucernas et lampades templi animarum. Videant tuum lumen! 6 Oculos claudit sicut fenestras, et obscurat domum, quia relinquit eam hospes anima. Rursus recipiat eam in resurrectione! 7 Hic est dies, qui ligat et otiosas facit manus. Homo inceptum finire non potest et gemitus edit. Per tuam virtutem confortetur! 8 Perdit gressus, efficitque, ut calces consuetam opem ferre recusent; non jam sunt passus, quia abscisae sunt viae. Saltent pedes in convivio tuo! 9 Dies est, qui impedit halitum, ne intret; ab intus coarctat et expellit eum, ut exeat. Expelle eum per resurrectionem! 10 Cogitationem, quae est rota omnium motuum, per stuporem ligat et per silentium quiescere facit. Digna sit regni tui! 11 Est dies, in quo color in alium colorem mutatur, et pro colore vitae color mortuorum induitur. In tuo lumine illustretur! 12 Comparet gramina et corpora, et intuemini Bonum; si enim gramina resuscitat, quanto magis corpora vestra vivificabit ad glorificationem suam? 13 Horae ordinatae sunt, nnaquaeque in tempore suo; eodem quoque modo ordinata sunt tempora a Domino omnium. Gloria sit ei, qui instituit omnia! 14 Hora decima praevenire nequit sextam; ita etiam non oportet vos petere tempora ante praecedentia tempora. Laudetur ille, qui omnia ordinavit! 15 In bono etiam ordine positi sunt menses, nec unquam unus mensis alios in numero praevenit. Laudetur ille in ordinationibus suis! 16 Perturbatio esset, si Nisan mensem Thisri praeveniret, et perturbatus est ille, qui interrogat: Ubi est resurrectio? Laudetur ille, qui ordinavit omnia! 17 Perturbatum esset, si messis praeveneret, nec minus, si resurrectio mortem praeveniret. Gloria sit agricolae nostro! 18 Si enim finita et consummata erit

satio defunctorum, tum veniet tempus angelorum, ut exeant ad messem. Gloria sit satori nostro! ¹⁹ Recte igitur mortem antecedit nativitas, et recte resurrectio terminat mortem. Gloria sit omniscienti!

Finitus est liber hymnorum Nisibenorum beati Domini Ephraem, qui sunt numero septuaginta septem.

Gloria sit Patri et Filio et Spiritui sancto nunc et in omne tempus et in saecula saeculorum, Amen!

Inter utramque subscriptionem olim alia quaedam scripta erant, quae sine dubio scribae aetatem et patriam indicabant, sed a Moyse abbate erasa sunt, cf. prolegg. — Ceterum hic obiter notari potest, non solum hanc subscriptionem, sed etiam singulorum hymnorum titulos, melodias, totasque unitas (responsoria) rubro colore exaratas esse.

INDEX RERUM.

- Abraham episcopus Nisibenus, post a. 361, cf. prolegg. 5, carm. 17—21.
Aetate junior erat (18, 3, 5; 19, 2). Juliano restitit (18, 5—8).
- Acta S. Ephraemi hymnos Nisibenos commemorant, pr. 2.
- Anazit castelli expugnatio 10; p. 4.
- Animarum status post mortem idem ac post resurrectionem 47, 5, 13; 64,
6; 69, 19; 73, 1; p. 6.
- Apameensium acra p. 1.
- Assyria nomen Persiae 6, 7.
- Apocatastasis non docetur a S. Ephraemo 59, 8.
- Baal Nisibi colitur 9, 6. 12. 16; 11, 15. 19. 21.
- Babu episcopus Nisibenus post a. 338, cf. 17, 11; 19, 16; p. 5. Captivos
redimi curavit 14, 4. 23; 19, 16.
- Bardesanes negat resurrectionem 46. 51. Corpus a diabolo deducit 46, 12,
cf. 45, 8. Fatum docet astrologicum 72, 13—16.
- S. Barseus Edessae episcopus falsis criminibus culpatur 29, 6—7; p. 5.
- Canones necrosimi nonnulli non genuini sunt p. 2.
- Chrisma in ordinatione sacerdotum usitatum 17, 2; 19, 2.
- Constantinus 21, 20.
- Constantius 13, 4—6; 21, 20; 29, 16.
- Crucis signum 69, 21. Morientes eo a sacerdotibus signantur 73, 8.
- Dei filius aeternus 14, 14; 38, 9.
- Edessena ecclesia per Arianos turbata 26—30; p. 3. 5.
- Episcopatus antiquitas apud Syros p. 5.
- Eucharistia est verum Christi corpus 3, 7; 34, 10; 46, 8.
- Festum commune Martyrum in 13. Maji 6, 30; p. 5. Cf. etiam addenda.
Festum ascensionis et natalitiorum Christi 6, 30.
- Harar, urbs pagana 31—34; p. 5.
- S. Jacobus episcopus Nisibenus † 338, cf. 13—14; p. 5. — Corpus ejus Ni-
sibi asservatur 13, 18—21.
- Jovianus 21, 13. 20.
- Julianus 18, 5. 6. 8; 21, 15—17.
- Joannis Baptistae ossa Edessae asservata 33, 13.

ص ا a
 ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا a a a a a a a a a a a a a a a a a a a
 ا a
 ا a

In primo et ultimo folio vacuo scripta est oratio manu vaje sera, sub
 titulo عاااااا!! ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا ا a a a a a a a a a a a a a a a a a a

Cod. F hanc habet subscriptionem ا a a a a a a a a a a a a a a a a a
 ا a

صَلَوَاتِهِ . 60 . عَمَّا قَدْ صَرَخَتْ . لَنَا خَطْبَايَا . قُنَا عَمْرًا
 أَلَمْ . سَأَ سَأَ خَذْرَاءُ . مَنْ صَرَخَتْ . 65 . أَقَلَّ كَفْرًا قُلَّ
 عَدَسًا كَفْلًا قُلَّ . عُنَا نَهْ . لَمْ مَرْمَا كِبَعًا . نَهْ
 لَمْ تَحْتَم . 70 . أَقَلَّ مَرْمَا أَقَلَّ . عَمْرَا هَمْ صَرْخَتْ قُلَّ . عَضَمَا
 لَمْ صَرْخَتْ . مَرْمَا كِبَعَاءُ . هَلْ مَرْمَا مَرْمَا . 75 . كَمْرَمَا
 عَمَلَمَا . عَمْرَا هَمْ صَرْخَتْ هَمْ . مَرْمَا مَرْمَا . كَمْرَمَا . لَمْ
 هَمْ مَرْمَا . مَرْمَمَا قُلَّ . 60 . أَقَلَّ || لَمْ . عَمْرَا هَمْ مَرْمَمَا
 هَمْ . مَرْمَمَا مَرْمَمَا . سَأَ سَأَ . هَمْ مَرْمَمَا . هَمْ مَرْمَمَا .
 85 . مَرْمَمَا لَمْ . عَدَسًا لَمْ . مَرْمَمَا مَرْمَمَا . أَقَلَّ
 : لَمْ مَرْمَمَا . هَمْ مَرْمَمَا . 90 . كَمْرَمَا . عَدَسًا كَمْرَمَمَا .
 مَرْمَمَا مَرْمَمَا . مَرْمَمَا مَرْمَمَا . مَرْمَمَا لَمْ . 95 . مَرْمَمَا
 لَمْ . عَدَسًا كَمْرَمَمَا :

عَمَلَمَا قَلَمَا : مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا !
 عَمَلَمَا مَرْمَمَا مَرْمَمَا :

عَدَسًا لَمْ مَرْمَمَا مَرْمَمَا : مَرْمَمَا : مَرْمَمَا : مَرْمَمَا :
 مَرْمَمَا : مَرْمَمَا : مَرْمَمَا :

78 Cod. F incipit post [C] 78 F مَرْمَمَا 82 F omittit مَرْمَمَا
 83 F مَرْمَمَا [C] 87 F مَرْمَمَا 89 F مَرْمَمَا

Inter utramque subscriptionem nonnulla erasa esse apparet, quibus haec
 ab abbate Moyse substituta sunt: مَرْمَمَا مَرْمَمَا مَرْمَمَا .
 مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا !
 ! مَرْمَمَا مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا !
 ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا !
 : مَرْمَمَا : مَرْمَمَا : مَرْمَمَا :

Et infra subscriptionem alius scripsit haec, quae post voces مَرْمَمَا
 supra positas inserenda sunt: مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا ! مَرْمَمَا !

LXXVII.

؟ طُو كُكِه ؟

صَافِيَا تَمَامِيَا . كُكِيَا ؟ اَمُو كُكِيَا . om . اِي رَمُو كُكِيَا .
 om اِكْف اَمُو سَوَا . 13 مُم صَفَا كُكِيَا . [كُكِيَا] : اَلَا مُمُو
 لُكُكِيَا . صَوَا سَا مُمُو . 14 جُكِيَا اَمُو . اَمُو كُكِيَا
 تَمَامِيَا . 10 كُكِيَا ؟ كُ . كُكِيَا ؟ اَمُو كُكِيَا . مُمُو
 om اَمُو . كُكِيَا . 15 كُكِيَا . 16 كُكِيَا .
 كُكِيَا . صَوَا كُكِيَا . 17 كُكِيَا . 18 كُكِيَا .
 ؟ اَمُو كُكِيَا . 19 كُكِيَا . 20 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 21 كُكِيَا . 22 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 23 كُكِيَا . 24 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 25 كُكِيَا . 26 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 27 كُكِيَا . 28 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 29 كُكِيَا . 30 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 31 كُكِيَا . 32 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 33 كُكِيَا . 34 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 35 كُكِيَا . 36 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 37 كُكِيَا . 38 كُكِيَا .
 كُكِيَا . 39 كُكِيَا . 40 كُكِيَا .

LXXVII, inscr. F كُكِه ؟ 8 O. E. III 327 e كُكِيَا ؟ 10 O. E.
 III 327 d كُكِيَا 13 Post voce كُكِيَا expanctum est 13 O.
 E. III 327 d كُكِيَا 14 O. E. III 327 d كُكِيَا 16 O. E. III 327 d
 كُكِيَا 29 Post كُكِيَا videtur sequi vox in codice, quae legi nequit,
 fortasse كُ 30 Cod. F rursus incipit post vocem كُكِيَا et desinit in v. 54
 30 F habet كُكِيَا pro كُكِيَا 31 F كُكِيَا كُكِيَا 34 F كُكِيَا
 35 F كُكِيَا vel كُكِيَا 44 F كُكِيَا pro كُكِيَا 48 F كُكِيَا

١٤٣ ^{١٤٤} لَدِيَا
 كَلْفُوزِي ۛ . ۛ لَعَمَ ۛ اَمِّ ۛ فَعَا ۛ
 كَلْفُوزِي ۛ . ۛ لَعَمَ ۛ اَمِّ ۛ فَعَا ۛ

LXXVI.

١٤٥ ۛ فَعَا ۛ

مَلِّهْ بِكَلْفُوزِي ۛ . ۛ لَدَانُوتُ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ بِكَلْفُوزِي ۛ . نَعْلَكَا
 كَلْفُوزِي ۛ . ۛ فَو مَلِّهْ ۛ لَدَانُوتُ ۛ . [نَدَانُوتُ ۛ] ۛ فَو مَلِّهْ ۛ لَدَانُوتُ ۛ . اَمِّ
 بِعَمَّا مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ
 مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ . مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ .

14 Cod. F rursus incipit in voce مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ et desinit in voce
 لَدَانُوتُ ۛ v. 35. 38 O. E. III 292 b لَدَانُوتُ ۛ 40 O. E. III
 292 b لَدَانُوتُ ۛ 41 O. E. III 292 c مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ 44 O. E. III 292 c
 مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ 46 O. E. III 292 c مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ 47 O. E. III 289 b
 مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ 50 O. E. III 289 b مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ 51 O. E. III 289 b
 مَلِّهْ مَلِّهْ مَلِّهْ ۛ

חַמְטֻמְנָא. עֲכָרָא לְמַאֲרָא. מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי. חֲתַנָּא חֲמֵנָא.
 עֲמִיָּא חֲמֵרָא. ⁵⁵ עֲמֵמְנָא לְמַחְמָא. עֵר מְרָא תַאֲמַס. מְמַלְלָא
 עֵן יִצְרָא. חֲמֵנָא עֵמְנָא. כְּנָא דְנִצְפ. ⁶⁰ עֵרָא מַלְלָא מְמַסֵּס.
 מְרָעָא לְמַמְנָא. מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי. אֲמַלְלָא עֵן מְרָעָא. לְמֵרָא
 לְמֵרָא בְּזַרְזֵי. ⁶⁵ מְרָעָא לְמֵרָא. מְמַסֵּסָא לְמַמְנָא. מְמַלְלָא
 עֵן בְּזַרְזֵי. מַלְלָא מְמַלְלָא. מְמַלְלָא עֵן מְרָעָא. ⁷⁰ עֵרָא כֵּן
 מְרָעָא. לְמַמְנָא לְמַחְמָא. || מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי. עֵרָא b
 מְמַלְלָא. מְמַלְלָא. ⁷⁵ מְרָעָא לְמַחְמָא. אֲמַלְלָא חֲמֵנָא.
 מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי. חֲמֵנָא לְמַמְנָא. עֲמַלְלָא אֲמַלְלָא.
⁸⁰ מְרָעָא עֵרָא מְמַלְלָא. תַּעֲמַלְלָא עֵרָא מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי.
 לְמֵרָא. עֲמַלְלָא עֵרָא אֲמַלְלָא. עֲמַלְלָא מְמַלְלָא. ⁸⁵ כְּמַלְלָא לְמַמְנָא.
 מְרָעָא לְמַמְנָא. מְמַלְלָא עֵן בְּזַרְזֵי. חֲתַנָּא עֵרָא. עֲמַלְלָא עֵרָא.
⁹⁰ עֲמַלְלָא לְמַמְנָא. מְרָעָא לְמַמְנָא. אֲמַלְלָא מְרָעָא לְמַמְנָא. מְמַלְלָא
 עֲמַלְלָא. לְמַחְמָא. ⁹⁵ עֲמַלְלָא לְמַחְמָא. כֵּן מְרָעָא לְמַחְמָא.
 מְמַלְלָא לְמַחְמָא. חֲמֵנָא לְמַחְמָא. עֲמַלְלָא חֲמֵנָא. ¹⁰⁰ מְמַסֵּסָא
 לְמַחְמָא. לְמַחְמָא לְמַחְמָא. עֲמַלְלָא חֲמֵנָא. מְמַלְלָא
 עֵרָא. עֲמַלְלָא לְמַחְמָא. ¹⁰⁵ עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. לְמַחְמָא
 עֲמַלְלָא. עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא.
 לְמַחְמָא. ¹¹⁰ לְמַחְמָא עֲמַלְלָא. אֲמַלְלָא עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא.
 עֲמַלְלָא לְמַחְמָא. כֵּן מְרָעָא בְּזַרְזֵי. ¹¹⁵ חֲתַנָּא עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא.
 עֵן מְמַלְלָא || עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. ¹¹⁵
 עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. ¹²⁰ עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא. אֲמַלְלָא עֲמַלְלָא עֲמַלְלָא.

אֲמַלְלָא עֲמַלְלָא e O. E. III 292 56
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 58
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 60
 עֲמַלְלָא e O. E. III 293 b 61
 עֲמַלְלָא e O. E. III 293 c 62
 עֲמַלְלָא e O. E. III 293 b 63
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 74
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 75
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 76
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 77
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 78
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 79
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 80
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 81
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 82
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 83
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 84
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 85
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 86
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 87
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 88
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 89
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 90
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 91
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 92
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 93
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 94
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 95
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 96
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 97
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 98
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 99
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 100
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 101
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 102
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 103
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 104
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 105
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 106
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 107
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 108
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 109
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 110
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 111
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 112
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 113
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 114
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 115
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 116
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 117
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 118
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 119
 עֲמַלְלָא e O. E. III 292 f 120

LXXV.

כַּף חַוְּ כֻכָּה

מִמֶּנּוּ יִתְּנֶנָּהּ. מִמֶּנּוּ עָם מְנִימָא. מִמֶּנּוּ עָם יִטְעָנָא. מִמֶּנּוּ
 עָם אֲעִיבָא. ¹⁷ הִנֵּהוּ מִכּוּב מְעִיבָא. [כְּחֵמָא:א] אִתְּנָה מִכּוּב מְעִיבָא
 מִמֶּנּוּ עָם יִטְעָנָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ¹⁸ אֲמֵתָא
 אֲמֵתָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. ¹⁹ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ²⁰ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ²¹ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ²² מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. ²³ מְעִיבָא מְעִיבָא. ²⁴ מְעִיבָא מְעִיבָא. ²⁵ מְעִיבָא מְעִיבָא.
 114 מְעִיבָא מְעִיבָא. || מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ²⁶ מְעִיבָא
 מְעִיבָא. ²⁷ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. ²⁸ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ²⁹ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא. ³⁰ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא מְעִיבָא. ³¹ מְעִיבָא מְעִיבָא. מְעִיבָא
 מְעִיבָא.

מְעִיבָא מְעִיבָא 17 O. E. III 294 b מְעִיבָא מְעִיבָא 18 O. E. III 294 b

מְעִיבָא מְעִיבָא 20 O. E. III 294 b מְעִיבָא מְעִיבָא 21 O. E. III 294 b

מְעִיבָא מְעִיבָא 27 O. E. III 293 b מְעִיבָא מְעִיבָא 28 O. E. III 293 b

מְעִיבָא מְעִיבָא 30 O. E. III 293 b מְעִיבָא מְעִיבָא 38 O. E. III 293 b

מְעִיבָא מְעִיבָא 39 O. E. III 293 b מְעִיבָא מְעִיבָא 40 O. E. III 293 b 41 O.

E. III 293 b מְעִיבָא מְעִיבָא 42 O. E. III 289 a omittit מְעִיבָא מְעִיבָא 44 O. E. III

289 b מְעִיבָא מְעִיבָא 45 O. E. III 289 b מְעִיבָא מְעִיבָא 46 O. E. III 289 b

מְעִיבָא מְעִיבָא

בְּלָ עֲמִילָא לָא קָצַר. מִפּ בְּתַמְנִי אִלְתָּא. ⁶⁴ אֲנִיכּוּ עֲבָרָא בְּלָ עֲמִילָא.
 עַד חֲרִיבָא מְנַלְלָא. אֲנִיכּוּ כֵּס בְּמַעְלָא מְאִילָא. עַד אִרְמִי עַס בְּחִילָא
 לְתַבְּרִי. עַד אִרְמִי אִרְמִי אִרְמִי. ⁷⁰ לְתַבְּרִי כֵּס בְּלָ תַמְנִי. עֲבָרָא מְעַלָּא
 לְתַבְּרִי לְתַבְּרִי. חֲרִיבָא מְנַלְלָא לְתַמְנִי. אִי תַמְנִי לָא מְעַלָּא. אִלְתָּא
 מְעַלָּא חֲרִיבָא. ⁷³ חֲרִיבָא עַס עַד מְעַלָּא. לְתַבְּרִי לְתַבְּרִי. לְתַבְּרִי עַס עַס
 119 חֲרִיבָא. עֲבָרָא מְעַלָּא אִלְתָּא. מִפּ כֵּס חֲרִיבָא לְתַבְּרִי.
 יַחַד מְנַלְלָא אִלְתָּא.

LXXIV.

לְתַבְּרִי מְעַלָּא אִי מְעַלָּא עַס עַס

אִי עֲבָרָא אִי אִי. מְעַלָּא מְעַלָּא. אִי עֲבָרָא אִי עֲבָרָא.
 מְעַלָּא מְעַלָּא. ⁶⁵ לְתַבְּרִי מְעַלָּא. [חֲרִיבָא] לְתַבְּרִי מְעַלָּא.
 לְתַבְּרִי מְעַלָּא. עַד מְעַלָּא עַס. עֲבָרָא מְעַלָּא.
⁷⁰ עֲבָרָא לְתַבְּרִי. חֲרִיבָא מְעַלָּא. ⁷³ עַד מְעַלָּא. מְעַלָּא
 עַס מְעַלָּא. עֲבָרָא אִי מְעַלָּא. ⁷⁵ עֲבָרָא אִי מְעַלָּא.
 עַד מְעַלָּא אִי. אִי מְעַלָּא. מְעַלָּא מְעַלָּא. ⁷⁷ עַד מְעַלָּא.
 אִלְתָּא. ⁸⁰ עַד מְעַלָּא. לְתַבְּרִי לְתַבְּרִי. חֲרִיבָא לְתַבְּרִי. אִי מְעַלָּא
 אִי. מְעַלָּא מְעַלָּא. עֲבָרָא מְעַלָּא. ⁸³ עַד מְעַלָּא.
 מְעַלָּא. מְעַלָּא מְעַלָּא. מְעַלָּא מְעַלָּא.
 לְתַבְּרִי מְעַלָּא. ⁸⁵ עַד מְעַלָּא.
 לְתַבְּרִי מְעַלָּא. ⁸⁶ עַד מְעַלָּא.
 לְתַבְּרִי מְעַלָּא. ⁸⁷ עַד מְעַלָּא.

עֲבָרָא מְעַלָּא 71 C אִי מְעַלָּא 69 A אִי מְעַלָּא 66 C עַד מְעַלָּא 64 C
 מְעַלָּא pro עֲבָרָא 75 C אִי 73 B חֲרִיבָא 72 C לְתַבְּרִי מְעַלָּא
 לְתַבְּרִי מְעַלָּא 79 C עַד מְעַלָּא מְעַלָּא 78 C עַד מְעַלָּא 77 C
 LXXIV, 6 Unitha deest in Opp. Ephr. III 327 a. 16 O. E. III 327 c
 חֲרִיבָא 21 O. E. III 327 c מְעַלָּא 18 O. E. III 327 c אִי מְעַלָּא
 עֲבָרָא 25 O. E. III 327 c עֲבָרָא 24 O. E. III 327 c לְתַבְּרִי עַס

طَعِبُوا || تَأْتِ شَعْبًا. عَقَلْنَا نَسَبًا نَعْمًا. 111
 هُنَّ سُبَا مِ سَلَامًا نَعْمًا. 15 مَنَعَهُ نَسَبًا نَعْمًا. مَدَانًا
 مَنَعَهُ نَعْمًا. فَنَ لَمْ تَأْتِ لَأَكُونَ. سُبَا مِ سَلَامًا نَعْمًا نَسَبًا
 نَعْمًا. 20 هُنَّ مَلَكُومَ نَعْمًا. هُنَّ سُبَا مِ سَلَامًا نَعْمًا
 مِ سَلَامًا نَعْمًا. 25 مَنَعَهُ مَلَكُومَ نَعْمًا. مَنَعَهُ مَلَكُومَ نَسَبًا نَعْمًا. مَنَعَهُ
 مَلَكُومَ نَسَبًا نَعْمًا. سُبَا مِ سَلَامًا نَعْمًا. نَسَبًا مِ سَلَامًا نَعْمًا
 مِ سَلَامًا. 30 هُنَّ سُبَا مِ سَلَامًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 35 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 40 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 45 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 50 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 55 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا. 60 مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا. مَدَانًا نَعْمًا
 مَدَانًا نَعْمًا.

11 C 14 B 15 C 16 C 17 C 18 C 19 C 20 C 21 C 22 C 23 C 24 AB 25 C 26 C 27 C 28 B 29 C 30 B 31 C 32 C 33 A 34 C 35 C 36 C 37 C 38 C 39 C 40 addit cod. C 41 C 42 A 43 C 44 C 45—51 desunt in C. 52 A 53 C 54 C 55 C 56 A 57 C 58 C 59—65 Hi versus in C post v. 72 inveniuntur. 60 C 61 C 62 C

ضَرَانَعَا . مَنَامِنَ تَمَّ مَدَّ قَطَّ حُرُوتَس . تَمَّ؟ ! مَيَزِو؟ ! يَفْكَك . تَمَّ؟ !
 ضَرَانَعَا كُتَّ . 105 عَصَبُوا غَرَا لُصَقَتَا . تَمَّ سَطَّ م م لُصَقَتَا .
 مَؤَسَمَا مَغَرَبَ كُتَّ؟ ! ضَرَّ؟ ! أَلَمَّا مَانَا م . لَمَّ مَدَّ؟ ! لُصَبَمَّ
 مَدَّ لُجَا . 110 مَنَمَسَا مَمَّ كُتَّ . مَدَّ؟ ! أَلَمَّا لُجَا م . لَمَّ
 مَجَرَا سَمَّا تَمَّ سَمَّ . مَصَعَا م م مَّ؟ ! تَمَّ؟ ! لُصَقَتَا . اَمَّ؟ ! مَنَمَسَا
 كُ أَلَمَّ م . 115 مَمَّ مَّ لَمَّ لُصَبَمَّا . تَمَّ؟ ! أَلَمَّا مَانَمَّا .
 تَمَّ سَمَّ كَمَتَا مَمَّ . مَمَّ مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ . اَمَّ . تَمَّ؟ ! تَمَّ سَمَّ .
 120 مَمَّ؟ ! مَمَّ لُجَا . مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! لُجَا . مَمَّ مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ !
 125 مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ . مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !
 مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ !

LXXIII.

١٢ مَنَمَسَا مَمَّ مَمَّ

تَمَّ لَمَّ مَمَّ مَمَّ . مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ .
 اَمَّ؟ ! مَمَّ لَمَّ مَمَّ . مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! مَمَّ مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! [مَمَّ؟ !] مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! مَمَّ . مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 10 مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ !

تَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! لُصَقَتَا . مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 102 C
 لُصَقَتَا مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 116 B C مَمَّ؟ ! 112 C مَمَّ؟ ! 105 C مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! 126 C مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 125 C مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 122 C مَمَّ؟ ! 120 C مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 134 C مَمَّ؟ ! 131 C مَمَّ؟ ! 129 B مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! 2 C مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! LXXIII, inscriptio deest in C. B habet مَمَّ؟ !
 مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 3 C habet duos versus
 مَمَّ؟ ! مَمَّ؟ ! 8-9 Unitha deest in cod. C. 10 C مَمَّ؟ ! 6 B مَمَّ؟ ! 5 C مَمَّ؟ !

75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

LXXI.

75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

LXXI, inscriptio in C est 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

صم اذنا. كفتكدهمنا مضمونه. صم اذنا. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁰ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³¹ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³² انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³³ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁴ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁵ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁶ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁷ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁸ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ³⁹ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا
 كفتكدهمنا. ⁴⁰ انا كفتكدهمنا. صم اذنا مضمونه. كفتكدهمنا

LXVIII.

صم اذنا

102 انا كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا.
 انا كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا.
 انا كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا.
 انا كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا.
 انا كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا. صم اذنا. كفتكدهمنا.

اِنْتِجِ اِنْدَاهُ ضَمٌّ ◊ عَمَقْتَهُ اَنْ ◊ كَعَمَتْ. ⁵⁰ اِنْتِجِ لَمَنْجِ.
 اِنْتِجْتَهُ مَتَّأ تَكْتَأ. مَعَا نَسِبِ اَلْاَمِ ◊ عَمِيْنَهُ مَعَا مَن
 تَكْتَقِي. اِنْتِجِ نَسَمًا. ⁵⁵ اَنْ نَعَصَتْ اِنْتِجِ لَمَنْجِ. اَمْرُ b
 لَمَنْجِ ◊ عَمِيْتَهُ اِنْدَاهُ اَمْرُ اِنْتِجِ. مَتَّأ كَلَمًا. عَمِيْتَهُ
 اِنْدَاهُ اَمْرُ اِنْتِجِ. ⁶⁰ لَمَنْجِ مَدَانَسَمَةٌ ◊ عَمِيْتَهُ مَتَّأ اِنْتِجِ
 ضَمٌّ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
⁶⁵ عَمِيْتَهُ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 اِنْتِجِ ◊ عَمِيْتَهُ نَسَمًا مَعَا. ⁷⁰ اِنْتِجِ مَعَا. مَعَا اِنْتِجِ
 اِنْدَاهُ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ عَمِيْتَهُ. لَمَنْجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 مَعَا. ⁷⁵ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 مَعَا اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. ⁸⁰ اِنْتِجِ
 مَعَا ◊ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 اِنْتِجِ مَعَا.

LXVII.

مَعَا مَعَا

لَمَنْجِ مَعَا مَعَا. مَعَا اِنْتِجِ. اِنْتِجِ مَعَا مَعَا
 مَعَا. اِنْتِجِ اِنْتِجِ [اِنْتِجِ اِنْتِجِ] ◊ اِنْتِجِ مَعَا مَعَا. اِنْتِجِ
 اِنْتِجِ اِنْتِجِ. مَعَا مَعَا مَعَا مَعَا. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 101 اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. ¹⁰ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. مَعَا مَعَا مَعَا
 اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 اِنْتِجِ. ¹⁵ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. مَعَا اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
²⁰ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.
 اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ. ²⁵ اِنْتِجِ اِنْتِجِ. اِنْتِجِ اِنْتِجِ.

57 in codice altera vice scriptum, sed expunctum est.

9 Aut ejiciendum aut legendum est.

اِبْرَهٖمَ عَف كَهِ • فُهُؤُهُؤَ مَظْرًا قُدًا . قَه لَه طُبًا . ¹⁷ هَسْرِيُّؤُؤِي
 ب مَظْرًا مَظَلًا . هِؤًاؤ هُؤِيؤًا • هُؤِيؤًا om هُؤِيؤًا | اَب فُهُؤُهُؤَ . اِبْرَهٗ
 عُرِبًا . هُؤِيؤًا om هُؤِيؤِيؤًا مًا هُؤِيؤًا . ¹⁸ سُمًا هُؤِيؤَاؤًا • رُب مَظْرًا
 مَهْوَمًا هُؤَمَكَم . هُؤِيؤُو مَهْوَمًا . هُؤِيؤَه هُؤِيؤًا om تُقَف هُؤِيؤَك
 سُمًا هُؤِيؤَاؤًا • ¹⁹ نُبًا om اَلَه قَه نُبِه . هُؤِيؤَاؤ هُؤِيؤَاؤ . نَسَب
 om اَؤ كُؤ هُؤ هُؤِيؤَاؤ . قَه اِبْرَهٗمَ • نُسَبًا om طُر كَكُؤَا .
²⁰ اَب اَب اَب اَب . هُؤَه هُؤِيؤَاؤًا لُؤَه كُؤ . مَهْوَمًا |! |! om
 نُسَبًا مَهْوَمًا هُؤِيؤَه • هُؤِيؤُه مَهْوَمًا • ²¹ اِبْرَهٗمَ . اِبْرَهٗمَ هُؤِيؤَه •
 مَهْوَمًا مَهْوَمًا •

LXVI.

ه ه ه ه ه ه ه

هُؤَه هُؤِيؤَه اَه هُؤِيؤَاؤًا . اَبْرَهٗمَ مَهْوَمًا . هُؤِيؤَه كُؤ اِبْرَهٗمَ هُؤَا
 اِبْرَهٗمَ om اِبْرَهٗمَ . [هُؤِيؤَاؤًا] • كُؤ هُؤِيؤَه هُؤِيؤَاؤًا اِبْرَهٗمَ . هُؤَا
 هُؤِيؤَاؤًا . هُؤِيؤَه هُؤَاؤ هُؤِيؤَاهُؤ • هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ • هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ
 اَب هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ . ¹⁰ نُه هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ . اَب om |! |! هُؤِيؤَه كُؤ .
 نُسَبًا هُؤِيؤَه • هُؤِيؤَاهُؤ om اِبْرَهٗمَ اِبْرَهٗمَ اِبْرَهٗمَ . هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ • ¹¹ كُؤ
 100 اِبْرَهٗمَ . |! |! اِبْرَهٗمَ . اَه هُؤَاؤ اِبْرَهٗمَ |! |! هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ هُؤَاؤًا . قَه
 هُؤِيؤَه . هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ • ²⁰ اِبْرَهٗمَ هُؤِيؤَه om هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ • هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ
 هُؤِيؤَه • هُؤِيؤَه هُؤِيؤَه • هُؤَاؤ هُؤِيؤَاهُؤ • هُؤَاؤ هُؤِيؤَه •
²⁵ هُؤِيؤَاهُؤ هُؤِيؤَاهُؤ • هُؤَاؤ هُؤِيؤَاهُؤ . هُؤَاؤ هُؤِيؤَاهُؤ • هُؤِيؤَاهُؤ
 كُؤ . هُؤَاؤ هُؤ_Iؤَه هُؤِيؤَاهُؤ • هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ : اِبْرَهٗمَ هُؤِيؤَه كُؤ . ³⁰ هُؤَه هُؤِيؤَاهُؤ
 om هُؤِيؤَه هُؤَاؤ هُؤِيؤَه كُؤ . اِبْرَهٗمَ هُؤ_Iؤَه هُؤ_Iؤَه om هُؤ_Iؤَه
 هُؤَاهُؤ • هُؤِيؤَه . اَب هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ . ³⁵ اِبْرَهٗمَ om هُؤ_Iؤَه اِبْرَهٗمَ .
 هُؤ_Iؤَه هُؤِيؤَه • هُؤَاهُؤ هُؤ_Iؤَه قَه مَهْوَمًا هُؤ_Iؤَه . اَب قَه هُؤِيؤَه
 هُؤ_Iؤَه هُؤِيؤَه اِبْرَهٗمَ . ⁴⁰ اِبْرَهٗمَ هُؤِيؤَه • هُؤِيؤَاهُؤ اِبْرَهٗمَ . هُؤ_Iؤَه
⁴⁵ هُؤِيؤَه هُؤِيؤَاهُؤ هُؤ_Iؤَه . هُؤِيؤَه هُؤ_Iؤَه • هُؤِيؤَه هُؤ_Iؤَه : هُؤ_Iؤَه

LXV.

ب ستنقہ تہ نکسہ

اہ ستوتا کہ لکھا گیا ہے۔ صلیب کے پھانسی پر آویزاں کیا گیا
 تھی۔ ⁴⁷ جہ تہ ستنقہ [تہ لتا]: ⁴⁸ کو حصہ بنا لیا تھیں۔ عدا
 آس۔ ⁴⁹ ہیکسہ تہ تہ ستنقہ ہیکسہ۔ ⁵⁰ انکسہ کنہ۔ ⁵¹ عسنا
 اذنا لہنسہ انا۔ ⁵² آس کلانہ۔ ⁵³ تہا ہیکسہ اکسہ ہیکسہ
 کہ تہ عسنا۔ ⁵⁴ ہیکسہ کنہ تہ تہ تہ ستنقہ۔ ⁵⁵ تہا لہنا
 عسنا تہ ستنقہ۔ ⁵⁶ تہا لہنا۔ ⁵⁷ تہا لہنا۔ ⁵⁸ تہا لہنا
 تہا۔ ⁵⁹ تہا لہنا۔ ⁶⁰ تہا لہنا۔ ⁶¹ تہا لہنا۔ ⁶² تہا لہنا
⁶³ تہا لہنا۔ ⁶⁴ تہا لہنا۔ ⁶⁵ تہا لہنا۔ ⁶⁶ تہا لہنا
 تہا۔ ⁶⁷ تہا لہنا۔ ⁶⁸ تہا لہنا۔ ⁶⁹ تہا لہنا۔ ⁷⁰ تہا لہنا
 تہا۔ ⁷¹ تہا لہنا۔ ⁷² تہا لہنا۔ ⁷³ تہا لہنا۔ ⁷⁴ تہا لہنا
 تہا۔ ⁷⁵ تہا لہنا۔ ⁷⁶ تہا لہنا۔ ⁷⁷ تہا لہنا۔ ⁷⁸ تہا لہنا
 تہا۔ ⁷⁹ تہا لہنا۔ ⁸⁰ تہا لہنا۔ ⁸¹ تہا لہنا۔ ⁸² تہا لہنا
 تہا۔ ⁸³ تہا لہنا۔ ⁸⁴ تہا لہنا۔ ⁸⁵ تہا لہنا۔ ⁸⁶ تہا لہنا
 تہا۔ ⁸⁷ تہا لہنا۔ ⁸⁸ تہا لہنا۔ ⁸⁹ تہا لہنا۔ ⁹⁰ تہا لہنا
 تہا۔ ⁹¹ تہا لہنا۔ ⁹² تہا لہنا۔ ⁹³ تہا لہنا۔ ⁹⁴ تہا لہنا
 تہا۔ ⁹⁵ تہا لہنا۔ ⁹⁶ تہا لہنا۔ ⁹⁷ تہا لہنا۔ ⁹⁸ تہا لہنا
 تہا۔ ⁹⁹ تہا لہنا۔ ¹⁰⁰ تہا لہنا۔

LXIV.

ب عن فكه

كَلِمًا فِي عَمَلِ الْإِنْسَانِ. كَلِمًا مُتَّبِعَةً. عَمَلًا فِي كَلِمَةٍ.
 مَعْنَى الْإِنْسَانِ. [كَلِمَةً:] هَمْعًا كَلِمًا مَعْنَى كَلِمَةٍ. كَلِمَةً
 فِي الْإِنْسَانِ. أَوْ مَعْنَى كَلِمَةٍ فِي الْإِنْسَانِ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً كَلِمَةً. ¹⁰ كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 أَعْلَمْتَهُ. عَمَلًا مَعْنَى كَلِمَةٍ فِي كَلِمَةٍ. أَوْ كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. ¹⁵ كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. عَمَلًا كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.
 كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ. كَلِمَةً فِي كَلِمَةٍ.

مَدِينًا ۖ كُنْتُمْ بِهَا ۚ عُرِفْتُمْ بِهَا ۚ آتَتْكُمْ عَلَيْهَا أَوْ شِعْبًا ۚ ثُمَّ
عُضِبَ إِنَّهَا ۚ تَقِفْ مَدِينًا يُخْبِرُ أَيْ ۖ ٨٠ كَلِمَةً ۖ إِنَّهَا
كُنْفًا ۖ إِنَّهَا ۖ تَحْفَضُ بِهَا ۚ وَصَدِّقًا ۖ كَمَا قُلْتُمْ ۖ إِنَّهَا
مُدْعِيَةٌ ۖ إِنَّهَا ۖ كُنْفًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ أَوْ مَدِينًا ۖ
يَضَعُ ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ أَوْ مَدِينًا ۖ ٨١
يَوْمَ ۖ كُنْفًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ كُنْفًا ۖ تَقِفْ ۖ
عَلَانَةً ۖ أَمْ ۖ إِنَّهَا ۖ أَوْ إِنَّهَا ۖ أَوْ إِنَّهَا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ أَوْ مَدِينًا ۖ ٨٢
عَدَمًا ۖ أَوْ ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٣
تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ إِنَّهَا ۖ مَدِينًا ۖ تَقِفْ ۖ
عَدَمًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٤
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٥
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٦
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٧
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٨
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٨٩
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ ٩٠

LXIII.

بِهَا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ

مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ
مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ مَدِينًا ۖ

LII.

ما عرّكته

ما مَدَدًا مَلَكًا بِمَلَا. فَفَ أَسَد. اِبْرَاسِيْمَ اِنْدَا
 اِكْلَا. اِبْعَفَ مَحْرَا. [اِنْدَا] كَو مَعَسَا اِنْدَا اِنْدَا. رَس
 اِسَا. هَس هَا اِنْدَا هَعَضِيْم. لَعَه طَبْرِيْم. اِبْعَفَ سَل
 اِبْرَ قَلْنَا. ¹⁰ صَا اِنْدَا اِبْعَه. هَه اَمَكِب اِبْرَ مَدَدًا. عَم مَدَا
 عَر. تَعَطَا كَد اِفْرَ مَدَدًا. اِبْرَا اِنْدَا. ¹⁵ قَلِيَه اِبْعَه اِبْرَ
 مَدَا. كَعَلْتَكِيْمَه. قَلْبَا اِبْرَ تَعَطَا. تَعَطَا عَعَه. اِبْرَا اِنْدَا ⁹⁵
 مَدَدًا. اِنَا اَمَس. ²⁰ مَدَدًا مَلَكًا. سَل اِبْعَه اِبْرَا اِنْدَا.
 ما قَضِيَه اِنْدَا. مَعَدَا اِبْرَا اِنْدَا اِبْعَه. هَا اِبْرَا اِنْدَا
²⁵ كَلَكَا اِبْرَا اِبْعَه اِنْدَا. هَه اِبْرَ قَطَا. اِبْرَا كَه هَاه اِبْرَا
 اِبْرَا اِنْدَا. كَه قَضِيْمَه. هَه اِبْرَا اِبْرَا اِبْرَا. ³⁰ هَه
 اِنْدَا. كَرِصَعَتَه. كَسَفَا اِبْرَا. اِبْعَه اِنْدَا. كَد. سَا
 هَدَا عَمَا هَا اِنْدَا. هَدَا مَلَكًا. ³⁵ اِبْرَا مَدَدًا هَا اِبْرَا اِنْدَا. اِبْرَا
 اِبْرَا. هَه مَدَدًا اِنْدَا. اِبْرَا اِبْرَا. اِنْدَا مَلَكًا. هَه عَمَا
 اِبْرَا هَه اِبْرَا. ⁴⁰ اِبْرَا اِبْرَا. كَه مَعَطِيْمَه. مَدَدًا كَه. اِبْرَا
 اِنْدَا. كَعَدَا اِبْرَا. اِبْرَا. اِبْرَا. ⁴⁵ مَدَدًا مَدَدًا
 مَدَدًا. اِبْرَا اِنْدَا. اِبْرَا. هَه مَدَدًا مَدَدًا. اِبْرَا
 اِنْدَا. ⁵⁰ مَدَدًا اِبْرَا. مَدَدًا اِبْرَا. ⁵⁵ مَدَدًا اِبْرَا. اِبْرَا
 مَدَدًا. اِبْرَا. مَدَدًا اِبْرَا. هَه مَدَدًا اِبْرَا. اِبْرَا
⁶⁰ اِبْرَا. هَه اِبْرَا. هَه مَدَدًا اِبْرَا. هَه اِبْرَا اِبْرَا. هَه
 اِبْرَا. هَه اِبْرَا. هَه مَدَدًا اِبْرَا. ⁶⁵ مَدَدًا اِبْرَا. اِبْرَا
 اِبْرَا. هَه مَدَدًا. هَه مَدَدًا اِبْرَا. هَه اِبْرَا اِبْرَا. هَه
 اِبْرَا. ⁷⁰ هَه مَدَدًا. هَه اِبْرَا. هَه اِبْرَا. هَه اِبْرَا
 كَد. عَمَطِيْمَه كَد اِبْرَا قَلِيْمَه. مَدَدًا اِبْرَا. ⁷⁵ هَه

نَا مُتْرِبِ اِنَا ! لَحْمَا اِنَعَا . ! شِيمَا لَمَعْنَب . ⁹⁵ لِيَكْس مَعَمَا ! لَمُو
 مَانِي . مَعْمَكُو مَعَا . * [دَا] صُو لُكْمَا om دُخْرِب دَلِيْمَا . لَمُو
 مُتْرِبِي . اَف لِيَنْدَا مَطْلَا كَتَلَا . ¹⁹⁰ ذَلَلَا نَصَلَا . * اَمُو اَمَعَمَا
 لَمَا om مَسَا كَسَا . ! اَمُو مَعَمَا . مَرُو اَمُو مَسَا ! مَبَا ! اَنَكْمَا .
 اَف لَقَسَا كَسَا . * ¹⁰⁵ لَمُو مَسَا شَبَدَا ! لَمَعَا دَلَلَا || . كَسَا مَسَا ⁹³
 قَامَا om . ! لِيُو مَسَا اَف لَمُو خُورَا . ! لَقْرِبَا عَسَا . * مَسَا om اَمُو
 مَعَمَا مَبَا مَعَمَا . ¹¹⁰ دَوَا لَمَعَمَا . مَبَا مَبَا خُورَمَا مَعَا عَكَا .
 مَلَكَا مَسَمَا . * مَرُو مَعَمَا ! لَمُو مَعَمَمَا . اَمَبَا مَسَمَا . ¹¹⁵ كَسَا
 ! مَبَا مَبَا om قَدَالِيُو . مَبَا مَبَا مَكَا . اَمَعَمَا ! مَعَمَمَا مَعَمَا
 مَعَمَمَا . لَمَعَمَمَا ! اَمُو . مَعَمَمَمَا مَعَمَمَا مَعَمَمَمَا . ¹²⁰ مَبَا
 لَمَعَمَمَمَا . * مَبَا مَبَا ! مَعَمَا كَسَا مَسَا om . مَبَا ! اَمَعَمَمَا . om
 مَبَا om مَبَا ! كَسَا اَمَعَمَا . om . مَبَا مَبَا مَبَا

LXI.

س د ح ع ك ه

عَمَمَمَا لَمَعَمَمَا لَمَعَمَمَا . اَمُو مَعَمَمَمَا . ! مَعَمَمَمَمَا كَسَا كَسَا
 مَبَا . om مَعَمَمَمَا . [مَعَمَمَمَمَا] : ⁵ كَسَا مَعَمَمَمَا ! مَسَمَا . عَمَمَمَا
 اَمُو . * مَبَا مَبَا ! مَبَا مَبَا عَسَا . لَمَعَمَمَمَا om ! اَمُو . * مَبَا مَبَا
 اَمَعَمَمَا . ¹⁰ ! مَبَا مَعَمَمَمَمَا . ! مَبَا مَبَا om ! مَبَا مَعَمَمَمَمَا . اَمُو
 مَبَا مَبَا ! مَبَا مَبَا اَمُو مَبَا . اَمُو مَبَا . ¹⁵ مَبَا مَبَا اَمُو
 مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . * مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا .
 مَبَا مَبَا مَبَا ! مَبَا مَبَا . ²⁰ مَبَا ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا .
 ! مَبَا مَبَا om . ! مَبَا كَسَا مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . * ²⁵ مَبَا
 مَبَا مَبَا ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا .
 مَبَا مَبَا ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ! مَبَا مَبَا . ³⁰ اَمُو ! مَبَا مَبَا .

LXI. 5. Versum duabus syllabis mancum ex LXV 5 ita restituendum
 puto كَسَا مَعَمَمَمَا ! مَسَمَمَا . عَمَمَمَا

عاموا مضمونه لا مورا. شح مضمنا. ⁵⁵ أمرا بضم ثمنا مضمنا. إصعف
 نغمنا. شح مضمنا لا مورا ملامسا. أمرا بحرف. حنا. ⁵⁶ أمرا
 مضمنا. ⁵⁷ صوم مضمنا. ⁵⁸ مضمنا. ⁵⁹ مضمنا. ⁶⁰ مضمنا. ⁶¹ مضمنا. ⁶² مضمنا. ⁶³ مضمنا. ⁶⁴ مضمنا. ⁶⁵ مضمنا. ⁶⁶ مضمنا. ⁶⁷ مضمنا. ⁶⁸ مضمنا. ⁶⁹ مضمنا. ⁷⁰ مضمنا. ⁷¹ مضمنا. ⁷² مضمنا. ⁷³ مضمنا. ⁷⁴ مضمنا. ⁷⁵ مضمنا. ⁷⁶ مضمنا. ⁷⁷ مضمنا. ⁷⁸ مضمنا. ⁷⁹ مضمنا. ⁸⁰ مضمنا. ⁸¹ مضمنا. ⁸² مضمنا. ⁸³ مضمنا. ⁸⁴ مضمنا. ⁸⁵ مضمنا. ⁸⁶ مضمنا. ⁸⁷ مضمنا. ⁸⁸ مضمنا. ⁸⁹ مضمنا. ⁹⁰ مضمنا. ⁹¹ مضمنا. ⁹² مضمنا. ⁹³ مضمنا. ⁹⁴ مضمنا. ⁹⁵ مضمنا. ⁹⁶ مضمنا. ⁹⁷ مضمنا. ⁹⁸ مضمنا. ⁹⁹ مضمنا. ¹⁰⁰ مضمنا.

LIX.

ع م فكه

ما مضمنا مضمنا مضمنا. شح مضمنا. ¹ مضمنا. ² مضمنا. ³ مضمنا. ⁴ مضمنا. ⁵ مضمنا. ⁶ مضمنا. ⁷ مضمنا. ⁸ مضمنا. ⁹ مضمنا. ¹⁰ مضمنا. ¹¹ مضمنا. ¹² مضمنا. ¹³ مضمنا. ¹⁴ مضمنا. ¹⁵ مضمنا. ¹⁶ مضمنا. ¹⁷ مضمنا. ¹⁸ مضمنا. ¹⁹ مضمنا. ²⁰ مضمنا. ²¹ مضمنا. ²² مضمنا. ²³ مضمنا. ²⁴ مضمنا. ²⁵ مضمنا. ²⁶ مضمنا. ²⁷ مضمنا. ²⁸ مضمنا. ²⁹ مضمنا. ³⁰ مضمنا. ³¹ مضمنا. ³² مضمنا. ³³ مضمنا. ³⁴ مضمنا. ³⁵ مضمنا. ³⁶ مضمنا. ³⁷ مضمنا. ³⁸ مضمنا. ³⁹ مضمنا. ⁴⁰ مضمنا. ⁴¹ مضمنا. ⁴² مضمنا. ⁴³ مضمنا. ⁴⁴ مضمنا. ⁴⁵ مضمنا. ⁴⁶ مضمنا. ⁴⁷ مضمنا. ⁴⁸ مضمنا. ⁴⁹ مضمنا. ⁵⁰ مضمنا. ⁵¹ مضمنا. ⁵² مضمنا. ⁵³ مضمنا. ⁵⁴ مضمنا. ⁵⁵ مضمنا. ⁵⁶ مضمنا. ⁵⁷ مضمنا. ⁵⁸ مضمنا. ⁵⁹ مضمنا. ⁶⁰ مضمنا. ⁶¹ مضمنا. ⁶² مضمنا. ⁶³ مضمنا. ⁶⁴ مضمنا. ⁶⁵ مضمنا. ⁶⁶ مضمنا. ⁶⁷ مضمنا. ⁶⁸ مضمنا. ⁶⁹ مضمنا. ⁷⁰ مضمنا. ⁷¹ مضمنا. ⁷² مضمنا. ⁷³ مضمنا. ⁷⁴ مضمنا. ⁷⁵ مضمنا. ⁷⁶ مضمنا. ⁷⁷ مضمنا. ⁷⁸ مضمنا. ⁷⁹ مضمنا. ⁸⁰ مضمنا. ⁸¹ مضمنا. ⁸² مضمنا. ⁸³ مضمنا. ⁸⁴ مضمنا. ⁸⁵ مضمنا. ⁸⁶ مضمنا. ⁸⁷ مضمنا. ⁸⁸ مضمنا. ⁸⁹ مضمنا. ⁹⁰ مضمنا. ⁹¹ مضمنا. ⁹² مضمنا. ⁹³ مضمنا. ⁹⁴ مضمنا. ⁹⁵ مضمنا. ⁹⁶ مضمنا. ⁹⁷ مضمنا. ⁹⁸ مضمنا. ⁹⁹ مضمنا. ¹⁰⁰ مضمنا.

بِعَمَلٍ أَسْفَلٍ أَوْ لَهَذَا. فَعَطَفَ عَمَّا ◊ ¹⁰⁵ خَمْرًا أَوْ كَسًا كَصَمَلًا.
 مُدْرًا مَ ◊. فَمَنْكَ تَبِمَ أَوْ لَأَمًا. أَوْ كَصَمَلًا ◊ خَمْرًا نَمًا
 مَعْمًا نَمًا. ¹¹⁰ مَأْمَنَةً. عَمَّ ◊ فَمَأْمَنًا مَأْمَنًا. فَعَمًا فَمَ ◊
 أَوْ فَمَلًا ◊ عَمَّ. مَأْمَنًا مَمًا. ¹¹⁵ مَأْمَنًا فَمًا فَعَمًا مَمًا. فَمًا
 مَمًا ◊ كَسًا ◊ أَوْ مَمًا ◊ نَمًا مَأْمَنًا. أَلْعَمَّ أَلَمًا ◊؟ فَمَ فَمَكًا
 فَعَمًا مَمًا كَمًا. ¹²⁰ لَمَطًا مَمًا ◊ فَمَ لَمَطًا لَمَطًا ◊ نَمًا
 فَمَلًا. عَمَّ مَمًا لَمَطًا مَمًا. مَمًا أَلَمًا ◊ ¹²⁵ أَلَمًا أَلَمًا
 مَمًا مَمًا. مَمًا مَمًا. كَمًا مَمًا مَمًا مَمًا. نَمًا نَمًا ◊
 مَمًا مَمًا مَمًا مَمًا. ¹³⁰ فَمَ مَمًا مَمًا. || فَمَمًا فَمَ مَمًا ◊
 فَمَمًا ◊ مَمَمًا مَمًا ◊

LVI.

م م م فَمَمًا ◊

مَمًا مَمًا مَمًا مَمًا. أَمًا مَمًا مَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا
 مَمًا. أَوْ مَمَمًا مَمًا. [مَمَمًا مَمًا] ◊ مَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَمًا
 مَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَ مَمًا مَمَمًا ◊ مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. ¹⁰ مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا. ¹⁵ مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. ²⁰ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. ²⁵ أَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. أَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. ³⁰ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. ³⁵ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. || مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. أَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. ⁴⁰ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا
 مَمَمًا مَمَمًا. ⁴⁵ مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا مَمَمًا. مَمَمًا مَمَمًا

יָהוּדִים. וְיָחַז עִשְׂתָּי כִּד מִתְּרֹם. ²⁰ מִן כָּל אֲמִנְתֵּי. אֲחֵלֵד מֵ
 יָחַז עִשְׂתָּי לֹו. מִלְּלָה מִעֲבָדִי. מִלְּלָה מֵהוּ שֶׁמֶה לֹו לִּעֲבָדִי.
 אֵה עֲבָדִי. ²⁵ מִיָּאֵל אִמָּר מִן מִצְוָה. כִּה לְמִטָּה. אִתָּי אִתָּי בְּמִטָּה
 אִתָּי מִתְּרֹם. לְחִפְתֵּי אֲנִי. מִיָּא לְמִצְוָה מִעֲבָדִי. ³⁰ מִיָּחֵז אֲמָר. מִיָּא
 אִף מֵאֵדָה טַלְמִי. חֲלִמָה זָעָה. אִף אִנָּה מִעֲבָדִי לְיָדָב. אִף וְ
 כָּל לְעַמִּי. ³⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז מִיָּחֵז אִתָּי. וְיָחֵז אִתָּי. מִיָּחֵז מִיָּחֵז
 חֲמֵ מִיָּחֵז וְיָחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז חֲסִי. ⁴⁰ מִיָּא
 מִיָּחֵז אִתָּי. מִיָּחֵז אִתָּי מִיָּחֵז מִיָּחֵז אִתָּי. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מֵהוּ זָעָה אִף לְאֵב. לְמִיָּחֵז אִתָּי. ⁴⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז אִתָּי מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. כִּד מִיָּחֵז מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ^b אִתָּי מִיָּחֵז. || מִיָּחֵז מִיָּחֵז מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. ⁵⁰ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁵⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. ⁶⁰ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁶⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁷⁰ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁸⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז
 מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. || מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁸⁶ מִיָּחֵז
⁹⁰ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ⁹⁵ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.
 מִיָּחֵז מִיָּחֵז. ¹⁰⁰ מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז. מִיָּחֵז מִיָּחֵז.

كانه انما. ابا عديا * عصفا عصفا انا انما. طوبو طوبو.
 73 طوبو طوبو انما. طوبو طوبو انما * طوبو طوبو انما.
 طوبو طوبو. كذا * انما طوبو طوبو. 80 اعطى طوبو * طوبو
 طوبو طوبو. انما طوبو. انما طوبو طوبو. طوبو طوبو *
 85 طوبو طوبو. طوبو طوبو. انما طوبو طوبو. طوبو طوبو *
 طوبو طوبو * طوبو طوبو. طوبو طوبو. 80 طوبو طوبو. طوبو طوبو b
 طوبو طوبو انما. انما طوبو طوبو * طوبو طوبو طوبو. طوبو
 طوبو. 85 طوبو طوبو انما طوبو. طوبو طوبو * طوبو طوبو
 طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو. طوبو طوبو * طوبو طوبو
 طوبو * طوبو طوبو. طوبو طوبو. طوبو طوبو. طوبو طوبو
 طوبو. 85 طوبو طوبو * طوبو طوبو. طوبو طوبو. طوبو
 طوبو طوبو * طوبو طوبو. طوبو طوبو. طوبو طوبو * طوبو

LIV.

طوبو طوبو *

طوبو طوبو طوبو. انما طوبو. طوبو طوبو طوبو.
 انما طوبو. [طوبو طوبو] * طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو.
 طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو. انما طوبو طوبو طوبو.
 10 طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو * طوبو
 طوبو طوبو طوبو طوبو. 15 طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو.
 طوبو طوبو * طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو *
 طوبو طوبو طوبو. 20 طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو.
 طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو طوبو *
 25 انما طوبو طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو طوبو طوبو
 انما. طوبو طوبو * طوبو طوبو طوبو طوبو. 30 طوبو طوبو
 طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو.
 طوبو طوبو. 35 طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو
 طوبو طوبو طوبو طوبو. طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو طوبو.

LIII.

ع ط فكه

بوه تعمله ضم قداصقمع. كل انمنا. سقنا: ب اقبه
 b قبه صداوه. || اف ب اتبع. منهنا حضعنا اصب كسه. حسبنا
 م انصب. منهنا م اشب هوكصنا. امو اننا. منهنا همونا
 مبه. ¹⁰ ا متعصب اننا. لامنا م لاله ضم س. طهمونا
 اننا بمنام م سنا اننا. لقا هتبعنا. ¹³ اننا بضعنا. عمننا.
 كد ب عمننا. م منهنا بضمنا. هئا اعنا م. ب لاصن
 منهنا بمننا اننا. ²⁰ امو لكال اننا. كو ضبعا اعاهو تانا.
 اف اتبع كو. اننا ب لامك اعاهو. م اننا اننا. ²⁵ اف
 كقانا بضمنا اننا. كه بكو م. عكنا اوم م اننا.
 اعاهو ضعا. م عهه فلكنا بضمنا. ³⁰ مانهنا. م لظنا
 بعننا. مننه انما م كبه فلكنا م منهنا. كد م
 مكم. ³⁵ اننا اننا انما اننا. امو بضمنا. م عهه
 انما م. م سبنا. طانه انو ععنا. ⁴⁰ انما مانهنا
⁸³ منهنا انو م منهنا. طبعنا مننا. انو فقيرنا م منهنا ||
 مننه انما م. ⁴⁵ اننا ب بيه منو. م سبنا. قه مود
 امنا لظ م. بعد فلكنا م. اننا م بكو م منهنا.
⁵⁰ عهنا بعنا. قهنا اننا م عهه كسه. م سبنا م
 فلهنا لاله كد اننا. انو مكم. ⁵⁵ اننا ب قه ضا
 انو. م م انما م. م انما م فقعه. كسه مانهنا.
 م اننا انما كسه. ⁶⁰ اننا مكم م م. لظنا م طنا.
 م ضعا. اننا كعهه ب امص. مبهنا مكمنا
⁶⁵ مكمنا اننا قه مكمنا. لاله مبهنا. مانهنا مكمنا م.
 لالهنا م. مبهنا مبهنا. ⁷⁰ م سبنا. اننا انما

80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100
 101
 102
 103
 104
 105
 106
 107
 108
 109
 110
 111
 112
 113
 114
 115
 116
 117
 118
 119
 120

حَقَّ مُبَا ۰ مَبَا؟ لِلْمَبَا قَبْلَ مَبَا 100 مَبَا مَبَا مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟

L.

بَلَىٰ فَلَا؟ إِنْ بَلَىٰ أَيْ مَبَا

أَوْ بَلَىٰ بَلَىٰ أَيْ مَبَا. بَلَىٰ أَيْ مَبَا. أَوْ بَلَىٰ مَبَا بَلَىٰ أَيْ مَبَا.
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟

سَقَلَا B 186

L. In inscriptions habet B مَبَا 2 B مَبَا 17 B habet مَبَا؟
 مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟ مَبَا؟
 28 A مَبَا؟ مَبَا؟ 35 B مَبَا؟ مَبَا؟ 41 B مَبَا؟ مَبَا؟ 42 A مَبَا؟
 مَبَا؟

110 *חַסְמֵסֶה*. ?*מִנְיָא* *חַסְמֵסֵי* *עֲלֵסֵי*. *נִסְעָ מְעַבְרָא* *שָׁא*.
חַסְמֵסֵי *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 115 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
חַסְמֵסֵי *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 120 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 125 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 130 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 135 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 140 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 145 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 150 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 155 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 160 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 165 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 170 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
 175 *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.
חַסְמֵסֵי *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי* *חַסְמֵסֵי*.

110 B *חַסְמֵסֵי* 121 E *חַסְמֵסֵי* 122 E *חַסְמֵסֵי* 124—145 desunt
 in cod. E. 131 B *חַסְמֵסֵי* 152 B omittit *חַסְמֵסֵי* et ponit *חַסְמֵסֵי* pro *חַסְמֵסֵי*
 156 B *חַסְמֵסֵי* pro *חַסְמֵסֵי*. In hoc versu desinit cod. E. 158
 161 B *חַסְמֵסֵי* 168 B *חַסְמֵסֵי*?

كه شيم. حلمدلا هكسهدا: ⁹⁵ عكظ فوهوذا. اذنه كصمعتا.
 منى. اذنا. فوهو هكسهدا. مدملا مكوو هوملا. هوملا ممد
 كتمه. ¹⁰⁰ اذنا منى اذنا هوملا. اذنا هوملا اذنا. اذنا
 اذنا. منى هوملا هوملا. ¹⁰⁵ اذنا هوملا هوملا.
⁷⁵ هوملا هوملا. اذنا. اذنا هوملا هوملا. اذنا هوملا
 اذنا هوملا هوملا. مدملا اذنا اذنا ¹¹⁰ اذنا هوملا. اذنا
 هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 اذنا هوملا. ¹¹⁵ هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 اذنا هوملا. هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 اذنا هوملا. ¹²⁰ اذنا هوملا هوملا. اذنا هوملا هوملا.
 اذنا هوملا. اذنا هوملا هوملا. اذنا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. ¹³⁰ هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.

XLIX.

1 منى هوملا

هوملا هوملا. اذنا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. ¹ اذنا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا. ¹⁰ هوملا هوملا هوملا.
^b اذنا هوملا [اذنا هوملا] هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا هوملا. ¹⁵ هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. ²⁰ هوملا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.
 هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا. ²⁵ اذنا هوملا هوملا. هوملا هوملا هوملا.

102 — XLIX, 46 desunt in B. 124 — 134 habentur in E, sed post XLIX.
 156 inserta. 124 E هوملا 134 E هوملا

115 125
 120 130
 135 140
 145 150
 155 160
 165 170
 175 180
 185 190
 195 200
 205 210
 215 220
 225 230
 235 240
 245 250
 255 260
 265 270
 275 280
 285 290
 295 300
 305 310
 315 320
 325 330
 335 340
 345 350
 355 360
 365 370
 375 380
 385 390
 395 400
 405 410
 415 420
 425 430
 435 440
 445 450
 455 460
 465 470
 475 480
 485 490
 495 500

XLVIII.

○ م م م

113 E 118 E 119 E 124 E
 131 E 138 E 154 B
 XLVIII. B 5 B 7 A 14 B
 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500

مَرَعًا حَقِيصًا ٤٧. طَابَرُونَ خَيْرًا قَدِيرًا. أَوْ جِدُوا حَقِيصًا ٤٨. عَيْتَانِ
 مَرَعًا حَقِيصًا. عَائِدَاتٌ لَكُمْ فَاصْلِحُوا. عَرَبٌ كَثِيرٌ لَمْ يَكُنْ يُضْمَلْ.
 مَرَعًا حَقِيصًا. ٤٩. عَرَبٌ مَرَعًا حَقِيصًا. ٥٠. عَرَبٌ مَرَعًا حَقِيصًا. ٥١.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٢. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٣. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٤.
 ٥٥. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٦. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٧. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٨.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٥٩. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٠. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦١.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٢. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٣. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٤.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٥. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٦. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٧.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٨. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٦٩. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٠.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧١. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٢. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٣.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٤. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٥. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٦.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٧. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٨. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٧٩.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٠. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨١. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٢.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٣. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٤. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٥.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٦. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٧. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٨.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٨٩. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٠. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩١.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٢. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٣. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٤.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٥. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٦. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٧.
 حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٨. حَقِيصًا حَقِيصًا. ٩٩. حَقِيصًا حَقِيصًا. ١٠٠.

عَرَبًا 47 E حَقِيصًا 41 E حَقِيصًا 44 A حَقِيصًا 47 E
 حَقِيصًا 52 E حَقِيصًا 62 E حَقِيصًا 69—112 desunt in E. حَقِيصًا 72 B
 حَقِيصًا 80 A حَقِيصًا 89 B حَقِيصًا 103 A

170 $\text{עָלְמָה לְחַיֵּי שְׂמֵרָה. מִשְׁפַּח לְחַיֵּי יָחֵד. עָלְמָה שְׂמֵרָה.}$
 $\text{לְחַיֵּי עֲמָלוֹתָם. עֲמָלוֹתָם || מִתְּוֹ עִם? וְשֵׁה. 175 עֲמָלוֹתָם ב}$
 $\text{מִתְּוֹ. קִי יָהּ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ לְיָהּ, מִתְּוֹ. עָלְמָה מִתְּוֹתָהּ?}$
 $\text{מִתְּוֹ עִם מִתְּוֹ. 180! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ אִם? וְשֵׁה כִּסֵּי.}$
 $\text{מִתְּוֹ! וְשֵׁה. אִם מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ עִם מִתְּוֹ.}$
 $\text{עָלְמָה מִתְּוֹ עֲמָלוֹתָם מִתְּוֹ. מִתְּוֹ לְחַיֵּי מִתְּוֹ. לְחַיֵּי לְחַיֵּי}$
 $\text{אֲנִי. עָלְמָה מִתְּוֹ. לְחַיֵּי עֲמָלוֹתָם.}$

XLVII.

עַל מִתְּוֹ

$\text{לְחַיֵּי עִם מִתְּוֹ. לְחַיֵּי מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ לְחַיֵּי כִּסֵּי.}$
 $\text{מִתְּוֹ מִתְּוֹ. 180! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ לְחַיֵּי מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ}$
 $\text{מִתְּוֹ? מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ. לְחַיֵּי עִם מִתְּוֹ.}$
 $\text{190! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ לְחַיֵּי מִתְּוֹ. [לְחַיֵּי מִתְּוֹ] מִתְּוֹ לְחַיֵּי}$
 $\text{מִתְּוֹ. לְחַיֵּי עִם מִתְּוֹ. לְחַיֵּי מִתְּוֹ. 195! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ}$
 $\text{מִתְּוֹ. לְחַיֵּי מִתְּוֹ. 20! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ}$
 $\text{מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ || מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ. 21! אֲנִי! אֲנִי!}$
 $\text{25! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ. מִתְּוֹ מִתְּוֹ.}$
 $\text{מִתְּוֹ. מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! 30! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ מִתְּוֹ.}$
 $\text{מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! מִתְּוֹ!}$
 $\text{מִתְּוֹ! מִתְּוֹ! 35! אֲנִי! אֲנִי! מִתְּוֹ מִתְּוֹ.}$

183 B עַל

XLVII. B עַל מִתְּוֹ 7 B עֲמָלוֹתָם 10 B מִתְּוֹתָם 20 B
 מִתְּוֹ In v. 25 rursus incipit cod. E. Pro מִתְּוֹ habet
 28 A habet מִתְּוֹ? pro מִתְּוֹ 29 E מִתְּוֹ 33 B עִם 34 B
 habet מִתְּוֹ pro מִתְּוֹ 36 A לְחַיֵּי

عَدَهُ سَعِيًا ◊ أَيْ يَمُنْ أَوْ أَيْلًا. بِمَصْنُوعِهِ مَعْفُؤٌ ◊ أَيْلًا نَحْوُ
 حُمُكُنَا. مَعْفُؤَةٌ بِالْأَعْي. ⁹⁹ مَعْفُؤٌ شَيْءٌ لَيْسَ تَحْتَهُ. مَعْفُؤٌ
 عَدَهُ سَعِيًا. مَعْفُؤٌ نَحْوُ شَهْرٍ لَمْ يَحْتَمِ. أَوْ لَمْ يَحْتَمِ. لَيْلًا مَعْفُؤًا
 بِمَعْفَاةٍ. ¹⁰⁰ لَيْلًا مَعْفُؤًا. بِقَمِّ عَدَهُ سَعِيًا ◊ أَيْ لَيْلًا لَمْ يَحْتَمِ
 فِيهَا ◊ مَعْفُؤٌ بِالْأَعْي. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹⁰⁵ مَعْفُؤٌ بِالْأَعْي. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ ◊ بِالْأَعْي. مَعْفُؤٌ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤٌ شَيْءٌ لَيْسَ تَحْتَهُ قِصَمٌ كَمَا
 تَحْتَهُ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹¹⁰ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ لَيْسَ تَحْتَهُ. مَعْفُؤٌ خَلْفَهُ. ¹¹⁵ مَعْفُؤٌ
 خَلْفَهُ مَعْفُؤًا. مَعْفُؤٌ شَيْءٌ لَيْسَ تَحْتَهُ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤٌ مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹²⁰ مَعْفُؤٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. ¹²⁵ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹³⁰ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ
⁷¹ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹³⁵ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
¹⁴⁰ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹⁴⁵ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹⁵⁰ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ ¹⁶⁵ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ
 مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ ◊ مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ مَعْفُؤَةٌ. مَعْفُؤَةٌ

101 A ◊ نَحْوُ ◊ 108 D ◊ مَعْفُؤَةٌ ◊ BD ◊ مَعْفُؤَةٌ pro مَعْفُؤَةٌ ◊ 113 — 123 desunt
 in cod. D. ◊ 121 A ◊ مَعْفُؤَةٌ ◊ 122 B ◊ مَعْفُؤَةٌ ◊ 127 In voce ◊ مَعْفُؤَةٌ ◊ desinit
 cod. D. ◊ 131 B ◊ مَعْفُؤَةٌ ◊ 146 — 167 desunt in cod. B.

137 B 145 D 153 D 156 AB
 168-178 desunt in D.
 XLVI. B 1 D 5 D 7 B
 12-13 D omittit totam unitham.

XLVI.

! عَمُ فُكَا

نصيفه عَمُ فُكَا. اَمَطَ لَمَا نِه كَا. فَمَا لَمَطَا
 لَمَا عَمُ فَمَطَا. مَمَطَا عَمُ فَمَطَا. لَمَطَا مَمَطَا.
 مَمَطَا مَمَطَا || عَمُ فَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا
 مَمَطَا. 10 مَمَطَا مَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا [مَمَطَا] مَمَطَا
 مَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا مَمَطَا
 مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا مَمَطَا. مَمَطَا مَمَطَا مَمَطَا.

137 B 145 D 153 D 156 AB
 168-178 desunt in D.
 XLVI. B 1 D 5 D 7 B
 12-13 D omittit totam unitham.

XLV.

١٤ طو فکسہ

آ انا فکسہ. ١٥ طو فکسہ. آ انا فکسہ. ١٦ آ انا فکسہ. ١٧ آ انا فکسہ. ١٨ آ انا فکسہ. ١٩ آ انا فکسہ. ٢٠ آ انا فکسہ. ٢١ آ انا فکسہ. ٢٢ آ انا فکسہ. ٢٣ آ انا فکسہ. ٢٤ آ انا فکسہ. ٢٥ آ انا فکسہ. ٢٦ آ انا فکسہ. ٢٧ آ انا فکسہ. ٢٨ آ انا فکسہ. ٢٩ آ انا فکسہ. ٣٠ آ انا فکسہ. ٣١ آ انا فکسہ. ٣٢ آ انا فکسہ. ٣٣ آ انا فکسہ. ٣٤ آ انا فکسہ. ٣٥ آ انا فکسہ. ٣٦ آ انا فکسہ. ٣٧ آ انا فکسہ. ٣٨ آ انا فکسہ. ٣٩ آ انا فکسہ. ٤٠ آ انا فکسہ. ٤١ آ انا فکسہ. ٤٢ آ انا فکسہ. ٤٣ آ انا فکسہ. ٤٤ آ انا فکسہ. ٤٥ آ انا فکسہ. ٤٦ آ انا فکسہ. ٤٧ آ انا فکسہ. ٤٨ آ انا فکسہ. ٤٩ آ انا فکسہ. ٥٠ آ انا فکسہ. ٥١ آ انا فکسہ. ٥٢ آ انا فکسہ. ٥٣ آ انا فکسہ. ٥٤ آ انا فکسہ. ٥٥ آ انا فکسہ. ٥٦ آ انا فکسہ. ٥٧ آ انا فکسہ. ٥٨ آ انا فکسہ. ٥٩ آ انا فکسہ. ٦٠ آ انا فکسہ. ٦١ آ انا فکسہ. ٦٢ آ انا فکسہ. ٦٣ آ انا فکسہ. ٦٤ آ انا فکسہ. ٦٥ آ انا فکسہ. ٦٦ آ انا فکسہ. ٦٧ آ انا فکسہ. ٦٨ آ انا فکسہ. ٦٩ آ انا فکسہ. ٧٠ آ انا فکسہ. ٧١ آ انا فکسہ. ٧٢ آ انا فکسہ. ٧٣ آ انا فکسہ. ٧٤ آ انا فکسہ. ٧٥ آ انا فکسہ. ٧٦ آ انا فکسہ. ٧٧ آ انا فکسہ. ٧٨ آ انا فکسہ. ٧٩ آ انا فکسہ. ٨٠ آ انا فکسہ. ٨١ آ انا فکسہ. ٨٢ آ انا فکسہ. ٨٣ آ انا فکسہ. ٨٤ آ انا فکسہ. ٨٥ آ انا فکسہ. ٨٦ آ انا فکسہ. ٨٧ آ انا فکسہ. ٨٨ آ انا فکسہ. ٨٩ آ انا فکسہ. ٩٠ آ انا فکسہ. ٩١ آ انا فکسہ. ٩٢ آ انا فکسہ. ٩٣ آ انا فکسہ. ٩٤ آ انا فکسہ. ٩٥ آ انا فکسہ. ٩٦ آ انا فکسہ. ٩٧ آ انا فکسہ. ٩٨ آ انا فکسہ. ٩٩ آ انا فکسہ. ١٠٠ آ انا فکسہ.

آ انا فکسہ 44 A آ انا فکسہ 33 B آ انا فکسہ XLV. B آ انا فکسہ 50 B آ انا فکسہ 51 B آ انا فکسہ 49 B آ انا فکسہ 45 B آ انا فکسہ 46 B آ انا فکسہ 47 B آ انا فکسہ 48 B آ انا فکسہ 49 B آ انا فکسہ 50 B آ انا فکسہ 51 B آ انا فکسہ 52 B آ انا فکسہ 53 B آ انا فکسہ 54 B آ انا فکسہ 55 B آ انا فکسہ 56 B آ انا فکسہ 57 B آ انا فکسہ 58 B آ انا فکسہ 59 B آ انا فکسہ 60 B آ انا فکسہ 61 B آ انا فکسہ 62 B آ انا فکسہ 63 B آ انا فکسہ 64 B آ انا فکسہ 65 B آ انا فکسہ 66 B آ انا فکسہ 67 B آ انا فکسہ 68 B آ انا فکسہ 69 B آ انا فکسہ 70 B آ انا فکسہ 71 B آ انا فکسہ 72 B آ انا فکسہ 73 B آ انا فکسہ 74 B آ انا فکسہ 75 B آ انا فکسہ 76 B آ انا فکسہ 77 B آ انا فکسہ 78 B آ انا فکسہ 79 B آ انا فکسہ 80 B آ انا فکسہ 81 B آ انا فکسہ 82 B آ انا فکسہ 83 B آ انا فکسہ 84 B آ انا فکسہ 85 B آ انا فکسہ 86 B آ انا فکسہ 87 B آ انا فکسہ 88 B آ انا فکسہ 89 B آ انا فکسہ 90 B آ انا فکسہ 91 B آ انا فکسہ 92 B آ انا فکسہ 93 B آ انا فکسہ 94 B آ انا فکسہ 95 B آ انا فکسہ 96 B آ انا فکسہ 97 B آ انا فکسہ 98 B آ انا فکسہ 99 B آ انا فکسہ 100 B آ انا فکسہ

כְּמָה כִּשְׁ לְשׁוֹן אֲרִכְזָא. ⁶⁵ וְכַף קַבֵּי בִּשְׁוֹ. מִשֶּׁשׁ
 שְׁוֹ אֲרִכְזָא. מִן אֲרִכְזָא כַּ מְשֻׁכָּתָא. מִן מְשֻׁכָּתָא. מְשֻׁכָּתָא בִּשְׁוֹ. מִן מְשֻׁכָּתָא
 שְׁוֹ אֲרִכְזָא. ⁶⁶ אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. מִן מְשֻׁכָּתָא. מִן מְשֻׁכָּתָא. מִן מְשֻׁכָּתָא. מִן מְשֻׁכָּתָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.
 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא. אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא.

67 אֲרִכְזָא אֲרִכְזָא 103 Cod. אֲרִכְזָא 119 Inde a voce כִּשְׁ rursus incipit
 cod. B.

XLIV.

כ טו מכה

מִיָּאָה הָיָה מְהֵרָא. אִתְכַּח חֲרִיבְתָא. מַעְבָּא אֵת חֲזַב אִתְּוֹמֵי.
 מְחַלְחֲלִים מְנִי. ⁸ מִיָּאָה נִיבֵי לְעָבָא. אִתְכַּח מַעְבָּא אֵת. מַעְבָּא
 מִן מְשִׁמְלָא בְּלִי נִיבֵי. מִן מְהֵרָא בְּלִי נִיבֵי. מְהֵמְנֵה עֲלָה מְבִימֵ.
¹⁰ מְשִׁמְלָא בְּלִיבֵי מְהֵמְנֵה. מְהֵמְנֵה אִם מְלֵכָא מִן. [חֲדֵמְלָא] לְעָבָא
 מְשִׁמְלָא מְנִי. תִּבְרֵה מְהֵמְנֵה. אִתְכַּח מִן חֲרִיבְתָא. ¹² לְעָבָה
 מְשִׁמְלָא. מַעְבָּא אֵת מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְנִי. אִתְכַּח בְּלִי מְשִׁמְלָא.
 מְשִׁמְלָא מִן מְשִׁמְלָא. ²⁰ מְשִׁמְלָא מִן מְשִׁמְלָא מְעָא אִתְכַּח. מְשִׁמְלָא
 אִם אִתְכַּח. מְשִׁמְלָא מִן מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְנִי. מְשִׁמְלָא מִן
 מְשִׁמְלָא. ²² מְשִׁמְלָא אֵת מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח בְּלִי מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא
 מִן. לְעָבָה מְחַלְחֲלִים. מְשִׁמְלָא מְעָא מְשִׁמְלָא. ³⁰ מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא
 מִן. ⁶⁶ אִתְכַּח חֲרִיבְתָא בְּחִיבֵי מִן. אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח בְּלִי מְשִׁמְלָא.
 מְעָא מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. ³⁵ מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא
 חֲדֵמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח בְּלִי מְשִׁמְלָא מִן. מְשִׁמְלָא
 בְּלִי מְשִׁמְלָא. ⁴⁰ מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח
 חֲרִיבְתָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. ⁴⁵ מְשִׁמְלָא
 מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. אִתְכַּח מְשִׁמְלָא. ⁵⁰ מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא.
 מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא. ⁵⁵ מְשִׁמְלָא
 מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא
 מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. ⁶⁰ מְשִׁמְלָא בְּלִי מְשִׁמְלָא.
 מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. מְשִׁמְלָא מְשִׁמְלָא. ⁶⁵

XLIV, 1—24 desunt in cod. D. 33 D מִן 37 D מְשִׁמְלָא 38 D
 מְשִׁמְלָא 39 D מְשִׁמְלָא? 42 D חֲרִיבְתָא 45 D מְשִׁמְלָא. Post
 hunc versum desinit cod. D.

243 C ²⁴³ 258 D ²⁴³ 267 C ²⁴³ 272 C
 277—287 desunt in cod. D. 287 A ²⁴³ 294 C
 297 C ²⁴³ 299 D ²⁴³ In fine carminis addit C
 299 C ²⁴³ 299 D ²⁴³ In fine carminis addit C

243 C ²⁴³ 258 D ²⁴³ 267 C ²⁴³ 272 C
 277—287 desunt in cod. D. 287 A ²⁴³ 294 C
 297 C ²⁴³ 299 D ²⁴³ In fine carminis addit C
 299 C ²⁴³ 299 D ²⁴³ In fine carminis addit C

179 Abhinc incipit cod. D. 181 D
 188 D 195 C 204 C 217 C
 219 C et omittit 221 D 233-255 desunt in
 cod. D. 234 C omittit om 227 A 229 C

177 C 179 Abhinc incipit cod. D. 181 D
 188 D 195 C 204 C 217 C
 219 C et omittit 221 D 233-255 desunt in
 cod. D. 234 C omittit om 227 A 229 C

119 C 110 C 109 C 107 C 106 C 105 C 104 C 103 C 102 C 101 C 100 C 99 C 98 C 97 C 96 C 95 C 94 C 93 C 92 C 91 C 90 C 89 C 88 C 87 C 86 C 85 C 84 C 83 C 82 C 81 C 80 C 79 C 78 C 77 C 76 C 75 C 74 C 73 C 72 C 71 C 70 C 69 C 68 C 67 C 66 C 65 C 64 C 63 C 62 C 61 C 60 C 59 C 58 C 57 C 56 C 55 C 54 C 53 C 52 C 51 C 50 C 49 C 48 C 47 C 46 C 45 C 44 C 43 C 42 C 41 C 40 C 39 C 38 C 37 C 36 C 35 C 34 C 33 C 32 C 31 C 30 C 29 C 28 C 27 C 26 C 25 C 24 C 23 C 22 C 21 C 20 C 19 C 18 C 17 C 16 C 15 C 14 C 13 C 12 C 11 C 10 C 9 C 8 C 7 C 6 C 5 C 4 C 3 C 2 C 1 C

119 C	110 C	109 C	107 C	106 C
105 C	104 C	103 C	102 C	101 C
100 C	99 C	98 C	97 C	96 C
95 C	94 C	93 C	92 C	91 C
90 C	89 C	88 C	87 C	86 C
85 C	84 C	83 C	82 C	81 C
80 C	79 C	78 C	77 C	76 C
75 C	74 C	73 C	72 C	71 C
70 C	69 C	68 C	67 C	66 C
65 C	64 C	63 C	62 C	61 C
60 C	59 C	58 C	57 C	56 C
55 C	54 C	53 C	52 C	51 C
50 C	49 C	48 C	47 C	46 C
45 C	44 C	43 C	42 C	41 C
40 C	39 C	38 C	37 C	36 C
35 C	34 C	33 C	32 C	31 C
30 C	29 C	28 C	27 C	26 C
25 C	24 C	23 C	22 C	21 C
20 C	19 C	18 C	17 C	16 C
15 C	14 C	13 C	12 C	11 C
10 C	9 C	8 C	7 C	6 C
5 C	4 C	3 C	2 C	1 C

60 || مُعَرَّبٌ أَمْعَقًا. ¹¹⁶ حَرْبِيًّا كَلَامِي. حَرْبِيًّا كَلَامِي. نَاطِقًا.
 ضَعُفٌ قَلْبِي مَوَدَّةٌ مَلِكِي. عَرَبِيٌّ تَكَلَّمَ بِنُتْقِي أَمْعَقًا. ¹¹⁷ أَمْعَا
 61 Com. ¹²⁰ عَمَلًا عَمَلًا. مَعْرَبًا نَبِيًّا. أَمْعَا عَمَلًا. مَعْرَبًا
 62 Com. ¹²³ أَمْعَا نَبِيًّا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. ¹²³ أَمْعَا ||
 حَرْبِيًّا أَمْعَقًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 عَمَلًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. ¹²⁰ مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.

XLIII.

كَلَامِي مَعْرَبًا مَعْرَبًا

63 Com. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا. مَعْرَبًا مَعْرَبًا.

مَعْرَبًا B 193

XLIII. Inscr. A habet in margine مَعْرَبًا مَعْرَبًا; Cod. B مَعْرَبًا مَعْرَبًا
 10 C مَعْرَبًا مَعْرَبًا 7 C مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا
 12-13 In C est alia unitha: مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا مَعْرَبًا
 14 B مَعْرَبًا مَعْرَبًا 21 A مَعْرَبًا مَعْرَبًا 22 A مَعْرَبًا مَعْرَبًا
 مَعْرَبًا مَعْرَبًا 30 C مَعْرَبًا مَعْرَبًا 32 AC مَعْرَبًا مَعْرَبًا

61 ⁴⁵ וְעָמְדָה בְּאֵזְבֵּי הַיָּם וְעָמְדָה. || אֲחַפְּזֵי הַיָּם תִּמְנָה לְמַלְאָכָי.
 שׁוֹבֵי מִן הַיָּם שֶׁבִּימָי. עֲשֵׂהוּ מִן הַיָּם שֶׁבִּימָי. עֲשֵׂהוּ מִן הַיָּם שֶׁבִּימָי ||
 שֶׁ מֵאֵי. ⁵⁰ שֶׁבִּימָי לְמַלְאָכָי. מִלְּפָנֶיךָ שֶׁבִּימָי אֵי. מִלְּפָנֶיךָ
 עֵשֶׂה שֶׁ מֵאֵי. מִלְּפָנֶיךָ אֵי אֵי? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ
 הַיָּם. ⁵⁵ אֵי אֵימֵךְ. מִלְּפָנֶיךָ הַיָּם. מִלְּפָנֶיךָ הַיָּם. מִלְּפָנֶיךָ
 הַיָּם? מִלְּפָנֶיךָ הַיָּם עֲשֵׂה. מִלְּפָנֶיךָ הַיָּם מִלְּפָנֶיךָ. ⁶⁰ שׁוֹבֵי מִן הַיָּם
 מִלְּפָנֶיךָ שֶׁ לְפָנֶיךָ. אֵימֵךְ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ לִפְנֵי מִלְּפָנֶיךָ.
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ לִפְנֵיךְ. ⁶⁵ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ.
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ הַיָּם. ⁷⁰ מִלְּפָנֶיךָ לִפְנֵיךְ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ.
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. ⁷⁵ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ
 מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. ⁸⁰ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ
 מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. ⁸⁵ מִלְּפָנֶיךָ
 || מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. אֵי מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ. מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ.
 אֵי אֵי מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? ⁹⁰ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ.
 אֵי מִלְּפָנֶיךָ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? ⁹⁵ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? ¹⁰⁰ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? ¹⁰⁵ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? ¹¹⁰ מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?
 מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ? מִלְּפָנֶיךָ?

46 A מִלְּפָנֶיךָ 49 B מִלְּפָנֶיךָ 54 B omittit מ 67 — 79 Haec
 strophæ invenitur etiam in cod. G 68 G מִלְּפָנֶיךָ 71 G מִלְּפָנֶיךָ 72 G
 מִלְּפָנֶיךָ 74 G מִלְּפָנֶיךָ 78 G מִלְּפָנֶיךָ 112 A הַיָּם

תלכו וּבְאֵימָתוֹ. אִמְתֵּהּ שִׂמְכוּ. 200 מִן יָמַי מְדַחֵלָה לְכֵלָה מִן
 כֵּס. הַלָּבֶטֶר כֵּס אֶה לְכֵלָה. לְכִרְמֵנְךָ לְכֵלָה. אִמְתָּ אִמְתָּ
 לְמַהֲמֹי. הַרְבַּב מְכֵלָה לְאַתְמֵהּ בְּעֵת. 201 הַרְבַּב מְכֵלָה. אִמְתָּ
 לְפָנֶיךָ עֵת! מִיָּד. דְּאָמַר מִפְּרִימָה שִׂמְכֵה מִן עֵת. מִנְעֵה עֵתֵךְ לְאַתְמֵהּ
 בְּעֵת! אִמְתָּ לְאָמַר כֵּס.

XLII.

ב ח טו פִּקְחֵה

אִמְתָּ שְׂמַעָה. בְּלָמְטָה נִפְשָׁה. אִמְתָּ כֵד בְּאַתְמוֹת. שֶׁחַ אִמְתָּהּ.
 1 חֲמֵלָה לְפָנֶיךָ אִמְתָּהּ לְכַלְמֵתָה. אִמְתָּ אִמְתָּהּ שֶׁחַ לְפָנֶיךָ עֵת.
 מִפְּרִימָה מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד
 שְׂמַעָה. 20 חֲמֵלָה מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד מִיָּד
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת
 חֲמֵלָה לְמַעַבְדֵיךָ מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת מִן עֵת

חֲמֵלָה B 202
 XLII. Inscibitur in B חֲמֵלָה 23 B חֲמֵלָה? אִמְתָּהּ בְּלָמְטָה 24 B חֲמֵלָה
 35 Hic versus in B omissus, sed a manu seriori in margine additus est.
 חֲמֵלָה B 42 חֲמֵלָה 43 B מִן עֵת pro לֵעֵת habet. 44 B מִן עֵת

مَبَّي. عَمَلْتَهُ، عَمَّا قَلْتَهُ، أَتَمَّ عَمَّ أَتَمًّا. ¹³⁰ مَبَّي.
 عَمَّ عَمَّ أَمَّ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي.
 مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹³⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي.
 مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁴⁰ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁴⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁵⁰ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁵⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁶⁰ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁶⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁷⁰ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁷⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁸⁰ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. ¹⁸⁵ مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي. مَبَّي.

135 B م 137 B مَبَّي 145 A عَمَّمْتَهُ 153 A مَبَّي 186 B

مَبَّي! 188 B habet م pro م

يُقِرُّ كَلِمَتَهُمْ قَبْلَ قَوْلِنَا. ⁶⁰ قَدَّمْتَهُمْ قَبْلَ نَهْكَ
 مَلِكِهِمْ قَبْلَ تَمَلُّكِنَا. كَقَدَّمَ سَوْعًا مَطْلَمًا. قَبْلَ تَمَلُّكِهِ
 كَقَدَّمَ مَطْلَمًا لِمَطْلَمِهِ. ⁶¹ أَوْ تَقَدَّمَ قَبْلًا سَتًا. أَوْ يُسَمِّئِهِ
 أَوْ قَصَدَ قَلْبَهُ قَبْلَ نَهْهِمْ. عَصَا سَلَمِهِ. عَيْهَ سَلَمًا. وَكَ
 أَمَلِكِ سَلَمِهِ. ⁷⁰ قَبْلَ قَبْلِ قَبْلِ. مَأْمُورًا تَصَدَّقًا: تَقَدَّمَ أَمَلِكِهِ.
 عَزَا: تَحْتَهُ عَقَبَ كَسًا. أَمَلًا قَبْلًا عَدَاؤُهُ. يُسَمِّئِهِ أَوْ
 قَبْلًا حَرْبِهِ. ⁷⁵ قَبْلًا تَصَدَّقًا: أَوْ لِقَائِهِ. قَبْلَ أَمَلًا. قَبْلَ تَمَلُّكِهِ
 قَبْلَ أَمَلِهِ. سَلَمًا تَصَدَّقًا سَوْعًا. كَقَبْلًا عَمَلًا سَلَمًا قَبْلًا قَبْلَ
 أَمَلِهِ. ⁸⁰ عَمَلًا أَمَلًا. كَبْرًا سَوْعًا. لِقَائِهِ سَلَمًا. صَفَقَهُ سَلَمًا.
 أَمَلًا: عَمَلًا سَلَمًا سَلَمًا. ⁸⁵ تَقَدَّمَ سَلَمًا قَبْلَ قَبْلِ. سَلَمًا
 سَلَمًا أَوْ أَمَلًا. قَبْلًا تَقَدَّمَ عَمَلًا أَمَلًا. قَبْلًا لِقَائِهِ
 قَبْلَ تَمَلُّكِهِ. ⁹⁰ سَلَمًا لِقَائِهِ سَلَمًا. سَلَمًا أَمَلًا عَدَاؤُهُ.
 مَلِكِهِ كَلِمَتِهِمْ أَمَلًا كَلِمَتِهِمْ. سَلَمًا تَقَدَّمَ. ⁹⁵ سَلَمًا
 سَلَمًا. ⁹⁶ سَلَمًا أَمَلًا تَقَدَّمَ كَبْرًا. قَبْلًا لِقَائِهِ أَمَلًا مَلَمًا.
 سَلَمًا قَبْلَ لِقَائِهِ أَمَلًا. قَبْلًا لِقَائِهِ أَمَلًا. ¹⁰⁰ أَمَلًا أَمَلًا قَبْلَ
 سَلَمًا. كَقَبْلًا تَقَدَّمَ. عَمَلًا سَلَمًا: أَمَلًا. قَبْلًا أَمَلًا
 لِقَائِهِ لِقَائِهِ. سَلَمًا أَمَلًا قَبْلَ لِقَائِهِ. ¹⁰⁵ أَمَلًا
 سَلَمًا. لِقَائِهِ أَمَلًا. سَلَمًا تَقَدَّمَ. أَمَلًا سَلَمًا
 أَمَلًا قَبْلًا سَلَمًا. ¹¹⁰ أَمَلًا كَبْرًا مَلَمًا. عَمَلًا كَبْرًا
 كَقَبْلًا أَمَلًا. قَبْلًا لِقَائِهِ قَبْلَ لِقَائِهِ. سَلَمًا لِقَائِهِ سَلَمًا
 أَمَلًا أَمَلًا. ¹¹⁵ أَمَلًا أَمَلًا أَمَلًا. كَقَبْلًا لِقَائِهِ قَبْلًا
 أَمَلًا. قَبْلًا لِقَائِهِ. ¹²⁰ أَمَلًا تَقَدَّمَ. سَلَمًا أَمَلًا
 أَمَلًا سَلَمًا. ¹²⁵ أَمَلًا كَلِمَتِهِمْ كَلِمَتِهِمْ. سَلَمًا لِقَائِهِ
 مَلَمًا مَلَمًا أَمَلًا عَمَلًا. ¹³⁰ أَمَلًا سَلَمًا: أَمَلًا سَلَمًا.

Inter vv. 96 et 97 deest unus versus enneasyllabus. In v. 115 rursus incipit cod. B. 116 B كَلِمَتِهِمْ 126 A سَلَمًا! quod verba transponenda esse monet.

עֲרֵבָהּ. לֹא עָרַב עִוֵּן לְעִוֵּן. ²⁵ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. אִמְרָא לֵךְ
 מִן מִן מִן. עֲרֵבָהּ אִתְּךָ לְעִוֵּן עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. לֹא לֵךְ לֵךְ.
 לֵךְ לֵךְ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. אִמְרָא לֵךְ
 לְעִוֵּן עֲרֵבָהּ. לֵךְ לֵךְ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. לֵךְ
 אִמְרָא לֵךְ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁴⁰ עֲרֵבָהּ
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁶⁷ [עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ] עֲרֵבָהּ
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁶⁵ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁶⁶ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁷⁰ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁷⁵ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁸⁰ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. ⁸⁵ עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.
 עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ. עֲרֵבָהּ עֲרֵבָהּ.

25 A ھھھھ 32 B ھھھ 39 Fortasse ھ legendum est. Desinit
 hic cod. B. 45 Hic verus metrum disturbat et videtur esse addititius; sed,
 salvo sensu, aegre desiderari potest.

!سنا !اندا !انسا عومنا . صغوا: كد !سنا !سنا !سنا عسا
 سنا عومنا. ²⁵⁰ صغوا عومنا. !سنا !سنا !سنا عومنا.
 !سنا عومنا. اننا. سنا عومنا. ²⁵⁵ عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.

XL.

◊ ص ف ك ◊

اننا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.
 عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا. عومنا عومنا.

عومنا عومنا C 255 عومنا C 251 عومنا A 250 عومنا A 248
 عومنا عومنا A 262 عومنا عومنا C 261 عومنا عومنا C 260
 عومنا عومنا B 270 عومنا عومنا C 268 عومنا عومنا C 266 عومنا عومنا C 265
 عومنا C 274 addit in fine carminis عومنا
 عومنا B 18 عومنا A 15 عومنا C 18

188 C ḥabēt ḥabēṯā. 193 C ḥabēt ḥabēṯā. 196 A ḥabēt ḥabēṯā. 199 C ḥabēt ḥabēṯā.
 202 C addit post om 203 A ḥabēt ḥabēṯā. 204 AB ḥabēt ḥabēṯā.
 205 C ḥabēt ḥabēṯā. 213 B ḥabēt ḥabēṯā, C ḥabēt ḥabēṯā. 214 B ḥabēt ḥabēṯā, C habet
 222 C ḥabēt ḥabēṯā. 233 C ḥabēt ḥabēṯā. 235 C ḥabēt ḥabēṯā. 241 B ḥabēt ḥabēṯā.
 245 deest in C.

مَدِينَتَا. عَمَضْتُمَا. كَلَبَ طَائِفَتَا. صَحِ أَيْضًا لَمَضْمَا سُبُلَا
 نَجْ كَد. بَسْمَا كَو كَد كَا قُصُو. ¹²⁵ اِمْنِيْنَا قُصُو أُنَاقَ كَسَا.
 b هُبُّو كَد بُلْصَنَ لَعَمَمَسَا. كَب || اِلْنُنَا كَامَا. اِعْجَبَ هَبَلَا.
 مَلْنَا سُبُلَا بِلْبَ كَا. ¹³⁰ عَمَضْتُمَا لِآيَ طُغَبَ سَوَا. نَعَمَا بَب
 كَانَا اَضْعُوبَ اَسَ سَوَا. مَبْ سَمَلْتُمَا. اِمْرُو اِيْنُنَا سَوَا. صَمَمَا
 اَعَلَا. ¹³⁵ اِنَا سَبْمَا كَسَا. اَسَا لَوَسَ اَيْضًا قَمَمَلَا سَلْمَا سَوَا.
 بُلْصَنُ اِنَا كَا قَمَمَلَا. بَلَّ اَصْبَحَ يَمِ اَلْمَلْكَ. هَاوَا اَوَسَفَ
 كَا بُوْطَا. ¹⁴⁰ لَمَبْ سَمَمَا كَا صَمَمَا. هَا اَلْمَلْكَ. سَمَمَمَا سَوَا
 مَمَلْتُمَا. كَلَعَلَبَ بَلْكَ سَمَمَمَا نَعَمَا. بَلَّ اِنَا كَمَلَا لَمَا نَعَمَا
 مَلْمَكَمَا. ¹⁴⁵ اِمْنُو سَوَا مَمَمَمَا. مَمَمَمَا اِيْنُنَا. اَلْمَلْمَا مَمَمَا كَد.
 كُوْا اِعْمَلَا. اَفَ هُوَا اَبَ سَمَلَا اَعَلَمُو عُو نَمِي. ¹⁵⁰ اِلْمَلْمَا بُوْ كَد
 مَلْمَلَا. كَمَلْمَلَا عُو بُوْمَا. مَمَمَمَمَا مَمَمَمَمَا كَا اِيْنُنَا. اَفَ
 مَلْمَلَا مَمَمَمَا مَمَلْمَلَا. مَلْمَمَا كَمَمَلَا. ¹⁵⁵ طَائِفَتَا اِمْرُو مَمَلَا اِسْمَلْمَلَا.
 مَمَمَلْمَلَا مَمَمَمَا طَائِفَتَا. مَمَمَمَمَا مَمَمَلَا اَمَمَلْمَلَا مَمَمَمَلْمَلَا. مَمَمَلْمَلَا
 سَوَا اِمْمَمَا. بَلَّ مَمَمَلْمَلَا. ¹⁶⁰ مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. هُبُّو اَمَمَا. مَمَلْمَلَا
 مَمَلْمَلَا اِنَا اَهَ عُو اِمْمَمَا. مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. اِلْمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا
 55 مَمَلْمَلَا || ¹⁶⁵ مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا سَوَا. عُو اِمْمَمَا مَمَلْمَلَا كَد
 اِعْمَمَمَا لَمَمَمَا. مَمَلْمَلَا مَمَلْمَلَا كَد كَا مَمَلْمَلَا. كَمَمَلْمَلَا طَائِفَتَا
 اِلْمَمَلْمَلَا. ¹⁷⁰ مَمَمَلْمَلَا بَب مَمَمَمَلْمَلَا. بَلَّ مَمَمَمَلْمَلَا. اِلْمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. مَمَلْمَلَا
 سَوَا اِمْمَمَا. اِلْمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. مَمَلْمَلَا سَوَا اَمَمَمَا. ¹⁷⁵ مَمَمَمَلْمَلَا اِلْمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا
 مَمَمَلْمَلَا. كَا اِلْمَلْمَلَا كَامَا. مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. مَمَمَمَلْمَلَا لَمَمَمَمَا
 مَمَمَمَمَا. نَعَمَا بَب مَمَلْمَلَا كَمَمَلْمَلَا. ¹⁸⁰ اِلْمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا. اَفَ مَمَمَلْمَلَا
 كَسَا اِمَمَلْمَلَا اَمَمَا. اِلْمَمَلْمَلَا اَسَمَا هُبُّو مَمَمَلْمَلَا. مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا

نَجْ كَد pro صَبَا صَد post اَمَمَلْمَلَا AB 123

صَمَمَلْمَلَا C 144 صَبَمَلْمَلَا C 140 مَمَمَلْمَلَا post مَمَمَلْمَلَا C 125

153 C مَمَمَمَمَمَا مَمَمَمَمَمَا مَمَمَمَمَمَا B 152 اِنَا لَمَمَلْمَلَا لَمَمَمَلْمَلَا كَمَمَلْمَلَا

اَقَلْمَلْمَلَا C 168 مَمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا B 160 مَمَمَلْمَلَا C 156 اَمَمَلْمَلَا

175 AB اِلْمَلْمَلَا مَمَمَلْمَلَا سَوَا. مَمَمَلْمَلَا اَمَمَمَا C 174-173 مَمَمَلْمَلَا post

مَمَمَلْمَلَا post كَمَمَلْمَلَا C 183 اِلْمَمَلْمَلَا B 180 مَمَمَلْمَلَا post كَمَمَلْمَلَا addunt

אִמְךָ מַעֲשֵׂב שִׁמְלֵי מְרֹב כִּסֵּי. ⁸⁵ כִּסֵּי שִׁמְלֵי בְּעֵשׂ אֲלֻמִּים. אִמְ
 אִמְךָ! מְרֻמֵּי. וְאִשְׁרָא! עֹמֵר עֲמִי. מִלְּעֵי יָמִי; בְּעֵשׂוֹר אִוֵּן.
 אִמְךָ אֲעֻשֵׁב. ⁹⁰ אֲפִימָה תִּפְּחַ עֲמִימֵימֵי. עֵי אֲלֻמִּי אִשְׁרָא
 מְרֻמֵּי. מִלְּעֵי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי עֲלֵמֵימֵי. עֵי מְרֻמֵּי. אִמְ
 מְרֻמֵּי. ⁹⁵ מַעֲשֵׂב! אִשְׁרָא. עֵי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי. אִמְךָ יָמִי; אִשְׁרָא
 אִמְךָ עֵי. עֵי מְרֻמֵּי כִּסֵּי לֵךְ מְרֻמֵּי. אִמְךָ יָמִי; מְרֻמֵּי עֵי כִּסֵּי.
¹⁰⁰ כִּסֵּי שִׁמְלֵי בְּעֵשׂ מִלְּעֵי אִוֵּן. עֵי מְרֻמֵּי יָמִי; אִוֵּן. מְרֻמֵּי
 עֲמִי. אִשְׁרָא עֵי אִמְךָ מְרֻמֵּי עֵי. תִּכְלֵי יָמִי; עֵי מְרֻמֵּי עֵי.
¹⁰⁵ מְרֻמֵּי עֵי אִמְךָ מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי. תִּכְלֵי עֵי; מְרֻמֵּי
 עֵי. מְרֻמֵּי עֵי. בְּעֵשׂ אֲלֻמִּי. ¹¹⁰ עֵי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי עֵי
 מְרֻמֵּי. מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי עֵי. אִוֵּן מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי
 מְרֻמֵּי! אִשְׁרָא. מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי. ¹¹⁵ עֵי אֲלֻמִּי. מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי! אִשְׁרָא. מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי. מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי. מְרֻמֵּי. ¹²⁰ אִוֵּן עֵי מְרֻמֵּי. מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי עֵי. ¹²⁵ מְרֻמֵּי עֵי אִשְׁרָא. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי עֵי אִשְׁרָא. מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי.
¹³⁰ מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי! מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. ¹³⁵ מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי
 מְרֻמֵּי עֵי אִשְׁרָא מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי
 מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. ¹⁴⁰ מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי
 עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי.
 עֵי מְרֻמֵּי עֵי. מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי.

101 C כִּסֵּי שִׁמְלֵי 100 C omittit כִּסֵּי 98 C omittit מְרֻמֵּי 91 C עֵי
 128 BC מְרֻמֵּי עֵי 125 C מְרֻמֵּי עֵי 118 C מְרֻמֵּי עֵי 110 C מְרֻמֵּי עֵי
 מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי 131 C מְרֻמֵּי עֵי מְרֻמֵּי עֵי 129 C מְרֻמֵּי עֵי
 מְרֻמֵּי עֵי 138 C מְרֻמֵּי עֵי 137 C מְרֻמֵּי עֵי 136 AB omittunt מְרֻמֵּי עֵי
 עֵי מְרֻמֵּי עֵי 144 C מְרֻמֵּי עֵי

¹¹⁵ דאָנאָ אַמען. אַ מוּזאַ צענדליגן טאָג אָס. מִן אָס מַלְבֵּי
 אַזאַס. אָס מַלְבֵּי אָס צוּב אָס עֲבָדֵימֵן. אָס מַלְבֵּי מַלְבֵּי.
¹²⁰ מוּזאַ אַזאַס. אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. ¹²⁵ מַלְבֵּי מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי
⁵¹ אָס מַלְבֵּי. ¹³⁰ אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. ¹³⁵ אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. ¹⁴⁰ אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי

XXXVIII.

אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי

מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי.
 אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. ¹⁰ אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. ¹⁵ אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי
 אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי. אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי

117 BC אַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי 118 C אָס מַלְבֵּי 128 C אָס מַלְבֵּי 130 C
 אָס מַלְבֵּי 131 C אָס מַלְבֵּי sine ribui. 133 C אָס מַלְבֵּי 134 BC אָס מַלְבֵּי
 136 C אָס מַלְבֵּי et אָס מַלְבֵּי 142 BC אָס מַלְבֵּי 144 BC
 אָס מַלְבֵּי C אָס מַלְבֵּי

XXXVIII. Inscriptio deest in C. B habet: אָס מַלְבֵּי אָס מַלְבֵּי

4 C אָס מַלְבֵּי 13 C אָס מַלְבֵּי 14 Tota unitha deest in B.

19 B omittit אָס מַלְבֵּי

مَنَعَهُ. وَأَنْتُمْ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ يَمْزُجُ
 عَدُوًّا. 190 مَنَعَهُ لَعْنَةُ اللَّهِ. وَأَنْتُمْ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ
 كَمَا كُنْتُمْ. أَمْ لَمْ يَكُنْ مَنَعَهُ. كَمَا عَلَّمْتُمْ يَمْزُجُ
 كَمَا كُنْتُمْ. 195 أَعْلَمْتُمْ مَنَعَهُ وَأَضَعْتُمْ. بِعَسْمَاءَ تَقَفْتُمْ نَزَلْتُمْ
 حَلَالًا مَنَعَهُ. لَمْ يَكُنْ كَمَا تَعْلَمُونَ. كَمَا عَلَّمْتُمْ. 200 عَدُوًّا
 مَنَعَهُ. مَنَعَهُ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ. تَقَفْتُمْ نَزَلْتُمْ
 إِذَا. مَنَعَهُ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ. إِذَا كُنْتُمْ إِذَا. 205
 مَنَعَهُ بِرُؤُوسِهِمْ. إِذَا كُنْتُمْ إِذَا كُنْتُمْ إِذَا. 210
 49 أَضَعْتُمْ مَنَعَهُ. عَدُوًّا مَنَعَهُ كَمَا عَلَّمْتُمْ. 215
 210 تَعْلَمُونَ مَنَعَهُ. كَمَا عَلَّمْتُمْ. كَمَا عَلَّمْتُمْ. 220
 كَمَا. لَمْ يَكُنْ مَنَعَهُ أَعْلَمْتُمْ كَمَا. 225
 مَنَعَهُ. أَضَعْتُمْ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ. مَنَعَهُ
 مَنَعَهُ بِرُؤُوسِهِمْ كَمَا عَلَّمْتُمْ. 230
 كَمَا. عَدُوًّا مَنَعَهُ. إِذَا كُنْتُمْ إِذَا كُنْتُمْ. 235
 أَضَعْتُمْ. إِذَا كُنْتُمْ مَنَعَهُ كَمَا عَلَّمْتُمْ. إِذَا كُنْتُمْ
 كَمَا عَلَّمْتُمْ مَنَعَهُ. 240
 مَنَعَهُ. مَنَعَهُ كَمَا عَلَّمْتُمْ. إِذَا كُنْتُمْ
 نَزَلْتُمْ كَمَا. 245

عَدُوًّا 202 C مَنَعَهُ بِرُؤُوسِهِمْ 194 C كَمَا 191 A

لَعْنَةُ اللَّهِ addit مَنَعَهُ 204 C post 203 C

عَدُوًّا مَنَعَهُ et مَنَعَهُ 217 C مَنَعَهُ 209 C إِذَا 207 C

230 C مَنَعَهُ 229 C مَنَعَهُ 228 C كَمَا pro نَزَلْتُمْ

عَدُوًّا

9
 10
 11
 12
 13
 14
 15
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

30 AB حصه 29 B عن ابي
 31 C 32 C transponit 33 C ante
 34 C 35 C 36 C 37 C 38 C 39 C
 40 C 41 C 42 C 43 C 44 A 45 C
 46 C 47 C 48 C 49 C 50 AB
 51 C 52 C 53 C 54 C 55 C
 56 C 57 C 58 C 59 C 60 C
 61 C 62 C 63 C 64 C 65 C
 66 C 67 C 68 C 69 C 70 C
 71 C 72 C 73 C 74 C 75 C
 76 C 77 C 78 C 79 C 80 C
 81 C 82 C 83 C 84 C 85 C
 86 C 87 C 88 C 89 C 90 C
 91 C 92 C 93 C 94 C 95 C
 96 C 97 C 98 C 99 C 100 C

255 C 261 In fine versus addit C 260
 256 B 266 B et omittit C
 268 Post 280 C
 281 C
 282 B 283 A
 287 C
 XXXIV. C 3 C 4 B
 8 B

XXXVI.

فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ

فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ
 فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ
 فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ فَنَلَسَ حُوْ مُكَّسَ ۖ

255 C 261 In fine versus addit C 260
 256 B 266 B et omittit C
 268 Post 280 C
 281 C
 282 B 283 A
 287 C
 XXXIV. C 3 C 4 B
 8 B

كُنْيا مَن عَمَّهٗ . اَمَّا بِنَتِكَهٗم اَبْزَلُك . عَمَّ نَحْنُكُ اَبْزَلُك .
 اَبْزَلُك . 125 لَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . كُنْ اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 كَعَمَّهٗم اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . 126 لَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 127 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 128 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 129 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 130 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 131 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 132 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 133 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 134 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 135 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 136 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 137 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 138 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 139 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 140 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 141 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 142 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 143 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 144 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 145 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 146 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 147 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 148 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 149 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .
 150 اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك . اَبْزَلُك اَبْزَلُك اَبْزَلُك .

125 C لَبْزَلُك 127 Inde a voce لَبْزَلُك usque ad v. 200 (inclusive) lacuna unius paginae est in codice A, quae codicibus B et C sarclitur.
 128 C اَبْزَلُك 134 C لَبْزَلُك 138 C اَبْزَلُك 142 B اَبْزَلُك
 144 C اَبْزَلُك 147 C اَبْزَلُك 151 Glossario adde لَبْزَلُك (maledicus). 152 C اَبْزَلُك
 162 C post لَبْزَلُك addit اَبْزَلُك 167 C اَبْزَلُك 170 C اَبْزَلُك
 172 B اَبْزَلُك 178 C اَبْزَلُك 180 C omittit كُنْ

ἄσθεος. ἄμο ἰκλήτα. ¹⁰⁰ ἄφ ἰλάνα. ἰκλήτα ἴτιο. ἄμο ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ¹⁰⁵ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ¹¹⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹²⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹³⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹⁴⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹⁵⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹⁶⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
¹⁷⁰ ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.
 ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα. ἰκλήτα ἰκλήτα.

102 B ἰκλήτα 105 B ἰκλήτα 111 A ἰκλήτα 127 B ἰκλήτα

133 B ἰκλήτα 134—146 Haec strophā bis exstat in cod. B. Primo enim scriptor per errorem pro vv. 144—146 scripserat vv. 131—133, ideoque maluit, stropham denuo correctam exhibere. 135 B ἰκλήτα 137 B

ἰκλήτα

مَنَعَهُمْ : أَمَّا لَمَعَتْ مَعَهُمْ . كَسْرٌ أَجَلٌ . بَدَأَتْ نَكَمًا .
 20 يَمِينٌ مَمْرٌ مَوَازِينٌ . لَمْ تَصِلْ صَوْنٌ . قَلْبًا نَهَبٌ . مَضَى
 مِمَّا كَسْرٌ . مَبِيئًا بَعْلًا . 25 أَوْ مَسْجِدًا مَسْرٌ . أَمَّا مَعْتَدٌ مِمَّا
 مَنَعَتْ مَضَى . مَكْرَمٌ مَبِيئٌ . مَنِيٌّ أَمَّا مَعْتَدٌ مَضَى :
 30 مَعْتَدٌ أَمَّا مَعْتَدٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 b مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 35 أَمَّا مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ || مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 40 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . 45 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 50 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 55 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 65 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 70 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 75 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 42 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 85 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 30 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . 95 مَمْرٌ مَمْرٌ .
 مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ . مَمْرٌ مَمْرٌ .

مَمْرٌ مَمْرٌ 48 B مَمْرٌ مَمْرٌ 42 B مَمْرٌ مَمْرٌ 35 A مَمْرٌ مَمْرٌ 20 B مَمْرٌ مَمْرٌ 17 B مَمْرٌ مَمْرٌ
 مَمْرٌ مَمْرٌ 59 مَمْرٌ مَمْرٌ 53 B مَمْرٌ مَمْرٌ 50 B مَمْرٌ مَمْرٌ
 مَمْرٌ مَمْرٌ 94 B مَمْرٌ مَمْرٌ 92 مَمْرٌ مَمْرٌ 82 B مَمْرٌ مَمْرٌ 72 B مَمْرٌ مَمْرٌ
 مَمْرٌ مَمْرٌ 95 B مَمْرٌ مَمْرٌ

חֲזָרָא. קָדֹם מְלֹחָא. * קַח אֶת־הַסֶּלֶם. ⁴⁶ תַּעֲזֹבֵנָה חֹטֵם מִן. *
 מְלֹחָא. * אֶת־הַסֶּלֶם. * עָלֶיךָ אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם מֵאֵת תַּעֲזֹב. *
 מִשְׁמֵינָה מִן. * ⁵⁰ מִלְחָמָה עַל־מַעֲשֵׂיךָ. * חֲסֵלָא. * בְּחַיִּיךָ שָׂעָא. * שָׂעָא
 שָׂעָא. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
⁵⁵ אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 מִן. * שָׂעָא. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
⁶⁵ אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
⁷⁵ אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
⁸⁰ אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *

XXXIV.

לֵאלֹהֵי מִן.

לֵאלֹהֵי מִן מִלְחָמָא.

אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *
 אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. * אֶת־הַסֶּלֶם. *

73 Hic versus videtur esse additicius, quia constructionem disturbat et stropa 68—74 uno versu abundat.

XXXIV. Hoc carmen cum sequentibus habetur etiam in cod. B. — Inscriptio est in B לֵאלֹהֵי מִן מִלְחָמָא, melodia לֵאלֹהֵי מִן, in margine לֵאלֹהֵי מִן מִלְחָמָא. A babot in margine לֵאלֹהֵי מִן מִלְחָמָא.

14—15 B. מִלְחָמָא לֵאלֹהֵי מִן מִלְחָמָא.

תִּבְרָא מְנַחֵם שְׁרֵי עֲלֵמָהּ. אִתָּא אֲמַלָּא אַל. שְׁרֵי מְנַחֵם אַל. ¹⁵⁰ אִתָּא אִתָּא אִתָּא. חֲמִינָא מְנַחֵם אַל. מְנַחֵם מְנַחֵם מְנַחֵם.
 חֲמִינָב יִצְחָק אִתָּא. מְנַחֵם מְנַחֵם אִתָּא. ¹⁵⁵ מְנַחֵם מְנַחֵם אִתָּא.
 לִיָּהּ מְנַחֵם אִתָּא. אִתָּא חֲמִינָב חֲמִינָב. חֲמִינָב חֲמִינָב. מְנַחֵם
 מְנַחֵם אִתָּא. ¹⁶⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם אִתָּא. חֲמִינָב
 מְנַחֵם. מְנַחֵם חֲמִינָב חֲמִינָב. חֲמִינָב אִתָּא. ¹⁶⁵ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם אִתָּא אִתָּא. מְנַחֵם אִתָּא חֲמִינָב אִתָּא. ¹⁷⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 אִתָּא חֲמִינָב חֲמִינָב. מְנַחֵם אִתָּא אִתָּא. ¹⁷⁵ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם חֲמִינָב חֲמִינָב. מְנַחֵם חֲמִינָב אִתָּא. מְנַחֵם אִתָּא
 מְנַחֵם. מְנַחֵם חֲמִינָב. ¹⁸⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם אִתָּא
 אִתָּא. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. ¹⁸⁵ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם מְנַחֵם אִתָּא. מְנַחֵם אִתָּא חֲמִינָב. ¹⁹⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם אִתָּא חֲמִינָב. חֲמִינָב מְנַחֵם אִתָּא. ¹⁹⁵
 חֲמִינָב מְנַחֵם אִתָּא. אִתָּא מְנַחֵם. ²⁰⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם מְנַחֵם אִתָּא. מְנַחֵם חֲמִינָב. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם אִתָּא
 מְנַחֵם אִתָּא. ²⁰⁵ מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם חֲמִינָב. מְנַחֵם אִתָּא
 מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. ²¹⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם אִתָּא מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. ²¹⁵
 מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. ²²⁰ מְנַחֵם מְנַחֵם.
 מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם. מְנַחֵם מְנַחֵם.
 חֲמִינָב מְנַחֵם.

204 206 Pro $\langle\text{עסל}\rangle$ in utroque versu legendum est $\langle\text{עסל}\rangle$, deleta
 vocali ptacha super ².

85 אָעלע ליהוה. מַעֲרֹב חֶפְצֶיךָ. שְׁמֵי שָׁמַיְתָא. 91
 אֵב הַיָּם אֶתְּ אֲנִי. עֲצֻמְךָ יִבָּח אֱלֹהֵי. 92 מִלֵּב יָם. 93
 לָעֵינַי. 94 מִלֵּב יָם אֲנִי. עַלְּ מֵלָךְ וְאֲנִי. 95
 הָיָה לָּךְ. 96 חַיִּים אֵל. 97 יֵשׁ אֵל. 98 מִלֵּב יָם. 99
 עַלְּ מֵלָךְ. 100 יִבָּח אֱלֹהֵי. 101 מִלֵּב יָם. 102
 עַלְּ מֵלָךְ. 103 מִלֵּב יָם. 104 מִלֵּב יָם. 105
 37 מִלֵּב יָם. 106 מִלֵּב יָם. 107 מִלֵּב יָם. 108
 מִלֵּב יָם. 109 מִלֵּב יָם. 110 מִלֵּב יָם. 111
 מִלֵּב יָם. 112 מִלֵּב יָם. 113 מִלֵּב יָם. 114
 מִלֵּב יָם. 115 מִלֵּב יָם. 116 מִלֵּב יָם. 117
 מִלֵּב יָם. 118 מִלֵּב יָם. 119 מִלֵּב יָם. 120
 מִלֵּב יָם. 121 מִלֵּב יָם. 122 מִלֵּב יָם. 123
 מִלֵּב יָם. 124 מִלֵּב יָם. 125 מִלֵּב יָם. 126
 מִלֵּב יָם. 127 מִלֵּב יָם. 128 מִלֵּב יָם. 129
 מִלֵּב יָם. 130 מִלֵּב יָם. 131 מִלֵּב יָם. 132
 מִלֵּב יָם. 133 מִלֵּב יָם. 134 מִלֵּב יָם. 135
 מִלֵּב יָם. 136 מִלֵּב יָם. 137 מִלֵּב יָם. 138
 מִלֵּב יָם. 139 מִלֵּב יָם. 140 מִלֵּב יָם. 141
 מִלֵּב יָם. 142 מִלֵּב יָם. 143 מִלֵּב יָם. 144
 מִלֵּב יָם. 145 מִלֵּב יָם. 146 מִלֵּב יָם. 147
 מִלֵּב יָם. 148 מִלֵּב יָם. 149 מִלֵּב יָם. 150

XXXI.

لَا عِلْمَ بِأَهْلِهَا عَزِيمًا

لَا كَلِمَ بِمَرْفُودٍ

36 كَيْفَ؟ مُنَى تَكْفِيَةً. اِعْوَدْ عَلَيْهِ اَلْمُنَى. مُنْقَدَعٌ عَطِيًّا.
 دَعْوًا حَشِيَّةٌ. اَعْلَى كَرَمِ اَلنَّاسِ. صَدَقَ كَسْبًا. [نَدْمًا:]
 لَقَعْتُ لِقَاعَ اِبْرَاهِيمَ. دَعْوَى عَزِيمَةٍ. هَلْبُوتٌ عَزِيمَةٌ.
³⁰ هَلْبُوتٌ عَزِيمَةٌ. اَدْعَى عَزِيمًا. لَمَّا؟ بِنْتٌ مَكَّةَ. رَحْمًا
 بِهَا فَوَدَّعَ. مُنَى مِ نَسْبِ اَلْمُنَى. ³⁵ اَلْمُنَى كَرَمًا مُنْقَدَعٌ.
 يَكْمُونَ! يَنْتَكِدُونَ. اَعْلَى عَمْدًا. اَعْلَى لِقَاءِ اَنَّا. مَا
 كَلِمَ مَا. ³⁰ فَتَنْتَقِدُ نَسَبًا. اَلْمُنَى كَلِمًا. اَعْلَى لَقَعْتُ
 كَلِمًا. اَوَّاهُ اَللَّهُ هَلْبُوتًا. اَوَّاهُ عَمَّا هَلْبُوتًا. ³⁵ اَوَّاهُ لِقَعْتُ
 اَلْمُنَى. اَوَّاهُ لِقَعْتُ. اَوَّاهُ لِقَعْتُ. اَوَّاهُ لِقَعْتُ.
 هَلْبُوتًا. كَلِمًا عَمَّا اَلْمُنَى. ³⁰ فَتَنْتَقِدُ اَلْمُنَى. اَعْلَى لِقَعْتُ
 يَكْمُونَ! اَعْلَى عَمْمًا. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ.
 اَعْلَى لِقَعْتُ. ³⁵ اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ.
 كَلِمًا. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. ³⁰ اَعْلَى لِقَعْتُ
 يَكْمُونَ لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. ³⁵ اَعْلَى لِقَعْتُ
 كَلِمًا. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ.
³⁰ اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. ³⁵ اَعْلَى لِقَعْتُ
 كَلِمًا. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ. اَعْلَى لِقَعْتُ.

عَزِيمَةٌ

יְכַפְּרָהּ ◊ וְיָרֶם עִינָיו לָהּ. לְיָמֵי עֲבֹדָתָהּ. אֲנִי לְחַסֵּד
 שְׂמֵחָה. חֲסֵדָה וְשִׂמְחָה. ⁶⁰ וְנִלְבַּח וְנִתְּבַח עִינָיו עֲבֹדָה ³⁵
 עֲבֹדָה ◊ וְזָכַר אֶת לִבָּהּ וְעָלָה בְּעֵינָיו לָהּ. שֶׁנֶּהְיָ וְשֶׁנֶּהְיָ
 וְ. ⁶¹ וְיָרֶם עִינָיו לָהּ. שֶׁנֶּהְיָ וְשִׂמְחָה. קַחֲתָהּ עַל שְׂמֵחָה ◊
 וְזָכַר אֶת יָמֵי עֲבֹדָתָהּ. קַחֲתָהּ עִינָיו לָהּ. ⁷⁰ וְיָרֶם עִינָיו לָהּ.
 שֶׁנֶּהְיָ וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. שֶׁנֶּהְיָ וְשִׂמְחָה. לְחַסֵּד ◊ וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. ⁷⁵ וְזָכַר וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. שֶׁנֶּהְיָ
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. שֶׁנֶּהְיָ וְשִׂמְחָה. ⁸⁰ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה. שֶׁנֶּהְיָ וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה.
 וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ⁸⁵ וְזָכַר וְשִׂמְחָה. עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ⁹⁰ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ⁹⁵ וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. ¹⁰⁰ וְזָכַר וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ¹⁰⁵ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ¹¹⁰ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ¹¹⁵ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ¹²⁰ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. ¹³⁰ וְזָכַר
 עִינָיו לָהּ. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה
 וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה. וְשִׂמְחָה וְשִׂמְחָה.

⁸⁵ Potest etiam dirimi לָהּ וְשִׂמְחָה, ut in versione expressimus. Sed praestabit, cum codice Ethaphal agnoscere; cum enim Aph. significet „purificare facere“, passivo significatio purificandi tribuenda est.

صَعِدَ اَعْبُو. ۱۰ لَقَمَهُ صَعِدَ مُجَبُو. ۱۱ لَكَا عَرَبَ قَدِ اَعْبُو. ۱۲ ۳۳۵
 ۱۳ لَمَعَتَسَا. ۱۴ نَصَبَ لَعَلَّهَسُو. ۱۵ قَلَمَا كَدَ مَكْرَب. ۱۶ اَصْحَدَا كَدَ
 ۱۷ تَشَعَب. ۱۸ اَلْ مَكْرَبَ قَبَسَا. ۱۹ ۲۱۰ مَرَبَا صَعِدَ اَعْبُو. ۲۰ مَكْرَبَ اَلْ لَمَسَا.
 ۲۱ صَرَبَا ۲۲ مَضَمَسَا. ۲۳ تَعَالَاهُ اَلْ اَلْ. ۲۴ اَصْحَدَا صَلْبَسَا.
 ۲۵ ۲۶ تَعَالَاهُ اَعْبُو اَلْ اَلْ. ۲۷ نَاهَسَا ۲۸ تَعَلَا كَد. ۲۹ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ
 ۳۰ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ a

XXX.

۱۰ عَرَبَ كَرَبَا

۱۰ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ a
 ۱۱ اَلْ اَلْ اَلْ اَلْ a
 ۱۲ [اَلْ اَلْ a]
 ۱۳ ۱۴ اَلْ اَلْ a
 ۱۵ ۱۶ اَلْ اَلْ a
 ۱۷ ۱۸ اَلْ اَلْ a
 ۱۹ ۲۰ اَلْ اَلْ a
 ۲۱ ۲۲ اَلْ اَلْ a
 ۲۳ ۲۴ اَلْ اَلْ a
 ۲۵ ۲۶ اَلْ اَلْ a
 ۲۷ ۲۸ اَلْ اَلْ a
 ۲۹ ۳۰ اَلْ اَلْ a
 ۳۱ ۳۲ اَلْ اَلْ a
 ۳۳ ۳۴ اَلْ اَلْ a
 ۳۵ ۳۶ اَلْ اَلْ a
 ۳۷ ۳۸ اَلْ اَلْ a
 ۳۹ ۴۰ اَلْ اَلْ a
 ۴۱ ۴۲ اَلْ اَلْ a
 ۴۳ ۴۴ اَلْ اَلْ a
 ۴۵ ۴۶ اَلْ اَلْ a
 ۴۷ ۴۸ اَلْ اَلْ a
 ۴۹ ۵۰ اَلْ اَلْ a
 ۵۱ ۵۲ اَلْ اَلْ a
 ۵۳ ۵۴ اَلْ اَلْ a
 ۵۵ ۵۶ اَلْ اَلْ a
 ۵۷ ۵۸ اَلْ اَلْ a
 ۵۹ ۶۰ اَلْ اَلْ a
 ۶۱ ۶۲ اَلْ اَلْ a
 ۶۳ ۶۴ اَلْ اَلْ a
 ۶۵ ۶۶ اَلْ اَلْ a
 ۶۷ ۶۸ اَلْ اَلْ a
 ۶۹ ۷۰ اَلْ اَلْ a
 ۷۱ ۷۲ اَلْ اَلْ a
 ۷۳ ۷۴ اَلْ اَلْ a
 ۷۵ ۷۶ اَلْ اَلْ a
 ۷۷ ۷۸ اَلْ اَلْ a
 ۷۹ ۸۰ اَلْ اَلْ a
 ۸۱ ۸۲ اَلْ اَلْ a
 ۸۳ ۸۴ اَلْ اَلْ a
 ۸۵ ۸۶ اَلْ اَلْ a
 ۸۷ ۸۸ اَلْ اَلْ a
 ۸۹ ۹۰ اَلْ اَلْ a
 ۹۱ ۹۲ اَلْ اَلْ a
 ۹۳ ۹۴ اَلْ اَلْ a
 ۹۵ ۹۶ اَلْ اَلْ a
 ۹۷ ۹۸ اَلْ اَلْ a
 ۹۹ ۱۰۰ اَلْ اَلْ a

כְּבִלְיָהּ וְהָאֵשׁ בְּלִחְתָּמָהּ. אֲמַרְוּ עִי מִנָּה. ¹⁶⁶ הַעֲבֵד מִמֶּנּוּ
 וְעָלְמוּ. מַעֲמָה לְכִלְיָהּ. חֲבִיל עֵבֶד עִי בְּנִי. בְּשִׁכְתָּהּ
 עֲלִימוֹתָי כֹּהֵן. מִיָּה לְמִנְחָה עֲבִיד מִיָּה. ¹⁶⁷ הָאֵל מִהֲמִאֲמָסֵהוּ.
 אֶחָדָה בְּזִיזָתָהּ. הָאֵשׁ לְעַבְדֵי שִׁמְעָה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה
 בְּעֵבֶד לְכֵן. ¹⁶⁸ מִיָּה לְעֵבֶדָהּ קִיָּה. עִי תַעֲבֹדָהּ אֲדָה. עִי
 תַעֲבֹדָהּ אֲדָה. עִי תַעֲבֹדָהּ שִׁמְעָה. עִי תַעֲבֹדָהּ אֲדָה. ¹⁷⁰ עִי
 תַעֲבֹדָהּ אֲדָה. תַעֲבֹדָהּ שִׁמְעָה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה
 מִיָּה. קִיָּה אִי אֲדָה. ¹⁷⁵ הָאֵל בְּעֵבֶדָהּ. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ¹⁷⁶
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ¹⁸⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. אֲדָה עֵבֶד מִיָּה. אֲדָה עֵבֶד מִיָּה. ¹⁸⁵ אֲדָה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ¹⁹⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ¹⁹⁵ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²⁰⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²⁰⁵ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²¹⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²¹⁵ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²²⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²²⁵ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²³⁰ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.
 מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. מִיָּה עֵבֶד מִיָּה. ²³⁴ מִיָּה עֵבֶד מִיָּה.

166 Cod. תַעֲבֹדָהּ 172 Cod. קִיָּה omittendum videtur.

195 Post מִיָּה expunctum exstat עֵבֶד 200 לְכִלְיָהּ

XXIX.

١٦ عَمَّ مَكَلَمَ ٥

١٦ عَمَّ مَكَلَمَ مَنِّي. فَمَنْتَا مَطَقًا مَمَّ. اَمَّا اِنْتَا: اِنْتَا. اِنْتَا
 اَمَّ مَمَّ مَمَّ. ١٧ لَمَّ كَبُو اَمَّ. اِنْتَا مَكَلَمَ مَمَّ مَمَّ
 [مَكَلَمًا:] اَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ١٨ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ١٩ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٠ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢١ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٢ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٣ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٤ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٥ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٦ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٧ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٨ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٢٩ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٣٠ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٣١ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ. ٣٢ اِنْتَا مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ. مَمَّ مَمَّ مَمَّ
 مَمَّ.

٥٦. فَمَنْ لَمْ يَنْتَهِ عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ مَا كَانَتْ عَلَيْهِ سُنَّةَ آبَائِهِ الْأَوَّلِينَ
 أَعْتَبَ. ^{٥٧} أَلَا مَنْبُؤٌ مِنْ أَلَدِ سُلَيْمَانَ نَصْرَهُ رَمَى عَوْءٌ عَسَا
 كَرِيبٌ مَبْنُودٌ لِحَالِهِ كَذَا بِشَدَائِ كَرِيْمٌ إِتْعَسُ. ^{٥٨} سَلَّمَ مَنْبُؤٌ
 وَانْتَلَبُوا. ^{٥٩} فَمَنْبُؤُهُ مَكْرِبٌ كَرِيْمٌ لَأَتَّهَمَهُ. ^{٦٠} فَجِئْنَا أَسْرًا أَلَدِ
 إِذْ لَمْ يَكُنْ هَلْ مَكْرِبٌ. ^{٦١} انْتَبَهَ هَلْ فَجِئْنَا أَلَدِ هَلْ وَنَجَى. ^{٦٢} سَلَّمَ
 مَنْبُؤٌ لَمْ. ^{٦٣} نَعْمًا حَقِيْقَةً كَلِمَةٌ كَمَا إِذْ أَسْرَتْنَا. ^{٦٤} مَنْبُؤٌ لَمْ
 عَرَفْنَا. ^{٦٥} هَلْ عَرَفْنَا مَنْبُؤًا مَنِيْمًا لَمْ نَعْرِفْ. ^{٦٦} عَرَفْنَا إِذْ سَأَلْنَا
 إِذْ لَمْ. ^{٦٧} هَلْ كَرِمًا قَدَّمَ سَلَّمَ. ^{٦٨} مَنْبُؤٌ كَرِمًا أَمْ لَمْ. ^{٦٩} فَمَنْبُؤٌ
 هَلْ نَجَى. ^{٧٠} أَعْرَفْنَا هَلْ سَلَّمَ. ^{٧١} أَسْرَتْنَا هَلْ كَرِمًا. ^{٧٢} كَرِمًا مَنِيْمًا
 نَعْمًا. ^{٧٣} هَلْ مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٧٤} مَنْبُؤٌ كَرِمًا مَنِيْمًا عَرَفْنَا نَعْمًا
 لَمْ نَجَى مَنِيْمًا. ^{٧٥} أَلَمْ نَعْرِفْ مَنِيْمًا. ^{٧٦} لَمْ نَعْرِفْ مَنِيْمًا كَرِمًا
 مَنِيْمًا. ^{٧٧} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٧٨} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٧٩} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٨٠} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨١} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨٢} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٨٣} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨٤} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨٥} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٨٦} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨٧} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٨٨} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٨٩} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٠} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩١} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٩٢} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٣} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٤} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٩٥} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٦} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٧} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا. ^{٩٨} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{٩٩} مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٠} مَنِيْمًا مَنِيْمًا

XXVIII.

30 ! مَنِيْمًا مَنِيْمًا

أَنْبُؤُهُ مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠١} سَلَّمَ مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٢} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 عَرَفْنَا مَنِيْمًا. ^{١٠٣} مَنِيْمًا مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٤} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 عَرَفْنَا مَنِيْمًا. ^{١٠٥} [مَنِيْمًا مَنِيْمًا] مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٦} مَنِيْمًا مَنِيْمًا
 مَنِيْمًا مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٧} مَنِيْمًا مَنِيْمًا مَنِيْمًا. ^{١٠٨} مَنِيْمًا مَنِيْمًا مَنِيْمًا

62 ejiciendum est. 114 om ejiciendum videtur.

6. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847. 848. 849. 850. 851. 852. 853. 854. 855. 856. 857. 858. 859. 860. 861. 862. 863. 864. 865. 866. 867. 868. 869. 870. 871. 872. 873. 874. 875. 876. 877. 878. 879. 880. 881. 882. 883. 884. 885. 886. 887. 888. 889. 890. 891. 892. 893. 894. 895. 896. 897. 898. 899. 900. 901. 902. 903. 904. 905. 906. 907. 908. 909. 910. 911. 912. 913. 914. 915. 916. 917. 918. 919. 920. 921. 922. 923. 924. 925. 926. 927. 928. 929. 930. 931. 932. 933. 934. 935. 936. 937. 938. 939. 940. 941. 942. 943. 944. 945. 946. 947. 948. 949. 950. 951. 952. 953. 954. 955. 956. 957. 958. 959. 960. 961. 962. 963. 964. 965. 966. 967. 968. 969. 970. 971. 972. 973. 974. 975. 976. 977. 978. 979. 980. 981. 982. 983. 984. 985. 986. 987. 988. 989. 990. 991. 992. 993. 994. 995. 996. 997. 998. 999. 1000.

XXVII.

1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

b 1. 2. 3. 4. 5. 6. 7. 8. 9. 10. 11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100.

3 Syllaba abundat, fortasse legendum est [...] , suppressa vocali rboço (shnajo tart's're).

אֲזַכְּרֶנּוּ אֶת־עֲלֵנוּ אֶת־דְּלֵנוּ אֶת־עַיְנוּ אֶת־קִלְכֵנוּ. ²⁰⁵ מִנְחֵנוּ אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֲשֵׂנוּ מִכֵּן. תִּרְמֵנוּ אִשְׁמָנוּ כִּסְתְּנוּ? שִׁתְּנוּ לֵנוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־קִלְכֵנוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ²¹⁰ עִימוּ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 שֶׁ מִלְכֵנוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ²¹⁵ מִיָּא לֵנוּ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ²²⁰ עִימוּ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ²²⁵ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
²³⁰ עִימוּ מִכֵּן אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.

XXII — XXV (desunt).

XXVI.

A 28a עִימוּ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. מִנְחֵנוּ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ⁵ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ.
 אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ¹⁰ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ¹⁵ אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ²⁰ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. ²⁵ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ
 אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. ³⁰ אֶת־עֵינֵינוּ אֶת־עֵינֵינוּ. אֶת־עֵינֵינוּ

עִימוּ אֶת־עֵינֵינוּ ²²⁰

Carmina post XXI. sequentia non exhibet cod. B. In medio carmine
 XXVI. rursus incipit cod. A, cui aliud praescriptum erat ejusdem melodiae.
 Sed et huic ipsi tres alios hymnos deperditos praefixos fuisse, docet nume-
 rus LXXVII hymnorum in fine cod. A commemoratus.

مَلِكًا وَفِيهَا سَائِرَ بَنِي إِسْرَائِيلَ إِذْ جَاءَهُمْ قَوْمٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
 فَقَالُوا إِنَّكُمْ فَتَنَّا بِهَذِهِ السَّيِّئَةِ وَبِالَّذِينَ كَفَرُوا فَلَقِيَ مُوسَىٰ قَوْمَهُ
 وَهُوَ عَلَيْهِمْ سَاغِرٌ إِذِ اتَّخَذُوا صُلْحًا غَلِيظًا بَيْنَهُمْ وَأَمْرًا ذَمِيمًا ۗ
 وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْمَاءُ إِنَّكَ مُبُتَلَاةٌ مِنْ رَبِّكَ بِمَا أَعْبَسْتِ
 بِهَذِهِ الصَّهَابِ فَاعْلَمِي مِنْ الْيَوْمِ أَنَّ هَذِهِ لِي ۚ إِنِّي بِهَا بَأْسٌ ثَقِيلٌ
 ذَمِمْتُ فِيهَا أُنثَىٰ ۚ وَلَوْ أَنَّ صُلْحَهُمْ كَانَ مُشِيرًا إِلَىٰ خَيْرٍ لَأَبْلَغْتَهُمْ
 بِذَلِكَ صُلْحًا لَوْلَا رَأْسُكَ فِيهَا ۚ وَإِذْ لَمْ يَكُن لَكَ بَأْسٌ بِمَا مَضَىٰ
 قَبْلَ ذَلِكَ وَلَوْلَا رَأْسُكَ فِيهَا وَثِقَتُكَ فِيهَا لَمَا كُنْتَ مِنَ الْخَالِقِينَ ۖ
 وَتَوَلَّىٰ عَنْهُمْ وَقَالَ يَا أَسْمَاءُ إِنَّكَ مُبُتَلَاةٌ مِنْ رَبِّكَ بِمَا
 أَعْبَسْتِ بِهَذِهِ الصَّهَابِ فَاعْلَمِي مِنْ الْيَوْمِ أَنَّ هَذِهِ لِي ۚ إِنِّي
 بِهَا بَأْسٌ ثَقِيلٌ ذَمِمْتُ فِيهَا أُنثَىٰ ۚ وَلَوْ أَنَّ صُلْحَهُمْ كَانَ مُشِيرًا
 إِلَىٰ خَيْرٍ لَأَبْلَغْتَهُمْ بِذَلِكَ صُلْحًا لَوْلَا رَأْسُكَ فِيهَا ۚ وَإِذْ
 لَمْ يَكُن لَكَ بَأْسٌ بِمَا مَضَىٰ قَبْلَ ذَلِكَ وَلَوْلَا رَأْسُكَ فِيهَا وَثِقَتُكَ
 فِيهَا لَمَا كُنْتَ مِنَ الْخَالِقِينَ ۖ وَإِذْ لَمْ يَكُن لَكَ بَأْسٌ بِمَا مَضَىٰ قَبْلَ
 ذَلِكَ وَلَوْلَا رَأْسُكَ فِيهَا وَثِقَتُكَ فِيهَا لَمَا كُنْتَ مِنَ الْخَالِقِينَ ۖ

هَلْ تَعْلَمُ نَسَبَهُ. بِأَيِّ؟ بِمَنْ هُوَ مُنْقَلَبٌ. عُو لَلْمُطَبِّ أَوْ تَعْلَبُ
 كَصَفِيحَةٍ سَالِيَةٍ بِمَعْنَى: ¹⁰ عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ كَمَنْزِلِهِ: لَيْ أَيْ
 عَامِلًا. بِمَنْزِلِهِ هُوَ مَعْنَى عَمَّا شَيْءٍ. مَعْنَى هُوَ مَنْزِلُهُ كَمَنْزِلُهُ
 بِمَنْ عَمَلُهُ هُوَ مَعْنَى: ¹¹ تَكَلَّمَ أَيْ أَوْ عَقَل. أَيْ مَا مَعْنَى
 أَيْ مَا كَس. بِأَيِّ لَكُلِّ الْإِنْسَانِ. عَلِيًّا أَيْ نَبِيًّا. عَلِيًّا
 دَعَاهُ هُوَ مَا ²⁰ عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ كَمَنْزِلِهِ: أَيْ مَا سَبَّأَ أَيْ
 كَس. بِمَعْنَى كَلَّمَ سَبَّأً. بِأَيِّ؟ بِمَنْ هُوَ مَعْنَى: هَلْ تَعْلَمُ
 أَيْ مَا مَعْنَى: ²⁵ كَلَّمَ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: هَلْ تَعْلَمُ
 هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 عَمَلُهُ هُوَ. ³⁰ عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 لَيْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ. هَلْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ هُوَ. هَلْ تَعْلَمُ
 مَعْنَى هُوَ. ³⁵ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 أَيْ مَا. هَلْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 هُوَ مَعْنَى: ⁴⁰ عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 لَيْ هُوَ. هَلْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ. كَس مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 عَزِيْبًا. ⁴⁵ هَلْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 كَلَّمَ. ⁵⁰ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ. ⁵⁵ هَلْ تَعْلَمُ هَلْ تَعْلَمُ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ. ⁶⁰ عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 بِمَنْزِلِهِ هُوَ. ⁶⁵ مَعْنَى: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 كَمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ
 عَزِيْبٌ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ: بِمَنْزِلِهِ هُوَ

B44b

دَلَّامًا بِسَلَامٍ تَدْرِي. ¹⁰⁵ كَدُّ سَبِّ سَفِيحٍ لِيَبْرَأَ كَسْرًا. خَلْبًا خَلْبًا لِيُخَلِّقَ
 لِي كَسْرًا. أَعْيِبًا كَسْرًا تَدْرِي. طَاعًا تَعْبًا مَحْكَمًا. أَمِ الْإِنَّا
 لَأَخْلَقْنَا نَسْفًا. ¹⁰⁶ حَزْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ عَقْلًا. تَدْرِي الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ
 تَدْرِي نَسْفًا. تَحْكَمًا. تَدْرِي الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ مَهْمًا. مَهْمًا سَلْبًا
 لِيَسْتَدْرِيكَ. ¹¹⁵ تَدْرِي الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. مَهْمًا لِيُخَلِّقَ لِيُخَلِّقَ
 تَعْبًا عَوًّا أَمِ تَعْبًا عَوًّا. أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. تَعْبًا مَهْمًا مَهْمًا
 لِيَأْسَ. ¹²⁰ حَزْمًا مَهْمًا. عَجَبًا عَجَبًا. عَجَبًا كَعَجَبًا سَبِّ أَسْفًا.
 حَسْرًا عَادَةً. أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ الْإِنَّا عَجَبًا عَجَبًا. طَبَقًا كَدًّا
 لِيَأْسَ. ¹²⁵ لِيَأْسَ عَجَبًا أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ
 مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. عَوًّا مَهْمًا أَمِ عَوًّا مَهْمًا. حَتْفًا مَهْمًا
 لِيَأْسَ. ¹³⁰ حَزْمًا لِيَأْسَ مَهْمًا. أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ مَهْمًا
 لِيَأْسَ لِيَأْسَ مَهْمًا. مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ. ¹³⁵ أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا
 لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ. ¹⁴⁵ مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا
 لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ. ¹⁵⁰ حَزْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا
 مَهْمًا. ¹⁵⁵ عَجَبًا مَهْمًا مَهْمًا. عَجَبًا مَهْمًا مَهْمًا. عَجَبًا
 عَجَبًا مَهْمًا مَهْمًا. كَدًّا مَهْمًا مَهْمًا. عَوًّا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ. ¹⁶⁰ حَزْمًا مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ

B44a

XX.

مَهْمًا مَهْمًا مَهْمًا

أَمِ الْإِنَّا لَنُحْيِيكَ. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ
 لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ مَهْمًا مَهْمًا. لِيَأْسَ

40 עָזְבוּ עִם אִשְׁכּוֹ
 B43b תִּשְׁמְרוּ נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. שָׁמַר נֶסֶךְ שָׁמַר עִם אִשְׁכּוֹ
 אֲחֻצְרוֹתָיו. שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 45 שָׁמַר עִם אִשְׁכּוֹ תִּשְׁמְרוּ.
 A27b אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 50 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 55 שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 60 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 65 שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 70 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 75 שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 80 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 85 שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 90 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 95 שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו. 100 עָזְבוּ אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 אֲחֻצְרוֹתָיו שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו.

59' A שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו 60 B שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו 97 Littera ? vocis ? in codice puncto caret. 100 Etiam dolath in puncto caret. 103 Cod. שָׁמַר נֶסֶךְ אֲחֻצְרוֹתָיו
 5 BICKELL.

اَمْرٍ اَمْرًا. ۶۰. اِنَّكَ عَسَىٰ اَنْ تَكُونَ كَاثِبًا. عَسَايَا عَمَلِكُمْ اَمْرٍ قَدِيمًا.
 سُبْحَانَ قَدِيمٍ اَمْرٍ قَدِيمٍ. سُبْحَانَ سُبْحَانَ اَمْرٍ اَمْرًا. ۶۱. عَزَبُ عَزَبًا
 اَمْرٍ قَدِيمًا. كَمَا سَجَدًا اَمْرًا. عَمَّا اَمْرًا. عَمَّا اَمْرًا. ۶۲. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا عَزَبًا. ۶۳. عَمَّا اَمْرًا. ۶۴. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۶۵. عَزَبُ عَزَبًا. ۶۶. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۶۷. عَزَبُ عَزَبًا. ۶۸. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۶۹. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۰. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۱. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۲. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۳. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۴. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۵. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۶. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۷. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۸. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۷۹. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۰. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۱. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۲. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۳. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۴. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۵. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۶. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۷. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۸. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۸۹. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۰. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۱. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۲. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۳. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۴. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۵. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۶. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۷. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۸. عَزَبُ عَزَبًا
 عَزَبًا كَمَا سَجَدًا. عَزَبُ عَزَبًا. ۹۹. عَزَبُ عَزَبًا. ۱۰۰. عَزَبُ عَزَبًا

B43a

20:19 عَلِمَ لَو أَبَانَ. فَعَبَ قَوْبَا وَبَطِّمَ كِبَلًا. كِبَلًا قَصِصًا
صَعْبَانًا. أَبَانَ مُلْكِنَهُ لِحَطْمَانًا. ³⁰ كَوْنَهُ أَسْعَلَهُ مُتَنَانًا. مُتَنَانًا
أَتَى مُتَنَانًا. صَلَبَهُ أَبَ لَكْمَانًا. أَبَانَ كَبَا تُقَق لَو.
 20:20 وَأَوْبَدَ لَو قَوْبَا أُسْعًا. ³¹ فَعَبَ تَرَّيَا أَلْمَطْنَهُ لَو. عَرَضِيًا
رَأَيْتَ مُتَنَانَ. وَأَبَانَ لَو كَصَلْمَانًا. عَرَضِيًا مُتَنَانَ تَجِبًا تَوَانًا.
 20:21 مُتَنَانَ تَنَا فَعَبَ مُتَنَانَ. ³² مُتَنَانَ أَبَانَ حَصْلَانًا. تُقَعْلَانًا أَبَانَ ب
نَانَ لَو. كِبَلًا تَرَّيَا أَتَفَ لَو. بَدَلْنَا نَانَ لَو كَبَا. حَصْلَانًا
مُتَنَانَ هَوْبِيًا. ³³ بِنَانَ تَجِبًا كَبَا لُتَمَانًا. أَبَانَ مُتَنَانَ أَبَانَ
أَبَانَ كَصَفَا تَكَبَانًا. مُتَنَانَ لَو تَكَبَا أَبَانَ. أَبَانَ لَو
تَكَبَا بُنَانًا. ³⁴ بِنَانَ لَو لَو كَبَا حَصْلَانًا. فَعَبْتَنِي عَلَسَنِي
كَلْبَانًا. حَلَا لَو مُتَنَانَ هَلْعَانًا. وَأَبَانَ أَبَانَ فَدَانًا. أَبَانَ
بِنَانَ أَبَانَ مَعِينًا. ³⁵ أَبَانَ مُتَنَانَ مُتَنَانَ. عَلْنَا لَانَسَا
أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. كِبَلًا أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ عَلْنَا
أَبَانَ لَو. ³⁶ أَبَانَ مُتَنَانَ أَبَانَ. أَبَانَ كَبَا كَبَا أَبَانَ
أَبَانَ كَلْبَانًا كَبَا مُتَنَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ فَعَبَ
لَانَسَانًا. ³⁷ لَو صَعِبَ كَبَا مُتَنَانَ. عَلْنَا أَبَانَ طَابَانَ.
 20:21 وَأَبَانَ عَصَمَانًا وَقَبَ. أَبَانَ أَبَانَ عَبَ مُتَنَانَ. أَبَانَ لَو
 20:22 تَقَبَمَ مُتَنَانَ. ³⁸ وَأَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ.
أَبَانَ عَلْنَا فَعَبَ مُتَنَانَ. أَبَانَ لَو فَعَبَ مُتَنَانَ. فَعَبَ عَلْنَا
عَرَضِيًا أَبَانَ. ³⁹ أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ عَصَمَانًا أَبَانَ.
عَصَمَانًا أَبَانَ أَبَانَ مُتَنَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ مُتَنَانَ
أَبَانَ أَبَانَ. ⁴⁰ أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ.
أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. ⁴¹ أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ.
أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ.
أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. ⁴² أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ. أَبَانَ أَبَانَ أَبَانَ.

XII.

« عَوْ فَكَلَه »

أَمْيَا فَاهَلْتَرَكْد. كَسَمَلَا سَفَعَا فَه. «عَوْه» مَعِيَا سَفَعَا.
 كَحَقَقَمَا «عَوْهِيَا». «أَمُو أُجِيَا كَحَقَقَمَا» [كَلَمَلَا]. كَمَصَمَلَا
 كَحَقَقَمَلَا «عَوْهِيَا» فَكَلَدَا أَمَتَا عَمَلَا. مَعَلَا «فَا» فَكَلَدَا أَم
 لَمَلَا. «عَوْهِيَا» «فَا» أَمَلَا. «عَوْهِيَا» «عَوْهِيَا» «عَوْهِيَا» فَكَلَدَا
 «عَوْهِيَا» لَمَلَا. مَدَقَمَلَا كَحَقَقَمَلَا. كَحَقَقَمَلَا كَحَقَقَمَلَا. «عَوْهِيَا»
 كَلَدَا سَفَعَا. كَحَقَقَمَلَا لَمَلَا «عَوْهِيَا» «عَوْهِيَا» لَمَلَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا»
 كَلَدَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا. «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا. «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا
 كَلَدَا مَعِيَا أَمُو مَعُو. «عَوْهِيَا» مَعَلَا أَمُو. «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا.
 «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا. مَعَلَا مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا.
 «عَوْهِيَا» أَمُو «عَوْهِيَا» مَعَلَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا» لَمَلَا لَمَلَا. لَمَلَا
 مَعَلَا لَمَلَا «عَوْهِيَا» مَعَلَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا»
 مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا» كَحَقَقَمَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا»
 مَعَلَا أَمُو. كَحَقَقَمَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا»

XIII.

كَلَا مَعِيَا مَعَلَا مَعَلَا مَعَلَا

كَلَا كَلَا «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا

كَلَدَا مَعَلَا مَعَلَا. مَعَلَا مَعَلَا لَمَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا.
 «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا
 مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا» [كَلَمَلَا] كُو مَعَلَا مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا»
 «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا
 مَعَلَا. مَعَلَا مَعَلَا «عَوْهِيَا» «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا. «عَوْهِيَا» مَعَلَا مَعَلَا

VII.

٢ طُ فَكَسَ ◊

أَوْ يَأْ إِذَا نَصَا. فَتَلْنَا بِعِهِ مَنَا. بِعَفْوِهِ نَكْبَهُ هُوَ يَلْفَهُ.
 عَوْ يَأْ ذَاكَ مَنَّا. ⁹ بِكَسِهِ مِ الْاَعْيَا. يَأْ نَكْسَهُ نُسَعَهُ
 [نَدَلْنَا] مَنَّا جِوَا قَلْبِي ◊ نَعَوْتُ قَلْبِي كَقَاب. كَقَمْنَا بِفَلْ
 فَوْهَص. ¹⁰ بِسُرِّي عِبْ سَدَا. مَنَا نَو كَصَعْبَتَه. أَفْهَ كَسَبِ
 كَقَاب. نَدَا أَعْبِ عَفَا كَصَب ◊ نَسَبِ أَعْبِ فَوْنَا. ¹¹ عَسَ فَوْنِي
 لَقْنَا. مَنَا بِسُطْبِي بِهَاتِي. مَنَا لُصْبِي عَمَقِي. طَاعَ نَدَا تَلْنَا.
 مَنَا كَسَ نَدَا مَنَا ◊ ¹² يَأْ يَمُ بِوَعَدِ أَسَا. نَكَلْنَا عِبْ عَقَا. مَنَا
 نَدَا بِهَيَّوِ يَأْوَا. طَرَبَا سَكْرَا مَنَا. مَنَا نَدَا بِوَعَدِ مَنَا.
¹³ طَرَبِي بِصَفَا مَنَا ◊ نَدَا مَنَا بِلُيْمَا. مَنَا بِكَلْبِي. أَدَمَقْنَا
 نَدَا مَنَا. نَدَا مَنَا. ¹⁴ مَنَا مَنَا بِلُصْبِي. نَدَا مَنَا بِطَنْكَا ◊
 مَنَا نَدَا تَكَلَاب. أَمَلَا عَفَا نَدَا. مَنَا نَدَا مَنَا بِطَنْكَا.
¹⁵ كَصَعْبَا عَفَا بِقَبِي. مَنَا نَدَا مَنَا. كَصَاعِبَ عَفَا ^b
 نُسَبِي ◊ مَنَا بِقَلْبِي لِيَلِي. مَنَا مَنَا مَنَا. ¹⁶ نَدَا
 بِصَفَا كَسَ. مَنَا مَنَا كَسَ. أَدَا مَنَا مَنَا. مَنَا أَمَلَا
 تَبَا ◊ عَفَا كَبِي مَنَا. ¹⁷ عَوْ يَأْ اِنَصْبِي مَنَا. عَمَلَا
 عَشْقِي مَنَا. مَنَا أَلْفَا مَنَا. بِكَمَلَا مَنَا. مَنَا
 مَنَا مَنَا ◊ ¹⁸ مَنَا مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا مَنَا
 مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا.
 مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا.
 مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا.
 مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا. مَنَا مَنَا.

56 Vocem عَفَا (stultitia) adde lexicio nostro.

عُصْبَانِي. ¹³⁵ أَتَانِي مَوْجٌ يُتَلَمُّ. ¹⁴⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁴⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁵⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁵⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁶⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁶⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁷⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁷⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁸⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁸⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁹⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ¹⁹⁵ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي. ²⁰⁰ مَتَّعْنَا مَصْرُفِي.

كج. ⁸⁰وهي من مفرق على عهد. هجا انه مبدل لخصه. وهي
حائه منتهى النوا. ⁸¹وهي لكه خضككنا. ابيك لكه مذهب.
⁸²وهي انا لكه مذهب. اكلنا مبدل لكه. كج كج. وهي من مفرق م.
لخصه منتهى النوا. ⁸³وهي من مفرق م. ⁸⁴وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁸⁵وهي من مفرق م. ⁸⁶وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁸⁷وهي من مفرق م. ⁸⁸وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁸⁹وهي من مفرق م. ⁹⁰وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁹¹وهي من مفرق م. ⁹²وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁹³وهي من مفرق م. ⁹⁴وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁹⁵وهي من مفرق م. ⁹⁶وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁹⁷وهي من مفرق م. ⁹⁸وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ⁹⁹وهي من مفرق م. ¹⁰⁰وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹⁰¹وهي من مفرق م. ¹⁰²وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹⁰³وهي من مفرق م. ¹⁰⁴وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹⁰⁵وهي من مفرق م. ¹⁰⁶وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹⁰⁷وهي من مفرق م. ¹⁰⁸وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹⁰⁹وهي من مفرق م. ¹¹⁰وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹¹¹وهي من مفرق م. ¹¹²وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹¹³وهي من مفرق م. ¹¹⁴وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹¹⁵وهي من مفرق م. ¹¹⁶وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹¹⁷وهي من مفرق م. ¹¹⁸وهي من مفرق م.
وهي من مفرق م. ¹¹⁹وهي من مفرق م. ¹²⁰وهي من مفرق م.

صَحْبُكَ أَيُّهَا. ⁹⁰ لَمْ يَكُنْ بِاللَّهِ تَصَدَّقَ. حَمَلْنَا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. أَلَا لَمْ
 عَمَّا خَيْرٍ. صَمَّ سَمِعْتَهُ مُتَقَدِّمًا. لَيْسَ إِذْ هَدَيْتَهُ تَصَلُّو. ⁹⁵ لَمْ يَكُنْ
 لَمْ يَكُنْ خَيْرٌ. أَمْزَجَ حَمَلَهُ مَقْتَدِمًا. صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. دَسَعًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا.
 نَعْمَ صَدْرًا نَعْمًا. ¹⁰⁰ صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. دَسَعًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا.
 إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. كَلَّ فَمَنْ يَمْزُجُ كَلَّ. سَمَّو لَعْنَهُ مَسْمُومًا. ¹⁰⁵ صَمَّ إِذَا
 بَصِيرَةً || مَقْتَدِمًا مَهْلِكًا حَمَلًا يَمْزُجُ. هُضْبًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. صَمَّ إِذَا
 صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹¹⁰ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 لَعْنَهُ مَسْمُومًا. هُضْبًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا
 صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹¹⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹²⁰ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 كَلَّ فَمَنْ يَمْزُجُ كَلَّ. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹²⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 صَمَّ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا
 إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹³⁰ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمَ إِذَا
 مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 حَمَلًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹³⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 مَقْتَدِمًا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. نَعْمًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹⁴⁰ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 مَسْمُومًا.

V.

كَلَّ فَمَنْ يَمْزُجُ كَلَّ

أَمِنًا يَمْزُجُ. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. أَمِنًا
 11 يَمْزُجُ. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 يَمْزُجُ. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹⁰ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 لَمَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 حَمَلًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ¹⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 مَسْمُومًا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ²⁰ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. ²⁵ مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا
 مَسْمُومًا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا إِذَا عَمِدَا يَمْسُرَا. مَسْمُومًا

١٠
 ١١
 ١٢
 ١٣
 ١٤
 ١٥
 ١٦
 ١٧
 ١٨
 ١٩
 ٢٠
 ٢١
 ٢٢
 ٢٣
 ٢٤
 ٢٥
 ٢٦
 ٢٧
 ٢٨
 ٢٩
 ٣٠
 ٣١
 ٣٢
 ٣٣
 ٣٤
 ٣٥
 ٣٦
 ٣٧
 ٣٨
 ٣٩
 ٤٠
 ٤١
 ٤٢
 ٤٣
 ٤٤
 ٤٥
 ٤٦
 ٤٧
 ٤٨
 ٤٩
 ٥٠
 ٥١
 ٥٢
 ٥٣
 ٥٤
 ٥٥
 ٥٦
 ٥٧
 ٥٨
 ٥٩
 ٦٠
 ٦١
 ٦٢
 ٦٣
 ٦٤
 ٦٥
 ٦٦
 ٦٧
 ٦٨
 ٦٩
 ٧٠
 ٧١
 ٧٢
 ٧٣
 ٧٤
 ٧٥
 ٧٦
 ٧٧
 ٧٨
 ٧٩
 ٨٠
 ٨١
 ٨٢
 ٨٣
 ٨٤
 ٨٥
 ٨٦
 ٨٧
 ٨٨
 ٨٩
 ٩٠
 ٩١
 ٩٢
 ٩٣
 ٩٤
 ٩٥
 ٩٦
 ٩٧
 ٩٨
 ٩٩
 ١٠٠

30 Post vocem اع una, ut videtur, pagina deficit in codice A, unde exiderunt strophae circiter septendecim.

75 *עֲשׂוּ אֲזַאֲתֵי דֵּלְתָא דְאִסְתָּא. עַד אֲזַאֲתֵי פִּינְוָא. מִנְא
 מְעַבְרָא שְׁלָא. פִּנְעַ עַד גִּיבְּ אֲנֵה. אֲנִימָא דְאִתְּתֵּי. ⁸⁰ פִּינְוָא
 מִן בִּלְעַ לְפָא מִן. גִּבְּ אֲזַאֲתֵּינָא. אֲזַאֲתֵּי בְּרֵמֵ. מִן
 גִּבְּ אֲנֵה. מְעַבְרָא מִן מִן. ⁸⁵ כִּלְלָא דְעַסְעֻפֵּי. מִן אֲנֵה
 מְעַבְרָא פִּנְעֵה בְּרֵמֵ. מִן מֵה מְעַבְרָא עֲלֵה. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 בְּרֵמֵ מִן גִּבְּ אֲזַאֲתֵּי. ⁹⁰ מְעַבְרָא מִן זִכָּא מִן. אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי.
 עֲמִיפֵה לְ מִן אֲזַאֲתֵּי. מִן אֲזַאֲתֵּי אֲזַאֲתֵּי. מִן כִּלְלָא פִּינְוָא מִן.
⁹⁵ מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן מְעַבְרָא פִּינְוָא מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן
 מְעַבְרָא מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹⁰⁰ מִן
 מְעַבְרָא מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹⁰⁵ מִן
 מְעַבְרָא מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹¹⁰ מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
¹¹⁵ מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹²⁰ מִן
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹²⁵ מִן
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. ¹³⁰ מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.*

IV.

פִּינְוָא מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.

אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.
 אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן. אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.

IV. Manus multo serior margini adscriptit > אֲזַאֲתֵּי מִן אֲזַאֲתֵּי מִן.

II.

كُ قه نكنا : نكنا : *

عُ مكنه : نكنا : مكنه

انكسه عه مكنه . قه نكنا : مكنه . قننا : نكنا : . حقه نكنا
 : نكنا : نكنا . ³ او : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا . ⁴ او : نكنا : نكنا .
 نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا . ⁵ او : نكنا : نكنا . ¹⁰ نكنا :
 مكنه : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا . [نكنا : نكنا] نكنا : نكنا : نكنا .
 مكنه : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ¹⁵ او : نكنا : نكنا . نكنا :
 نكنا : نكنا . ¹⁶ او : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا .
 نكنا : نكنا . ²⁰ نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا .
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
²⁵ نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا .
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ³⁰ نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ³⁵ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ⁴⁰ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ⁴⁵ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ⁵⁰ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
⁵⁵ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :
 نكنا : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا . ⁶⁰ او : نكنا : نكنا : نكنا : نكنا :

II. Manus multo serior margini adscripta : ad melodiam indicandam. 42 , 55 Cod.

I.

כָּ מָה? אַמַּבְּ חַמַּבְּ שֵׁמֶרֶן?

אָלֵךְ אִפְּתֵּן! אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אֲנִיב כֹּחַ אִי אִם אֵם חַיִּימִיב.
 שָׂרֵב? אַמָּב מָה? שֵׁמֶרֶן. מָה? אִפְּתֵּן חֲתָבִים אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 חַיִּימִיב? אִפְּתֵּן. חַיִּימִיב חַיִּימִיב. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 [חַיִּימִיב? אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.]
 חַיִּימִיב חֲתָבִים? אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 מָה? אִפְּתֵּן חֲתָבִים? אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.
 אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים. אִפְּתֵּן חֲתָבִים.

I) Singulis hujus codicis paginis saepe superscriptum est *שרימא? ברעם?*
 Cod. 17214 habet *פלעמא? ברעם?* cod. 17194 *ברעם? ברעם?*. In vita
 S. Ephraemi syriaca nominantur *ברעם? ברעם?* (Opp. III, pag. LV).
 Cf. prolegomena.

מַה שֵׁמֶרֶן?

VA 1-15 11154

Corrigenda et Addenda.

In prolegomenis. Pag. 14, lin. 9 Nisibenum. — P. 17, l. 30 medium. — P. 20, l. 25 ei. — P. 23, l. 28 Pag. 23, lin. 28 adde: In-antiquissimo martyrologio syriaco, quod edidit Dr. W. Wright e codice anni 412 (cf. journal of sacred literature, oct. 1865) jam commemoratur festum martyrum in feria sexta post pascha, his verbis p. 3: et in feria sexta post pascha, quae est commemoratio omnium martyrum, passus est in urbe Nisibena Hermas martyr, hac ipsa feria sexta post hebdomadem paschalem. Ergo non ad Nestorianos restringenda est haec celebratio. — P. 27, l. 29 transferri. — P. 30, l. 10 lege صحة. — Eadem doctrina traditur in recensione syriaca transitus B. M., quam Dr. Wright ibid. (jan. 1865) e cod. saec. VI edidit, his verbis: *ipsa quoque benedicta erat sancta et Deo electa inde ab utero, matris et nata est pure sancteque.*

In glossario. P. 37¹, l. 18 adde 57, 103. — P. 38², l. 7 أفسي. — P. 38², l. 23 adde: ف Aph. perturbare 29, 118. — P. 39¹, l. 1 عندنا. — P. 39¹, l. 2 adde: Pa. praesertim *praecocem esse*, Pa. 35, 154 *maturare*, part. pass. pa. III 407^a *primogenitus*. — P. 39², l. 12 ص Pa. fortasse rectius significat „*immaturum esse*“, ut in versione expressi, cf. عندنا, صحة. — P. 40², l. 32 delea quaeso conjecturam de origine vocis صحة. — P. 41¹, l. 24 عندنا. — P. 41², l. 28 adde: صحة صحة? 70, 59 „is, qui in somnio mortuus videtur“, mira compositionis ratione. — P. 42¹, l. 22 cf. hebr. היה, ar.

هدا. — P. 42¹, l. 25 صحة. — P. 42², l. 27 proprie alieni utilitatem vel gaudium praebere. — P. 43², l. 29 efferri. — P. 44¹, l. 34 adde 36, 179. — P. 45², l. 1—2 dele verba *proprie constringi* Prov. 5, 22 *hex.* — P. 47², l. 23, 25 صحة. — P. 48², l. 29 adde: صحة صحة 62, 79 „in faciem ohjurgare.“ — P. 49¹, l. 34 ص — P. 49², l. 13: ص significat 3, 20 „*comprehendere, cognoscere*“, ut recte exstat in versione. Quae e lapsu memoriae in glossario posui, prorsus delenda sunt. — P. 49², l. 18 adde: ص Aph. 60, 61 verbum auxiliare „*perficere, consummare.*“ — P. 49², l. 33: ergo صحة (sacerdos) proprie est agens, perficiens (sacra). — P. 50², l. 34: Cum صحة derivandum sit a radice كوش (complicare), necessario sequitur, verbum كراصة, pl. كراسات (quaternio) non esse originis arabicae, sed ab Aramacis mutuo sumptum. Quod non est mirum, cum Arabes literas suas et totam rem literariam ab Aramacis acceperint. — P. 50¹, l. 29: صحة صحة exstat 19, 136. — P. 51², l. 32: صحة Pa. (pervertere, corrumpere) convenit cum ar. مذر corruptum esse, II dispergere (cf. أذفر), IV corrumpere, cf. hebr. מזר, syr. صحة Ez. 22, 18 *hex.* — P. 53¹, l. 3

— P. 53¹, l. 35 בְּרִישָׁתָא. — P. 55¹, l. 2 לַמָּא proprie vacuum, inane esse, tum capace esse, *capere, in se recipere*, (III 165 c), includere, coercere, cogere (2, 137; 6, 121). — P. 55¹, l. 17 לְמַעַבְרָא Pa. proprie afflando purgare. — P. 56¹, l. 29—31 dele et substitue: לְמַעַבְרָא *institor, propola, proxeneta*, cf. chald. ܠܡܥܒܪܐ, II 459^d, III 662 e. f. 666 d. e. — P. 56¹, l. 33 לְמַעַבְרָא. — P. 57¹, l. 11. 12: *Prima litera utriusque lineae in excludendo locum suum cum altera permutavit*. Legendum igitur est: לְמַעַבְרָא pro לְמַעַבְרָא et לְמַעַבְרָא pro לְמַעַבְרָא. — P. 57¹, l. 16 לְמַעַבְרָא jacens. — P. 57¹, l. 26 cf. ar. عَدَّ IV parare, disponere. — P. 57¹, l. 28 لְמַעַבְרָא. — P. 59¹, l. 23 cf.

عَرَبِي origo, stirps, radix, sed fortasse لְמַעַבְרָא rectius per commissuras explicandum est. — P. 59², l. 23 adde 35, 54. — P. 59², l. 24 لְמַעַבְרָא. — P. 59², l. 32—33 dele et substitue: *dimittere* III 589 c. — P. 60¹, l. 27 לְמַעַבְרָא. — P. 61¹, l. 12 לְמַעַבְרָא. — P. 62¹, l. 28 לְמַעַבְרָא, Ethpa. implicari, cf. hebr. אָבַע corbis, canistrum. — P. 62¹, l. 33 לְמַעַבְרָא fortasse lamentari, cf. ar. صَمِعَ. — P. 62², l. 33 לְמַעַבְרָא. — P. 63¹, l. 17 *perferre (tolerare) pro proferre*. — P. 63¹, l. 24 adde: לְמַעַבְרָא geniculum, articulus festucae II 169 a. — P. 63¹, l. 34: לְמַעַבְרָא 19, 91 non cum לְמַעַבְרָא, sed cum לְמַעַבְרָא constructum invenitur. — P. 63², l. 21 לְמַעַבְרָא. — P. 63², l. 30 dele et substitue: *in rationem inductus* (angerechnet) III 242 e. — P. 64¹, l. 1 Ethpa. melius *frangi, aegrotare, animam agere* II 541 a, cf. ar. قَصَفَ. — P. 64¹, l. 9 melius *annuntiare*. — P. 65¹, l. 30 لְמַעַבְרָא. — P. 65², l. 16 cf. Jes. 5, 11 targum. — P. 65², l. 23 لְמַעַבְרָא. — P. 67², l. 16 jacens. — P. 78¹,

l. 24 melius *flamma, ardor, furor, dolor*, cf. سَعَارٌ. — P. 69¹, l. 11 adde 36, 37 (deest in cod. C.) — P. 69², l. 23 adde 36, 125.

In versione. P. 78, l. 22 لְמַעַבְרָא mens. — P. 79, l. 6 videt. — P. 90, l. 31 لְמַעַבְרָא veris pro „vernis“. — P. 93, l. 13 لְמַעַבְרָא solvuntur. — P. 121, l. 5 لְמַעַבְרָא *stabilita* pro „honorifice cognominata“. — P. 142, l. 29 لְמַעַבְרָא lamentata est. — P. 147, l. 6 לְמַעַבְרָא *ad portam Hadae adducuntur* pro „portam Hadae frangere—debent“. — P. 159, l. 6 لְמַעַבְרָא vestes pro „vasa“. — P. 168, l. 26—29: *Aes corruptibile discerni potest in pulvere suo, et jam antequam defaecatur, videri potest a fabro etc. Quanto magis ergo omniseiens discernere poterit omnia etc.* — P. 197, l. 33 لְמַעַבְרָא Hasmonaea. —

In textu syriaco. P. 16, l. 17 لְמַעַבְרָא. — P. 22, l. 19 لְמַעַבְרָא. — P. 33, l. 22 لְמַעַבְרָא. — P. 46, l. 25 لְמַעַבְרָא. — P. 47, l. 10 لְמַעַבְרָא. — P. 54, l. 12 لְמַעַבְרָא. — P. 90, l. 19 لְמַעַבְרָא. — P. 92, l. 7 لְמַעַבְרָא. — P. 105, l. 18 لְמַעַבְרָא. —

Digitized by Google

